

**UCHWAŁA NR LXXV/1569/24
RADY MIASTA KATOWICE**

z dnia 21 marca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach
za 2023 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.).

**Rada Miasta Katowice
uchwala:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach za 2023 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KATOWICACH
ZA 2023 ROK**

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	6
ZASADY OGÓLNE.....	8
I. INFORMACJE OGÓLNE	9
A. ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS.....	11
I. POMOC MATERIALNA	13
II. POMOC NIEMATERIALNA	14
II. POMOC ŚRODOWISKOWA	20
2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów	20
2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej	20
2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych	21
2.3 Pomoc materialna	23
2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń	23
2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc	25
2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych	26
2.5 Porady prawne	27
2.6 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogramu 2021 i Podprogramu 2021 Plus (FEAD)	27
2.7 Sklep Socjalny	28
2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność	28
III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ	29
3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej i zawodowej readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej	31
3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione	31
3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych	31
3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych	33
3.5 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	34
3.6 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka	34
3.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność	34
IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE	36
4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych	37
4.1.1 Praca socjalna z rodziną	37
4.1.2 Asysta rodzinna	37
4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne	38
4.1.4 Terapia	39
4.1.5 Wolontariat	39
4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne	40
4.2.1 Rodziny zastępcze	40
4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych	42
4.2.3 Usamodzielniani wychowankowie	47
4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne	50
4.3.1 Placówki opiekuńczo - wychowawcze	48
4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną	49
Struktura zapewnienia opieki nad dziećmi w poszczególnych formach	52
4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo – leczniczych	52
4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami	52
4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin	52
4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych	52
4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych	54
4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń	55
4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2022” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną	55
4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	56
V. SYSTEM OPIEKI NAD OSOBAMI STARSZYMI I NIEPEŁNOSPRAWNYMI.....	62
5.1 Praca socjalna	63
5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	63
5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej	66
5.4 Popołudniowe Kluby Społecznościowe dla osób w wieku senioralnym	73
5.5 Przygotowanie i dowóz posiłków	74

5.6 Mieszkania wspomagane (do 30.11.2023r. mieszkania chronione wspierane)	75
5.7 Domy pomocy społecznej	75
5.8 Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem	77
5.9 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej	78
5.10 Biesiady dla seniorów	78
5.11 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2022	78
5.12 Ocena realizacji celów oraz efektywność	79
VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM	82
6.1 Praca socjalna	83
6.2 Poradnictwo specjalistyczne	83
6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)	83
6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)	84
6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy	85
6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność	86
VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM	88
7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych	89
7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych	90
7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie	90
7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn	90
7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2023”	92
7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność	92
VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	94
8.1 Rehabilitacja zawodowa	95
8.2 Rehabilitacja społeczna	95
8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ”	97
8.4 Poradnictwo specjalistyczne	92
8.5 Program „pomoc obywatelom ukraińskim z niepełnosprawnością” - Moduł I.	92
8.6 Pilotażowy program „Aktywny samorząd”	98
8.7 Program wyrównywania różnic między regionami III	93
8.8 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta.	99
8.9 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie.	99
8.10 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym	95
8.11 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	1005
8.12 Mieszkanie treningowe	96
8.11 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.	102
8.12 Ocena realizacji celów oraz efektywność	103
IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE	105
9.1 Praca socjalna	106
9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS	106
9.3 Współpraca z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”	107
9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po-Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej	107
9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025” oraz działań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy.	108
9.6 Inne działania Ośrodka Interwencji Kryzysowej	103
9.7. Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof, w tym uchodźcom wojennym z Ukrainy	110
9.8. Ocena realizacji celów oraz efektywności.	110
X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA	113
10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne	114
10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy	114
XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ	116
11.1 Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej.	117
11.2 Inne zadania	118
11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność	118

XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	119
12.1 Świadczenia rodzinne	119
12.2 Zasiłki dla opiekunów osób niepełnosprawnych.....	120
12.3 Fundusz alimentacyjny	120
12.4 Świadczenie wychowawcze	120
12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”	121
12.6 Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy	121
12.7 Świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	121
12.8 Świadczenie rodzinne dla obywateli Ukrainy	122
XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH	123
XIV. DODATKI MIESZKANIOWE	124
14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe.....	124
14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność	124
XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY	118
XVI. PROMOCJA OŚRODKA	126
16.1 Konferencje, seminaria	126
16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami	127
16.3 Nagrody, wyróżnienia.....	128
16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego.....	128
XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA.....	132
17.1 Szkolenia indywidualne	132
17.2 Szkolenia grupowe.....	132
17.3 Konsultacje indywidualne.....	132
17.4 Studia podyplomowe, specjalizacje	133
17.5 Supervizje indywidualne i grupowe	126
17.6 Wizyty studyjne	133
17.8 Biblioteka.....	133
XVIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ OŚRODEK W CELU ROZSZERZENIA OFERTY WSPARCIA	134
18.1 Projekty realizowane w 2022 roku (źródła finansowania)	134
18.2 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”.....	139
18.3 Projekty konkursowe ze środków EFS.....	139
18.4 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia oferty wsparcia.....	143
18.5 Współpraca na poziomie regionalnym i krajowym.....	145
XIX. DODATKOWE ZADANIA	150
19.1 Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej od 24.02.2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym.....	150
19.2 Dodatek elektryczny, dodatek osłonowy, dodatek węglowy, świadczenia wynikające z ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.....	155
19.3 Refundacja podatku VAT za gaz	147
ZAKOŃCZENIE.....	157
ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	158
ZAŁĄCZNIK 2 – INFORMATYZACJA	159
ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW I INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W 2023 ROKU	160
ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2024	161

WYJAŚNIENIA SKRÓTÓW UŻYTYCH W SPRAWOZDANIU

CAM – Centrum Animacji Młodzieżowej
CPS – Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii
CRS – Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi
DBD –Dział ds. Osób Bezdomnych
DDPS – Dzienny Dom Pomocy Społecznej
DPS – Dom Pomocy Społecznej
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FEAD - Fundusz Europejskiej Pomocy Najbardziej Potrzebującym
FEPŻ Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.
GUS – Główny Urząd Statystyczny
IT - technologia informacyjna (ang. information technology IT)
KIS – Klub Integracji Społecznej
KMO RUS - Katowice miasto otwarte - rozwój usług społecznych
KPO – Krajowy Plan Odbudowy
KZGM – Komunalny Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
LPR – Lokalny Program Rewitalizacji
MCh – Mieszkanie Chronione
MDK – Miejski Dom Kultury
MOPS – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
MRiPS –Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej
NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia
NZOZ- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
OIK – Ośrodek Interwencji Kryzysowej
OW – Ośrodek Wsparcia
ON - Osoby Niepełnosprawne
PAL-W – Program Aktywności Lokalnej Welnowiec-Józefowiec i Dąb
PCAL – Program Centrum Aktywności Lokalnej
PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PSU – Prace Społecznie Użyteczne
PUP – Powiatowy Urząd Pracy
RDP – Rodzinny Dom Pomocy
RPO WSL 2014-2020– Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
SDK – Schroniska dla Bezdomnych Kobiety i Kobiet z Dziećmi
SDM – Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn
ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy
TPPS – Terenowy Punkt Pomocy Społecznej
TUR – trening umiejętności rodzicielskich
WPS – Wydział Polityki Społecznej
WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej
ZIT – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WSTĘP

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2023 roku. Na sposób działania, skalę realizacji ustawowych zadań przez Ośrodek, istotny wpływ miała rosyjska agresja na Ukrainie. Konflikt zbrojny, który skutkował napływem bezprecedensowej liczby uchodźców wojennych (zarówno osób dorosłych, jak i dzieci, często po traumatycznych przeżyciach, niejednokrotnie wymagających pomocy o charakterze interwencyjnym) i wiązał się z koniecznością wdrożenia rozwiązań, procedur pozwalających pomagać potrzebującym w sposób profesjonalny, zorganizowany, stanowiący odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby. Działania Ośrodka wpisywały się w założenia przyjęte przez miasto Katowice wykorzystania w pełni potencjału i zasobów dostępnych na terenie miasta (zarówno instytucji, organizacji, firm, jak i mieszkańców miasta), sprawnego koordynowania przepływu informacji i dopasowywania wsparcia (zwłaszcza materialnego, zapewnienia miejsc zakwaterowania indywidualnego oraz zbiorowego i stworzenie dopasowanej do potrzeb uchodźców bazy lokalowej, pomocy w postaci sprzętu/wyposażenia, szerokiego katalogu usług, różnorodnych form poradnictwa i wsparcia często o charakterze interwencyjnym). Podkreślić należy jednak pozyskanie przez miasto Katowice nowego, bardzo dużego wsparcia w realizacji zadań pomocowych ze strony Funduszu Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz dzieci - UNICEF. Aktywność miasta Katowice, w tym w znaczącym stopniu Ośrodka, nakierowana na wzmocnienie systemu pomocy uchodźcom pozwoliła na bazie podpisanego porozumienia z UNICEF w latach 2022 r. – 2023 r. pozyskać na ten cel 46 mln zł.

Chcąc dopasować do potrzeb swoją ofertę, Ośrodek w 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, pozyskał i wykorzystywał na dużą skalę środki zewnętrzne w szczególności dostępne w ramach projektów unijnych. Dzięki tej pomocy poszerzona zostanie oferta wsparcia dla potrzebujących i możliwe będzie podniesienie jakości usług pomocowych w przypadku Ośrodka m.in. poprzez zatrudnienie dodatkowej kadry (tłumaczy języka ukraińskiego, terapeutę, prawnika, logopedy), szkolenia kadr pomocy społecznej, adaptację/doposażenie miejsc obsługi/wsparcia osób potrzebujących, wzbogacenie form wsparcia finansowego uchodźców czy działania wzmacniające integrację uchodźców w społeczności lokalnej. Szczególnie dużym wyzwaniem było także zadbanie o integrację uchodźców z Ukrainy planujących związać swoją przyszłość z naszym miastem i z jego mieszkańcami – w tym celu organizowano m.in. pikniki polsko – ukraińskie, zajęcia/warsztaty czy spotkania edukacyjne, przybliżające i promujące wartości międzykulturowe, opracowywano dwujęzyczne informatory, broszury i inne materiały informacyjno - promocyjne.

Niezmiennie, mimo wciąż istniejących zagrożeń epidemiologicznych i wynikających z nich ograniczeń, pracownicy Ośrodka realizowali swoje zadania prowadząc pracę z osobami/rodzinami (m.in. w formie pracy socjalnej, poradnictwa specjalistycznego, usług asystenckich, placówek dziennych i całodobowych), angażując się we wspieranie społeczności lokalnych (sieć realizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta programów wzmacniających aktywność społeczności lokalnych i centrów społecznościowych, zaangażowanie w ogólnomiejskie programy/inicjatywy np. „biesiady senioralne”, „Wycieczki do Ostrawy”).

W obszarze diagnozowania i zaspokajania potrzeb mieszkańców Katowic, z uwzględnieniem osób w szczególnie trudnej sytuacji np. rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, seniorów, osób z niepełnosprawnościami czy borykających się z problemem bezdomności i ubóstwa, wzmacniano katalog form wsparcia (np. wsparcie w formie psychoterapii, pomoc asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne, pomoc asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej). Aktywność w tym zakresie przejawiała się także m.in. w formie zaangażowania np. w organizację Metropolitalnego Śniadania Wielkanocnego dla osób samotnych, dofinansowanie wigilii dla osób/rodzin potrzebujących wsparcia czy też Metropolitalnej Wigilii dla samotnych. Warto odnotować, że w 2023 roku nastąpił wyraźny wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Zwraca uwagę absorpcja środków w ramach Funduszu Solidarnościowego, która pozwoliła na rozbudowę wsparcia m.in. w ramach pobytu dziennego i całodobowego, „Opieki Wytechnieniowej” (rozbudowa wsparcia dla osób zależnych i opiekunów osób zależnych).

Ośrodek aktywnie współpracował z wieloma podmiotami w otoczeniu ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów III sektora, służb, instytucji. Przykładem może być współpraca z Uniwersytetem Śląskim (m.in. poprzez udział pracowników Ośrodka w Śląskim Festiwalu Nauki). Innym przykładem jest współpraca z Aresztem Śledczym, Urzędem Pracy, Centrami Integracji Społecznej czy też podmiotami, które utworzyły na terenie miasta sklepy socjalne czy sklep społeczny.

Szczególny wymiar – w kontekście poważnych zmian w przepisach dot. przeciwdziałania przemocy (obejmujących m.in. wdrożenie rozwiązań organizacyjnych dot. utworzenia grup diagnostyczno – pomocowych, stosowanie nowych procedur i nowych wzorów dokumentów) miały działania nakierowane na pogłębienie współpracy Ośrodka na linii Policja, sądy i placówki oświatowe. Wdrożenie nowych rozwiązań prawnych

i procedur w systemie przeciwdziałania przemocy na terenie miasta Katowice pozwoli na wzmocnienie oferty wsparcia i dalszą profesjonalizację działań kierowanych w stronę osób uwikłanych w problem przemocy domowej.

Ośrodek dbał o jak najwyższą jakość oferowanych mieszkańcom Katowic usług. Wykorzystywał na szeroką skalę rozwiązania informatyczne/techniczne ułatwiające komunikację z Ośrodkiem i załatwianie formalności związanych ze wsparciem Ośrodka (poprzez m.in. zapewnienie dostępu do tłumaczy języka ukraińskiego). Inny przykład to wzmacnianie/rozbudowywanie infrastruktury pozwalającej zapewnić odpowiednie warunki do świadczenia usług osobom potrzebującym wsparcia. W tym przypadku zwraca uwagę uruchomienie w 2023 r. głównej siedziby w nowej lokalizacji, zapewniającej odbiorcom usług Ośrodka, kontrahentom, partnerom i pracownikom znacząco wyższy komfort i wygodę a osobom z ograniczeniami ułatwiający dostępność. Zwraca uwagę dbałość o stały rozwój zawodowy i podnoszenie kompetencji pracowników Ośrodka m.in. poprzez zapewnienie im dostępu do superwizji, coachingu, rozbudowanego pakietu szkoleń zawodowych. Wyrazem docenienia wysokiego profesjonalizmu pracowników Ośrodka są medale, nagrody oraz wyróżnienia – przykładem jest przyznanie w 2023 r. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej nagrody „Śląski Prometeusz” dla najlepszego w województwie asystenta rodziny pracownikowi katowickiego Ośrodka.

ZASADY OGÓLNE

Fundamentalne zasady, w oparciu o które funkcjonuje system pomocy społecznej to:

1. Wsparcie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny, ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Usamodzielnianie rodziny

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

3. Zasada pomocniczości (subsydiarności)

Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, Kościołów, organizacji pozarządowych. Wsparcie instytucjonalne wkracza w sytuację, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystane przed formami całodobowymi.

4. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Działania powinny służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych oraz integracji osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Główne cele pomocy społecznej obejmują:

- wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym problemami osobistymi, społecznymi w tym przemocą w rodzinie,
- integrację ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- tworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- udzielaniu pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

I. INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest samodzielną jednostką samorządową, powołaną uchwałą Miejskiej Rady Narodowej Katowic Nr XIII/82/90 z dnia 28 lutego 1990 roku dla realizacji zadań pomocy społecznej. Ośrodek działa zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (*jednolity tekst Dz. U. z 2023 r., poz. 901, wraz z późniejszymi zmianami*).

Przedmiotem działalności Ośrodka są zadania wynikające z:

- 1) ustawy o pomocy społecznej,
- 2) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (w tym realizacja zadań finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w ramach pilotażowego programu Aktywny Samorząd oraz zadań wykonywanych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności),
- 4) ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 5) o wsparciu kobiet w ciąży i ich rodzin „Za życiem”,
- 6) ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy Prawo energetyczne,
- 7) ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- 8) ustawy o repatriacji,
- 9) ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- 10) ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 11) ustawy Prawo o ruchu drogowym (karty parkingowe),
- 12) ustawy o cudzoziemcach,
- 13) ustawy o Karcie Polaka,
- 14) ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,
- 15) ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 16) ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- 17) ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 18) ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- 19) ustawy o dodatku osłonowym,
- 20) ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- 21) ustawy o dodatku węglowym,
- 22) ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- 23) ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- 24) ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Plan finansowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach na rok 2023 wynosił:

zadania własne i zlecone	242 577 948,00 zł
--------------------------	-------------------

fundusz celowy PFRON, program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”, Program wyrównywania różnic między regionami III, mieszkanie dla absolwenta, dostępne mieszkanie, pomoc niepełnosprawnym obywatelom Ukrainy	12 703 823,82 zł
---	------------------

Fundusz Solidarnościowy	2 220 381,29 zł
RAZEM:	257 502 153,11 zł

Środki otrzymane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach za IV kwartały 2023 roku wynoszą:

zadania własne i zlecone	233 811 614,11zł
fundusz celowy PFRON, program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”, Moduł III, Program wyrównywania różnic między regionami III mieszkanie dla absolwenta, dostępne mieszkanie, pomoc niepełnosprawnym obywatelom Ukrainy	12 703 823,82 zł
Fundusz Solidarnościowy	2 220 381,29 zł
wydatki niewygasające z upływem roku 2022	511 177,05 zł
RAZEM:	249 246 996,27 zł

**środki w ramach części programów dla osób niepełnosprawnych rozliczane są na przełomie kolejnych lat.*

W okresie sprawozdawczym MOPS wykorzystał:

	Wykorzystane środki (w zł)
Zadania własne gminy	110 907 694,61
Zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej	91 283 448 ,89
Zadania powiatu	21 100 092,84
Zadania realizowane przez powiat z zakresu administracji rządowej	10 520 377,77
Fundusz celowy PFRON, program pilotażowy „Aktywny Samorząd”, Program „Zajęcia klubowe w WTZ”, mieszkanie dla absolwenta, dostępne mieszkanie, pomoc niepełnosprawnym obywatelom Ukrainy	12 536 011,76
Fundusz Solidarnościowy	1 902 106,27
wydatki niewygasające z upływem roku 2022	511 177,05
RAZEM:	248 760 909,19

A. ANALIZA ZADANIOWA BUDŻETU MOPS

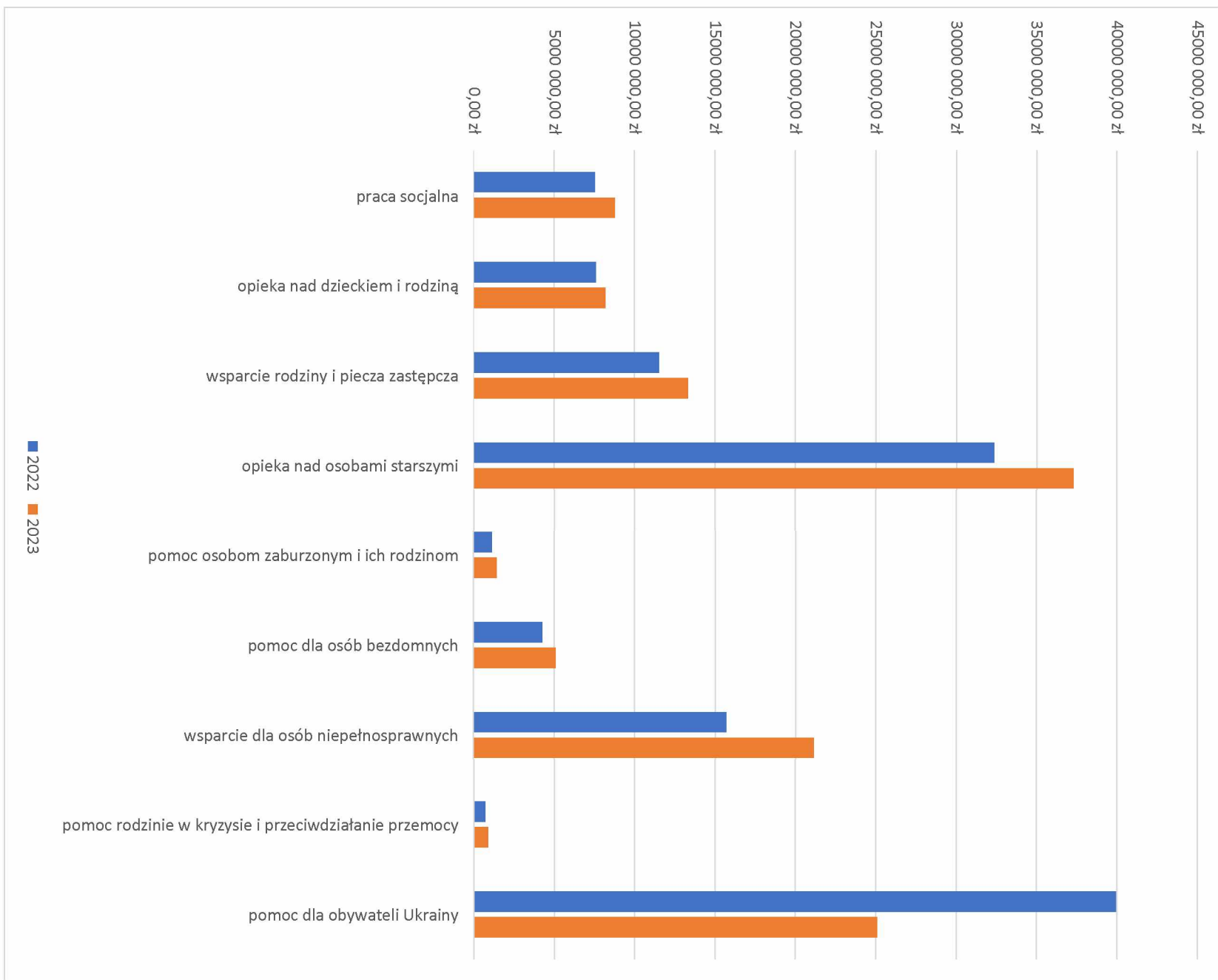
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował między innymi zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o dodatkach mieszkaniowych, o cudzoziemcach, o repatriacji, ustawy o Karcie Polaka oraz udziela świadczeń finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2023 roku realizowane były również zadania Opieka wytnieniowa i Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej z Funduszu Solidarności oraz programy Mieszkanie dla absolwenta, Dostępne mieszkanie oraz Pomoc niepełnosprawnym obywatelom Ukrainy ze środków PFRON.

W związku z zakończeniem z dniem 31.12.2022 roku projektów unijnych – w styczniu 2023 roku dokonano ostatecznych płatności, tj. wypłacono dodatkowe wynagrodzenia roczne oraz złożono końcowe wnioski o płatność, które zostały zaakceptowane przez Instytucję Zarządzającą. W 2023 roku Ośrodek realizował trzy projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy. Również z roku sprawozdawczym rozpoczął realizację projektu „Niebieski Parasol”, finansowanego między innymi środkami Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Wykonanie wydatków w 2023 roku uległo zmniejszeniu, które wynika w głównej mierze z pierwszego całego roku bez wypłacania świadczeń wychowawczych, dodatków wychowawczych oraz dodatków w wysokości świadczenia wychowawczego. Ponadto w 2023 roku zakończono wypłatę świadczeń z funduszu covidowego (m.in. dodatki węglowe). Również kwota pomocy obywatelom Ukrainy w ramach funduszu pomocy Ukrainie uległa obniżeniu. Jednakże są zadania, w ramach których wykonanie uległo zwiększeniu: świadczenia pielęgnacyjne wraz ze składkami i kolejny rok opieka nad osobami starszymi.

	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Budżet MOPS (łącznie z funduszem celowym PFRON, program pilotażowy Aktywny Samorząd, Zajęcia klubowe w WTZ, fundusz solidarnościowy)	365 151 866	437 044 751	435 137 096	381 274 735	248 760 909
% wzrostu w roku 2023 w stosunku do roku 2019:					-31,87%
% wzrostu w roku 2023 w stosunku do roku 2022:					-34,76%

Porównanie wybranych wydatków MOPS w latach 2022-2023

Rodzaj wydatku		Część całości wydatków (w %)	
		2022	2023
I Pomoc Materialna		59,89%	37,63%
1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny		2,65%	3,76%
2. Świadczenia rodzinne		14,17%	23,92%
3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego		1,49%	2,08%
4. Świadczenia rodzicielskie		0,99%	1,25%
5. Świadczenia wychowawcze		27,16%	0,02%
6. Dodatki mieszkaniowe		0,00%	4,72%
7. Dodatki energetyczne		3,00%	0,00%
8. Dodatki osłonowe		0,02%	0,02%
9. Dodatki elektryczne		0,00%	0,97%
10. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych		2,07%	0,03%
11. Dodatki węglowe		7,91%	0,76%
12. Dodatki dla gospodarstw domowych		0,43%	0,10%
II Pomoc niematerialna		34,59%	52,29%
1. Praca Socjalna		1,98%	3,53%
2. Opieka nad dzieckiem i rodziną		2,00%	3,30%
3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza		3,02%	5,35%
4. Opieka nad osobami starszymi		8,48%	14,98%
5. Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom		0,30%	0,59%
6. Pomoc dla osób bezdomnych		1,12%	2,05%
7. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych		4,12%	8,48%
8. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy		0,19%	0,36%
9. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia		0,02%	0,03%
10. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień		0,15%	0,27%
11. Opiekun prawny		0,05%	0,06%
12. Wynagrodzenie dla kuratora		0,01%	0,01%
13. Pomoc dla repatriantów		0,01%	0,03%
14. Pomoc dla cudzoziemców		0,07%	0,13%
15. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka		0,13%	0,05%
16. Realizacja projektów w ramach funduszy strukturalnych		1,82%	0,59%
17. UNICEF - pomoc Ukrainie		0,13%	2,39%
18. wydatki COVID-19		0,00%	0,00%
19. KMO RUS trwałość projektu		0,48%	0,00%
20. Pomoc obywatelom UA - dotacja celowa GZM		0,02%	0,00%
21. Pomoc obywatelom UA - środki własne miasta		0,01%	0,0004%
22. Pomoc obywatelom UA - Fundusz Pomocy Ukrainie		10,48%	10,08%
23. Zielony budżet		0,00%	0,01%
III Pozostałe wydatki		5,52%	10,09%
1. Remonty (razem z wydatkami niewygasającymi z 2022r)		0,05%	0,16%
2. Zakupy inwestycyjne		0,03%	0,01%
3. Zadanie inwestycyjne (razem z wydatkami niewygasającymi z 2022r)		0,08%	0,29%
4. Koszty obsługi		5,36%	9,63%

I. POMOC MATERIALNA

1. Świadczenia z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny

Przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej na bieżące potrzeby rodziny jest rozumiane jako wsparcie w prowadzonej pracy socjalnej mającej na celu usamodzielnienie klienta, szczególnie, jeśli są one przyznawane w formie warunkowej. Świadczenia z pomocy społecznej udzielane są w szczególności w formie zasiłków stałych, okresowych oraz celowych.

W 2023 roku pomoc w formie świadczeń dla 4 835 rodzin wyniosła **9 356 562,92zł.**

2. Świadczenia rodzinne

W 2023 roku Ośrodek wypłacił dla osób następujące świadczenia:

- ⇒ świadczenia rodzinne w kwocie: **53 483 450,99 zł.**
- ⇒ składki zdrowotne w kwocie **1 212 097,00 zł.**
- ⇒ składki emerytalno-rentowe dla podopiecznych w kwocie: **4 617 394,21 zł.**
- ⇒ świadczenie z tytułu urodzenia żywego dziecka posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art.4 ust. 3 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w kwocie: **132 000,00 zł.**
- ⇒ zasiłki dla opiekunów w kwocie: **69 085,00 zł.**

W 2023 roku pomoc w formie świadczeń rodzinnych wyniosła **59 514 027,20 zł.**

3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Koszt wypłaconych w 2023 roku świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniósł **5 168 362,58 zł.** dla **1 235** dzieci.

4. Świadczenia rodzicielskie

W 2023 roku wydano **328** decyzje przyznające świadczenia rodzicielskie, na podstawie których wypłacono świadczenia w kwocie **3 095 068,20 zł.**

5. Świadczenia wychowawcze (zobowiązania wymagalne ze skarbu państwa po zakończeniu realizacji zadania w maju 2022 r.)

W 2023 roku Ośrodek wypłacił świadczenia wychowawcze w kwocie **56 765,69 zł.** dla 15 dzieci.

6. Dodatki mieszkaniowe

W 2023 roku wypłacono dodatki mieszkaniowe w kwocie: **11 753 464,56 zł.**

7. Dodatki energetyczne

W 2023r. nie wypłacono żadnego zryczałtowanego dodatku energetycznego

8. Dodatki elektryczne

W 2023 roku wypłacono dodatki elektryczne w kwocie: **2 423 000,00 zł.**

9. Dodatki osłonowe

W 2023 roku wypłacono dodatki osłonowe w kwocie: **50 788,90 zł.**

10. Dodatki węglowe

W 2023 roku wypłacono dodatki węglowe w kwocie: **1 875 000,00 zł.**

11. Dodatki dla gospodarstw domowych

W 2023 roku wypłacono dodatki dla gospodarstw domowych w kwocie: **237 500,00 zł.**

12. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych

W 2023 roku wypłacono dodatki tytułem refundacji podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych w kwocie: **69 685,60 zł.**

II. POMOC NIEMATERIALNA

Pomoc niematerialna jest udzielana osobom starszym i niepełnosprawnym, rodzinom zastępczym, rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, osobom bezrobotnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom bezdomnym, osobom uzależnionym od alkoholu oraz ofiarom przemocy. Pomoc ta jest realizowana w formie rzeczowej i instytucjonalnej.

ZAKRES POMOCY NIEMATERIALNEJ

1. Praca socjalna

Najważniejszym zadaniem w pomocy środowiskowej jest praca socjalna, rozumiana jako działalność zawodowa, skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, która jest obowiązkowym zadaniem własnym Miasta, prowadzona przez pracowników socjalnych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej i Dział ds. Bezdomnych przy współudziale Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz innych komórek organizacyjnych MOPS.

Koszt prowadzenia pracy socjalnej, którą objęto **3 943** rodzin wyniósł: **8 779 720,37 zł.**

2. Opieka nad dzieckiem i rodziną

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ pomoc instytucjonalną: Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe oraz rozszerzona praca socjalna z wychowankami świetlic prowadzona w TPPS 9, łączny koszt wyniósł: **3 402 969,06 zł.**
- ⇒ posiłki dla dzieci i młodzieży (w tym: obiady dowożone przez firmy usługowe) na kwotę **3 825 859,17 zł.**
- ⇒ poradnictwo dla rodzin z dziećmi i młodzieży na kwotę **608 108,91 zł.**
- ⇒ Inicjatywy lokalne w kwocie **76 484,30 zł.**
- ⇒ Specjalistyczną pomoc psychologiczną dla dzieci i młodzieży na kwotę **114 365,00 zł.**
- ⇒ Zorganizowanie wyjazdów kolonijnych na kwotę **131 748,00 zł.**
- ⇒ Edukacja społeczna na kwotę **37 999,99 zł.**

Koszt łączny pomocy dla **2 487** osób w 2023 roku wyniósł: **8 197 534,43 zł.**

3. Wsparcie rodziny i piecza zastępcza

Pomoc ta jest realizowana poprzez:

- ⇒ świadczenia dla rodzin zastępczych, w kwocie **4 989 440,74 zł.**
- ⇒ opłacenie pobytu dzieci w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym w kwocie **641 284,21 zł.**
- ⇒ wynagrodzenia i składki dla zawodowych rodzin zastępczych, w kwocie: **1 228 140,90 zł.**
- ⇒ pomoc dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, w wysokości **766 697,25 zł.**
- ⇒ szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze oraz dla rodzin zastępczych już funkcjonujących na kwotę: **31 960,00 zł.**
- ⇒ spotkanie integracyjne zawodowych rodzin zastępczych w kwocie **18 708,22 zł.**
- ⇒ działalność asystentów rodzin, której koszt wyniósł **1 306 096,18 zł.**
- ⇒ działalność koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej **2 283 002,83 zł.**
- ⇒ porozumienia z innymi powiatami na kwotę **2 046 569,36 zł.**

Koszt pomocy dla **556** rodzin w 2023 roku wyniósł: **13 311 899,69 zł.**

4. Opieka nad osobami starszymi

Opieka jest prowadzona poprzez następujące działania:

- ⇒ w miejscu zamieszkania:
 - świadczenie usług opiekuńczych i specjalistyczno-opiekuńczych na kwotę **11 266 868,48 zł.**
 - realizację programów m.in.: grupa wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych: "Radość życia – mogę wszystko" na kwotę **35 349,05 zł.**
 - realizacja zadania z Budżetu Obywatelskiego „AKTYWNY SENIOR 55+ i jego środowisko lokalne” na kwotę **112 299,72 zł.**
 - Inicjatywy lokalne na kwotę **48 717,38 zł.**
 - spotkania seniorów w formie tzw. biesiad na kwotę **110 000,00 zł.**

- usługi aktywizujące społeczności lokalne w dzielnicach w kwocie **42 710,02 zł.**
- pogotowie zakupowe na kwotę **4 751,99 zł.**
- "Go senior" - aktywizacja seniorów z terenu Ligoty, Panewnik, Tysiąclecia, Os. Witosa, Załęża, Koszutki, Józefowca i Welnowca w kwocie **54 500,00 zł.**
- Zagospodarowanie czasu wolnego – spotkania andrzejkowe i wigilijne w kwocie **7 000,00 zł.**
- wspieranie działań na rzecz integracji i zwiększenia uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez finansowanie 6 odcinków programu „Srebrne Katowice” w kwocie **39 999,60 zł.**
- Wycieczki dla seniorów w kwocie **125 000,00 zł.**

⇒ pomoc instytucjonalną:

- ponoszenie kosztów prowadzenia mieszkań wspomaganych na kwotę: **1 362 791,42 zł.**
- ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów, na kwotę **22 209 981,00 zł.**
- ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańców Katowic w rodzinnych domach pomocy społecznej na kwotę **153 256,28 zł.**
- pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu przeznaczona jest dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku na kwotę **1 694 014,36 zł.**

Koszt pomocy dla **3 737** osób starszych w 2023 roku wyniósł: **37 267 239,30 zł.**

5. Pomoc osobom zaburzonym i ich rodzinom

W celu zapewnienia pomocy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- ⇒ zorganizował i sfinansował dla podopiecznych specjalistyczne usługi opiekuńcze na kwotę: **107 553,73 zł.**
- ⇒ prowadzi Centrum Rehabilitacji Społecznej świadczące różnego typu usługi dla osób zaburzonych psychicznie, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na uczeniu i rozwijaniu umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, pielęgnacji – jako wspieranie procesu leczenia oraz pomocy mieszkaniowej oraz poradnictwo specjalistyczne, łącznie na kwotę **1 287 696,70 zł.**
- ⇒ finansuje posiłki dla podopiecznych środowiskowych domów samopomocy, których koszt wyniósł: **61 911,38 zł.**
- ⇒ sfinansował przewiezienie osób chorych psychicznie na podstawie postanowienia sądu na kwotę **1 040,15 zł.**

Koszt pomocy dla **755** osób z zaburzeniami w 2023 roku wyniósł: **1 458 201,96 zł.**

6. Pomoc dla osób bezdomnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- ⇒ udzielenie schronienia w Schroniskach dla bezdomnych mężczyzn których utrzymanie wynosiło **2 163 587,06 zł.**
- ⇒ pomoc dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi w Schroniskach dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi, których utrzymanie wynosiło **2 006 592,11 zł.**
- ⇒ pomoc w formie pracy socjalnej w Dziale ds. Bezdomnych, rozszerzonej o poradnictwo uzależnień której koszt wyniósł **935 474,65 zł.**

Koszt pomocy dla **679** osób bezdomnych w 2023 roku wyniósł **5 105 653,82 zł.**

7. Wsparcie dla osób niepełnosprawnych

Pomoc prowadzona jest poprzez następujące działania:

- ⇒ orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Łączny koszt poniesiony na orzekanie wyniósł **1 379 679,79 zł.**
- ⇒ realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz w ramach programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”, a także w ramach zajęć klubowych w WTZ oraz Modułu III oraz Programu wyrównywania różnic między regionami wielkość wydatków na świadczenia wyniosła **12 536 011,76 zł.**
- ⇒ realizacja programu - Opieka wychowawcza:
 - w ramach Funduszu Solidarnościowego na kwotę **242 529,67 zł.**
 - w ramach środków z Budżetu Miasta na kwotę **78 650,00 zł.**
- ⇒ realizacja programu - Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej (AOON) :
 - w ramach Funduszu Solidarnościowego na kwotę **1 659 576,60 zł.**

- w ramach wkładu własnego na kwotę **186 504,76 zł.**

- ⇒ zakup usług rehabilitacyjnych w ośrodkach dla niepełnosprawnych dzieci i młodzieży, w kwocie **2 421 565,86 zł.**
- ⇒ usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnością intelektualną świadczone w mieszkaniu treningowym **361 613,38 zł.**
- ⇒ usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami od 16 r.ż. świadczone przez Katowickie Centrum Usług Społecznych "Integracja" kwotę **2 231 221,31 zł**

Koszt pomocy dla 2 143 osób niepełnosprawnych w 2023 roku wyniósł: **21 097 353,13 zł**

8. Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy

Koszt pomocy dla 874 osób dotkniętych problemem przemocy domowej oraz znajdujących się w innych sytuacjach kryzysowych wyniósł **897 042,66 zł.**

9. Pomoc rodzinie z problemem bezrobocia

Koszt pomocy 13 osobom z problemem bezrobocia w 2023 roku wyniósł **64 736,29 zł.**

10. Poradnictwo i profilaktyka problemu uzależnień

Koszt konsultacji dla osób z problemem alkoholowym wyniósł **668 792,16 zł.**

11. Opiekun prawny

W 2023 roku wypłacono 28 opiekunom prawnym łącznie **139 454,42 zł.**

12. Wynagrodzenie dla kuratora

W 2023 roku wypłacono 3 kuratorom łącznie **14 332,32 zł** tytułem wynagrodzenia przyznanego przez Sąd.

13. Pomoc dla repatriantów

Na pomoc dla 3 rodzin repatriantów wydano kwotę **64 314,58 zł.**

14. Pomoc dla cudzoziemców

W 2023 roku Ośrodek dla 31 osób wypłacił świadczenia i 6 osobom opłacił składki zdrowotne na łączną kwotę **319 845,93 zł.**

15. Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka została wypłacona dla 15 osób na kwotę 133 980,00 zł.

16. Realizacja zadania w ramach Zielonego Budżetu „Kwiatowa Ostoja – ogród społeczny” w kwocie 35 350,00 zł.

17. Realizacja projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu II etap” wyniosły – **16 548,30 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe Nasze Zależę II etap” wyniosły – **17 023,51 zł.**

Wydatki projektu „Centrum społecznościowe "Szopki II etap" w Szopienicach” wyniosły – **3 766,98 zł.**

Wydatki projektu „Bogucice - moje miejsce na ziemi. Program aktywności Lokalnej II etap” wyniosły – **19 827,23 zł.**

Wydatki projektu „Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach II etap” wyniosły – **45 289,51 zł.**

Wydatki projektu „Katowice miasto otwarte - organizowanie społeczności lokalnej II etap ” wyniosły - **10 580,99 zł.**

Wydatki projektu „Centrum Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu” wyniosły – **11 940,16 zł.**

Wydatki projektu "Program Aktywności Lokalnej - Welnowiec, Józefowiec i Dąb" wyniosły – **17 205,07 zł.**

Wydatki projektu „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - cz. 1” wyniosły – **434 349,73 zł.**

Wydatki projektu „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - cz. 2” wyniosły – **408 669,95 zł.**

Wydatki projektu „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - cz. 3” wyniosły – **407 585,71 zł.**

Łącznie w ramach realizacji projektów: **1 392 787,14 zł.**

18. Realizacja projektu w ramach Środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Wydatki projektu "Niebieski parasol – program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych" wyniosły – **83 064,71 zł.**

III. WYDATKI NA RZECZ POMOCY OBYWATEŁOM UKRAINY

1. Realizacja projektów realizowanych w ramach funduszy UNICEF na kwotę 5 951 374,26 zł.

2. Wydatki związane z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym zrealizowane ze środków Funduszu Pomocy Ukrainie:

- zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego na kwotę **8 678 390,88 zł.**
- jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę na kwotę **431 766,00 zł.**
- świadczenie pieniężne z tytułu zapewnienia obywatelom Ukrainy zakwaterowania i wyżywienia na kwotę **12 067 968,00 zł.**
- sprawienie pogrzebu obywatelowi Ukrainy na kwotę **27 990,72 zł.**
- świadczenia z pomocy społecznej na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy na kwotę **64 748,09 zł.**
- posiłek przyznany dla dzieci i młodzieży oraz zasiłek celowy na wyżywienie dzieci w przedszkolu na kwotę **434 466,99 zł.**
- wydawanie orzeczeń, legitymacji oraz kart parkingowych na kwotę **44 581,00 zł.**
- opieka tymczasowa na kwotę **32,20 zł.**
- świadczenia rodzinne na kwotę **3 239 849,29 zł.**
- zasiłek celowy z tytułu zdarzenia losowego na kwotę **6 000,00 zł.**
- składki zdrowotne opłacone obywatelom Ukrainy na kwotę **4 403,64 zł.**
- zasiłek dla rodziny zastępczej z tytułu opieki **2 204,00 zł.** *(z tego 1 064zł do refundacji w przyszłym roku.)*
- odsetki zgromadzone na koncie funduszu pomocy Ukrainie **16 949,44 zł.**
- zapewnienie zakwaterowania i całodziennego wyżywienia zbiorowego na kwotę **63 543,65 zł.** w ramach środków otrzymanych z tytułu odpłatności obywateli Ukrainy za pobyt.

Łącznie koszt pomocy wyniósł : **25 082 893,90 zł.**

IV. POZOSTAŁE WYDATKI

1. Remonty.

W 2023 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach nakłady na remonty 3 obiektów wyniosły **395 974,64 zł.** (w tym kwota 189 719,01 zł dotyczy remontu obiektu przy ul. Jagiellońskiej wykonanego w ramach wydatków, które nie wygasły z upływem 2022 roku).

2. Zakupy inwestycyjne.

W 2023 r. zrealizowano zakupy niezbędnego sprzętu informatycznego na kwotę **34 319,46 zł.**

3. Zadanie inwestycyjne

Wykonano prace związane z adaptacją, wyposażeniem i przeprowadzką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do nowej siedziby na kwotę **717 144,91 zł.** (w tym kwota 321 458,04 zł. wynika z dokonania wydatków niewygasających z 2022 roku).

4. Koszty obsługi

Koszt obsługi związany z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka wyniósł **23 947 673,46 zł**, w tym koszt utrzymania używanych obiektów **741 358,96 zł.**

Wydatki na koszty obsługi związane z przyznawaniem świadczeń i utrzymaniem Ośrodka w 2023 roku stanowiły **9,63 %** ogółu poniesionych wydatków.

II. POMOC ŚRODOWISKOWA

Pomoc środowiskowa stanowi jedno z zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem strategicznym jest wspomaganie osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności realizacji potrzeb życiowych i uczestnictwa w życiu społecznym.

2.1 Charakterystyka podopiecznych – klientów

W 2023 roku o pomoc środowiskową MOPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej zwróciło się **7 605** rodzin. Katalog trudności z którymi zwrócili się wnioskodawcy obejmują:

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin objętych pomocą
	w roku 2023
Ubóstwo	857
Sieroctwo	2
Bezdomność	486
Potrzeba ochrony macierzyństwa	64
w tym wielodzietność	17
Bezrobocie	758
Niepełnosprawność	1 790
Długotrwała lub ciężka choroba	2 368
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	1 150
w tym : rodziny niepełne	676
rodziny wielodzietne	365
Przemoc domowa	26
Alkoholizm	221
Narkomania	18
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	20
Trudności integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	34
Zdarzenie losowe	8
Sytuacja kryzysowa	28

Najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej są: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, ubóstwo oraz bezrobocie. Porównanie danych dotyczących liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP oraz korzystających z pomocy MOPS z tytułu bezrobocia przedstawia zestawienie.

	liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Katowicach	Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą MOPS
2023	2 162*	749

*stan na dzień 31.12.2023 r.

2.2 Sieć Terenowych Punktów Pomocy Społecznej

Zadania Terenowych Punktów Pomocy Społecznej:

- pomoc materialna,

- praca socjalna skierowana na rodzinę, grupę i środowisko lokalne,
- poradnictwo prawne i psychologiczne,
- konsultacje w sprawach dotyczących uzależnienia od alkoholu.

Pracownicy socjalni dokonują systemowej diagnozy rodziny, badając jej możliwości samodzielnego przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, budują wraz z nią plan pomocy i podejmują różne formy pracy socjalnej, ukierunkowanej na rozwiązywanie problemów i usamodzielnienie rodzin z różnymi dysfunkcjami. Ścisłe współpracują ze specjalistami i konsultantami w opracowaniu diagnozy, planowaniu i prowadzeniu pracy socjalnej. Pracownicy socjalni tworzą i realizują programy dla grup z konkretnymi problemami, które mają charakter grup wsparcia lub grup samopomocowych, przy wykorzystaniu wolontariatu i zasobów dzielnicy. Pracownicy socjalni współpracują z działającymi w dzielnicy instytucjami, organizacjami, w celu lepszego rozeznania potrzeb i organizowania pomocy. Ważną formą aktywizacji społeczności lokalnej jest wspieranie i współpraca z organizacjami pozarządowymi. Pracownicy socjalni wraz z organizacjami i grupami nieformalnymi współtworzą lokalną politykę pomocy społecznej w dzielnicy.

styczeń-grudzień 2023	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba etatów pracowników socjalnych*
TPPS 1	614	1 172	10
TPPS 2	594	1 187	10
TPPS 3	635	1 253	10
TPPS 4	652	1 340	10
TPPS 5	590	1 242	11
TPPS 6	557	1 052	10
TPPS 7	585	1 166	11
TPPS 8	614	1 336	11
TPPS 9	590	1 157	10
TPPS 10	566	1 354	11
RAZEM:	5 997	12 259	104

*stan na 31.12.2023r.

2.2.1 Praca i zadania pracowników socjalnych

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Pracownicy socjalni prowadzą także procesy usamodzielniania wychowanków opuszczających specjalistyczne ośrodki wychowawcze oraz domy dziecka. Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania tj.:

- współpracę ze specjalistami zatrudnionymi w tut. Ośrodku w szczególności psychologami, konsultantami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, zaburzeń psychicznych, konsultantami do spraw prawnych, koordynatorami pieczy zastępczej oraz asystentami rodziny w celu realizacji długofalowego planu pomocy;
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych, a od października 2023 roku spotkania Grup Diagnostyczno-Pomocowych w ramach realizacji procedury Niebieskiej Karty, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny;
- udział w spotkaniach z asystentem rodziny, na których omawiana jest praca z rodziną w ramach usługi asystenta rodziny oraz dzielone są zadania do realizacji przez asystenta i pracownika socjalnego oraz innych specjalistów - członków zespołu ukierunkowane na poprawę funkcjonowania rodzin;
- ustalanie programu usamodzielnienia z wychowankami domów dziecka i placówek specjalistycznych oraz monitorowanie realizacji programu, a także przyznawanie i rozliczanie pomocy finansowej na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy rzeczowej;

- współpracę z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, poradni psychologiczno - pedagogicznych skierowaną na zaspokojenie potrzeb dzieci;
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej;
- udział w zespołach dot. pełnoletnich wychowanków w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nadal w nich przebywających;
- udział w posiedzeniu dotyczących oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- współpracę z Parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej;
- współpracę z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych;
- utrzymywanie stałej współpracy z przychodniami, szpitalami, mającej na celu zaspokojenie potrzeb klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia;
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej;
- pełnienie funkcji opiekuna prawnego dla osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, kuratora dla osoby częściowo ubezwłasnowolnionej, doradcy tymczasowego;
- udział w działaniach akcyjnych, takich jak np.: dzielnicowe spotkania oplatkowe, senioriady, wyjazdy z seniorami z nieformalnych klubów seniora na wycieczki do Ostrawy, wydawanie paczek dla seniorów, Wigilia organizowana przez Zakon Maltański w formie kierowania osób, Złot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym organizowany przez Trzeźwościowe Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne;
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych;
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie zewnętrznych instytucji;
- współpracę z arestem śledczym w zakresie wynikającym z zawartego porozumienia, które określa zasady i zakres współpracy, celem jest przygotowanie osób pozbawionych wolności, opuszczających lub przebywających w areszcie do społecznej readaptacji po zakończeniu okresu osadzenia;
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy;
- rozpoznawanie sytuacji rodzin pod kątem występowania problemu uzależnienia od alkoholu oraz w ramach możliwości obejmowanie pracą socjalną z równoczesnym zgłaszaniem do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- współpraca z agencjami świadczącymi usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, w tym przeprowadzanie kontroli usług w dni wolne od pracy oraz bieżące monitorowanie ich realizacji przez opiekunki zatrudnione przez agencje;
- w ramach prezentacji działalności Ośrodka współprowadzenie szkoleń i konferencji;
- udział w tworzeniu diagnozy problemów w mieście Katowice;
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny a następnie prowadzenie rodzin objętych usługą metodą zespołu ds. pracy z rodziną;
- współrealizowanie Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020 Podprogram 2021 i Podprogram 2021 Plus poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności, rekrutowanie do udziału w organizowanych warsztatach żywieniowych;
- podejmowanie działań interwencyjnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobom zależnym oraz monitorowanie środowisk z dziećmi oczekującymi na umieszczenie w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;
- przeprowadzanie wywiadów alimentacyjnych oraz prowadzenie negocjacji na okoliczność ustalenia odpłatności za pobyt osób w Domu Pomocy Społecznej;
- prowadzenie postępowań w sprawach przyznania pomocy oraz pracy socjalnej repatriantom oraz uchodźcom, tworzenie Indywidualnych programów Integracji;
- współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rekrutacji do prac społecznie użytecznych;
- kierowanie dzieci do udziału w koloniach organizowanych przez MOPS oraz Kuratorium Oświaty;
- wejścia w środowisko i rozeznanie sytuacji osób/rodzin w przypadku zgłoszeń telefonicznych, mailowych oraz pism z różnych instytucji (również anonimowych);
- udział w imprezach lokalnych (obchodach dni dzielnicy, różnych organizacji, rocznicy powstania szkoły, obchodów odzyskania niepodległości itp.);
- sporządzanie sprawozdań kwartalnych, miesięcznych w sprawie świadczeń, klientów oraz realizowanych zadań;

- współpraca z Fundacją Bethlehem i sklepem społecznym „Tyle tego” w zakresie zabezpieczenia podopiecznych w niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego i odzieży;
- doposażanie mieszkań klientów w meble i sprzęt AGD wraz z transportem w ramach darowizn;
- wydawanie opinii kandydatom do Centrów Integracji Społecznej;
- weryfikacja środowisk w sprawie złożonych wniosków o dodatek węglowy, dodatek dla gospodarstw domowych, dodatek elektryczny;
- zgłaszanie rodzin do corocznej akcji „Szlachetna Paczka”;
- dyżury pracowników socjalnych wraz ze Strażą Miejską w ramach współpracy – „Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego”.

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie, od 24 lutego 2022 r. pracownicy socjalni realizowali następujące zadania:

- udzielanie informacji uchodźcom z Ukrainy w zakresie znalezienia schronienia, udzielenia pomocy niefinansowej i finansowej (kierowanie do punktów wydawania odzieży, do ZUS (500+), informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia, czy zatrudnienia);
- monitorowanie miejsc zakwaterowania osób z Ukrainy;
- rozdysponowywanie pakietów żywnościowych dla osób potrzebujących z Ukrainy;
- współpraca z tłumaczem języka ukraińskiego na rzecz pomocy osobom z Ukrainy;
- sporządzanie raportów dotyczących pomocy osobom z Ukrainy;
- wydawanie skierowań w ramach FEAD oraz do sklepu socjalnego dla obywateli Ukrainy;
- przyjmowanie wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy oraz ich weryfikacja;
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami ukraińskimi w celu zapewnienia wyżywienia dzieciom uczęszczającym do szkół i przedszkoli, pobytu w placówkach wsparcia dziennego (świetlice i klubów młodzieżowych), półkolonii oraz pomocy w formie zasiłków okresowych, stałych i celowych;
- przyjmowanie ankiet obywateli Ukrainy w sprawie ustalania odpłatności za pobyt w miejscu zakwaterowania;
- przeprowadzanie spotkań informacyjnych dla obywateli Ukrainy w zbiorowych punktach zakwaterowania;
- praca socjalna, poradnictwo oraz przeprowadzanie interwencji u obywateli z Ukrainy, w tym w zbiorowych punktach zakwaterowania.

2.3 Pomoc materialna

2.3.1 Charakterystyka przyznawanych świadczeń

Pomoc materialna na utrzymanie rodziny

ZADANIA WŁASNE

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł.)
Zasilek okresowy	2 292 693,56

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł.)
Zasiłki stałe	4 761 941,91
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	427 644,38

Zasilek celowy	Kwota świadczeń (w zł.)
W tym:	
Żywność i środki czystości	2 922,98
Leki i świadczenia zdrowotne	196 420,35
Wydatki mieszkaniowe	188 935,73
Pokrycie kosztów ogrzewania elektrycznego lub gazowego	27 655,98
Opał	420 900,00

Dofinansowanie do wkładu własnego przeznaczonego na zmianę systemu grzewczego na proekologiczne	0,00
Inne	807 248,03
Zdarzenie losowe (zasilek przyznawany osobie lub rodzinie które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego)	36 000,00
Dofinansowanie do opłaty stałej w złočku	1 300,00

Razem zadania własne: 9 163 662,92 zł

Pomoc dla repatriantów

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłacił świadczenia dla 3 rodzin repatriantów na łączną kwotę **64 314,58 zł**, w tym: **61 849,83 zł** ze środków budżetu państwa (na pokrycie kosztów przejazdu oraz zagospodarowanie i bieżące utrzymanie) i **2 464,75 zł** ze środków gminy Katowice na pokrycie opłat mieszkaniowych oraz kosztu nauki języka polskiego.

Pomoc dla cudzoziemców

W 2023 roku wypłacono pomoc pieniężną dla 31 cudzoziemców w ramach Indywidualnego Programu Integracji w łącznej kwocie **317 710,50 zł** oraz opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne w łącznej wysokości **2 135,43 zł** dla 7 osób.

Pomoc dla posiadaczy Karty Polaka

W 2023 r. wypłacono pomoc pieniężną dla 15 osób posiadających Kartę Polaka na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego w łącznej kwocie **133 980,00 zł**.

Wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W 2023 r. wypłacono wynagrodzenie przyznane przez sąd za sprawowanie opieki **28 opiekunom** w łącznej kwocie **139 454,42 zł** oraz **3 kuratorom** na łączną kwotę **14 332,32 zł**.

Dzień Ubogich

W 2023 roku dofinansowano akcję charytatywną z okazji organizacji Światowego Dnia Ubogich w Katowicach dla osób ubogich, w kryzysie bezdomności i borykających się z różnego rodzaju uzależnieniami. Akcja charytatywna odbyła się w dniu 19.11.2023 r. w Katowicach i uczestniczyli w niej mieszkańcy Katowic potrzebujący wsparcia. Kwota dofinansowania dla Wspólnoty Dobrego Pasterza wyniosła **15 000,00 zł**.

Śniadanie Wielkanocne dla osób samotnych

W 2023 roku dofinansowano organizację Śniadania Wielkanocnego dla około 1 500 mieszkańców Katowic, w szczególności osób samotnych, niepełnosprawnych, bezdomnych. Śniadanie Wielkanocne zorganizowano w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach. Kwota dofinansowania dla Fundacji Wolne Miejsce wyniosła **40 000,00 zł**.

Metropolitarna Wigilia dla Samotnych

W 2023 r. dofinansowano na podstawie zawartej umowy organizację uroczystej Wigilii w Międzynarodowym Centrum Kongresowym dla około 1 500 osób będących mieszkańcami Katowic, w szczególności osób samotnych, niepełnosprawnych, bezdomnych. Kwota dofinansowania wyniosła **56 600,00 zł** i obejmowała koszty zakupu m.in. produktów żywnościowych na przygotowanie dań wigilijnych. Organizatorem Wigilii była Fundacja Wolne Miejsce.

Wigilia dla osób/rodzin z dziećmi potrzebujących wsparcia

W 2023 r. dofinansowano na podstawie zawartej umowy zorganizowanie stacjonarnie w dniu 23.12.2023 r. w Restauracji „Marysin Dwór” uroczystej Wigilii dla 120 osób (rodzin z dziećmi) – mieszkańców Katowic, wskazanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. W ramach organizacji Wigilii zapewniono potrawy wigilijne oraz drobne upominki osobom oraz rodzinom z dziećmi potrzebujących wsparcia. Kwota dofinansowania dla Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich wyniosła **10 000,00 zł**.

Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę RP od 24.02.2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wydatkował kwotę **4 282 067,15 zł.** na pomoc dla ludności uchodźczej w zakresie zakwaterowania i wyżywienia m.in. dla osób przebywających w Akademikach przy ul. Franciszkańskiej 8 i 10, Hotelu Polonia oraz w obiekcie przy ul. Pukowca 15 w Katowicach, w tym: **3 904 849,25 zł.** na zakup produktów żywnościowych oraz **377 217,90 zł.** na zakup środków higienicznych.

W 2023 r. pokryto **koszty pogrzebu** dla 9 obywateli Ukrainy, a wydatki na ten cel wyniosły łącznie **27 990,72 zł.** Ponadto obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium RP uznawany jest za legalny udzielono pomocy w postaci przyznania **zasiłków okresowych** na łączną kwotę **10 647,25 zł** oraz **zasiłków stałych** na kwotę **49 901,66 zł.** Udzielono również pomocy w postaci **zasiłku celowego** na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na łączną kwotę **6 000,00 zł.** Ponadto obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny udzielono również pomocy w postaci świadczenia **usług opiekuńczych** na łączną kwotę **4 199,18 zł.** Obywatelom Ukrainy, którzy nie posiadali ubezpieczenia z innego tytułu, opłacono składkę na **ubezpieczenie zdrowotne** na łączną kwotę **4 403,64 zł.**

2.3.2 Świadczenia dla osób mogących marnotrawić przyznaną pomoc

Pomoc w formie niepieniężnej

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
Bony	596 930,00

W celu zapobiegania marnotrawieniu przyznanych świadczeń lub wykorzystywaniu ich niezgodnie z przeznaczeniem MOPS przyznaje świadczenia do realizacji w formie niepieniężnej. Przyznanie świadczenia w formie niepieniężnej gwarantuje, że świadczenie zostanie wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i zaspokoi podstawowe potrzeby klienta. Świadczenia te przyznawane były w formie:

- zasiłków stałych, okresowych i celowych w formie bonów, które mogą być realizowane na zakup różnego rodzaju towarów z wyłączeniem alkoholu i wyrobów tytoniowych,
- pomocy warunkowej:
 - na leki – wypłata zasiłku następowała z zaliczki w TPPS, a zakup leków dokonywany był bezpośrednio przez pracownika socjalnego,
 - na bieżące wydatki mieszkaniowe – zwrot klientowi po okazaniu dowodu wpłaty określonych sum na bieżące opłaty mieszkaniowe, zgodnie z zawartym porozumieniem. Istotnym elementem przyznawania pomocy warunkowej jest trening umiejętności gospodarowania środkami finansowymi oraz wyrobienie nawyku regularnego opłacania wydatków mieszkaniowych,
- posiłków wydawanych codziennie dla około **390** osób przez Jadłodajnie prowadzone przez organizacje pozarządowe na podstawie umów wieloletnich na dotacje (2021-2023) zawieranych przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

JADŁODAJNIE	Liczba posiłków
Jadłodajnia Towarzystwa Pomocy im. Św. Brata Alberta – koło katowickie ul. Bracka 18 (gorące posiłki wydawane od poniedziałku do piątku w godz. 14:00-16:00)	30
Jadłodajnia Rzymsko - Katolickiej Parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny Pl. Szramka 1 (posiłki w formie gorącej zupy z pieczywem wydawane od poniedziałku do soboty w godz. 7:30-12:00 z przerwą w okresie lipiec-sierpień)	160
Jadłodajnia Górnśląskiego Towarzystwa Charytatywnego ul. Jagiellońska 17 (posiłki w formie gorącej zupy z wkładką mięsną lub drugiego dania wydawane codziennie w godz. 14:00-17:00)	200
RAZEM:	390

2.4 Praca socjalna dla różnych grup podopiecznych

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej nadal pracują w ramach czterech specjalizacji:

osób starszych i niepełnosprawnych podejmowane działania są nakierowane na aktywizację społeczną osób, które ze względu na wiek, chorobę i/lub niepełnosprawność nie mogą samodzielnie realizować swoich potrzeb życiowych oraz tworzenie sieci wsparcia, która umożliwi pomoc tym osobom w funkcjonowaniu w środowisku. Ze względu na stale rosnącą populację osób starszych i niepełnosprawnych, wypracowywane są nowe formy pracy socjalnej, zapobiegające zjawisku wykluczenia społecznego. W szczególnie trudnych okresach dla osób starszych, takich jak zima i lato pracownicy socjalni dodatkowo monitorują środowiska osób starszych;

osób bezrobotnych – w stosunku do tej grupy klientów, praca pracowników socjalnych polega na podejmowaniu działań aktywizujących zawodowo i społecznie w celu zwiększenia szans klienta na podjęcie zatrudnienia. Nadal kontynuowana jest współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Katowicach w zakresie aktywizacji zawodowej klientów Ośrodka;

rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi – założeniem pracy w tej specjalizacji jest zaspokojenie podstawowych potrzeb dzieci. Dotychczas wypracowane standardy oraz zdobyte doświadczenie pozwalają na systemowe podejście do pracy z rodziną. Jej celem jest udzielenie pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań. Cel ten realizowany jest zarówno poprzez indywidualną pracę socjalną, jak i formy grupowe. W sytuacjach zagrożenia dobra i bezpieczeństwa dziecka podejmowane są działania interwencyjne przy współudziale Policji, Sądu i Ośrodka Interwencji Kryzysowej;

rodzin zastępczych, naturalnych oraz usamodzielnianych wychowanków – praca socjalna ukierunkowana jest głównie na wspieranie rodziny zastępczej w pełnionej przez nią roli. Z młodymi osobami opuszczającymi placówki lub rodziny zastępcze prowadzona jest praca, której celem jest umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.

Dzięki wysokiemu poziomowi prowadzonej metodyki pracy socjalnej możliwe jest aktywne włączenie w rozwiązywanie swoich problemów dużej liczby osób i rodzin. W 2023 r. wykonano następujące formy pracy socjalnej dla **3 943** rodzin:

FORMA PRACY SOCJALNEJ*	LICZBA
Kontakty z rodziną (wizyta, interwencja kryzysowa, odwiedziny, organizacja wolnego czasu)	3 723
Kontakty z instytucjami (załatwianie dokumentu tożsamości, spraw w biurach, współpraca ze służbami porządkowymi itp.)	454
Współpraca z innymi organizacjami (wystąpienia o pomoc do organizacji charytatywnych, organizacja umieszczenia w DPS, współpraca z pracownikami socjalnymi innych instytucji)	193
Funkcjonowanie rodziny (rozładowywanie konfliktów rodzinnych, kontakty z rodziną zewnętrzną, resocjalizacja)	76
Alimenty (pomoc w załatwieniu alimentów, odnalezienie opiekuna prawnego, przygotowanie i wniesienie sprawy o alimenty, reprezentowanie w instytucjach prawnych)	7
Świadczenia ZUS i pokrewne (przygotowanie i wniesienie sprawy o świadczenia emerytalne, pomoc w ustaleniu stopnia niepełnosprawności)	63
Zaopatrzenie (dostarczanie żywności, lekarstw, opału, innych przedmiotów)	19
Zakupy (żywności, lekarstw, środków higieny osobistej, opału, innych przedmiotów)	43
Usługi (załatwianie usług hydraulicznych, RTV, napraw sprzętu domowego, organizacja pomocy usługowej przez organizacje pozarządowe)	364
Żywienie (załatwienie żywienia w szkole, zakładzie pracy)	266
Mieszkanie (załatwienie ubezpieczenia mieszkania, sprzętów, zamiany mieszkania, przeprowadzki, pomoc w uzyskaniu lokalu socjalnego)	297
Kontakty z otoczeniem (kontakty z klubami seniora, nawiązanie kontaktów z sąsiadami, kreowanie kontaktów społecznych)	48

Praca (pomoc w podjęciu pracy zarobkowej, współpraca z zakładem pracy)	121
Oświata (współpraca ze szkołą, załatwienie żłobka, przedszkola, douczanie dzieci, umieszczenie w Domu Dziecka)	20
Czas wolny (załatwianie kolonii, wakacji w miejscu zamieszkania, zimowiska)	113
Opieka medyczna w miejscu zamieszkania (załatwienie wizyty lekarza, współpraca ze służbami medycznymi, współpraca z placówkami zwalczającymi uzależnienia)	112
Współpraca ze szpitalami (organizacja umieszczenia w szpitalu, organizacja pobytu w szpitalu, odwiedziny)	25
Poradnictwo specjalistyczne (organizacja ogólnych porad prawnych, pedagogicznych, pomocy psychologicznej, porady indywidualne)	286
Inne formy pracy socjalnej	4 156

* podział na kategorie oraz opisy do kategorii są zgodne ze słownikiem centralnym znajdującym się w systemie komputerowym Pomost Std. dystrybuowanym przez MRPiPS.

2.5 Porady prawne

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej są zatrudnieni konsultanci ds. prawnych udzielający poradnictwa prawnego dla pracowników socjalnych bezpośrednio pomagającym mieszkańcom Katowic w rozwiązywaniu ich problemów a także skorzystaniu z przysługujących im uprawnień m.in. w postaci świadczeń.

W 2023 r. udzielono 1620 indywidualnych konsultacji dla pracowników Ośrodka.

2.6 Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – Podprogramu 2021 i Podprogramu 2021 Plus (FEAD)

W okresie od stycznia do sierpnia 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym kontynuował wydawanie skierowań do Podprogramu 2021 Plus (FEAD) osobom, które spełniały kryteria ww. programu. W 2023 roku do Podprogramu 2021 Plus wydano 1 182 skierowania dla 2 701 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2021 Plus wydawał skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej - Punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, który podpisał umowy na realizację Podprogramu 2021 Plus z :
 - Parafią Wniebowzięcia MP Różańcowej, ul. Zadole 36,
 - Parafią Wniebowzięcia NMP, ul. Graniczna 26,
 - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
 - Parafią św. Ludwika IX Króla i Wniebowzięcia NMP, ul. Panewnicka 76,
 - Górnśląskim Towarzystwem Charytatywnym, ul. Sienkiewicza 23.

Ze względu na trwający stan epidemii zgodnie ze zmianą wytycznych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów biorących udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym istniała możliwość wydania skierowania w sposób zdalny.

W grudniu 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach rozpoczął wydawanie skierowań do Podprogramu 2023 dla osób spełniających kryteria określone w wytycznych do ww. programu. Do końca grudnia 2023 roku do Podprogramu 2023 wydano 4 skierowania dla 5 osób. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach Podprogramu 2023 wydawał skierowania do następujących organizacji:

- Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej - punkt wydawania żywności mieści się w Katowicach przy ul. 1-go Maja 24,
- Caritas Archidiecezji Katowickiej, który podpisał umowy na realizację Podprogramu 2023 z :
 - Parafią św. Apostołów Piotra i Pawła, ul. Mikołowska 32,
 - Górnśląskim Towarzystwem Charytatywnym, ul. Sienkiewicza 23.

2.7 Sklep Socjalny

Na terenie miasta Katowice działają dwa Sklepy Socjalne – przy **ul. Tysiąclecia 82**, który swoją działalność rozpoczął w dniu 10.12.2020 r. oraz przy **ul. Świdnickiej 25**, który swoją działalność rozpoczął w dniu 20.12.2021 r. W Sklepach Socjalnych najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogli zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach.

Z zakupów w Sklepie Socjalnym mogły korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane były przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Powyższe skierowanie mogła uzyskać osoba, której dochód nie przekracza 300% kryterium dochodowego tj. 2 328,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1 800,00 zł w przeliczeniu na każdą osobę w rodzinie.

W 2023 r. wydano **139 skierowań** do Sklepu socjalnego dla **225 osób**, w tym wydano 36 skierowań dla osób powyżej 60 roku życia (w tym 12 skierowań dla osób powyżej 70 roku życia). Narastająco od otwarcia pierwszego sklepu socjalnego wydano **3 359 skierowań** dla **7 004 osób** (którzy mogli korzystać z usług sklepu w 2023 r.), w tym wydano 752 skierowania dla osób powyżej 60 roku życia (w tym 289 skierowań dla osób powyżej 70 roku życia).

2.8 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy środowiskowej.

Rok	Liczba mieszkańców Katowic (dane z GUS) stan na koniec roku	Liczba rodzin, które zgłosiły się o pomoc do Ośrodka	Liczba osób w tych środowiskach	% mieszkańców Katowic objętych pomocą
2019	268 377	8 514	21 285	7,93
2020	265 464	7 847	19 618	7,39
2021	261 572	7 634	19 085	7,30
2022	257 895	7 983	19 958	7,74
2023	255 168	7 605	19 013	7,45

*liczba mieszkańców Katowic zameldowanych na pobyt stały – stan na dzień 31.12.2023 r.

Dokonując analizy danych demograficznych wskazać należy, że podobnie jak w wielu innych miastach - liczba mieszkańców Katowic z roku na rok systematycznie spada. Zarazem jednak - od kilku lat - na zbliżonym poziomie utrzymuje się liczba osób, które zgłosiły się po pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej. Opisane trendy wskazują na zasadność utrzymania zasobów kadrowych, organizacyjnych służb pomocy społecznej na dotychczasowym poziomie celem zaspokojenia potrzeb mieszkańców wymagających wsparcia. Odzwierciedlają też skalę wyzwań stojących przed instytucjami i organizacjami oferującymi wsparcie w zakresie pomocy i integracji społecznej.

III. WSPÓŁPRACA ZE SPOŁECZNOŚCIĄ LOKALNĄ

Współpraca samorządu ze społecznością lokalną stanowi jeden z elementów „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027”. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie partycypacji obywatelskiej mieszkańców i roli organizacji pozarządowych w realizowaniu polityki społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizował „Program współpracy miasta Katowice z organizacjami pozarządowymi na 2023 rok” koordynowany przez Wydział Polityki Społecznej, a w szczególności Pełnomocnika Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych. Podstawowym celem programu jest stworzenie koalicji na rzecz pracy w środowisku i wokół społecznych problemów, inicjowanie ruchów samopomocowych i obywatelskich, promowanie i wdrażanie pracy wolontaryjnej i zespołowej, inicjowanie lokalnych prospołecznych akcji i wydarzeń.

Na podstawie art. 19b ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mieszkańcy miasta Katowice mają prawo do złożenia wniosku o realizację zadania publicznego miasta Katowice w zakresie inicjatywy lokalnej. W 2022 roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wpłynęło 14 inicjatyw lokalnych, z których wszystkie zostały pozytywnie ocenione i przekazane do zrealizowania przez Ośrodek przy współpracy z wnioskodawcami. W 2023 roku zrealizowano:

- inicjatywę „Międzypokoleniowa szkoła wolontariatu”. W ramach inicjatywy wydatkowano 6 999,47 zł,
- inicjatywę „Klub Seniora – Młodzi Duchem”. W ramach inicjatywy wydatkowano 19 855,80 zł,
- inicjatywę „Parafialny Dzień Chorego – III Dzielnicowa Senioriada – zdrowo, bezpiecznie i solidarnie”. W ramach inicjatywy wydatkowano 8 990,89 zł,
- inicjatywę „Dzień Dziecka na Załęskich Tarasach – Festyn Mieszkańców Dzielnicy Załęże VI”. W ramach inicjatywy wydatkowano 7 000,00 zł,
- inicjatywę „I Święto Sąsiada na Nowym Nikiszowcu – Czas na Fajrant”. W ramach inicjatywy wydatkowano 8 999,90 zł,
- inicjatywę „Wspólnie znaczy kreatywnie”. W ramach inicjatywy wydatkowano 9 584,50 zł,
- inicjatywę „Porządek zrobiony – namiot wystawiony, Dzień Sąsiada 2023 na Bagnie zaczynamy”. W ramach inicjatywy wydatkowano 5 951,51 zł,
- inicjatywę „Klub Seniora Załęże”. W ramach inicjatywy wydatkowano: 9 993,12 zł,
- inicjatywę „Nasza młodość – nasze wspomnienia. Ognisko sąsiedzkie na Kokocińcu – Edycja II”. W ramach inicjatywy wydatkowano 8 999,22 zł,
- inicjatywę „1-2-3 – Moje kolorowe i radosne wakacje na Bagnie”. W ramach inicjatywy wydatkowano 7 976,62 zł,
- inicjatywę „Kreatywny senior czyli sztuka aktywności 65+”. W ramach inicjatywy wydatkowano 9 877,57zł,
- inicjatywę „Piknik na Borkach 2023”. W ramach inicjatywy wydatkowano 15 983,17 zł.
- inicjatywę „Choinka ustrojona – Betlyjka zrobiona – Ponboczek się rodzi – Wilijo na Bagnie nadchodzi”. W ramach inicjatywy wydatkowano 4 989,91 zł,
- inicjatywę „Zagospodarowanie czasu wolnego dla osób samotnych i seniorów poprzez organizację spotkania andrzejkowego oraz wigilii dla osób samotnych”. W ramach inicjatywy wydatkowano 7 000,00 zł.

Działając na podstawie Zarządzenia nr 2345/2022 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 12 kwietnia 2022 r. w sprawie określenia zasad i harmonogramu realizacji Budżetu Obywatelskiego Katowice 2022, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przy współpracy z wnioskodawcami realizuje w ramach IX edycji Budżetu Obywatelskiego zadanie publiczne skierowane do osób w wieku 55+ zamieszkujących w dzielnicach Piotrowice i Ochojec pn. „Aktywny Senior 55+ i jego środowisko lokalne”. W ramach zadania w 2023 roku podpisano umowę na realizację zadania oraz podpisano umowy z podwykonawcami oraz zrealizowano:

- 28 godzin zajęć nordic walking,
- 32 godziny zajęć „Zdrowy kręgosłup”,
- 32 godziny zajęć „Gimnastyka z elementami stretchingu”,
- 32 godziny zajęć jogi,

- 32 godziny zajęć pilatesu,
 - 40 godzin zajęć zumby,
 - 14 godzin zajęć gimnastyki ogólnousprawniającej,
 - 32 godziny zajęć językowych z angielskiego,
 - 24 godziny grupowych zajęć komputerowych w ramach cyklu „ABC obsługi – smartfon, tablet, Internet”,
 - 10 wyjść kulturalnych do kina,
 - 15 warsztatów tematycznych:
 - taneczny w rytmie Bachaty i Latino,
 - „Pielęgnacja skóry dojrzałej”,
 - „Naturalne metody na dobry i zdrowy oddech”,
 - „4 filary zdrowia”,
 - „Odporność”,
 - „Aromaterapia”,
 - „Stroiki na groby”,
 - „Zdrowie nas talerzu”,
 - „Eko-warsztaty”,
 - „Naturalne kosmetyki”,
 - „Florystyczne”,
 - „Warsztaty modowe”,
 - „Ozdabiamy dom na święta”
 - 5 wycieczek krajoznawczych do: Łodzi, Częstochowy, Planetarium, na Termy Chocholowskie,
 - piknik integracyjny „Pożegnanie lata”, w którym udział wzięło ok. 250 osób,
 - „Dzień Seniora – Senioralia”, w których udział wzięło 180 osób,
 - andrzejkowe biesiadowanie przy muzyce, w którym udział wzięły 43 osoby,
 - spotkanie międzypokoleniowe „Mikołajki”, w którym udział wzięło 150 osób,
 - zakupiono 100 voucherów do wykorzystania przez seniorów w dowolnym terminie w Teatrze Śląskim.
- Projekt finansowany ze środków budżetu miasta Katowice. W okresie sprawozdawczym poniesiono koszty zakupu usług, poczęstunku, zakupów drobnych oraz z tytułu umów zleceń.

Wydatkowano: 112 299,72 zł.

Działając na podstawie Zarządzenia nr 3542/2023 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 29 września 2023r. w sprawie wykonania uchwały Rady Miasta Katowice w sprawie zmian budżetu oraz w budżecie miasta Katowice na 2023 rok zrealizowano dodatkowe zadania z zakresu edukacji społecznej i aktywizacji seniorów zgodnie z wnioskami Radnych Miasta Katowice pod nazwą:

1. **Go senior** – wartość inicjatywy: 54 500,00 zł, wydatkowano: **54 500,00 zł**
2. **Edukacja społeczna** – wartość inicjatywy: 38 000,00 zł, wydatkowano: **37 999,99 zł.**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje również szereg zadań i programów mających na celu wsparcie na rzecz osób w wieku senioralnym. W ramach działań na rzecz aktywizacji osób w wieku senioralnym w Katowicach w 2023 roku zrealizowano:

- **76 spotkań** w ramach klubu społecznościowego „Senior w działaniu”, w tym:
 - społecznościowe śniadania na trawie „Podziel się dobrem”,
 - warsztaty kreatywne prowadzone przez seniorów dla seniorów,
 - cykl edukacyjny nowych technologii „Senior ze smartfonem na ty!”,
 - spotkania kulinarne z kuchnią ukraińską,
 - cykl spotkań z policjantami dot. Bezpieczeństwa,
 - cykl spotkań zdrowotnych dot. rehabilitacji kardiologicznej,

- senioralne spotkania wielkanocne w dzielnicach,
 - senioralne wyjścia do kina,
 - poranki i wieczory planszówkowe,
 - akcja tworzenia kartek świątecznych dla Hospicjum św. Franciszka,
 - akcja w katowickim Schronisku „Daj pieskowi pobiegać połączona ze zbiórką karmy i kocy”,
 - akcja w Miejskim Przedszkolu nr 22 w Katowicach – „Seniorzy czytają przedszkolakom”.
- **8 spotkań** w ramach cyklu „**Senior w podróży**”, w tym:
- spacer botaniczny w Parku Kościuszki,
 - wyjścia na koncert do Akademii Muzycznej,
 - wyjścia do muzeów w tym Muzeum Historii Katowic i Muzeum Śląskiego,
 - wycieczka z przewodnikiem do Nikiszowca,
 - senioralny rajd górski na Halę Boraczą,
 - senioralne Grzybobranie na Jurze.
- **42 spotkania** w ramach klubu społecznościowego „**Senior w ruchu**”, w tym:
- zumba dla seniora,
 - nordic walking z instruktorem,
 - wyjście na kręgle,
 - senioralne wycieczki rowerowe np. na Trzy Stawy do Parku Śląskiego i na Nikiszowiec.
- **48 godzin** zegarowych zajęć i warsztatów ukierunkowanych na **aktywizację społeczną osób w wieku senioralnym zamieszkujących dzielnicę Nikiszowiec-Janów**. Zrealizowano m.in.
- zajęcia rękodzielnicze,
 - spotkania świąteczne,
 - zajęcia kreatywne,
 - warsztaty ogrodnicze.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach organizował wycieczki do Ostrawy dla osób skupionych w nieformalnych klubach seniorów. W okresie od 6 listopada do 15 grudnia 2023 roku odbyło się **25 wyjazdów katowickich seniorów do Ostrawy**. W tym okresie z wyjazdów skorzystało łącznie **1 131 osób**. Wartość zadania w 2023 r. wyniosła **125 000,00 zł**

3.1 Współpraca ze środowiskiem lokalnym w zakresie społecznej i zawodowej readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej

Współpraca ze społecznością lokalną w zakresie readaptacji osób w trudnej sytuacji życiowej realizowana była w ramach Programów Aktywności Lokalnej oraz Centrów Społecznościowych, których głównym celem było podniesienie poziomu aktywności mieszkańców oraz instytucji lokalnych na rzecz samodzielnego rozwiązywania ważnych, zdiagnozowanych problemów społecznych, dotyczących m.in. osób korzystających ze wsparcia MOPS, zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podejmował współpracę z UNICEF na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży oraz rodzinom, które uciekając przed wojną na Ukrainie znalazły schronienie na terenie naszego miasta. W dzielnicach naszego miasta realizowane były działania środowiskowe takie jak Nikiszowiec, Bogucice, Śródmieście, Zawodzie, Welnowiec – Józefowiec, na Dąb i Szopienice. Działania ukierunkowane na podniesienie poziomu integracji dzieci uchodźców oraz ich rodziców/opiekunów w otoczeniu społecznym, kulturowym.

3.2 Dotowanie zadań pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione

W 2023 roku Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice prowadził dotowanie zadań z pomocy społecznej realizowanych przez podmioty uprawnione.

3.3 Zlecanie usług podmiotom niepublicznym na podstawie Ustawy Prawo Zamówień Publicznych

Podstawa prawna: (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.)

Na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych świadczone są usługi na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Podmiot	Nazwa projektu	Wykonanie za I-XII 2023 r. (w zł.)
USŁUGI NA RZECZ DZIECI I MŁODZIEŻY NIEPEŁNOSPRAWNEJ		2 421 565,86
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6 roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	228 134,63
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Gimnastyka korekcyjna	49 195,62
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	249 594,40
Śląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym - Oddział Odrodzenie Ośrodek Rehabilitacyjno-Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	13 444,83
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Dzienny pobyt dzieci powyżej 6 roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	510 252,02
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Gimnastyka korekcyjna	29 523,76
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	789 854,00
Katowicka Fundacja Pomocy Dzieciom Kalekim (Niepełnosprawnym) Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno – Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych Centrum Rozwoju Dziecka	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	9 700,82
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Gimnastyka korekcyjna	22 959,18
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Hipoterapia	182 019,60
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach	Logorytmika	96 341,04

Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy		
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu MASTER	124 537,16
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	58 572,00
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Katowicach Giszowcu Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy	Świadczenie poradnictwa psychologicznego dla dzieci i młodzieży korzystających z usług lub ich rodzin i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin dzieci i młodzieży korzystających z usług	57 436,80

Na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych świadczone są usługi na rzecz rodzicielstwa zastępczego

Lp.	Podmiot niepubliczny	Zadanie	Liczba uczestników	Wykonanie za I-XII 2023 r.
1	Stowarzyszenie na Rzecz Rodziny i Zastępczego Rodzicielstwa „Nowy Dom”, Siemianowice Śl. ul. Jaworowa 2	Prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe oraz grupa wsparcia*	25, w tym: 15 uczestników szkolenia, 10 uczestników grupy wsparcia	31 960,00 zł
Razem			25 osób	31 960,00 zł

*po zakończeniu szkolenia, osoby biorą udział w spotkaniach w ramach grupy wsparcia

3.4 Promowanie idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych

Wolontariat	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba wolontariuszy	77	55	62	68*
Liczba godzin pracy wolontariuszy	1 026,25	3 256,25	3 385,65	4535,75

*jedna osoba świadczy wolontariat w ŚŚ 3 i CPS

W 2023 roku liczba osób pracujących w ramach wolontariatu uległa zwiększeniu w stosunku do roku 2022. Liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy również uległa zwiększeniu.

Zadanie	Liczba wolontariuszy	Liczba godzin pracy wolontariuszy
Wolontariat na rzecz dzieci i młodzieży		
Świetlice Specjalistyczne	18	597,75
PAL-W w ramach projektu "Damy radę! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach"	4	60
Program „Słonecznik”	3	67,25
RAZEM:	25	725

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych		
Program „Słonecznik” - wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	31	2022,25
Katowickie Centrum Usług Społecznych Integracja	2	883
RAZEM:	33	2905,25
Wolontariat na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy		
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	10	892
RAZEM:	10	892
Inne zadania		
Prace administracyjno-biurowe	1	13,5
RAZEM:	1	13,5

Wolontariat daje możliwość pozyskania dodatkowych środków w postaci świadczenia usług na rzecz podopiecznych i Ośrodka. Szacunkowy koszt wolontariatu wynosi **121 315,61 zł** (jako podstawę kalkulacji przyjęto: dla wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży, osób dotkniętych problemem przemocy – średnią godzinową stawkę pracownika socjalnego zatrudnionego w terenie tj. 29,27 zł; dla wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, osób bezdomnych – średnią godzinową stawkę opiekuna 26,63 zł; dla wolontariatu w postaci prac administracyjno-biurowych – średnią godzinową stawkę referenta 25,10 zł).

3.5 Darowizny na rzecz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał **dary rzeczowe**, m. in. artykuły spożywcze, kosmetyki, słodycze, odzież, artykuły higieniczne, paczki okolicznościowe, pościel, łóżka polowe, przybory do malowania twarzy i robienia tatuaży, z których korzystano podczas festynu, sprzęt AGD, RTV (pralka automatyczna „Candy”, lodówka Elektrolux, telewizor Sharp), wejściówki do Aquadromu, Jump City, na kręgle do CH LIBERO oraz do restauracji Mc Donalds – na łączną kwotę **44 332,52 zł**

3.6 Darowizny na rzecz klientów Ośrodka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach pośredniczy w przekazywaniu osobom potrzebującym używanych mebli, artykułów gospodarstwa domowego oraz innych elementów wyposażenia mieszkania. Osoby chętne zgłaszają do Ośrodka używane, ale jeszcze dobre i sprawne rzeczy, które chcą przekazać dla osób potrzebujących takiej pomocy, natomiast Ośrodek pośredniczy w przekazywaniu i transporcie tych rzeczy osobom potrzebującym.

W 2023 roku przekazano nieodpłatnie na rzecz klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej następujące sprzęty:

Realizacja darowizn na rzecz podopiecznych w 2023 roku	
Rodzaj darowizny	szt./kpl.
meble	81
wyposażenie mieszkania	15
artykuły gospodarstwa domowego	21
RAZEM:	117

3.7 Ocena realizacji celów oraz efektywność

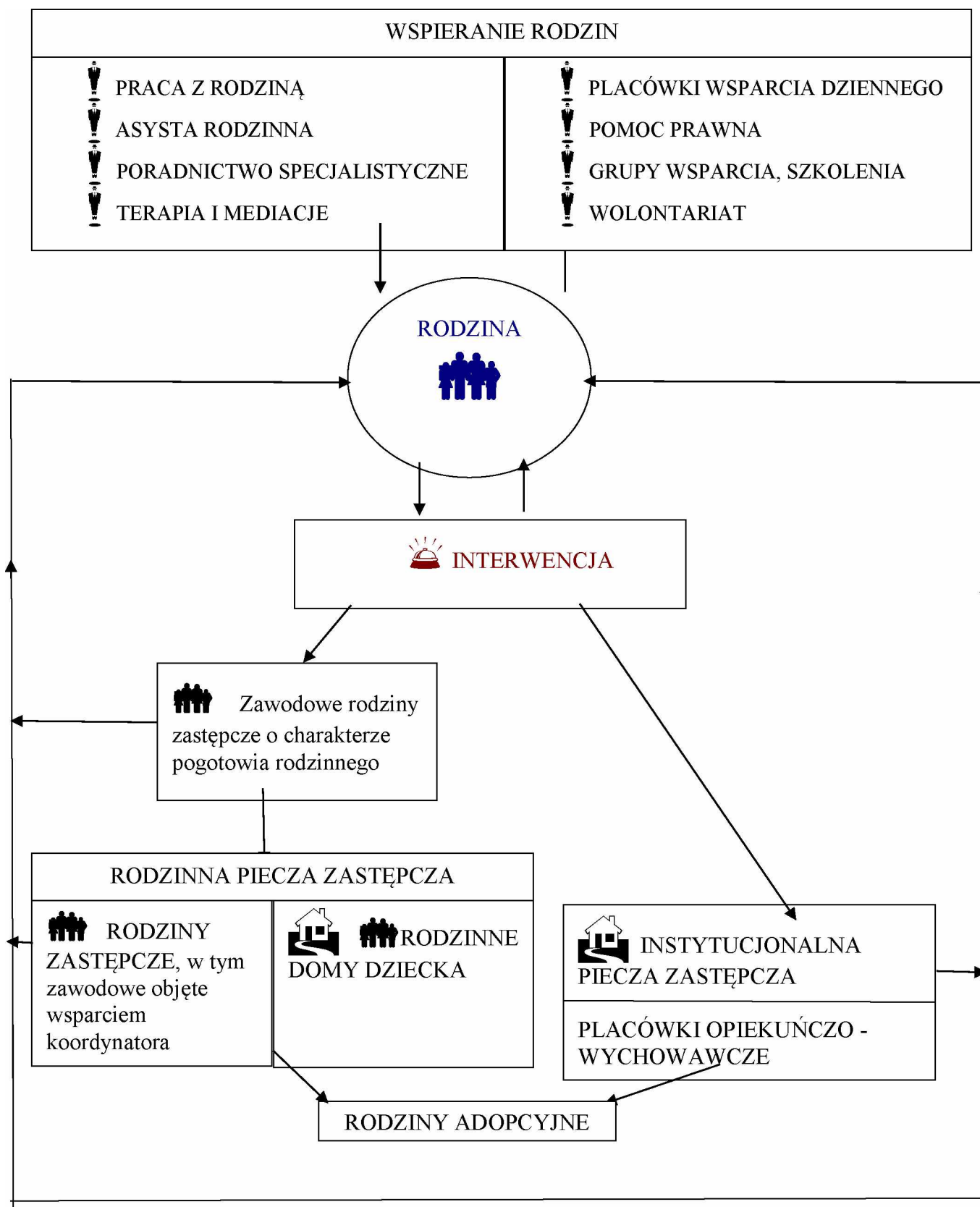
Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu współpracy Ośrodka ze społecznością lokalną. Zakres współpracy obejmował:

	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023r.
Poniesione wydatki na realizację współpracy z podmiotami niepublicznymi (w zł)	1 898 660,37	2 078 079,33	2 247 645,31 zł	2 453 525,86 zł.

Liczba organizacji pozarządowych i innych podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	5	5	4	4
Liczba projektów	16	16	15	15
Średni koszt projektu (w zł)	118 666,27	129 879,96	149 843,02	163 568,39

W 2023r. kontynuowane były przedsięwzięcia służące dzieciom z różnymi rodzajami niepełnosprawności a także wspierające rozwój rodzicielstwa zastępczego. Do realizacji ww. działań zaangażowano podmioty niepubliczne wyłonione w procedurze prawa zamówień publicznych. Na przestrzeni lat obserwuje się wzrost nakładów na realizację współpracy z podmiotami niepublicznymi. Zaangażowanie organizacji pozarządowych bezpośrednio przyczynia się do rozwoju współpracy międzysektorowej.

IV. SYSTEM POMOCY DZIECKU I RODZINIE

Wspieranie rodziny stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027. Celem strategicznym jest tworzenie systemu pomocy dziecku i rodzinie, pozwalającego na utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub zapewnienie opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych. Na system opieki dla tej kategorii klientów, na który w roku 2023 r. wydatkowano kwotę **21 509 434,12 zł** składa się:

4.1 Wspieranie rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych

4.1.1 Praca socjalna z rodziną

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, których działania w omawianym obszarze są nakierowane na zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno – bytowych dzieci. Ponadto prowadzona jest również praca z rodzinami zastępczymi, naturalnymi oraz usamodzielnianymi wychowankami. Działania pracowników - koordynatorów mają w tym przypadku na celu diagnozę sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rozpoznanie nieprawidłowości w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej oraz wynikających z tego problemów opiekuńczo – wychowawczych. W odniesieniu do rodzin naturalnych, praca socjalna ma na celu przygotowanie rodziny do ponownego podjęcia opieki nad dzieckiem.

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym udzielano pomocy i wsparcia również 21 koordynatorów (szczegółowe informacje w sprawozdaniu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej).

4.1.2 Asysta rodzinna

Cechą wyróżniającą pracę socjalną pracowników socjalnych w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej jest systemowe, całościowe podejście do rodziny. Uznanie rodziny jako systemu powoduje, że wszystkie problemy występujące w rodzinie nie mogą być traktowane jako izolowane zjawiska. Pracownik socjalny proponuje rodzinie różnego rodzaju usługi specjalistyczne w zależności od problemów występujących w rodzinie. Jedną z nich jest usługa asystenta rodziny. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku realizowano specjalistyczną pracę socjalną w oparciu o usługę asystenta rodziny. Ośrodek dysponuje 15 etatami asystentów rodziny.

Obszar pracy asystentów obejmuje całe miasto Katowice. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku **usługą asystenta rodziny objętych zostało łącznie 259 rodzin wieloproblemowych**. Skierowane przez pracowników socjalnych do usługi rodziny wieloproblemowe od lat borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, ponadto są zagrożone wykluczeniem społecznym i często umieszczeniem dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej z powodu nieprawidłowego wypełniania funkcji rodzicielskich lub innych zaniedbań. Ponadto, w rodzinach tych niejednokrotnie występuje problem bezrobocia, niepełnosprawności, ubóstwa i uzależnień.

Nadal, zgodnie z założeniami, usługa asystenta rodziny realizowana jest głównie w miejscu zamieszkania rodziny, ale również w miejscach przez nią wskazanych np. na terenie poszczególnych TPPS-ów, w placówkach służby zdrowia, szkołach, urzędach etc., a zakres i formy wsparcia asystentów rodziny wynikają z realizacji poszczególnych celów/zadań w ramach prowadzonej z rodzinami intensywnej pracy socjalnej. Ponadto świadcząc usługi na rzecz rodzin asystenci ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi danych TPPS-ów, jednostkami Ośrodka tj. OIK, CRS, CPS, spotykają się z różnymi specjalistami w ramach zespołów ds. pracy z rodziną. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku odbyło się **388 zespołów**. Asystenci rodziny uczestniczyli również w **124 grupach roboczych/grupach diagnostyczno-pomocowych** w związku z prowadzoną w rodzinach procedurą „Niebieskie Karty”. Ponadto rozwijali współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych i instytucji działających w obszarze pomocy osobom i rodzinom (ze szkołami, przedszkolami, Sądami, parafiami, świetlicami środowiskowymi, organizacjami pozarządowymi, administracjami, firmami energetycznymi, Policją etc.).

W trakcie realizacji usługi asystenci rodziny świadczyli usługę przy wykorzystaniu różnych metod pracy czerpiących z doświadczeń pracy socjalnej (metoda indywidualnego przypadku, metoda grupowa, organizowanie społeczności lokalnej, podejście skoncentrowane na rozwiązaniach), pedagogiki, psychologii oraz poradnictwa. Realizowali zadania zmierzające do poprawy sytuacji życiowej rodzin w różnych obszarach funkcjonowania społecznego oraz służące odbudowaniu więzi i relacji rodzinnych.

W ramach realizowanych usług proponowana była rodzinom dodatkowa pomoc różnych specjalistów m.in. pedagoga, psychologa, psychoterapeuty, doradcy zawodowego, konsultanta prawnego. Pracownicy

realizujący usługę włączają do pracy z rodziną również przedstawiciele instytucji i organizacji działających w środowisku lokalnym (m.in. parafii, świetlice środowiskowych, organizacji pozarządowych, szkół).

Pracownicy realizujący zadania asystenta rodziny w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku wspierali rodziny, w zależności od ich zdiagnozowanych problemów i potrzeb, podejmując na ich rzecz zadania w szczególności w następujących obszarach:

- edukacji w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, a także sposobów organizowania czasu wolnego dzieciom;
- wzmacniania/podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców;
- uwrażliwiania na sytuacje wymagające szczególnego nadzoru rodziców za pomocą metody wspólnych rozmów z członkami rodziny, w tym z dziećmi;
- pomocy w budowaniu prawidłowych więzi i komunikacji między członkami rodziny;
- wspierania rodziców w diagnozowaniu sytuacji szkolnej dzieci, w szczególności w zakresie występujących deficytów w zakresie prawidłowej realizacji obowiązku szkolnego;
- pomocy w dbaniu o zdrowie poszczególnych członków rodziny;
- prowadzenia treningów umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego przez rodziny, w tym edukacji w zakresie przestrzegania norm społecznych i prawidłowego pełnienia ról społecznych;
- wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych przez rodziny, ukształtowania lub nabycia/zwiększenia umiejętności korzystania ze wsparcia instytucji oraz środowiska lokalnego;
- kształtowania postaw prozawodowych, kształtowania umiejętności poruszania się po rynku pracy, motywowania do uzupełnienia wykształcenia i podniesienia kwalifikacji;
- wspierania osób zagrożonych problemem alkoholowym w utrzymywaniu trzeźwego stylu życia, a w sytuacji osób uzależnionych podjęcia lub kontynuowania terapii.

Liczba asystentów rodziny* w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku	15
Liczba rodzin (narastająco) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku korzystających z usługi asystenta rodziny	259

*dana dotyczy liczby etatów asystentów rodziny

4.1.3 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców Katowic (bez względu na ich sytuację dochodową), rodzin w trudnej sytuacji życiowej, rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi realizowane było przez psychologów, pedagoga oraz specjalistę pracy z rodziną Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii. Obejmowało ono diagnozowanie problemów osób/rodzin, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej. W ramach poradnictwa prowadzona była także psychoedukacja. Kontynuowano także prowadzenie poradnictwa specjalistycznego (zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.) w formie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin.

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne miało na celu wzmocnienie poczucia odpowiedzialności osób, w szczególności rodziców za własną sytuację życiową, adekwatne spostrzeganie swoich problemów, a także zmianę stylu wychowania dzieci i zwrócenie uwagi na ich indywidualne potrzeby, dostarczanie wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodziców.

Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia psychologiczno – pedagogicznego w 2023 roku.	40
Liczba spotkań, podczas których udzielano wsparcia psychologiczno – pedagogicznego dla rodzin i osób w 2023 roku.	81
Łączny wymiar godzin udzielonego wsparcia w 2023 roku.	81

Od II kwartału 2023r. poradnictwo specjalistyczne realizowane było również w ramach Programu „Trening Umiejętności Rodzicielskich (TUR)”.

Trening to cykl warsztatów związanych z podnoszeniem kompetencji rodzicielskich. Warsztaty kierowane były do rodziców, którzy w trakcie wychowywania dzieci napotykają na szereg trudności. Trudności te dotyczą zarówno porozumiewania się z dzieckiem, jak i egzekwowania ustalonych zasad, rozwiązywania pojawiających się konfliktów czy problemów wychowawczych. Warsztaty przeznaczone były też dla tych rodziców, którzy nie radzą sobie z własnymi emocjami pojawiającymi się w kontakcie z dzieckiem i których metody wychowawcze okazały się nieskuteczne albo nieprawidłowe. Spotkania odbywały się w systemie indywidualnym.

Liczba uczestników programu w 2023 roku.	31
Liczba spotkań w ramach programu w 2023 roku.	74
Liczba godzin programu w 2023 roku.	74

4.1.4 Terapia

W okresie sprawozdawczym realizowane były działania z zakresu wsparcia terapeutycznego w formie psychoterapii indywidualnej, par i rodzin.

Psychoterapia jest celowym i planowanym oddziaływaniem psychologicznym, zmierzającym do złagodzenia lub usunięcia objawów, z którymi pojawia się klient lub do poprawy funkcjonowania psychicznego i społecznego, wspierającym dążenia osoby lub rodziny do zdrowia i rozwoju. Celem psychoterapii jest zmniejszenie nasilenia objawów zaburzeń psychicznych lub ich usunięcie, wspomaganie, ochrona i stabilizacja zdrowia psychicznego, przepracowanie różnego rodzaju kryzysów i trudności, przywrócenie zdolności do przeżywania i umiejętności cieszenia się życiem, rozwój osobowości pacjenta w kierunku lepszej realizacji swoich celów życiowych, poszerzenie świadomości dotyczącej własnego funkcjonowania, poprawa jakości życia.

Liczba osób biorących udział w terapii w 2023 roku.	127
Liczba przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2023 roku.	2383
Liczba godzin przeprowadzonych sesji terapeutycznych w 2023 roku.	2403

4.15 Wolontariat

Pomoc dzieciom i młodzieży w ramach programu „Słonecznik”

W 2023 roku podejmowano działania służące promocji programu oraz pozyskaniu nowych wolontariuszy: zaktualizowano informację na temat programu na stronie www.mops.katowice.pl, regularnie dokonywano aktualizacji informacji na fanpage'u programu na portalu społecznościowym Facebook, ze szczególnym naciskiem na zapotrzebowanie na wolontariuszy mogących udzielać korepetycji, informację o rekrutacji wolontariuszy przesłano również do Regionalnego Centrum Wolontariatu (przekazano także ulotki i plakaty dotyczące programu) oraz zamieszczono ogłoszenie na stronie www.ngo.pl. Ponadto umieszczono informację o naborze wolontariuszy w Aktualnościach strony katowice.eu, wysłano informację do umieszczenia w Katowickim Internetowym Serwisie Informacyjnym oraz gazecie „Nasze Katowice”, na fanpage'ach rad jednostek pomocniczych wszystkich katowickich dzielnic. Informacja o naborze wolontariuszy w programie ukazała się również na profilu facebookowym Pełnomocnika Prezydenta ds. organizacji pozarządowych. Ponadto dostarczono ulotki i plakaty promujące program do Wydziału Edukacji i Sportu oraz Wydziału Kultury, skąd zostały rozprowadzone do jednostek miejskich np. bibliotek, MOSIRów. Informacje promujące program zostały także rozesłane do biur karier śląskich uczelni.

Należy nadmienić, że w I kwartale 2023 roku umowę wolontaryjną podpisało kilkunastu wolontariuszy pełniących usługę w poprzednim roku. Pod koniec marca, czerwca, września oraz na początku grudnia 2023 roku zorganizowano spotkania Klubu Wolontariusza, które miały na celu wzajemne poznanie się wolontariuszy, ich integrację oraz wymianę doświadczeń. W spotkaniu wzięło udział w sumie 22 wolontariuszy. Na wrześniowe spotkanie zostały zaproszone też osoby starsze korzystające z pomocy wolontariuszy, by mogły one spotkać się w większym gronie, poznać się wzajemnie, a także z innymi wolontariuszami. W spotkaniu wzięło udział 5 senierek. Pozostali ze względu na swój gorszy stan zdrowia nie mogli się pojawić. W grudniu natomiast świętowaliśmy Międzynarodowy Dzień Wolontariusza. Z tej okazji wolontariusze otrzymali upominki i zostali zaproszeni na pizzę do jednej z katowickich restauracji.

W programie „Słonecznik” w okresie sprawozdawczym **współpracę podjęło 35 osób**, a wśród nich 32 osoby zdecydowały się pomagać osobom starszym i/lub niepełnosprawnym (wsparcie to opisane jest szczegółowo w rozdziale 5.2. niniejszego sprawozdania).

Łączna liczba dzieci, które wzięły udział w programie w 2023 roku.	4
Łączna liczba wolontariuszy, którzy wzięli udział w programie w 2023 roku.	3
Łączna liczba godzin przepracowanych przez wolontariuszy w 2023 roku.	67

4.2 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy prorodzinne

4.2.1 Rodziny zastępcze

Jedną z form opieki zastępczej o charakterze prorodzinnym są rodziny zastępcze, do których zaliczamy:

- rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe.

Rodzina zastępcza może być objęta wsparciem i pomocą pracownika socjalnego w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo - wychowawczych. Na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej udzielana jest pomoc pieniężna.

liczba rodzin zastępczych	ogółem narastająco
	297*
w tym:	
▪ spokrewnionych	190
▪ niezawodowych, zawodowych	109
liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych	433
w tym:	
▪ w rodzinach spokrewnionych	240
▪ w rodzinach niezawodowych, zawodowych	193

* dwie rodziny zastępcze pełnią równocześnie funkcje rodziny niezawodowej i spokrewnionej

	Łączna wartość (w zł)
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	4 774 201,61
Jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	43 545,50
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	124 375,93
Jednorazowe świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	3 763,42
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	41 198,28*

* z pomocy w formie dofinansowania do wypoczynku skorzystało 80 dzieci z rodzin zastępczych umieszczonych na terenie miasta Katowice.

W 2023 roku ustanowionych przez sąd zostało 28 nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci w nich umieszczonych wyniosła łącznie 37.

Zarówno rodzinom zastępczym, jak i rodzicom naturalnym dzieci oferowana jest praca socjalna w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej, specjalistyczne poradnictwo, w tym prawne, psychologiczne, terapeutyczne i pedagogiczne w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego Metodyki i Strategii oraz w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Rodziny informowane są o działających organizacjach i stowarzyszeniach pozarządowych.

Zawodowe rodziny zastępcze:

Zawodowe rodziny zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego, realizując funkcje interwencyjne, zapewniają dzieciom krótkoterminową opiekę zastępczą w sytuacji kryzysu rodziny naturalnej, do czasu unormowania sytuacji życiowej ich rodziny.

Celem pracy pogotowia rodzinnego jest umożliwienie dziecku powrotu do rodziny naturalnej. W trakcie pobytu dziecka zapewnia się utrzymanie i umacnianie więzi z rodziną naturalną. Kontakty rodziców i krewnych z dziećmi, mają także na celu korektę zachowań i postaw wychowawczych rodziny naturalnej. Dlatego ważnym elementem w pracy pogotowia rodzinnego jest stały kontakt z pedagogiem i psychologiem. W przypadku braku możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej, poszukuje się możliwości umieszczenia dziecka w długoterminowej rodzinie zastępczej lub adopcyjnej.

Osoby pełniące zadania pogotowia rodzinnego otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. pogotowiom rodzinnym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **313 278,59 zł**.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2023 r. na terenie Katowic działały **3 pogotowia rodzinne**, które łącznie zapewniały **9** miejsc. Na dzień 31 grudnia 2023r. w pogotowiach rodzinnych przebywało łącznie **15 dzieci**.

Zawodowym rodzinom zastępczym przysługuje rocznie 30 dni kalendarzowych przerwy w sprawowaniu pieczy zastępczej. W czasie urlopu zawodowej rodziny zastępczej oraz w innych szczególnych sytuacjach dzieci pozostają pod opieką rodzin pomocowych. W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. wypłacono z tego tytułu wynagrodzenia dla rodzin pomocowych na łączną kwotę **60 117,63 zł**.

Zawodowa rodzina zastępcza, w której przebywa więcej niż 3 dzieci, ma prawo do pomocy w opiece nad dziećmi i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W tym celu zawarto umowy zlecenia z 14 osobami. Osobom tym w okresie od stycznia do grudnia 2023 r. wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **370 102,70 zł**.

Dzieci w pogotowiach rodzinnych:

	liczba dzieci w pogotowiach rodzinnych w okresie sprawozdawczym	w tym dzieci nowopryjęte	podstawa umieszczenia dziecka w pogotowiu rodzinnym – liczba dzieci umieszczonych w okresie sprawozdawczym – dotyczy dzieci nowopryjętych	
			na podstawie postanowienia sądu	w wyniku interwencji Policji
Łącznie narastająco	27	13	9	4

Na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci przebywających w pogotowiach rodzinnych, MOPS udziela pomocy pieniężnej w ramach zadań własnych powiatu.

Zawodowe rodziny zastępcze zapewniają dzieciom długoterminową opiekę zastępczą do czasu zakończenia pracy z rodziną naturalną i usamodzielnienia rodziny lub do czasu przysposobienia dziecka albo jego usamodzielnienia.

Osoby pełniące zadania zawodowej rodziny zastępczej otrzymują na podstawie zawartych umów wynagrodzenie. W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. zawodowym rodzinom zastępczym wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę **484 641,98 zł**.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. w Katowicach funkcjonowały **4** zawodowe rodziny zastępcze, w których przebywało **31** dzieci.

Koszt utrzymania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych:

Rodzaj zawodowej rodziny zastępczej	Łączna liczba miesięcy pobytu dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych	Łączne wydatki na pomoc pieniężną na pokrycie kosztów utrzymania dzieci, wraz z remontami i wynagrodzeniami za okres sprawozdawczy narastająco (ze składkami MOPS)	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka
3 rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego - 27 dzieci	195	637 385,25	3 268,64
5. zawodowych rodzin zastępczych - 37 dzieci	335	1 014 963,86	3 029,74

4.2.2 Wsparcie dla rodzin zastępczych

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków z terenu Katowic realizowane było przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, w którym jest zatrudniona wysoko wykwalifikowana kadra merytoryczna psychologów i pedagogów. Obejmowało ono diagnozowanie problemów rodzin zastępczych, ich zasobów i barier oraz udzielanie specjalistycznego wsparcia, pomocy psychologicznej i pedagogicznej.

Poradnictwo specjalistyczne miało na celu wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu powierzonej im funkcji, wzmocnienie poczucia ich odpowiedzialności za wychowywanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej, adekwatne spostrzeganie swoich problemów oraz problemów dzieci, rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodzin zastępczych, podniesienie świadomości rodziny poprzez zwrócenie uwagi na indywidualne potrzeby jej członków. Rodzinom zastępczym udzielano również wsparcia w radzeniu sobie z pojawiającymi się kryzysami czy problemami. Poradnictwo w stosunku do młodzieży miało na celu wzrost umiejętności planowania swojej przyszłości oraz naukę budowania celów życiowych poprzez wykorzystywanie własnych zasobów.

Liczba udzielonych specjalistycznych indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych w okresie I - XII 2023 r.	419
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych w okresie I – XII 2023 r.	123

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba udzielonych specjalistycznych indywidualnych porad psychologiczno – pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych	735	329	83	419
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno – pedagogicznych	174	145	44	123

W porównaniu do 2022 roku, zwiększyła się liczba osób korzystających ze wsparcia psychologów i pedagoga, co było związane z zatrudnieniem pełnego zespołu psychologów i umożliwiło szersze udzielanie wsparcia. Zaobserwowano dużą otwartość rodzin zastępczych na kontakt i współpracę z w/w specjalistami.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach każdorazowo informują rodziny zastępcze o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów. Ponadto psychologowie i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach często towarzyszą koordynatorom w wizytach w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, udzielając im bezpośrednio porad.

Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

Na przestrzeni 2023 roku w ramach zapewnienia dziecku opieki i wychowania poza rodziną naturalną z zachowaniem preferencji form prorodzinnych, psycholog i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione i niezawodowe. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia psychologiczno – pedagogiczna stanowiąca element całościowej oceny kandydatów.

Liczba opinii psychologiczno - pedagogicznych sporządzonych w okresie I - XII 2023r.	40
Liczba osób, którym wykonano badania psychologiczno – pedagogiczne w okresie I – XII 2023r.	55

Od stycznia do grudnia 2023 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wszczął procedurę opiniowania wobec 42 rodzin (62 kandydatów) i podjął działania zmierzające do zaopiniowania ich na rodzinę zastępczą. W minionym okresie sprawozdawczym 7 osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zrezygnowało z procesu opiniowania przez przystąpieniem do badań psychologiczno-pedagogicznych lub przed rozpoczęciem procedury opiniowania. Powyższe było spowodowane m. in. chęcią sprawowania opieki nad dzieckiem w formie powierzenia go w pieczę bez ustanawiania rodziny zastępczej, deklaracją przejęcia opieki nad dzieckiem przez jego dalszą rodzinę, sytuacją zdrowotną kandydatów, sprawami osobistymi czy deklaracją możliwości przejęcia opieki nad dzieckiem przez rodziców naturalnych przy ich odpowiednim wsparciu oraz motywacją adopcyjną. Natomiast 2 osoby zostały zbadane jednak zrezygnowały z kontynuowania procesu opiniowania. W przypadku 5 kandydatów zostały wydane opinie dotyczące dawania przez w/w osoby rękami należytego sprawowania pieczy zastępczej, bez przeprowadzenia badań psychologiczno-pedagogicznych z powodu zachowania przez nie ich ważności.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania psychologiczno – pedagogiczne 55 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Spośród przebadanych 55 osób, 21 kandydatów posiadało predyspozycje i motywację do pełnienia w/w funkcji, a 25 kandydatów nie posiadało predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, dodatkowo 2 osoby po przystąpieniu do badania zrezygnowały z dalszego udziału w procedurze opiniowania. Wśród kandydatów, którzy poddali się badaniom psychologiczno – pedagogicznym, były 4 osoby, które pełnią już funkcję rodziny zastępczej oraz pragnęli przyjąć pod opiekę kolejne dzieci. W przypadku 7 kandydatów, którzy poddali się badaniom psychologiczno - pedagogicznym w IV kwartale 2023 roku, opinia psychologiczno – pedagogiczna określająca ich predyspozycje i motywację do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zostanie wydana w I kwartale 2024 roku. Ponadto pod koniec IV kwartału 2023 roku 1 rodzina (2 osoby) zgłosiła gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz poddania się procesowi opiniowania, a procedura została wszczęta w 2024 roku i badania pedagogiczno-psychologiczne odbyły się w I kwartale 2024 roku.

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	39	63	51	62
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy zrezygnowali z procesu opiniowania	2	10	11	9

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych o kandydatach na rodzinę zastępczą	32	51	28	40
Liczba kandydatów na rodzinę zastępczą, którym wykonano badania psychologiczno – pedagogiczne	42	70	43	55

W 2023 roku liczba osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej była wysoka, porównywalna do liczby z 2021 r. Ilość składanych przez kandydatów rezygnacji z procesu opiniowania była mniejsza niż wartości występujących w poprzednich latach. Rezygnacje wiążą się m.in. z chęcią sprawowania opieki nad dzieckiem w formie powierzenia go w pieczę bez ustanawiania rodziny zastępczej, deklaracją przejęcia opieki nad dzieckiem przez jego dalszą rodzinę, sytuacją zdrowotną kandydatów, sprawami osobistymi czy deklaracją możliwości przejęcia opieki nad dzieckiem przez rodziców naturalnych przy ich odpowiednim wsparciu.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonywali badania psychologiczne rodzicom zastępczym, pełniącym funkcję rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej. Na podstawie wyników badań sporządzana była opinia określająca predyspozycje i motywację rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych do dalszego pełnienia w/w funkcji.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej sporządzonych w okresie I – XII 2023r.	51*
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej w okresie I – XII 2023r.	71**

* W tym 4 opinie dotyczące predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej (4 rodziny, 8 osób)

* W I kwartale 2023 została wydana opinia psychologiczna określająca predyspozycje i motywację do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, dotycząca 1 osoby (1 rodziny), na podstawie badania psychologicznego przeprowadzonego w IV kwartale 2022 roku.

W minionym roku, 3 osoby z 3 rodzin zastępczych odmówiło poddania się badaniom psychologicznym. 2 osoby (2 rodziny) odmówiły udziału w badaniach psychologicznych z powodu osiągnięcia przez dziecko pod ich opieką pełnoletności, 1 osoba (1 rodzina) odmówiła przystąpienia do badania z uwagi na zobowiązania zawodowe.

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	42	54	38	51
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	64	75	53	71

Badania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej wykonywane są przez psychologów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgodnie z harmonogramem, wynikającym z ustalonych ustawowo terminów ich realizacji na dany rok sprawozdawczy. W I kwartale 2023 roku została wydana opinia psychologiczna określająca predyspozycje i motywację do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej dotycząca 1 osoby (1 rodziny), na podstawie badania psychologicznego przeprowadzonego w IV kwartale 2022 roku. W 2023 r. 3 osoby z 3 rodzin zastępczych odmówiły poddania się badaniom psychologicznym, w tym 2 osoby (2 rodziny) odmówiły udziału w badaniach psychologicznych z powodu osiągnięcia przez dziecko pod ich opieką pełnoletności, 1 osoba (1 rodzina) odmówiła przystąpienia do badania z uwagi na zobowiązania zawodowe. Ponadto 1 osoba nie przystąpiła do badania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej w wyznaczonym terminie w 2023 r. z powodu stanu zdrowia i odbędzie badanie w pierwszym kwartale 2024 roku.

Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

Psycholodzy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wykonują badania psychologiczne kandydatom zgłaszającym gotowość do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej. Na podstawie wyników badań sporządzana jest opinia określająca predyspozycje i motywację kandydatów do pełnienia powyższej funkcji.

Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej sporządzonych w okresie I – XII 2023r.	3
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej w okresie I – XII 2023r.	4

W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku, sporządzono 3 opinie psychologiczno – pedagogiczne dotyczące 6 kandydatów (3 rodziny) na rodzinę zaprzyjaźnioną. Badania psychologiczno – pedagogiczne zostały wykonane 4 osobom (2 rodzinom) chętnym do pełnienia w/w funkcji, natomiast 2 osoby (1 rodzina) zostały zbadane w IV kwartale 2022 roku, a opinia została wydana w I kwartale 2023r.

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	0	2	3	3
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	1	3	7	4

W roku 2022 i 2023, w porównaniu do pozostałych lat, zanotowano większą liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i w związku z tym także wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych. W 2020 i 2021 roku liczba ta jest mniejsza, co jest szczególnie widoczne w 2020 roku - należy zaznaczyć, że w 2020 roku spadek liczby osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej mógł wynikać z zagrożenia COVID – 19. W związku z sytuacją w kraju, także kontakt z małoletnimi przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, dla których kandydaci mogliby pełnić funkcję rodziny zaprzyjaźnionej, był znacznie utrudniony.

Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

Adresatami grupy wsparcia były rodziny zastępcze spokrewnione. Rodzice zastępczy mieli potrzebę uzyskiwania wsparcia psychologicznego i edukacji psychologicznej związanej ze specyfiką wychowywania dzieci w rodzinie zastępczej.

W minionym okresie sprawozdawczym odbywały się spotkania wspierające dla rodzin zastępczych spokrewnionych. Dawały one możliwość dalszego rozwoju nabytych kompetencji oraz dzielenia się swoim doświadczeniem związanym z rodzicielstwem zastępczym. Podejmowane w czasie spotkań zagadnienia wynikały z bieżących doświadczeń uczestników i pojawiających się trudności wychowawczych. Ponadto spotkania były wzbogacane o treści służące podniesieniu ich kwalifikacji, rozwojowi osobistemu oraz poszukiwaniu zasobów i strategii zaradczych w omawianych problemach. Spotkania były prowadzone przez psychologa i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Liczba osób, którym udzielono wsparcia w okresie I – XII 2023r.	12			
Liczba spotkań w okresie I – XII 2023r.	10			
Liczba godzin spotkań w okresie I – XII 2023r.	30			
	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba uczestników grupy wsparcia	7	2	11	12
Liczba spotkań grup wsparcia	3	4	5	10
Liczba godzin spotkań grup wsparcia	6	8,5	15	30

Na przestrzeni lat 2020 – 2023 można zaobserwować stałe zapotrzebowanie na korzystanie przez rodziny zastępcze z udziału w grupie wsparcia, realizowanej przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy

Zastępczej. W 2023 roku spotkania te odbywały się częściej, a liczba chętnych do udziału w w/w formie wsparcia była większa niż w latach poprzednich. Dodatkowo w związku z dużym zapotrzebowaniem na udział w grupach wsparcia i zainteresowanie tematyką spotkań, zwiększono ilość godzin na jedno spotkanie. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco informują rodziny o możliwości uzyskiwania wsparcia specjalistycznego w zakresie pełnionej funkcji, jak również udziału w grupie wsparcia.

Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09.06.2011 roku (Art. 44 pkt. 5) pracownicy merytoryczni Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej prowadzą szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej.

W 2023 roku odbyły się dwie edycje grupowego szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych. W okresie sprawozdawczym odbyło się 12 spotkań grupowych oraz 4 spotkania indywidualne z rodzicami zastępczymi, którzy z powodu zobowiązań zawodowych nie mogli dołączyć do szkoleń grupowych.

Szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej i nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych rozpoczęło łącznie 24 osoby (20 rodzin) i ukończyło z wynikiem pozytywnym 20 osób (16 rodzin), natomiast 1 osoba (1 rodzina) przerwała cykl szkoleniowy z powodu przeniesienia się do innego powiatu, 3 osoby (3 rodziny) kilkakrotnie nie stawily się na wyznaczone terminy spotkań. Warto wskazać, iż 4 osoby (4 rodziny) nie pojawiły się na żadnym spotkaniu, mimo wskazania ich do odbycia szkolenia. Wśród wymienionych osób, 2 rodziny (2 osoby) rozpoczęły szkolenie w 2022 roku i zostały wyznaczone do jego ukończenia w 2023 roku, z czego szkolenie zostało ukończone jedynie przez 1 rodzinę (1 osobę).

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego w okresie I – XII 2023 r.	18
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia w okresie I – XII 2023 r.	15*
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych w okresie I – XII 2023 r.	43**

* W tym 12 spotkań grupowych oraz 3 spotkania indywidualne z osobami, które zdecydowały się uzupełnić brakujący materiał.

** W tym 36 godzin szkolenia grupowego oraz 7 godziny spotkań indywidualnych z uczestnikami edycji grupowej.

Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia indywidualnego w okresie I – XII 2023 r.	6			
Liczba spotkań w ramach indywidualnego szkolenia w okresie I – XII 2023 r.	5			
Liczba godzin spotkań szkolenia indywidualnego w okresie I – XII 2023 r.	13			
	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego	11	11	28	18
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia	16	4	11	15
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych	45,5	10	33	43
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia indywidualnego	-	-	2	6
Liczba spotkań w ramach szkolenia indywidualnego	-	-	4	5

Liczba godzin spotkań w szkoleniu indywidualnym	-	-	9,5	13
---	---	---	-----	----

Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione są realizowane corocznie, z założenia w dwóch edycjach – wiosennej i jesiennej. W 2023 roku przeprowadzono dwie grupy szkolenia. Forma przeprowadzania szkolenia – grupowego czy indywidualnego – jest dostosowywana do potrzeb rodzin zastępczych. W 2023 roku prowadzono indywidualne szkolenie dla 4 osób (3 rodzin) pełniących funkcję nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych. Należy zaznaczyć, że liczba osób, biorących udział w szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze zależy od liczby osób, które uzyskały wstępną ocenę wypełniania warunków ustawowych, a także od ilości wydanych przez sąd postanowień ustanawiających rodziny zastępcze, mimo braku spełnienia warunków ustawowych.

Szkolenia dla rodzin zastępczych

W minionym okresie sprawozdawczym przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzone zostało badanie potrzeb szkoleniowych wśród rodzin zastępczych, na podstawie którego wyłoniono temat szkolenia do realizacji w 2023 roku.

W II kwartale 2023 roku psychologowie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzili czterogodzinne szkolenie pt. „Wybrane problemy dzieci – żaloba, depresja, niska samoocena”. Szkolenie skierowane było do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych. Za cel szkolenia przyjęto nabycie i usystematyzowanie wiedzy uczestników na temat prawidłowości rozwojowych, rozpoznawania pierwszych symptomów trudności u dziecka, poszerzenie wiedzy w zakresie wybranych problemów: żaloby, depresji, niskiej samooceny oraz nabycie umiejętności praktycznych dotyczących działań prewencyjnych, wspierania zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, oraz stosowania wybranych metod radzenia sobie w sytuacji wystąpienia trudności. W powyższym szkoleniu wzięło udział 7 osób (7 rodzin).

Ponadto w II kwartale psychologowie Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przeprowadzili „Trening Umiejętności Wychowawczych” w formie 4-tygodniowego cyklu spotkań grupowych. Celem szkolenia było podniesienie umiejętności wychowawczych rodzin zastępczych, poznanie przez nich sposobów na nawiązanie głębszych i cieplejszych relacji z dziećmi oraz wspieranie rodziców zastępczych w radzeniu sobie w codziennych sytuacjach wychowawczych. Podczas szkolenia poruszono takie obszary, jak role rodzinne, style wychowawcze, rozpoznawanie i wyrażanie uczuć, zachęcanie dzieci do współpracy z opiekunami. Szkolenie rozpoczęło 5 osób (5 rodzin) i ukończyło z wynikiem pozytywnym 3 osoby (3 rodziny). 2 osoby (2 rodziny) zadeklarowały chęć uzupełnienia brakujących treści podczas spotkań indywidualnych z psychologiem.

W IV kwartale odbyło się 4-godzinne szkolenie skierowane do rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych oraz zawodowych pt. „Dzieci kontra rodzice – jak się komunikować?”. Za cel szkolenia przyjęto nabycie i usystematyzowanie wiedzy uczestników na temat prawidłowości rozwojowych, wybranych potrzeb dzieci: miłości, przynależności, akceptacji, niezależności, tworzenia bezpiecznej więzi z dzieckiem i komunikacji werbalnej oraz nabycie umiejętności praktycznych w zakresie: wsparcia dzieci, zaspokajania ich potrzeb emocjonalnych, reagowania na sytuacje trudne, wyrażania swoich potrzeb i oczekiwań wobec dziecka w sposób dostosowany do ich wieku rozwojowego. W szkoleniu udział wzięły 4 osoby (4 rodziny).

Inne działania

W minionym okresie sprawozdawczym dzieci w katowickich rodzinach zastępczych nadal korzystały ze wsparcia w postaci laptopów, słuchawek i kamer zakupionych w ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”. Ideą w/w przedsięwzięcia było udostępnienie dzieciom z rodzin zastępczych laptopów, umożliwiających im naukę podczas edukacji zdalnej wprowadzonej z uwagi na pandemię koronawirusa. Katowickie rodziny zastępcze licznie brały udział w powyższym programie. Na dzień 31 grudnia 2023 roku dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych korzystały z 43 laptopów.

W 2023 roku katowickie rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej kontynuowały udział w projekcie „Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Celem projektu jest m. in. realizacja

multidyscyplinarnej diagnostyki, terapii i rehabilitacji dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Oprócz powyższego, projekt przewiduje także wsparcie rodziców zastępczych w formie szkoleń tematycznych, doradztwa indywidualnego udzielanego przez specjalistów oraz grup wsparcia. Zainteresowanie projektem zgłosiło 18 katowickich rodzin zastępczych – rodziny te zgłosiły do projektu 26 dzieci. Należy uwzględnić, iż 17 rodzin (24 dzieci) z powyżej wymienionych zostało zgłoszonych do projektu oraz złożyło stosowne dokumenty, w wyniku czego skorzystało z wybranych form pomocy. W minionym okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania ze specjalistami, a także turnusy podczas których dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych korzystały z rehabilitacji, zajęć grupowych i indywidualnych.

W grudniu 2023 r. 1 dziecko z rodziny zastępczej (1 rodzina) brało udział w konkursie na ozdobę świąteczną Fundacja Hemmersbach Kids' Family.

W 2023 roku nadal kontynuowano prowadzenie ewidencji małoletnich obywateli Ukrainy, którzy samodzielnie przekroczyli granicę po dn. 24.02.2022 r. Zgodnie z przepisami małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium RP bez opieki osoby sprawującej faktyczną pieczę nad nim, a także małoletni obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium RP i przed przybyciem był umieszczony w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy, podlega wpisowi do ewidencji małoletnich. Do ewidencji wprowadzane są także dane opiekuna tymczasowego sprawującego w Polsce opiekę nad małoletnim obywatelem Ukrainy. W realizację działania w powyższym obszarze w dalszym ciągu jest zaangażowanych 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ewidencja ta jest prowadzona za pomocą systemu teleinformatycznego umożliwiającego przekazywanie, usuwanie oraz udostępnianie wprowadzonych danych. Dane jakie są wprowadzane do w/w systemu to m. in. imię i nazwisko, data urodzenia, pesel, miejsce zamieszkania w Ukrainie oraz w Polsce, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby, data przekroczenia granicy RP. Do dnia 31 grudnia 2023 roku do ewidencji zostały wprowadzone dane 29 opiekunów tymczasowych oraz 33 małoletnich obywateli Ukrainy.

Ponadto 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej został upoważniony do składania w imieniu i na rzecz opiekuna tymczasowego wniosków o świadczenia rodzinne oraz wychowawcze (500 +), a także do działania w tych postępowaniach.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w 2023 roku nadal pozostawali zaangażowani w pomoc uchodźcom z Ukrainy. W całokształt działań na rzecz uchodźców w okresie od stycznia do grudnia 2023 roku zaangażowanych było 25 pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspierali łącznie 173 opiekunów tymczasowych, mających pod swoją opieką 247 dzieci. Ponadto pod nadzorem Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej znajdują się miejsca noclegowe dla uchodźców z Ukrainy, mieszczące się w obiekcie przy ulicy Polomińskiej 11A w Katowicach. Łącznie z dostępnych 42 miejsc zakwaterowania, na dzień 31.12.2023 roku zajętych było 17, które były zajmowane przez 3 osoby dorosłe oraz 14 dzieci. 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nadal sporządza porozumienia odnośnie kosztów pobytu w miejscu zakwaterowania w obiekcie przy ul. Polomińskiej 11a, a także pozostaje zaangażowany w monitorowanie i wykonywanie codziennego sprawozdania dotyczącego stanu zakwaterowania obiektu przy ul. Polomińskiej 11a.

W 2023 roku kontynuowano realizację projektu w ramach porozumienia zawartego z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF), zgodnie z którym Miasto Katowice zapewniało opiekunowi tymczasowemu wsparcie finansowe w kwocie 500 złotych miesięcznie na dziecko będące w opiece tymczasowej, zamieszkujące na terenie Miasta Katowice, w celu zapewnienia odpowiednich warunków dla dziecka pozostającego pod jego opieką. Opiekunowie tymczasowi z przyjętymi pod opiekę dziećmi licznie korzystają ze wsparcia oferowanego przez w/w program. W minionym okresie sprawozdawczym ze wsparcia korzystało 80 opiekunów tymczasowych, mających pod opieką 92 dzieci. W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku zawarto 61 nowych umów z 59 opiekunami tymczasowymi dla 70 dzieci. Ponadto w 2023 r. zatrudnieni byli trzej tłumacze oraz prawnik, którzy również wspierali obywateli Ukrainy oraz pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach we wzajemnej współpracy. Od 2023 roku 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej pozostaje zaangażowany w sporządzanie ankiet

dotyczących odpłatności za pobyt w miejscach zakwaterowania obywateli Ukrainy, jak również przygotowywanie list uruchomień świadczeń w ramach wsparcia UNICEF.

W dniu 18.05.2023 r. Główny Specjalista Psycholog udzielił krótkiego wywiadu telewizji TVN 24 dotyczącego poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze przez MOPS Katowice. Poinformował, że obecnie Ośrodek poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze dla kilkudziesięciu dzieci poniżej 10 r. ż. przebywających w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Wskazał również na potencjalne przyczyny wpływające na trudności w pozyskiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze. Przedstawił warunki jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą. Zaznaczył, iż każda kampania rodzicielstwa zastępczego zorganizowana na poziomie wyższym niż lokalny będzie wsparciem dla organizatorów pieczy zastępczej.

W dniu 19.05.2023 r. Główny Specjalista Psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach uczestniczył w nagraniu programu emitowanego przez Radio eM w dniu 24.05.2023 r. w ramach projektu społeczna strefa Katowic. Program prowadziła Pani Katarzyna Podsiadło. Był on poświęcony rodzicielstwu zastępczemu oraz poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze. W programie rozmawiano o blaskach rodzicielstwa zastępczego, poruszono kwestię warunków jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą oraz kwestię tego, na jakie wsparcie mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze. Rozmawiano również o potrzebach tutejszego Ośrodka w zakresie pozyskania nowych rodzin zastępczych, które mogłyby przejąć opiekę nad wychowankami przebywającymi w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Zaproszono potencjalnych kandydatów na rodzinę zastępczą do kontaktu z pracownikami Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w nowej siedzibie mieszczącej się przy ul. Wita Stwosza 7 w Katowicach.

W dniu 07.06.2023 r. Główny Specjalista Psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach uczestniczył w spotkaniu podsumowującym grupy pilotażowej w/s współpracy placówek i instytucji wspierających w dzielnicy Dąbrówka Mała. Spotkanie odbyło się w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 3 w Katowicach ul. Grzegorzka 4. Na spotkaniu pracownik ZPZ przedstawił uczestnikom warunki jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą, omówił przebieg procesu opiniowania osób gotowych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Przedstawił również ofertę wsparcia, na jaką mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze. Rozmawiano również o potrzebach tutejszego Ośrodka w zakresie pozyskania nowych rodzin zastępczych, które mogłyby przejąć opiekę nad wychowankami przebywającymi w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Ponadto 15.06.2023 r. w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 12 w Katowicach ul. Wiosny Ludów 22 odbyło się spotkanie Zespołu do spraw interwencji w rodzinie. Uczestniczył w nim pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej opowiedział podczas spotkania czym jest rodzicielstwo zastępcze, poruszył kwestię warunków, jakie trzeba spełniać, aby pełnić funkcję rodziny zastępczej oraz poinformował, że miasto Katowice poszukuje kandydatów do w/w funkcji. Ponadto rozdał ulotki oraz poradniki dotyczące rodzicielstwa zastępczego.

W dniu 11.12.2023 r. w Miejskim Domu Kultury w Katowicach Giszowcu odbyło się spotkanie integracyjne dla katowickich zawodowych rodzin zastępczych. Rodziny zostały zaproszone wraz z dziećmi zarówno tymi umieszczonymi w pieczy zastępczej jak i własnymi na uroczysty poczęstunek. W spotkaniu wziął udział Wiceprezydent Miasta Katowice, Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pracownicy Zespołu do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Spotkanie umiliły występy dzieci ze Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych działających w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Każde dziecko biorące udział w spotkaniu otrzymało od Mikołaja, który swoją obecnością uświetnił tę imprezę, paczkę ze słodkim upominkiem, a ponadto zawodowym rodzinom zastępczym zostały wręczone bony prezentowe.

W dniu 15.12.2023 r. odbyło się spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych”. Jego celem było umożliwienie integracji i stworzenie przestrzeni dla wymiany doświadczeń katowickich rodzin zastępczych. W wydarzeniu wzięło udział 19 osób. Podczas jego trwania pracownicy Zespołu do spraw Rodzinnej Pieczy Zastępczej przedstawili plan szkoleń dla rodzin zastępczych i usamodzielnionych wychowanków na rok 2024. Na zakończenie spotkania odbył się „Bajkowy konkurs z nagrodami”.

4.2.3 Usamodzielniani wychowankowie

Pełnoletni wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą lub placówki wymienione w art. 88 Ustawy o pomocy społecznej mogą otrzymać:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc na zagospodarowanie.

	Liczba osób narastająco	Liczba świadczeń	Średnie świadczenie (w zł)	Łączna wartość (w zł)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	29	29	5 587,98	162 051,28
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	109	912	585,04	533 556,97
Pomoc na zagospodarowanie	34	34	2 090,85	71 089,00

Ponadto wszyscy usamodzielniani wychowankowie korzystają z pomocy w formie pracy socjalnej, mającej na celu integrację ze środowiskiem i usamodzielnienie życiowe wychowanka.

Pomoc na usamodzielnienie udzielana jest na podstawie sporządzonego Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Program sporządza osoba usamodzielniana wraz z wyznaczonym opiekunem przy współudziale pracownika socjalnego lub koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4.3 Całodobowa opieka nad dzieckiem – formy instytucjonalne

W ramach prowadzonej pracy socjalnej, w sytuacji diagnozowania poważnych problemów opiekuńczo-wychowawczych, pracownicy socjalni występują do sądu o wydanie stosownych zarządzeń opiekuńczych. W 2023 r. z takimi wnioskami wystąpiono w stosunku do 27 rodzin. Po wyczerpaniu możliwości udzielenia dziecku pomocy w rodzinie naturalnej lub umieszczenia go w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej, dziecko może zostać skierowane na pobyt całodobowy w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

4.3.1 Placówki opiekuńczo-wychowawcze

Placówki opiekuńczo – wychowawcze – w tym placówki typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, zapewniają opiekę i wychowanie dzieciom, którym nie można zapewnić opieki w formach prorodzinnych z uwagi na zdiagnozowane specyficzne problemy, przejawiające się w postaci zaburzeń zachowania oraz brak miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Prowadzą zajęcia korekcyjne i kompensacyjne, rekompensujące brak wychowania w środowisku rodzinnym oraz przygotowujące do życia społecznego oraz pracę z rodzinami dzieci. Zadaniem placówki opiekuńczo - wychowawczej typu socjalizacyjnego jest poszukiwanie możliwości powrotu dziecka do rodziny naturalnej bądź poszukiwanie rodziny zastępczej lub rodziny adopcyjnej, która przejęłaby opiekę nad dzieckiem.

Na terenie miasta Katowice w 2023 r. funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

1. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 1,
2. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 2,
3. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza Nr 3,
4. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 1,
5. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 2,
6. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 3,
7. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 4,
8. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 5,
9. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 6,
10. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 7,
11. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 8,
12. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 9,
13. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 10,

14. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 11,
15. Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza DOM 12.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Katowice według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. przebywało **193** dzieci.

	Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie interwencyjnym w 2023 r.		Liczba wydanych dla dzieci skierowań w trybie socjalizacyjnym w 2023 r.		Liczba zmienionych dla dzieci skierowań z trybu interwencyjnego na socjalizacyjny w 2023 r.	
	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic	z Katowic	spoza Katowic
Placówka opiekuńczo – wychowawcza	30	0	12	0	37	0

Losy wychowanków w ww. placówkach w 2023 r. przedstawia tabela poniżej.

Liczba dzieci z Katowic, które opuściły placówki opiekuńczo-wychowawcze	
Ogółem	37
W tym biorąc pod uwagę powód zwolnienia:	
Dom rodzinny	14
Rodzina zastępcza	5
Adopcja	2
Zakwalifikowanie do innej formy opieki, jakiej?	
Dom Pomocy Społecznej	2
Zakład Leczniczo-Opiekuńczy	1
Inne np. pełnoletność	13

4.3.2 Dzieci poza rodziną naturalną

Ogólna liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną:

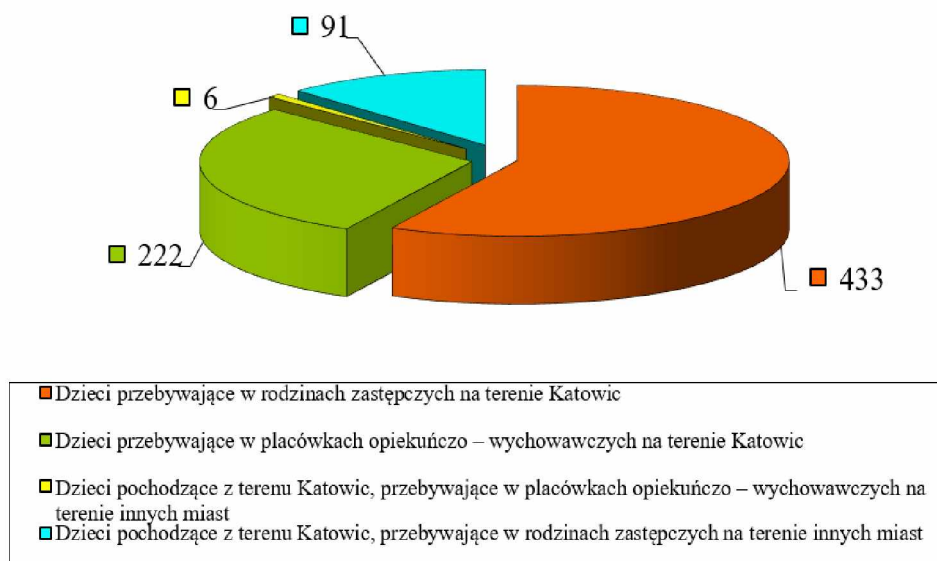
Formy prorodzinne

Dzieci przebywające w rodzinach zastępczych na terenie Katowic	433
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przebywające w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka na terenie innych miast	91
Razem	524

Formy instytucjonalne

Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Katowic	222
Dzieci pochodzące z terenu Katowic, przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych miast	6
Razem	228

Struktura zapewnienia opieki nad dziećmi w poszczególnych formach.

W 2023 roku do przysposobienia zostało zgłoszonych 62 dzieci z terenu miasta Katowice.

4.3.3 Dzieci w zakładach opiekuńczo – leczniczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pokrywa koszt wyżywienia i zakwaterowania dzieci, które są pozbawione opieki rodziców i ze względu na stan zdrowia sąd umieścił je w zakładzie leczniczo-opiekuńczym. Koszt opłaty za jeden miesiąc wynosi nie mniej niż dwukrotna wartość najniższej emerytury. W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku opłacany był pobyt i wyżywienie za 19 dzieci. Wydatki łącznie na ten cel wyniosły w okresie sprawozdawczym **641 284,21 zł**.

4.3.4 Porozumienia pomiędzy powiatami

Od 1 stycznia 2020 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przejął realizację zadania zawierania porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej lub placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W okresie od stycznia do grudnia 2023 r. w związku z pobytem dzieci na terenie innego powiatu:

- w rodzinach zastępczych wydatkowano środki finansowe w wysokości **1 810 980,63 zł**
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano środki finansowe w wysokości **235 588,73 zł**.

4.4 Pomoc dla dzieci i ich rodzin

4.4.1 Lokalna sieć Świetlic Specjalistycznych

Zadanie w części realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. działającego na podstawie Uchwały nr LVI/1194/22 Rady Miasta Katowice z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.

• ŚWIETLICE SPECJALISTYCZNE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Adresują swoją pomoc do dzieci i młodzieży w wieku 6-15 lat (w szczególnych sytuacjach dzieciom w wieku 5 lat lub powyżej 15 roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Mają one na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnym środowisku poprzez wsparcie funkcji opiekuńczych rodziny. W zakresie potrzeb bytowych zgodnie ze standardem usług obejmują zadania takie jak: pobyt dzieci w placówkach w godzinach popołudniowych, zapewniając wychowankom w tym czasie poczucie bezpieczeństwa i właściwe warunki do odpoczynku, życia społecznego i nauki przez 5 dni w tygodniu; wyżywienie składające się z dwóch posiłków dziennie.

Głównym celem powyższych oddziaływań jest efektywne przygotowanie dziecka do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu m. in. poprzez nabycie praktycznych umiejętności życiowych i społecznych przy jednoczesnym wsparciu rodziny w formie pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego.

Nazwa, numer i adres Świetlicy	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Świetlica Specjalistyczna Nr 1, ul. Orkana 7a	20	20 + 7*
Świetlica Specjalistyczna Nr 2, Pl. Powstańców 3	36	53 + 4*
Świetlica Specjalistyczna Nr 3, ul. Gliwicka 74a	30	30 + 6*
Świetlica Specjalistyczna Nr 4, ul. Świdnicka 35a	30	34 + 2*
Świetlica Specjalistyczna Nr 5, ul. Czecha 2	30	40 + 12*
RAZEM		177 + 31*

*liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2023 r.

- **ŚWETLICE SPECJALISTYCZNE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE**

Umowy i finansowanie realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
<u>Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej</u>			
1. Świetlice Specjalistyczne			
1	Świetlica Specjalistyczna ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	67
2	Świetlica Specjalistyczna ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	35
3	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Brata Alberta ul. Brata Alberta 4, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
4	Świetlica Specjalistyczna im. Św. Jacka ul. Dębowa 23, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	40
5	Świetlica Specjalistyczna im. św. Agaty ul. Solskiego 2, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
6	Świetlica Specjalistyczna im. św. Barbary ul. Młodzieżowa 10, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	30
7	Świetlica Specjalistyczna ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	55
<u>Placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej</u>			
1. Świetlice Opiekuńcze			
8	Świetlica Opiekuńcza im. św. Wojciecha ul. Chopina 14/1, Katowice	Caritas Archidiecezji Katowickiej	25
9	Świetlica Opiekuńcza „NIKISZ” Polskiego Towarzystwa Kulturalnego pl. Wyzwolenia 18, Katowice	Polskie Towarzystwo Kulturalne	30
10	Świetlica Opiekuńcza dla dzieci w wieku przedszkolnym, ul. Mikusińskiego 8, Katowice	Rzymsko-Katolicka Parafia św. Józefa Robotnika	15

11	Świetlica Opiekuńcza zwana Klubem Dziecięco-Młodzieżowym „Szansa dla każdego” ul. 3-go Maja 36/2, Katowice	Stowarzyszenie „Szansa dla każdego”	30
2. Koła zainteresowań			
12	Koło zainteresowań pod nazwą „Klub Profilaktyczny EKIPA” ul. Bednorza 20, Katowice	Parafia Ewangelicko-Augsburska	30
14	Koło zainteresowań „Bezpieczna Twierdza” ul. Panewnicka 13, Katowice	Fundacja Index do Przyszłości	45
Placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę			
15	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Załęże	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
16	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice Bogucice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	brak określonego maksymalnego limitu
17	Praca podwórkowa realizowana przez wychowawcę w dzielnicy Katowice-Śródmieście	Fundacja Jesteśmy dla Was, al. Korfantego 125a, 40-156 Katowice	brak określonego maksymalnego limitu
RAZEM:			462

4.4.2 Lokalna sieć Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych

SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ są kontynuacją pracy socjoterapeutycznej Świetlic Specjalistycznych. Klub przeznaczony jest dla młodzieży w wieku 12-18 lat (w szczególnych sytuacjach powyżej 18 roku życia – do ukończenia nauki w szkole), wywodzącej się z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności z rodzin ubogich, rozbitych, niepełnych, niezaradnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym lub uzależnieniami. Klub działa w godzinach popołudniowych 5 dni w tygodniu. Cele i zadania Klubu są tożsame z zadaniami Świetlic Specjalistycznych.

Nazwa, numer i adres Klubu	Liczba miejsc	Liczba dzieci, które skorzystały z placówki (narastająco)
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 1, ul. Orkana 7a	8	14 + 1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 2, ul. Krakowska 138	20	26 + 1*
Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Nr 3, ul. Czecha 2	10	14 + 3*
RAZEM:		54 + 5*

* liczba dzieci, które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2023 r.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku całkowity koszt realizacji zadania (Świetlice Specjalistyczne i Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe) wyniósł **3 402 429,79 zł**.

Świetlice Specjalistyczne, Specjalistyczne Kluby Młodzieżowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, w okresie ferii zimowych i wakacji letnich zorganizowały **zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży w mieście Katowice 2023**, w którym wzięło udział **146 dzieci** (w tym: 115 dzieci wychowanków Świetlic i 31 Klubów, oraz **letni wypoczynek dzieci i młodzieży w mieście Katowice 2023**, w którym wzięło udział **170 dzieci** (w tym 135 dzieci wychowanków Świetlic i 35 Klubów, oraz 36 dzieci które na podstawie uzgodnień uczęszczały do placówek w ramach wolnych miejsc w okresie wakacji letnich 2023 r.).

SPECJALISTYCZNE KLUBY MŁODZIEŻOWE PROWADZONE PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Umowy i finansowanie realizowane są przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres placówki	Przez kogo prowadzona	Liczba miejsc
<u>Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej</u>			
Kluby Młodzieżowe			
1	Młodzieżowy Klub Wspierania Rozwoju Osobistego ul. Morcinka 19 a, Katowice	Fundacja dla Ludzi Potrzebujących Pomocy GNIAZDO	20
2	Młodzieżowy Klub Specjalistyczny ul. Kilińskiego 15, Katowice	Katolicka Fundacja Dzieciom	20
3	Specjalistyczny Klub Młodzieżowy ul. Gliwicka 148, Katowice	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Dom Aniołów Stróżów” ul. Andrzeja 12a, Katowice	15
RAZEM:			55

Monitoring systematycznej realizacji obowiązku szkolnego oraz prowadzenie pomocy w nauce i reedukacji szkolnej, jest priorytetem w działaniu każdej Świetlicy i Klubu, bez względu na podmiot prowadzący. Wynika to z doceniania roli wykształcenia w uzyskaniu samodzielności wychowanków w ich dorosłym życiu.

4.4.3 Pomoc dla dzieci w postaci świadczeń

W ramach pomocy dla dzieci realizowano dożywianie w żłobkach, przedszkolach i szkołach zarówno publicznych, jak i niepublicznych. Usługę realizowano w dni nauki szkolnej, we współpracy z Wydziałem Edukacji, Centrum Usług Wspólnych oraz innymi podmiotami biorącymi udział w realizacji zadania. Jednocześnie w czasie ferii zimowych i wakacji letnich dzięki dyżurom pełnionym przez szkoły w każdej z dzielnic, tutejszy Ośrodek w porozumieniu z Wydziałem Edukacji Urzędu Miasta Katowice zapewnił posiłek wszystkim potrzebującym dzieciom.

Wydatki w ramach pomocy dzieciom:

	Realizacja przez MOPS dożywiania uczniów	Realizacja dożywiania bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	Dożywianie w żłobku i przedszkolu
Liczba dzieci	1 358	34	711
Kwota (w zł)	2 108 301,72	28 945,92	1 688 611,53

Dodatkowo, pomocą w formie **dożywiania organizowanego w przedszkolu i szkole** objęto także **474 dzieci z terenu Ukrainy**, które przybyły do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego kraju. Tym samym każde dziecko, niezależnie od kryterium dochodowego, miało możliwość skorzystania doraźnie z pomocy w formie obiadu przez okres dwumiesięczny. Pomoc dla dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, mogła być kontynuowana także po zakończeniu tego okresu. W przypadku dzieci uczęszczających do przedszkola pomoc udzielana była także w formie śniadania i podwieczorku. Na ten cel wydano łącznie 434 466,99 zł.

Z dofinansowania do wypoczynku w 2023 r. skorzystało 57 dzieci, a łączny koszt zadania wyniósł **131 748,00 zł**.

W ramach dofinansowania do potrzeb dziecka oczekującego na umieszczenie w rodzinie zastępczej w 2023 r. przyznano świadczenia na łączną kwotę **4 560,00 zł**.

W ramach opieki nad dzieckiem i rodziną zrealizowanych zostało we współpracy z wnioskodawcami 9 inicjatyw lokalnych.

4.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2023” w zakresie systemu opieki nad dziećmi i rodziną.

szczegółowy opis znajduje się w powyższym programie.

4.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. Budowanie sieci placówek wsparcia dziennego

ŚWIETLICE

Dzielnica miasta	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	4	152*	4	152	4	152	4	152	4	152
Nikiszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Dąb	1	40	1	40	1	40	1	40	1	40
Józefowiec	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15
Koszutka	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35
Ligota	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Ząbże	2	85	2	85	2	85	2	85	2	85
Szopienice	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
Brynów	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Murcki	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Giszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Katowice łącznie	16	536 od 1 IV - 533*	16	533	16	533	16	533	16	533

* od 01.04.2019 r. Świetlica Specjalistyczna przy Katolickiej Fundacji Dzieciom zmniejszyła liczbę miejsc z 70 na 67

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba świetlic ogółem	16	16	16	16	16
Liczba świetlic środowiskowych typu opiekuńczego*	4	4	4	4	4
Liczba świetlic środowiskowych typu specjalistycznego*	12	12	12	12	12

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

OGNIKO WYCHOWAWCZE, KOŁA ZAINTERESOWAŃ

Dzielnica miasta	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	1	15	1	15	1	15	1	15	0	0
Szopienice	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Ligota	1	45*	1	45	1	45	1	45	1	45
Łącznie	3	90	3	90	3	90	3	90	2	75

* 01.09.2019 r. powstało Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza”

* Koło Zainteresowań „Słoneczna Kraina” zakończyło działalność w 2022 r.

KLUBY

Dzielnica miasta	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc

Śródmieście	1	25 od 1.IV - 20*	1	20	1	20	1	20	1	20
Szopienice	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Brynów	1	8	1	8	1	8	1	8	1	8
Koszutka	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Załęże					1**	15	1	15	1	15
Łącznie	5	83 od 1.IV - 78*	5	78	6	93	6	93	6	93

* od 01.04.2019 r. Klub zmniejszył liczbę miejsc z 25 na 20

** 01.06.2021 r. powstał Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Dom Aniołów Stróżów

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba klubów typu specjalistycznego*	5	5	6	6	6

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Kluby młodzieżowe stanowią kontynuację pracy prowadzonej w Świetlicach.

2. Zapewnienie opieki dzieciom

Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną – ogółem, w tym:	2019	2020	2021	2022	2023
	714	656	794	797	752
Dzieci skierowane do instytucjonalnych form opieki	238	221	254	255	228
Dzieci przebywające w rodzinnej opiece zastępczej	476	435	540	542	524

W 2023 r. w sumie dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną nie ujęto danych dot. liczby dzieci skierowanych do przysposobienia.

3. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Liczba wychowanków objętych pomocą:	2019	2020	2021	2022	2023
Finansową	164	165	152	136	121
Rzeczową	32	36	22	19	34
Lokalową z zasobów miejskich	23	24	23	24	31
Wydatki na realizację programu	791 806,11	895 363,60	819 450,23	723 448,21	766 697,25

Spadek liczby usamodzielnianych wychowanków spowodowany jest możliwością pozostawiania osób osiagających pełnoletność w dotychczasowej formie opieki zastępczej, w oparciu o art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na nieznaczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy rzeczowej ma wpływ otrzymywanie przez wychowanków mieszkań z zasobów miasta Katowice.

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny.

1. Poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i usamodzielnianych wychowanków

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba udzielonych specjalistycznych indywidualnych porad psychologiczno –pedagogicznych dla rodzin zastępczych i wychowanków w nich umieszczonych	735	329	83	419
Liczba osób, które skorzystały z porad psychologiczno –pedagogicznych	174	145	44	123

W porównaniu do 2022 roku, zwiększyła się liczba osób korzystających ze wsparcia psychologów i pedagoga, co było związane z zatrudnieniem pełnego zespołu psychologów i umożliwiło szersze udzielanie wsparcia. Zaobserwowano dużą otwartość rodzin zastępczych na kontakt i współpracę z ww. specjalistami.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach każdorazowo informują rodziny zastępcze o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów. Ponadto psychologowie i pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach często towarzyszą koordynatorom w wizytach w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej, udzielając im bezpośrednio porad.

2. Badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów na rodziny zastępcze

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej	39	63	51	62
Liczba rodzin zgłoszonych jako kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, którzy zrezygnowali z procesu opiniowania	2	10	11	9
Liczba wydanych opinii psychologiczno – pedagogicznych o kandydatach na rodzinę zastępczą	32	51	28	40
Liczba kandydatów na rodzinę zastępczą, którym wykonano badania psychologiczno – pedagogiczne	42	70	43	55

W 2023 roku liczba osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej była wysoka, porównywalna do liczby z 2021 r. Ilość składanych przez kandydatów rezygnacji z procesu opiniowania była mniejsza niż wartości występujących w poprzednich latach. Rezygnacje wiążą się m.in. z chęcią sprawowania opieki nad dzieckiem w formie powierzenia go w pieczę bez ustanawiania rodziny zastępczej, deklaracją przejęcia opieki nad dzieckiem przez jego dalszą rodzinę, sytuacją zdrowotną kandydatów, sprawami osobistymi czy deklaracją możliwości przejęcia opieki nad dzieckiem przez rodziców naturalnych przy ich odpowiednim wsparciu.

3. Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	42	54	38	51
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej	64	75	53	71

Badania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej wykonywane są przez psychologów Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej zgodnie z harmonogramem, wynikającym z ustalonych ustawowo terminów ich realizacji na dany rok sprawozdawczy. W I kwartale 2023 roku została wydana opinia psychologiczna określająca predyspozycje i motywację do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej dotycząca 1 osoby (1 rodziny), na podstawie badania psychologicznego przeprowadzonego w IV kwartale 2022 roku. W 2023 r. 3 osoby z 3 rodzin zastępczych odmówiły poddania się badaniom psychologicznym, w tym 2 osoby (2 rodziny) odmówiły udziału w badaniach psychologicznych z powodu osiągnięcia przez dziecko pod ich opieką pełnoletności, 1 osoba (1 rodzina) odmówiła przystąpienia do badania z uwagi na zobowiązania zawodowe. Ponadto 1 osoba nie przystąpiła do badania predyspozycji i motywacji do dalszego pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej w wyznaczonym terminie w 2023 r. z powodu stanu zdrowia i odbędzie badanie w pierwszym kwartale 2024

roku.

4. Badanie predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba opinii dotyczących predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	0	2	3	3
Liczba osób, którym wykonano badania predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej	1	3	7	4

W roku 2022 i 2023, w porównaniu do pozostałych lat, zanotowano większą liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej i w związku z tym także wydanych opinii psychologiczno –pedagogicznych. W 2020 i 2021 roku liczba ta jest mniejsza, co jest szczególnie widoczne w 2020 roku - należy zaznaczyć, że w 2020 roku spadek liczby osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zaprzyjaźnionej mógł wynikać z zagrożenia COVID – 19. W związku z sytuacją w kraju, także kontakt z małoletnimi przebywającymi w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, dla których kandydaci mogliby pełnić funkcję rodziny zaprzyjaźnionej, był znacznie utrudniony.

5. Spotkania wspierające dla rodzin zastępczych (grupa wsparcia)

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba uczestników grupy wsparcia	7	2	11	12
Liczba spotkań grup wsparcia	3	4	5	10
Liczba godzin spotkań grup wsparcia	6	8,5	15	30

Na przestrzeni lat 2020 – 2023 można zaobserwować stałe zapotrzebowanie na korzystanie przez rodziny zastępcze z udziału w grupie wsparcia, realizowanej przez pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W 2023 roku spotkania te odbywały się częściej, a liczba chętnych do udziału w w/w formie wsparcia była większa niż w latach poprzednich. Dodatkowo w związku z dużym zapotrzebowaniem na udział w grupach wsparcia i zainteresowanie tematyką spotkań, zwiększono ilość godzin na jedno spotkanie. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej na bieżąco informują rodziny o możliwości uzyskiwania wsparcia specjalistycznego w zakresie pełnionej funkcji, jak również udziale w grupie wsparcia.

6. Szkolenia dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze

	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia grupowego	11	11	28	18
Liczba spotkań w ramach grupowego szkolenia	4	11	18	15
Liczba godzin spotkań szkoleń grupowych	10	33	54	43
	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba osób, które wzięły udział w spotkaniach w ramach szkolenia indywidualnego	-	-	2	6
Liczba spotkań w ramach szkolenia indywidualnego	-	-	4	5
Liczba godzin spotkań w szkoleniu indywidualnym	-	-	9,5	13

Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione są realizowane corocznie, z założenia w dwóch edycjach – wiosennej i jesiennej. W 2023 roku przeprowadzono dwie grupy szkolenia. Forma przeprowadzania szkolenia – grupowego czy indywidualnego – jest dostosowywana do potrzeb rodzin zastępczych. W 2023 roku prowadzono indywidualne szkolenie dla 4 osób (3 rodzin) pełniących funkcję nowo ustanowionych rodzin zastępczych spokrewnionych. Należy zaznaczyć, że liczba osób, biorących udział w szkoleniach dla kandydatów na rodziny zastępcze zależy od liczby osób, które uzyskały wstępną ocenę wypełniania warunków ustawowych, a także od ilości wydanych przez sąd postanowień ustanawiających rodziny zastępcze, mimo braku spełnienia warunków ustawowych.

7. Budowanie sieci placówek wsparcia dziennego

ŚWIETLICE

Dzielnica miasta	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	4	152*	4	152	4	152	4	152	4	152
Nikiszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Dąb	1	40	1	40	1	40	1	40	1	40
Józefowiec	1	15	1	15	1	15	1	15	1	15
Koszutka	1	35	1	35	1	35	1	35	1	35
Ligota	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Zalęże	2	85	2	85	2	85	2	85	2	85
Szopienice	1	36	1	36	1	36	1	36	1	36
Brynów	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Murcki	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Giszowiec	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Katowice łącznie	16	536 od 1 IV - 533*	16	533	16	533	16	533	16	533

* od 01.04.2019 r. Świetlica Specjalistyczna przy Katolickiej Fundacji Dzieciom zmniejszyła liczbę miejsc z 70 na 67

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba świetlic ogółem	16	16	16	16	16
Liczba świetlic środowiskowych typu opiekuńczego*	4	4	4	4	4
Liczba świetlic środowiskowych typu specjalistycznego*	12	12	12	12	12

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

OGNIKO WYCHOWAWCZE, KOŁA ZAINTERESOWAŃ

Dzielnica miasta	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc	Liczba świetlic	Liczba miejsc
Śródmieście	1	15	1	15	1	15	1	15	0	0
Szopienice	1	30	1	30	1	30	1	30	1	30
Ligota	1	45*	1	45	1	45	1	45	1	45
Łącznie	3	90	3	90	3	90	3	90	2	75

* 01.09.2019 r. powstało Koło Zainteresowań „Bezpieczna Twierdza”

* Koło Zainteresowań „Słoneczna Kraina” zakończyło działalność w 2022 r.

KLUBY

Dzielnica miasta	2019		2020		2021		2022		2023	
	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc	Liczba klubów	Liczba miejsc
Śródmieście	1	25 od 1.IV - 20*	1	20	1	20	1	20	1	20
Szopienice	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Brynów	1	8	1	8	1	8	1	8	1	8
Koszutka	1	20	1	20	1	20	1	20	1	20
Zawodzie	1	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Ząbże					1**	15	1	15	1	15
Łącznie	5	83 od 1.IV - 78*	5	78	6	93	6	93	6	93

* od 01.04.2019 r. Klub zmniejszył liczbę miejsc z 25 na 20

** 01.06.2021 r. powstał Specjalistyczny Klub Młodzieżowy Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Dom Aniołów Stróżów

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba klubów typu specjalistycznego*	5	5	6	6	6

*podział zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Kluby młodzieżowe stanowią kontynuację pracy prowadzonej w Świetlicach

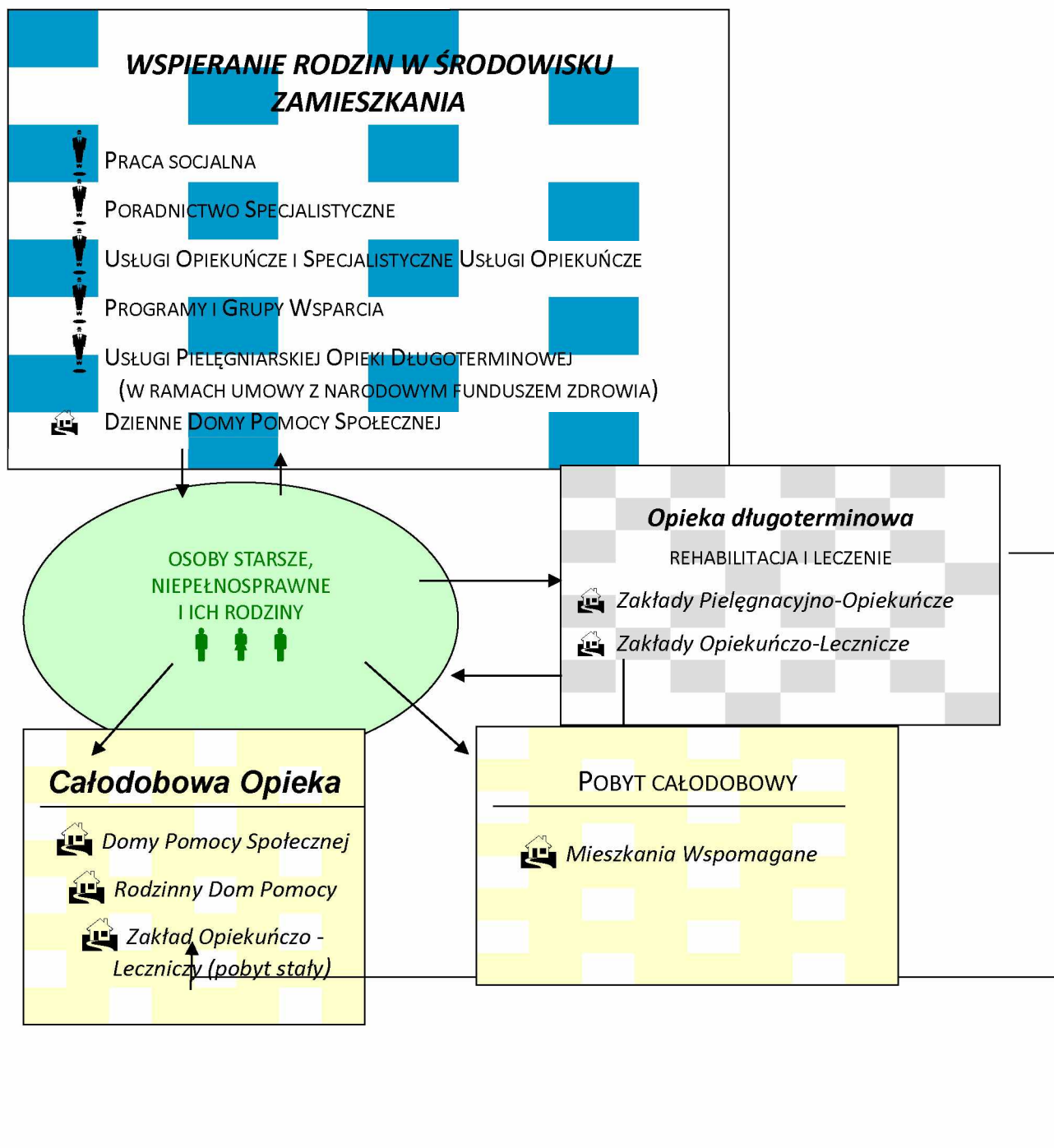
Zapewnienie opieki dzieciom

Liczba dzieci umieszczonych poza rodziną naturalną – ogółem, w tym:	2019	2020	2021	2022	2023
	714	656	794	797	752
Dzieci skierowane do instytucjonalnych form opieki	238	221	254	255	228
Dzieci przebywające w rodzinnej opiece zastępczej	476	435	540	542	524

8. Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków

Liczba wychowanków objętych pomocą:	2019	2020	2021	2022	2023
Finansową	164	165	152	136	121
Rzeczową	32	36	22	19	34
Lokalową z zasobów miejskich	23	24	23	24	31
Wydatki na realizację programu	791 806,11	895 363,60	819 450,23	723 448,21	766 697,25

Spadek liczby usamodzielnianych wychowanków spowodowany jest możliwością pozostawiania osób osiągających pełnoletność w dotychczasowej formie opieki zastępczej, w oparciu o art. 37 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na nieznaczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy rzeczowej ma wpływ otrzymywanie przez wychowanków mieszkań z zasobów miasta Katowice.

Wspieranie osób w wieku senioralnym stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027.

Na system opieki dla tej kategorii klientów, składa się:

5.1 Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

5.2 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 01.07.2022 r. zawarto umowy na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych:

Wykonawca		Zakres usług	Liczba osób*	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł.)**	Średni koszt roboczogodz. z. poniesiony przez MOPS
1	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 1***	633	8 537,05	213 426,25	25,00	25,00
		Opiekuńcze część 1		64 501,13	1 852 472,43	28,72	28,72
		Opiekuńcze część 1		53 831,07	1 591 246,43	29,56	29,56
2	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	499	8 905,70	229 767,06	25,80	25,80
		Opiekuńcze część 2		49 927,79	1 473 868,36	29,52	29,52
		Opiekuńcze część 2		42 158,94	1 279 945,39	30,36	30,36

3	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3***	362	2 769,50	72 007,00	26,00	26,00
		Opiekuńcze część 3		29 379,83	873 168,55	29,72	29,72
		Opiekuńcze część 3		27 384,32	836 864,82	30,56	30,56
4	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 4***	349	2 971,42	77 256,92	26,00	26,00
		Opiekuńcze część 4		33 090,69	983 455,30	29,72	29,72
		Opiekuńcze część 4		31 764,75	970 730,76	30,56	30,56
5	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 1***	71	431,80	11 658,60	27,00	27,00
		Specjalistyczne opiekuńcze część 1		3 386,78	104 041,88	30,72	30,72
		Specjalistyczne opiekuńcze część 1		2 581,65	81 476,88	31,56	31,56
		Specjalistyczne opiekuńcze część 1****		668,82	21 107,96	31,56	31,56
6	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2***	90	1 315,17	35 509,59	27,00	27,00
		Specjalistyczne opiekuńcze część 2		6 388,70	196 260,87	30,72	30,72
		Specjalistyczne opiekuńcze część 2		5 656,41	178 516,32	31,56	31,56

7	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjali stycz ne opiekuń cz e częś ć 3***	27	148,25	4 002,75	27,00	27,00
		Specjali stycz ne opiekuń cz e częś ć 3		1 187,70	36 486,15	30,72	30,72
		Specjali stycz ne opiekuń cz e częś ć 3		1 020,16	32 196,25	31,56	31,56
8	Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych Oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjali stycz ne opiekuń cz e częś ć 4***	27	213,25	6 397,50	30,00	30,00
		Specjali stycz ne opiekuń cz e częś ć 4		1 711,40	57 708,41	33,72	33,72
		Specjali stycz ne opiekuń cz e częś ć 4		1 368,52	47 296,05	34,56	34,56
RAZEM:			2 058	381 300,80	11 266 868,48	-	-

*W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

**Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/święteczne oraz w godzinach nocnych

*** w I'23 zapłacono za usługi w XII'22

****nowa umowa od 01.11.2023

Pomoc na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych w ramach Programu „Słonecznik”

W 2023 roku realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Główny cel pomocy w ramach programu to:

- utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych;
- poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych;
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	
Liczba wolontariuszy (liczba umów)	32 (47)
Liczba godzin wolontariatu	2 043,25
Oszczędności dla MOPS (w zł)*	60 777,67

* obliczono na podstawie obowiązujących stawek za usługi opiekuńcze

Grupa wsparcia „Radość życia – wszystko mogę”

Program realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 w Katowicach przy ul. Łętowskiego 6a. Spotkania grupy wsparcia odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach Kostuchnie przy ul. Boya Żeleńskiego 83, we wtorki w godz. od 10:00-12:00.

Celem głównym programu jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich i kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego. Zgodnie z założeniami programu jest to grupa otwarta, dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, które chcą być jeszcze aktywne i przykładem dla innych. Każda osoba w trakcie spotkań może rozwijać swoje pasje i zainteresowania, część osób wykonuje prace ręczne w ramach terapii zajęciowej, inne rozwiązują krzyżówki lub grają w Bingo, w mniejszych grupach seniorzy uczą się obsługi komputera, telefonów komórkowych czy podstawowych zwrotów z języka angielskiego. W przypadku gdy dane zajęcia są typowo tematyczne, wtedy cała grupa bierze w nich udział jednocześnie. Dodatkową atrakcją jest udział w imprezach np. z okazji Dnia Seniora, Balu Przebierańców, wycieczkach autokarowych w różne ciekawe miejsca itp. Organizowane są również wyjścia do kina, bądź teatru, muzeów lub innych atrakcyjnych miejsc. W ramach programu prowadzone są zajęcia nordic walking. Dzięki zakupionym kijkom do nordic walking seniorzy biorący udział w programie mają możliwość inicjowania i wspierania rekreacji ruchowej poprzez wspólne wyjścia w różne miejsca w okolicy, na spacer: np. Rybaczówka w Giszowcu, Park Zadole w Ligocie, Park Kościuszki w Katowicach, ZOO i Rosarium w Chorzowie, Dolina „TRZY STAWY”, Jezioro Paprociańskie w Tychach.

W ramach programu prowadzone są również zajęcia z rehabilitantem. Zajęcia te cieszą się ogromną popularnością, gdyż seniorzy nieodpłatnie mają możliwość nauki i wykonania przez godzinę, przy muzyce prostych ćwiczeń poprawiających nie tylko ich samopoczucie, ale również codzienne funkcjonowanie.

Dużym zainteresowaniem cieszą się również zajęcia w ramach terapii zajęciowej z rękodziela tj. wykonywanie rzeczy i ozdób różnymi technikami: pawertexu, qilingu, decupagu, malowanie na jedwabiu czy torbach z materiału itp. organizowanych w małych grupach w Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej nr 8. W zajęciach w ramach ww. programu organizowanego przez TPPS 8 w 2023 roku uczestniczyło **średnio 50 seniorów miesięcznie**.

Program o tej samej formule realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9 w Katowicach. Spotkania grupy wsparcia odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Kołodzieja 42. W 2023 roku z zajęć korzystało **średnio 25 osób**.

5.3 Sieć lokalnych Dziennych Domów Pomocy Społecznej

Dzienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Podopieczni korzystali z usług sieci 8 Dziennych Domów Pomocy Społecznej zlokalizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta:

Wykaz DDPS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc od 01.01.2023 r.	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w DDPS
1	DDPS 1 ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	48	61
2	DDPS 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50	73
3	DDPS 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	30	33

4	DDPS 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	43	47
5	DDPS 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	42	48
6	DDPS 6 ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	75	81
7	DDPS 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	34	45
8	DDPS – Dąb ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25	28
RAZEM:			347	416

Wykaz Dziennych Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Lp.	Nazwa Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z pobytu w Dziennych Domach Pomocy Społecznej
1	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	10
2	Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	10	10
RAZEM:			20	20

Działania w ramach Dziennych Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej obejmują:

1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością

W zajęciach uczestniczyło 10 uczestników w tym 6 kobiet i 4 mężczyzn. W okresie rozliczeniowym realizowane były zadania wg planu działalności Ośrodka, które pozwoliły osiągnąć założone cele opracowane w Indywidualnych Programach Terapeutycznych uczestników. Podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych z fizjoterapeutą, pedagogiem i terapeutą oraz zajęciach grupowych z terapii zajęciowej prowadzone wg indywidualnego grafiku i potrzeb osób niepełnosprawnych w relacji 1:1 lub 1:2.

W ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością zrealizowano w szczególności następujące zadania:

- na zajęciach z fizjoterapii prowadzono ćwiczenia dostosowane do potrzeb uczestnika, wykonywano masaż, zabiegi z fizykoterapii, ćwiczone na sprzętach: rowerek, orbitrek, bieżnia, trampolina. Wzmacniano poszczególne partie mięśniowe, rozwijano wyobraźnię przestrzenną. Prowadzone były ćwiczenia na świeżym powietrzu, na siłowniach na zewnątrz. Zorganizowano turniej tenisa stołowego. Ćwiczenia prowadzone są w formie zajęć indywidualnych oraz grupowych. Wprowadzono nowe

ćwiczenia koordynacyjne z wykorzystaniem worka bokserskiego oraz zaczęto wykorzystywać elementy z terapii tańcem. Prowadzono zabawy na Sali Doświadczenia Świata m.in. w suchym basenie, ćwiczenia rytmiczno-muzyczne, poruszano się w takt muzyki. Zaczęto prowadzić neuromobilizacje. Stosowano trening dotykowy: masaże z wykorzystaniem materiałów o różnej fakturze, z różną siłą nacisku, stosowanie wibracji (szczotki z różnym włosiem, piłki koleczki, gąbki, rękawiczki wykonane z różnych tkanin, woreczki sensoryczne). Prowadzono gry i zabawy ruchowe rozwijające małą i dużą motorykę;

- podczas zajęć z pedagogiem uczestnicy doskonalili umiejętności związane z pisanem, czytaniem, kształtowali umiejętności porównawcze, usprawniali koordynację wzrokowo-ruchową, rozwijali percepcję słuchową. Uczestnicy rozwijali swoją wiedzę ogólną podczas gier i zabaw edukacyjnych. Uczestnicy ćwiczyli dodawanie w zakresie 10, poprawne pisanie liczb i tworzenie zbiorów. Uczestnicy na zajęciach doskonalili grafomotorykę. Na zajęciach utrwalano proste figury geometryczne, kolory, kształty. Omawiane były nazwy różnych instrumentów muzycznych. Prowadzone były treningi kulinarne podczas których przygotowywano posiłki takie jak desery, sałatki i ciasta. Kontynuowano i utrwalano zdobyte umiejętności, takie jak: pieczenie ciasteczek, gotowanie budyniu. W trakcie rozmów podejmowane były próby eliminowania niepowodzeń emocjonalnych i społecznych. Omawiane były zasady dobrego wychowania, normy społeczne i zasady wspólnego funkcjonowania. Podwyższana była motywacja do działania i samoocena uczestnika. Odbływały się zajęcia tematyczne związane z porami roku, były omawiane oznaki poszczególnych pór i ciekawe informacje związane z nimi. Na zajęciach rozmawiano o ciekawostkach na temat przyrody, świecie i naszym regionie. W trakcie zajęć indywidualnych uczestnicy tworzyli biżuterię oraz breloki, tworzyli również ozdoby z makramy. Prowadzone były zajęcia komputerowo-internetowe, na których niektórzy uczestnicy poznawali podstawową wiedzę. Na zajęciach uczestnicy rozwiązywali karty pracy, krzyżówki, rebusy i dopasowywali kształty. Rozwijane były indywidualne zainteresowania uczestników. Prowadzone były treningi poprawiające koncentrację uwagi, podejmowane były próby wydłużenia czasu koncentracji;
- na zajęciach z terapii ręki grano na instrumentach: organki, gitara, bębenek, kalimba. Prowadzono zabawy manualne: ugniatanie ciastoliny i piasku kinetycznego, darcie papieru na drobne kawałki, zwijano kuleczki z bibuły. Nawlekano koraliki, przewlekano tasiemki i sznurki przez różne konstrukcje. Przelewano i przesypywano różne konsystencje np. z miski do kubka. Segregowano drobne przedmioty za pomocą szczypców kuchennych. Przeprowadzono trening zapinania guzików, zamków i rzepów, układano puzzle, malowano pęczkiem waty, malowano farbami za pomocą palców. Wbijano pinezki do tablicy korkowej, układano wyrazy na tablicy magnetycznej, kolorowano obrazki w zimowej odsłonie;
- podczas terapii zajęciowej odbywały się zajęcia plastyczne, rozwijające wyobraźnię, sprawność manualną i percepcyjną oraz zainteresowania uczestników. Malowano obrazy dowolną techniką inspirowane „4 porami roku Vivaldiego”. Podczas zajęć włączano muzykę relaksacyjną, która pozytywnie nastrajała uczestników do zajęć. Były prowadzone zabawy wyciszające. Czytano książki, układano puzzle, modele przestrzenne z drewna i stosowano układanki. Tworzono kartki walentynkowe. Wspólnie wykonywano kolarz o tematyce wiosennej. Wykonano Marzanę z materiałów ekologicznych. Robiono kartki wielkanocne. Wykonywano na szkle farbami witrażowymi obrazy pt. „Ulubiona postać z bajki”. Technika quilling zrobiono różne obrazki. Wprowadzono bajkoterapię, która pozwoliła zrozumieć uczestnikom swoje emocje. Wykonano prace plastyczne na konkurs dla osób z niepełnosprawnościami „Podróż moich marzeń”. Wspólnie wykonano gazetkę jesienną oraz zimową. Wykonano kartki świąteczne. Ustrojono każdą salę w świątecznym klimacie;
- z pomocą opiekunów rozwijano treningi higieny osobistej;
- kontynuowano zajęcia z dogoterapii, choreoterapii, relaksacyjne z misami tybetańskimi, wyjścia na basen, zajęcia z gliny;
- utrwalono wiedzę, grano w gry i quizy edukacyjne, oglądano ciekawe filmy przyrodnicze oraz śpiewano piosenki;
- 1 lutego zorganizowano warsztaty podczas których zrobiono przepiękne flower boxy;
- 7 lutego zorganizowano bal przebierańców, w którym w tym roku motywem przewodnim strojów była moda w czasach PRL, uczestniczono w zabawach i konkursach tematycznych;
- 10 lutego zorganizowano wycieczkę do Funzeum - muzeum światła i koloru w Gliwicach, gdzie obejrzano multisensoryczne instalacje i wykonano kolorowe zdjęcia;

- 14 lutego, z okazji Walentynek zorganizowano wspólne zabawy, gazetkę walentynkową i przygotowano słodki poczęstunek;
- Tłusty Czwartek świętowano tradycyjnie, pączkami smażonymi na zajęciach przez uczestników;
- 23 lutego zorganizowano wyjście do kina na bajkę : „Kot w butach: ostatnie życzenie”;
- 8 marca wszystkie Panie zostały obdarowane flower boxami, wykonanymi własnoręcznie przez Panów na warsztatach florystycznych;
- 9 marca zorganizowano wycieczkę do Kopalni Soli w Wieliczce, gdzie uczestnicy wraz z przewodnikami mieli okazję zjechać windą na poziom 135 m, obejrzeć niepowtarzalną Kaplicę św. Kingi, odsłuchać koncertu Chopina nad jeziorkiem oraz przejść się korytarzami kopalni;
- 23 marca zorganizowano wycieczkę do Muzeum Zamkowego, gdzie obejrzano wnętrza XIX i XX wieczne oraz zbrojownię;
- 27 marca zorganizowano wyjście do Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia na mini koncert na organach;
- 30 marca zorganizowano warsztaty wielkanocne podczas których tworzone stroiki;
- 6 kwietnia przygotowano śniadanie wielkanocne;
- 13 kwietnia zorganizowano wycieczkę do Fabryki Cukierków CIUCIU do Krakowa;
- w dniach od 16 do 20 kwietnia zorganizowano wyjazd do Bukowiny Tatrzańskiej dla uczestników wraz z rodzicami/opiekunami (zwiedzano Zakopane, Kasprowy Wierch, Krupówki);
- 16 maja obchodzono uroczystość 5-lecia istnienia Ośrodka. Z tej okazji zorganizowano przedstawienie, w którym wystąpili podopieczni Ośrodka wraz z terapeutami. Wyświetlono prezentację multimedialną, w której pokazano najważniejsze wydarzenia z pięciu lat pracy Ośrodka. Zaproszono dyrekcję, rodziców, opiekunów, znajomych. Przygotowano poczęstunek;
- 23 maja kibicowano podopiecznemu Ośrodka Markowi w XVII ŚLĄSKIM MITYNGU KOLARSKIM OLIMPIAD SPECJALNYCH KATOWICE 2023;
- 26 maja, z okazji Dnia Matki zorganizowano warsztaty podczas których wykonano storczyki w kokedamie;
- 30 maja wybrano się pociągiem na wycieczkę do Ustronia. Odwiedzono Dworzec Dobrych Myśli (wystawa misiów i lalek);
- 31 maja pojechano na finał konkursu plastycznego „Podróż moich marzeń”. Podopieczny Marek otrzymał wyróżnienie za swoją pracę pt. „Rejs po marzenia”;
- 1 czerwca, z okazji Dnia Dziecka, wybrano się do Teatru Rozrywki do Chorzowa na musical „Pinokio”;
- 5 czerwca zorganizowano wyjazd do Skansenu do Chorzowa. Na miejscu zrobiono ognisko z kielbaskami;
- 7 czerwca posadzono kwiaty w donicach, które zdobią okna Ośrodka;
- 14 czerwca zorganizowano wycieczkę na Równicę do Ustronia (na szczyt wjechało kolejką turystyczną);
- 22 czerwca wybrano się na desery lodowe z okazji pierwszego dnia lata;
- 23 czerwca zrobiono doniczki wakacyjne z okazji Dnia Ojca;
- 20 lipca wybrano się na Stadion Śląski, a następnie spacerowano po Parku Śląskim i zjedzono pyszne lody;
- 24 lipca pojechano do ZOO w Opolu;
- 31 sierpnia pojechano do AKUKU w Rudzie Śląskiej;
- 15 września zorganizowano warsztaty florystyczne o tematyce jesiennej;
- 20 września zorganizowano zajęcia z robienia soków cytrynowo-imbirowych;
- 28 września pojechano na Jasną Górę;
- 30 września obchodzono Dzień Chłopaka;
- 4 października wybrano się na warsztaty czekoladowe do Pijalni Wedel;
- 12 października zwiedzano Rynek Podziemny w Krakowie;

- 16 października wybrano się do kina na film „Chłopi”;
- 18 października zorganizowano warsztaty „Malowanie na wodzie”;
- 19 października zorganizowano wspólne, zdrowe śniadanie dla podopiecznych;
- 24 października pojechano do AKUKU w Rudzie Śląskiej, w ramach programu „Śląska paleta niepełnosprawności”;
- 26 października zwiedzano Centrum Edukacji Ekologicznej „Hydropolis” we Wrocławiu;
- 2 listopada zapalono znicze na cmentarzu przy ul. Francuskiej z okazji Zaduszek;
- 27 listopada zorganizowano warsztaty świąteczne, na których wykonano stroiki;
- 30 listopada zwiedzano Sztolnię Królowej Luizy w Zabrze;
- 6 grudnia zorganizowano przedstawienie teatralne z okazji Mikołajek;
- 7 grudnia wybrano się na kręgle do Galerii Libero;
- 11 grudnia zorganizowano warsztaty świąteczne, na których wykonano choinki;
- 19 grudnia odbyło się przedstawienie świąteczne „Coś takiego” dla rodziców i innych uczestników Ośrodka;
- 20 grudnia odbyło się spotkanie wigilijne;
- na bieżąco prowadzona jest strona Facebookowa, na której umieszczane są informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia Ośrodka.

2. Dzienny Dom Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem

Do Ośrodka uczęszcza 10 mężczyzn w wieku 29 – 44 lata z miasta Katowice. Podopieczni uczestniczyli w zajęciach indywidualnych oraz grupowych prowadzonych przez psychologa, pedagoga, fizjoterapeutę oraz instruktora terapii zajęciowej w relacji 1:1 lub 1:2. Wszelkie działania terapeutyczne z podopiecznymi były ukierunkowane przede wszystkim na podtrzymanie czynności funkcjonalnych oraz nabycie nowych umiejętności z zakresu higieny, zaradności życiowej, samodzielności, czynności dnia codziennego oraz dbania o aktywność fizyczną.

W ramach działalności Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem zrealizowano w szczególności następujące zadania:

- cyklicznie odbywały się zajęcia z dogoterapii, choreoterapii oraz relaksacji z misami tybetańskimi;
- 27 stycznia podopieczni mieli okazję obejrzeć wystawę postaci i pojazdów z kosmicznej sagi Star Wars zbudowaną z tysięcy klocków Lego;
- odbywały się zajęcia plastyczne z instruktorem terapii zajęciowej, wykonane zostały obrazy malowane farbami akrylowymi, które zdobią ściany Ośrodka oraz dekoracje z motywami wiosennymi;
- raz w tygodniu podopieczni uczestniczą w zajęciach na basenie;
- odbywały się warsztaty lepienia z gliny, dzięki nim uczestnicy mieli okazję rozwijać swoją wyobraźnię i kreatywność;
- 3 lutego odbyły się warsztaty florystyczne, na których podopieczni wykonali flower boxy;
- 15 lutego podopieczni wybrali się do Teatru Ateneum na sztukę „Calineczka”;
- 20 lutego uczestnicy odwiedzili Planetarium, w którym mieli okazję uczestniczyć w prezentacji gwiazdozbiorów, galaktyk, układów słonecznych i planet oraz zobaczyli film pt: „Jesteśmy gwiazdami”, gdzie wizualizacja pozwalała uczestniczyć w filmie;
- 27 lutego uczestnicy wybrali się do kina na bajkę pt: „Kot w butach: Ostatnie życzenie”;
- 6 marca odbyła się wycieczka do Funzeum w Gliwicach. Podopieczni przenieśli się do świata światła i kolorów oraz obejrzeli interaktywne i niepowtarzalne eksponaty;
- uczestnicy z okazji Dnia Kobiet wykonali papierowe kwiaty, które wręczyli terapeutkom oraz koleżankom;
- 24 marca odbyła się wycieczka do Żarek. Podopieczni zwiedzili z przewodnikiem Muzeum Dawnych Rzemiosł w Starym Młynie. Poznali historię szewstwa, bednarstwa, piekarstwa i młynarstwa. Mieli okazję zobaczyć maszyny młynarskie i narzędzia rzemieślnicze. Następnie udali się do Wehikułu Czasu,

- gdzie na warsztatach wykonali świece sojowe. Następnie z przewodnikiem zwiedzili wystawę, gdzie obejrzelili średniowieczne eksponaty, przymierzyli zbroje rycerskie, pisali gęsim piórem;
- 27 marca uczestnicy udali się do NOSPR na muzyczną audycję poświęconą prezentacji nowego instrumentu NOSPR-organów. Mieli okazję wysłuchać prezentacji organisty o budowie, brzmieniu i wyglądzie organów. Prezentacja była ilustrowana przykładami z literatury muzycznej;
 - 31 marca odbyły się warsztaty plastyczne na których uczestnicy z pomocą terapeutów wykonali wielkanocne stroiki;
 - 4 kwietnia odbyła się wycieczka do Wieliczki. Uczestnicy wraz z przewodnikiem zwiedzili kopalnię soli kamiennej. Podczas wycieczki mogli zobaczyć solankowe jeziora, podziemne komory oraz Kaplicę św. Kingi, mieli okazję poznać również dawne narzędzia i metody wydobywania soli;
 - w okresie przedświątecznym wykonano kartki wielkanocne, które zostały przekazane rodzinom podopiecznych;
 - w dniach od 16 do 20 kwietnia odbył się turnus rehabilitacyjny w kompleksie hotelowym Grand Stasinda w Bukowinie Tatrzańskiej, zorganizowano: wjazd na Kasprowy Wierch, spacer po zakopiańskich Krupówkach, zwiedzanie muzeum oscypka, przeprowadzono zajęcia indywidualne i grupowe (animacje taneczno-ruchowe, zajęcia sportowe na sali gimnastycznej, turniej gry w kręgle, tworzenie „tabliczek florenckich” i soli do kąpeli, malowanie farbami na szkło, gry stolikowe), skorzystano z bogatej oferty zajęć rekreacyjno-wypoczynkowych takich jak: basen, grota solna, sauna, piłkarzyki, bilard, ping-pong, spacer po okolicy, zorganizowano spotkanie z gawędziarzem i prezentację zakopiańskich strojów ludowych oraz kurs pierwszej pomocy w nagłych wypadkach;
 - w dniach od 9 do 12 maja trwały prace związane z uczestnictwem w konkursie plastycznym „Podróż moich marzeń” organizowanym przez Miejski Dom Kultury „Bogucice-Zawodzie”;
 - 16 maja uczestnicy Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem i Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością wraz z terapeutami zorganizowali uroczyste przyjęcie z okazji 5-lecia pracy Ośrodka;
 - 22 maja odbyła się wycieczka do Pławniowic, gdzie zwiedzano zespół pałacowo-parkowy oraz biesiadowano nad brzegiem dużego zalewu;
 - 31 maja udano się do MDK „Bogucice-Zawodzie” na finał konkursu plastycznego „Podróż moich marzeń” połączony z otwarciem wystawy prac, podopieczni Ośrodka otrzymali nagrody i wyróżnienia;
 - 1 czerwca z okazji „Dnia dziecka” udano się z podopiecznymi do kawiarni „Witaminka” na lody;
 - 12 czerwca zorganizowano wycieczkę do Kleczy Dolnej, podczas której uczestnicy mieli okazję zwiedzać Centrum Pszczelarstwa „Apilandia”. Zapoznano się z pracą pszczelarzy, z narzędziami, przedmiotami i maszynami służącymi do produkcji miodu, pyłku, pierzgi, propolisu, wykonano świece z wosku pszczelego;
 - 22 czerwca odbyła się wycieczka do Zoo w Opolu, obserwowano życie i zwyczaje różnych gatunków zwierząt, udano się na poczęstunek;
 - prowadzona jest strona Facebookowa Ośrodka, na której umieszczane są informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób z autyzmem;
 - 7 lipca udano się z podopiecznymi do skansenu w Chorzowie, gdzie zwiedzano zabytkowe drewniane domki pochodzące z różnych regionów Górnego Śląska i regionu Zagłębia Dąbrowskiego. Na koniec zorganizowano ognisko z pieczeniem kielbasek oraz konsumpcją wcześniej przygotowanych przez nas salatek;
 - 14 lipca udano się na długi spacer, podczas którego odwiedzono również kawiarnię „Witaminka” i kupiono lody i koktajle;
 - 21 lipca odbyła się wycieczka do Starego Zamku Komorowskich w Żywcu, gdzie zwiedzono renesansowy dziedziniec, poznano tradycje i stare stroje żywieckich mieszczan, poznano historię rodu Habsburgów na Żywiecczyźnie i obejrzano wystawę rękodzieła;

- Cieszyn 17 sierpnia, to przede wszystkim zwiedzanie bogato wyposażonego Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Zamku - grodu gotycko-renesansowego z jego ogrodami oraz spacer po pięknie odrestaurowanym rynku cieszyńskim, uliczkach starego Cieszyna, "Wenecji Cieszyńskiej";
- 29 sierpnia zorganizowano wycieczkę do Hydropolis w Wrocławiu, gdzie mieliśmy okazję zobaczyć replikę batyskafu Trieste, który jako pierwszy w historii dotarł do najgłębszego miejsca na ziemi; przyrzeć się modelom ryb głębinowych; obejrzeć makiety największych statków na świecie i odpocząć w strefie relaksu;
- 31 sierpnia udano się do Rudy Śląskiej, gdzie wzięto udział w zajęciach prowadzonych przez Fundację Integracji i Kreatywności AKUKU. Podczas wizyty podopieczni mieli okazję mieć kontakt z osłami, kozłami, wiewiórkami, papużkami i kotami. Zostały również zorganizowane warsztaty dekoupage na deskach drewnianych;
- 11 września obyla się wycieczka do Lanckorony, gdzie wzięto udział w warsztatach rękodzieła, zwiedzano zabytkowy rynek Lanckoroński i odwiedzano kawiarnię;
- 19 września odwiedzono Muzeum Śląskie, gdzie obejrzano wiele wystaw, w tym: Chopinowi Duda-Gracz, metaobszary Dobiesława Gały, galerię polskiej sztuki nowoczesnej, galerię plastyki nieprofesjonalnej i śląskiej sztuki sakralnej;
- 25 września wzięto udział w warsztatach florystycznych, których tematem pracy był „świecznik jesienny”. Podopieczni przy pomocy terapeutów wykonali pięknie zdobione materiałem biologicznym (kwiaty, trawy, ściółka, runo leśne, inne) i sztucznymi elementami prace w pomalowanych wcześniej przez nich farbami akrylowymi donicach;
- 28 września udano się na wycieczkę do Krakowa, gdzie wzięto udział w warsztatach, na których poznano historię produkcji czekolady; mieliśmy okazję dekorować tabliczki czekolady i praliny. Pod koniec wycieczki zwiedziliśmy rynek i odwiedziliśmy kawiarnię;
- 5 października zorganizowano wycieczkę do Pieskowej Skály, zamku na terenie wsi Sułoszowa. Podczas wycieczki poznano historię zamku opowiadaną przez przewodnika i zwiedzano wystawy muzealne oraz maczugę Herkulesa;
- 16 października wybrano się na warsztaty czekoladowe do Pijalni Wedel;
- 17 października udano się na wycieczkę do Muzeum Techniki Wojskowej w Zabrze. Obejrzano sprzęty oraz pojazdy wojskowe. W drodze powrotnej udano się do restauracji w starej wieży ciśnień;
- 23 października wybrano się do Rudy Śląskiej, gdzie wzięto udział w zajęciach prowadzonych przez Fundację Integracji i Kreatywności AKUKU. Podopieczni mieli okazję do bezpośredniego kontaktu ze zwierzętami, odbyły się warsztaty na których wykonano dekoracje jesienne. Zwieńczeniem wyjazdu było wspólne pieczenie ziemniaków oraz kielbasek na ognisku;
- 24 października uczestniczono w spektaklu „Łysek z pokładu Idy” w Teatrze Ateneum;
- 26 października zorganizowano wycieczkę do Muzeum Ustrońskiego. Podopieczni mieli możliwość zobaczyć dawne stroje, meble i zabawki oraz poznać ówczesne zwyczaje i tradycje. Pod koniec wzięto udział w warsztatach plastyczno-technicznych;
- 28 listopada przeprowadzono warsztaty florystyczne, wykonano stroiki świąteczne;
- w grudniu pieczono oraz ozdabiano pierniki, wykonywano dekoracje świąteczne, przystrojono choinkę,
- 6 grudnia z okazji wspomnienia Świętego Mikołaja odbyło się przedstawienie teatralne, w które wszyscy uczestnicy zostali aktywnie włączeni oraz rozdano uczestnikom prezenty z okazji Mikołajek;
- 7 grudnia razem z uczestnikami z Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością zorganizowano wyjazd do Galerii Libero na kręgle;
- 12 grudnia zorganizowano warsztaty florystyczne, na których wykonano dekorację świąteczną – mała choinka;
- 19 grudnia wzięto udział w jasełkach przygotowanych przez podopiecznych Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla niskofunkcjonujących osób z niepełnosprawnością;

- 20 grudnia zorganizowano wyjście do restauracji na spotkanie wigilijne. Uczestnicy otrzymali świąteczne podarunki;
- na bieżąco prowadzona jest strona Facebookowa, na której umieszczane są informacje oraz zdjęcia z wydarzeń i życia Ośrodka.

3. Usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej

Z usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w 2023 roku skorzystało 37 osób. Rekrutacja do usługi ma charakter ciągły. Celem pracy asystenta jest wsparcie w codziennym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych, kompensowanie jej braków, pomoc w czynnościach edukacyjnych, zawodowych. Wsparcie udzielone przez asystentów obejmowało najczęściej usługę towarzyszącą, komunikacyjno-transportową, rehabilitacyjno-zdrowotną, doradczą, asystę domową, obejmującą pomoc w wykonywaniu czynności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego oraz asystę edukacyjną.

5.4 Popołudniowe Kluby Społecznościowe dla osób w wieku senioralnym

W godzinach 13:00-16:00 w lokalach, w których mieszczą się Dienne Domy Pomocy Społecznej, funkcjonują popołudniowe kluby społecznościowe przeznaczone dla osób w wieku senioralnym – mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS. Korzystanie z usług popołudniowego klubu społecznościowego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Kluby dysponują taką samą liczbą miejsc, jak Dienne Domy Pomocy Społecznej w odpowiedniej lokalizacji.

Wykaz Popołudniowych Klubów Społecznościowych dla osób w wieku senioralnych prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umów zawartych z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Lp	Nazwa i adres Popołudniowego klubu społecznościowego	Prowadzony przez:	Liczba miejsc od 01.01.2023 r.	Liczba osób, które skorzystały z klubu
1	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 1 ul. Czecha 2	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	48	25
2	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50	29
3	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	30	42
4	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 4 ul. Wiślana 9	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	43	30
5	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	42	48
6	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 6 ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	75	43
7	Popołudniowy klub społecznościowy Nr 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	34	27

8	Popołudniowy klub społecznościowy przy ul. Dębowej 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25	27
RAZEM:			347	271

5.5 Przygotowanie i dowóz posiłków

Na terenie miasta Katowice realizowana jest pomoc w formie przygotowywania posiłku z dowozem do domu przeznaczona jest dla osób starszych, niepełnosprawnych, długotrwale chorych, nieporadnych życiowo mieszkających na terenie miasta Katowice, które nie są w stanie zapewnić sobie posiłku.

	Realizator	Cena za 1 usługę zgodnie z zawartą umową	Liczba osób	Liczba wydanych posiłków	Koszt (w zł)
1 - Osiedle Witosa, Załęże, Osiedle Tysiąclecia	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł *	76	423	6 789,15 zł
	„VICTUS” Tomasz Brzezina, ul. Bratków 4, 40-045 Katowice	19,88 zł		13 008	258 599,04 zł
2 - Dąb, Welnowiec-Józefowiec, Koszutka, Bogucice	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	106	664	10 657,20 zł
	„VICTUS” Tomasz Brzezina, ul. Bratków 4, 40-045 Katowice	18,88 zł		18 272	344 975,36 zł
3 - Brynów część wschodnia - Osiedle Zgrzebnioka, Załęska Hałda- Brynów część Zachodnia, Ligota-Panewniki, Piotrowice-Ochojec, Zarzecze, Kostuchna, Podlesie	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	106	535	8 586,75 zł
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 zł		17 084	362 693,32 zł
4 - Śródmieście, Osiedle Paderewskiego-Muchowiec, Zawodzie	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	124	693	11 122,65 zł
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 zł		19 789	420 120,47 zł

5 - Dąbrówka Mała, Szopienice-Burowiec, Janów-Nikiszowiec, Giszowiec, Murcki	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	16,05 zł*	84	418	6 708,90 zł
	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 40-595 Katowice	21,23 zł		12 424	263 761,52 zł
		RAZEM:	496	83 310	1 694 014,3 6 zł

* w styczniu 2023 zapłacono za posiłki dostarczone w XII'22

5.6 Mieszkania wspomagane (do 30.11.2023r. mieszkania chronione wspierane)

Mieszkania wspomagane mają za zadanie udzielenie wsparcia osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez dom pomocy społecznej. Na terenie Katowic działają trzy mieszkania wspomagane prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Mieszkanie Wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych Nr 1.
Mieszkanie Wspomagane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 7 osób.
2. Mieszkanie Wspomagane dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych Nr 2.
Mieszkanie Wspomagane mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 6 osób.
3. Mieszkanie Wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób z niepełnosprawnością fizyczną lub osób z zaburzeniami psychicznymi Nr 3.
Mieszkanie Wspomagane mieści się przy ul. Gliwickiej 74a i przeznaczone jest dla 7 osób.

W 2023r. z usług świadczonych w mieszkaniach wspomaganych skorzystało:

- **14 osób** w Mieszkaniu Wspomaganim Nr 1 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a,
- **6 osób** w Mieszkaniu Wspomaganim Nr 2 dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle chorych przy ul. Łętowskiego 6a,
- **9 osób** w Mieszkaniu Wspomaganim dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób z niepełnosprawnością fizyczną lub osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Gliwickiej 74.

Łącznie z mieszkań Wspomaganych skorzystało 29 osób.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **1 362 791,42 zł**.

5.7 Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2023 r. MOPS przeprowadził **204** postępowania administracyjne w sprawie skierowania osób starszych i/lub niepełnosprawnych do domu pomocy społecznej, z czego:

- 68 osób zostało skierowanych do dps na terenie Katowic,
- 71 osób zostało skierowanych do dps położonych na terenie innych powiatów, w tym:
 - 11 osób do dps dla osób w podeszłym wieku,
 - 10 osób do dps dla osób przewlekle somatycznie chorych,
 - 14 osób do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - 15 osób do dps dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
 - 20 osób do dps dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
 - 1 osoba do dps dla osób uzależnionych od alkoholu.

- 10 osobom odmówiono skierowania do dps,
- w 55 przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby, bądź rezygnacji z umieszczenia.

Ruch pensjonariuszy w DPS na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31.12.2023	Zmarło lub zrezygnowało w 2023r.	Przyjęto w 2023r.	Przebywało w 2023 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31.12.2023 r.
DPS „PRZYSTAŃ” przy ul. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	88	88	20	21	88	31	17
DPS „ZACISZE” przy ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	98	96	26	27	96	51	17
DPS „SENIOR RESIDENCE” przy ul. Pijarskiej 4 dla osób w podeszłym wieku w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	97, w tym 83 dla mieszkańców Katowic	95, w tym 12 osób spoza gminy Katowice	36, w tym 3 osoby spoza gminy Katowice	39, w tym 6 osób spoza gminy Katowice	95, w tym 12 osób spoza gminy Katowice	40, w tym 1 osoba oczekująca spoza gminy Katowice	20
dps na terenie innych powiatów	-	-	77*	55	561	40	-

*w tym 1 osoba przeniesiona do dps na terenie Katowic

Domy pomocy społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS na nowych zasadach (stan na 31.12.2023 r.)	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS
DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22 dla osób przewlekle somatycznie chorych	88	6 835,33 zł
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42 dla osób w podeszłym wieku	96	6 406,97 zł
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4 dla osób w podeszłym wieku, w szczególności z otępieniem, chorobą Alzheimera	95, w tym 9 osób spoza gminy Katowice	5 900,00 zł – dla mieszkańców Katowic oraz 6 663,00 zł dla osób spoza gminy Katowice

Domy pomocy społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób, które przebywały w DPS, na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w DPS na terenie innych gmin
DPS na terenie innych gmin	561	22 209 981,00 zł

Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie art. 52 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. Dom ten dysponuje 8 miejscami. Miesięczny koszt utrzymania jednej osoby od 01.01.2023 r. wynosił **4 565,00 zł**.

W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewniał usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

W okresie od stycznia do sierpnia 2023 roku z usług Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej skorzystało 6 osób. Wydatki na realizację zadania wyniosły **153 256,28 zł**, z czego **41 360,35 zł** zostało pokryte z dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zadania własnego Gminy w ramach Modułu I Programu Rozwoju Rodzinnych Domów Pomocy – edycja 2023. W związku z wypowiedzeniem umowy przez osobę kierującą domem rodzinny dom pomocy funkcjonował do dnia 18.08.2023 r.

5.8 Usługa robienia zakupów oraz przygotowanie paczek wraz z dowozem

W związku z ogłoszeniem na terenie Polski stanu epidemii Covid 19, a następnie stanu zagrożenia epidemicznego, mając na uwadze konieczność objęcia dodatkowym wsparciem osób niesamodzielnych oraz seniorów, wprowadzone zostały nowe formy pomocy w postaci usługi robienia zakupów oraz przygotowywania paczek wraz z dowozem. W okresie od 01.01.2023 do dnia 31.12.2023 r. z usługi robienia zakupów skorzystało 7 osób (łącznie 71 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **2 619,90 zł**. Natomiast z usługi przygotowania paczek wraz z dowozem skorzystało 5 osób (łącznie 9 razy), a wydatki na realizację tego zadania wyniosły **2 132,09 zł**. W związku ze zniesieniem stanu zagrożenia epidemicznego od dnia 01.07.2023 r. umowy zostały rozwiązane.

5.9 Paczki świąteczne dla seniorów w wieku 60 lat i więcej

W 2023 roku w ramach projektu socjalnego pod nazwą „**Wsparcie środowiska senioralnego poprzez przygotowanie paczek żywnościowych**” zawarto umowę ze Śląskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża na przygotowanie 200 sztuk paczek żywnościowych wraz z zapakowaniem i rozwiezieniem we wskazane miejsca, dla seniorów w wieku 65 lat i więcej będących mieszkańcami Katowic, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach dla osób poniżej 65 roku życia. Kwota dofinansowania wyniosła **20 000,00 zł**.

5.10 Biesiady dla seniorów

W 2023 r. (w okresie od listopada do grudnia) zorganizowano 11 biesiad skierowanych do seniorów będących mieszkańcami Katowic, w szczególności na co dzień zrzeszonych w różnych nieformalnych grupach i klubach seniora. W każdej biesiadzie brało udział od 60 do 100 osób. Podczas biesiad zapewniono profesjonalną oprawę muzyczną, słodki poczęstunek oraz napoje w postaci kawy, herbaty oraz wody. Realizatorem zadania była Fundacja „Katowicki Bank Żywności”. Wydatki na ten cel wyniosły **110 000,00 zł**.

5.11 Realizacja programu „Siedemdziesiąt plus” w roku 2022

W roku 2023 w Katowicach realizowany był program „Siedemdziesiąt plus”. Adresatami programu są mieszkańcy miasta Katowice w wieku starszym, szczególnie po ukończeniu siedemdziesiątego roku życia.

Cele programu to:

- zaspakajanie realizacji potrzeb zdrowotnych,
- zaspakajanie realizacji potrzeb mieszkaniowych,
- ułatwianie udziału w życiu społecznym,
- zaspakajanie realizacji potrzeb socjalnych.

Osoby objęte programem „Siedemdziesiąt Plus” w 2023 roku, skorzystały ze świadczeń w różnych formach.

W ramach programu:

1. Ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało **2 144** osób (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej, pomocy w formie przygotowywania i dowozu posiłków do miejsca zamieszkania).
2. Z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało **938** osób, w tym **232** osoby z tytułu wieku oraz **706** osób z tytułu niepełnosprawności.
3. Z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystało **814** osób.
4. Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:
 - **278** osób w formie turnusu rehabilitacyjnego,
 - **15** osób w formie usuwania barier w komunikowaniu się,
 - **28** osób w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po siedemdziesiątym roku życia.

Lp.	Rodzaj sprawy	Ilość osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	71
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	62
3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	18
4.	Osoby skierowane do prawnika - konsultacje prawne	176
5.	Osoby skierowane do psychologa	117
6.	Osoby objęte wolontariatem	12
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	83
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	102

W ramach działań programu „Siedemdziesiąt plus” informowano również klientów MOPS o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego wykonywano następujące badania: morfologia krwi, CRP, TSH, oznaczenie poziomu cholesterolu całkowitego, frakcji cholesterolu, trójglicerydów w surowicy krwi, oznaczenie poziomu glukozy, oznaczenie poziomu PSA - tylko u mężczyzn, dokonanie lekarskiej oceny stanu zdrowia według protokołu badania przekazanego przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, badanie palpacyjne piersi u kobiet, badanie wzroku z użyciem tablic okulistycznych, orientacyjne badanie słuchu, przeprowadzenie oceny czynników ryzyka złamania biodra, ocena sprawności fizycznej z wylonieniem osób zagrożonych niesprawnością ruchową, badanie sprawności pamięci MMSE (mini mental status examination) dla osób wyrażających zgodę na badanie, edukacja zdrowotna z zakresu zasad zdrowotnego stylu życia, interpretacja uzyskanych wyników oraz ewentualne skierowanie do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. W 2023 roku poinformowano **580** osób o możliwości skorzystania z wyżej wymienionych badań.

Miejski System Powiadamiania Ratunkowego dla osób niepełnosprawnych - mieszkańców Katowic

W ramach realizacji celu jakim jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych kontynuowano Miejski System Powiadamiania Ratunkowego. System ten kierowany jest do osób, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenie i udzielić informacji koniecznych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia po naciśnięciu przycisku dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyskuje informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej. W roku 2023 objęto systemem **14** nowych osób.

5.12 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiano ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób w wieku senioralnym.

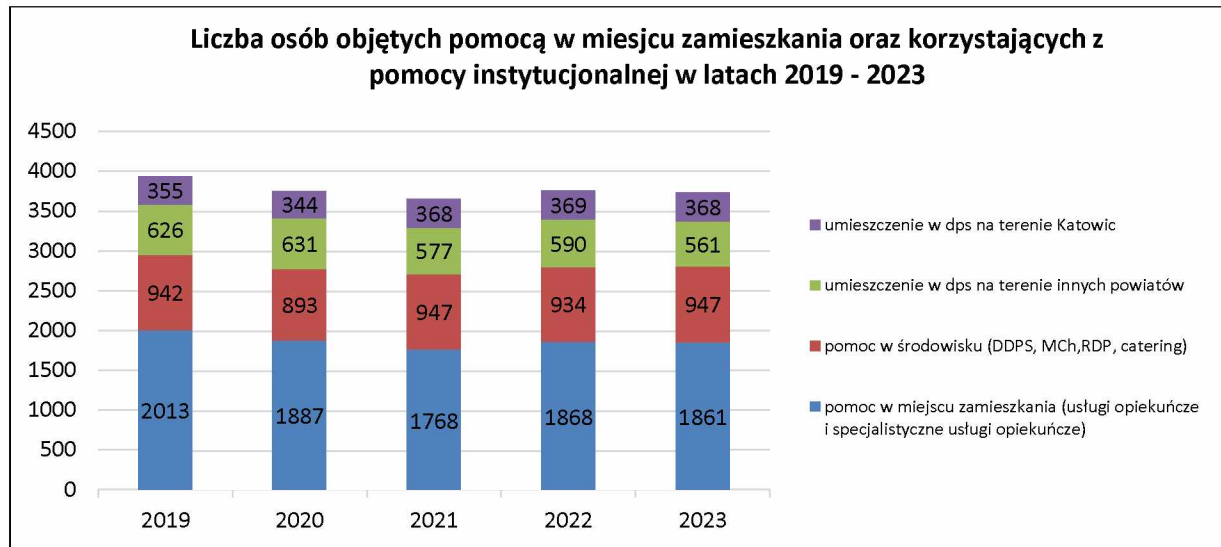
1. Zakres pomocy:

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wydatki na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych (w zł.)	28 622 901,21	30 260 749,95	32 388 858,62	37 267 239,30
Liczba osób, które skorzystały z pomocy	3 898	3 869	3 761	3 737
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł.)	7 342,97	7 821,34	8 611,77	9 972,50

W 2023 roku nastąpił wzrost wydatków na realizację pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Na zmianę wysokości wydatków miała wpływ zmiana stawek za 1 godzinę usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, które uległy zwiększeniu w związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz

wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. Nastąpił również wzrost średnich miesięcznych kosztów utrzymania osób umieszczonych w domach pomocy społecznej.

2. Zapewnienie opieki

3. Sieć Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz Popołudniowych Klubów Społecznościowych* w podziale na dzielnice:

Liczba miejsc w DDPS i PKS* w podziale na dzielnice	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Dzielnica Śródmieście - Wschód	56	30	25	-
Dzielnica Załęże	67	38	34	34
Dzielnica os. Tysiąclecia	58	35	30	30
Dzielnica Dąb	45	25	25	25
Dzielnica Koszutka	163	86	75	75
Dzielnica Zawodzie	70	48	48	48
Dzielnica Ligota	75	42	42	42
Dzielnica Bogucice	75	43	43	43
Dzielnica Piotrowice	80	50	50	50
RAZEM:	689	397**	372	347

* od 2021 r. nowa forma pomocy – popołudniowe kluby społecznościowe skierowana do osób w wieku senioralnym – mieszkańców danej dzielnicy Katowic, dzielnic ościennych oraz uczestników DDPS.

**od 2021 r. Dienne Domy Pomocy Społecznej oferowały tylko usługę w postaci pobytu, natomiast dotychczasowa pomoc w formie posiłków na wynos z DDPS została zastąpiona nowym zadaniem polegającym na przygotowywaniu posiłków wraz z dowozem do miejsca zamieszkania (catering)

4. Aktywizacja środowiska na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych:

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba umów zawartych z wolontariuszami	25	38	44	47
Liczba umów alimentacyjnych i porozumień zawartych z rodziną w sprawie pomocy usługowej	120	72	95	139
Liczba osób objętych usługami w ramach pielęgniarstwa długoterminowego	70	63	46	43

W 2023 roku zawarto łącznie **139 porozumień i umów** z rodzinami w sprawie pomocy usługowej, w wyniku czego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zaoszczędził kwotę **226 044,18 zł**.

Spadła liczba osób korzystających z pielęgniarstwa długoterminowego, wymagających wzmożonej opieki medycznej – w 2023 r. objęto tymi usługami **43 osoby**. Oszczędności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z tego tytułu wyniosły **168 860,96 zł**.

5. Zapewnienie opieki całodobowej:

Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie innych powiatów w 2023 roku kształtował się następująco:

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 1,5
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	miesiąca
Dom dla osób przewlekle psychicznie chorych	ok. 6,2
Dom dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,	
Dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	
Dom dla osób niepełnosprawnych fizycznie	ok. 16
	miesiące

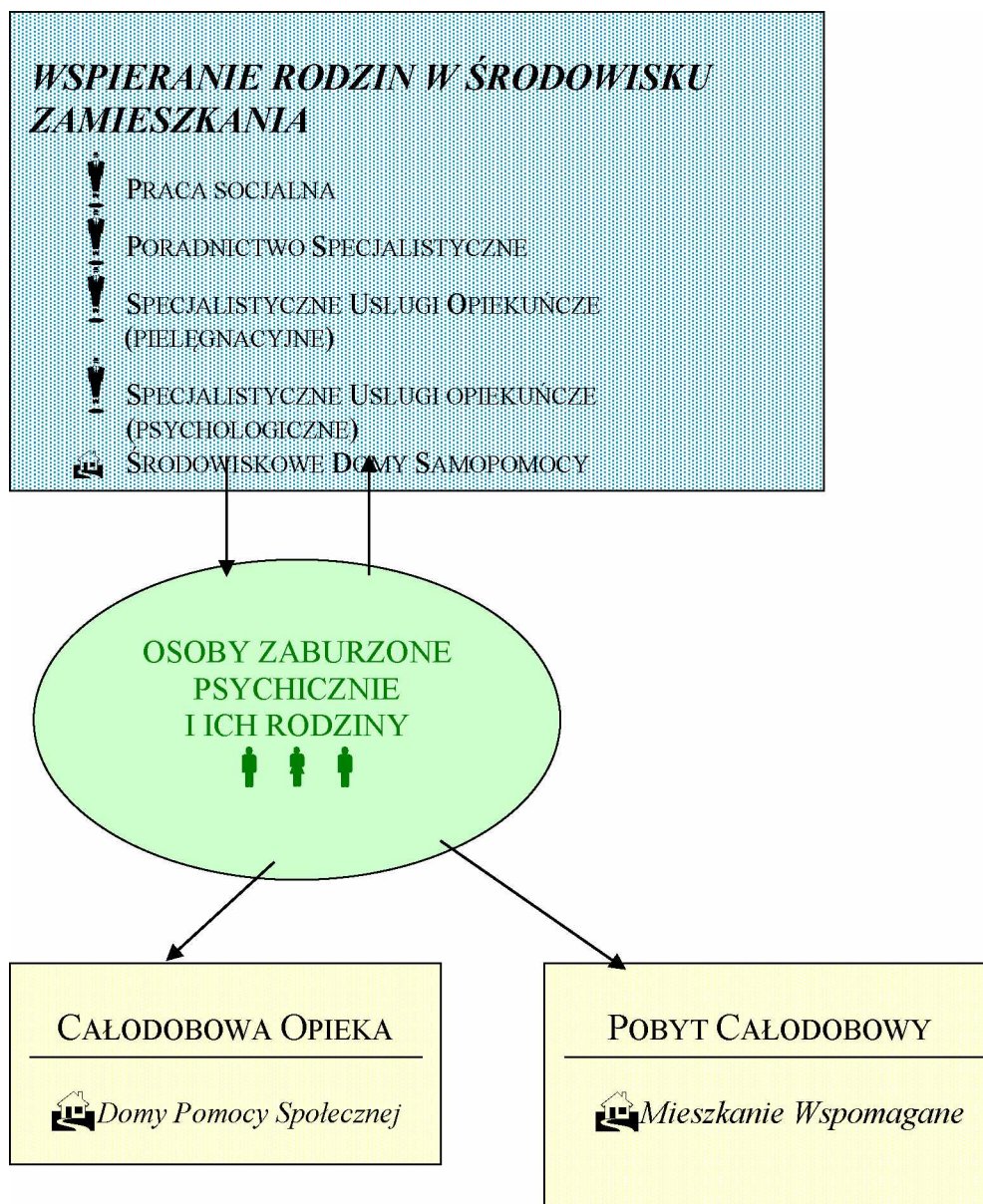
Średni okres oczekiwania osoby na umieszczenie w domu pomocy społecznej na terenie Katowic w 2023 r.

Typ domu	Liczba miesięcy
Dom dla osób w podeszłym wieku	ok. 2,5 miesiąca*
Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	

* nie uwzględniono okresu oczekiwania osób kierowanych do Senior Residence w trybie interwencyjnym

Czas oczekiwania na umieszczenie w DPS na terenie innych powiatów jest zróżnicowany ze względu na typ domu, a nie jego położenie regionalne. Wskazać należy, że rzeczywisty czas oczekiwania na umieszczenie w domach pomocy społecznej na terenie Katowic jest znacznie krótszy, aniżeli czas podany w niniejszym sprawozdaniu, ponieważ w momencie gdy nadchodzi termin przyjęcia osoby do domu pomocy społecznej, bardzo często składany jest przez nią wniosek o przesunięcie terminu przyjęcia.

VI. SYSTEM POMOCY OSOBOM ZABURZONYM PSYCHICZNIE I ICH RODZINOM

6.1 Praca socjalna

Praca socjalna skierowana na rozeznanie problemów dotyczących osób z zaburzeniami psychicznymi, motywowanie do poddania się badaniom diagnostycznym w Poradni Zdrowia Psychicznego, a w razie potrzeby leczeniu, wspieranie osoby i rodziny oraz pomoc we wzmacnianiu lub odzyskaniu ich zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie i tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi, prowadzona jest przez pracowników socjalnych Terenowych Punktów Pomocy Społecznej we współpracy z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (CRS).

Liczba osób korzystających	764
Liczba godzin	7 618,75

W ramach umowy zlecenia dla grupy 10 osób w roku 2023 prowadzone były **zajęcia Pracowni Terapii Zajęciowej „Twórcy sztuki”**. Celem głównym Pracowni jest stworzenie warunków do autokreacji i samorealizacji osób zaburzonych psychicznie.

6.2 Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych). Poradnictwo specjalistyczne obejmuje również problematykę uzależnień u osób z zaburzeniami psychicznymi i realizowane jest przez konsultantów ds. uzależnień Centrum Rehabilitacji Społecznej w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi.

Zadania wykonywane przez specjalistów ds. uzależnień zatrudnionych w CRS nakierowane są w szczególności na udzielenie pomocy i wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu, jak i osobom, u których istnieje podejrzenie występowania problemu alkoholowego oraz ich rodzinom.

Ponieważ współwystępowanie problemu alkoholowego wpływa na przebieg i skuteczność leczenia zaburzeń psychicznych, niezwykle istotna jest współpraca specjalistów ds. uzależnień z konsultantami ds. zaburzeń psychicznych (psychologami, lekarzami psychiatrami, pracownikami socjalnymi, pielęgniarkami) zatrudnionymi w Centrum. Praca wielospecjalistyczna umożliwia udzielenie właściwej pomocy i uzyskanie lepszych efektów wsparcia.

Specjaliści ds. uzależnień współpracują również z pracownikami Terenowych Punktów Pomocy Społecznej w zakresie pracy socjalnej na rzecz klientów oraz w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielają wsparcia rodzinom osób zaburzonych psychicznie z problemem alkoholowym, informacji dotyczących choroby i sposobu postępowania z chorym członkiem rodziny. Prowadzą również konsultacje indywidualne w TPPS-ach, środowisku zamieszkania klienta oraz proces diagnostyczny przy współpracy z konsultantami ds. uzależnień w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

	Liczba godzin	Liczba osób
Konsultacje dla podopiecznych na miejscu	251	123
Konsultacje dla podopiecznych w środowisku	535	302
Grupowe formy poradnictwa	0	0
RAZEM:	786	425

6.3 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane są do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego) tj. w szczególności:

- osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne);
- osób upośledzonych umysłowo,

- c) osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Wykonawca	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt w zł	Cena 1 godz. Usług
Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w Sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi ul. Wojewódzka 23, Katowice	100	6 833,15	658 247,67	96,33

6.4 Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób wymagających pomocy w formie specjalistycznych usług, wynikających z rodzaju ich schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Na terenie miasta Katowice specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez firmę, z którą Ośrodek zawarł stosowną umowę na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług (w zł.)
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi*	14	0,18	5,04	28,00
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi		1 560,47	49 498,11	31,72
Konsorcjum: Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „CONVIVERE”, Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi		1 340,62	43 650,58	32,56
Gmina Siemianowice Śląskie**	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1	288,00	14 400,00	50,00
RAZEM:		15	3 189,27	107 553,73	

* w I'23 zapłacono za usługi wykonane w XII'22

****zwrot gminie Siemianowice Śląskie za usługi świadczone na rzecz podopiecznego, którego opiekun prawny jest mieszkańcem Katowic**

Do zakresu świadczonych usług należy m.in.: załatwianie spraw urzędowych, pomoc w gospodarowaniu pieniędzmi oraz pielęgnacja jako wspieranie procesu leczenia.

6.5 Sieć Środowiskowych Domów Samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy (ŚDS) świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Usługami w ŚDS mogą być objęte osoby przewlekle psychicznie chore, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, jeżeli jednocześnie występują inne zaburzenia, zwłaszcza neurologiczne oraz osoby wykazujące inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Korzystanie z usług świadczonych w Środowiskowych Domach Samopomocy niebędących usługami całodobowymi jest **nieodpłatne** dla wszystkich osób korzystających z usług Środowiskowych Domów Samopomocy.

Wykaz ŚDS prowadzonych przez wykonawców, którzy otrzymują dotację celową na podstawie umowy zawartej z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Do kogo kierowane:	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z ŚDS
1	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychicznie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ"	Do osób przewlekle psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic.	34	39
2	Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Gliwicka 74 a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic.	25	29
3	Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam	Do osób przewlekle psychicznie chorych będących mieszkańcami Katowic, bądź ze względu na ponadlokalny charakter placówki mieszkańcami innych miast pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego.	34	39
4	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	Caritas Archidiecezji Katowickiej	Do osób z niepełnosprawnością intelektualną, będących mieszkańcami Katowic.	20	21

W związku z brakiem możliwości przygotowywania gorących posiłków w dwóch ŚDS, usługa ta realizowana jest przez podmioty, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy

Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Nazwa podmiotu, który realizuje usługę	Sposób realizacji	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z posiłków w ŚDS	Wykonanie za I-XII 2023 rok (w zł)
Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4 w Katowicach	STACHU I PRZYJACIELE Stanisław Maciaszek ul. Wincentego Pola 85/14 w Katowicach	Posiłki są dowożone do ŚDS	20	16	34 346,37
Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Bar „Marcepan” ul. Zawiszy Czarnego 16a w Katowicach	Podopieczni ŚDS spożywają posiłki w Barze „Marcepan”	34	19	27 565,01

6.6 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom.

1. Zakres pomocy

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Wydatki na realizację usług świadczonych osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom (w zł.)	940 031,65	934 972,88	1 160 703,23	1 458 201,96
Liczba osób, które skorzystały z usług	489	539	729	755
Koszt pomocy na 1 osobę (w zł.)	1 922,35	1 734,64	1 592,19	1 931,39

W 2023 r. nastąpił wzrost kosztów pomocy w przeliczeniu na 1 osobę, co związane jest ze wzrostem stawki za 1 godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczonych przez pracowników zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Stawka uległa zwiększeniu w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia osób zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wynikającym z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2022r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r.

Zwiększyła się również liczba osób korzystających z usług, co miało wpływ na spadek kosztów pomocy w przeliczeniu na 1 osobę.

2. Zakres pomocy CRS

Klienci CRS od wielu lat korzystają z różnych form pomocy, w tym z usług specjalistycznych świadczonych w środowisku zamieszkania, konsultacji, jak i programów realizowanych przez jednostkę w ramach środków własnych. Znaczna część osób, którym w ostatnich latach udzielono wsparcia, nabyła umiejętności radzenia sobie w sytuacjach problemowych i jest w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku zamieszkania, podjęła zatrudnienie.

Rok	Liczba osób objęta usługami specjalistycznymi	Liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym	Łącznie liczba klientów
2020	101	253	354
2021	92	315	407
2022	95	480	575
2023	100	505	605

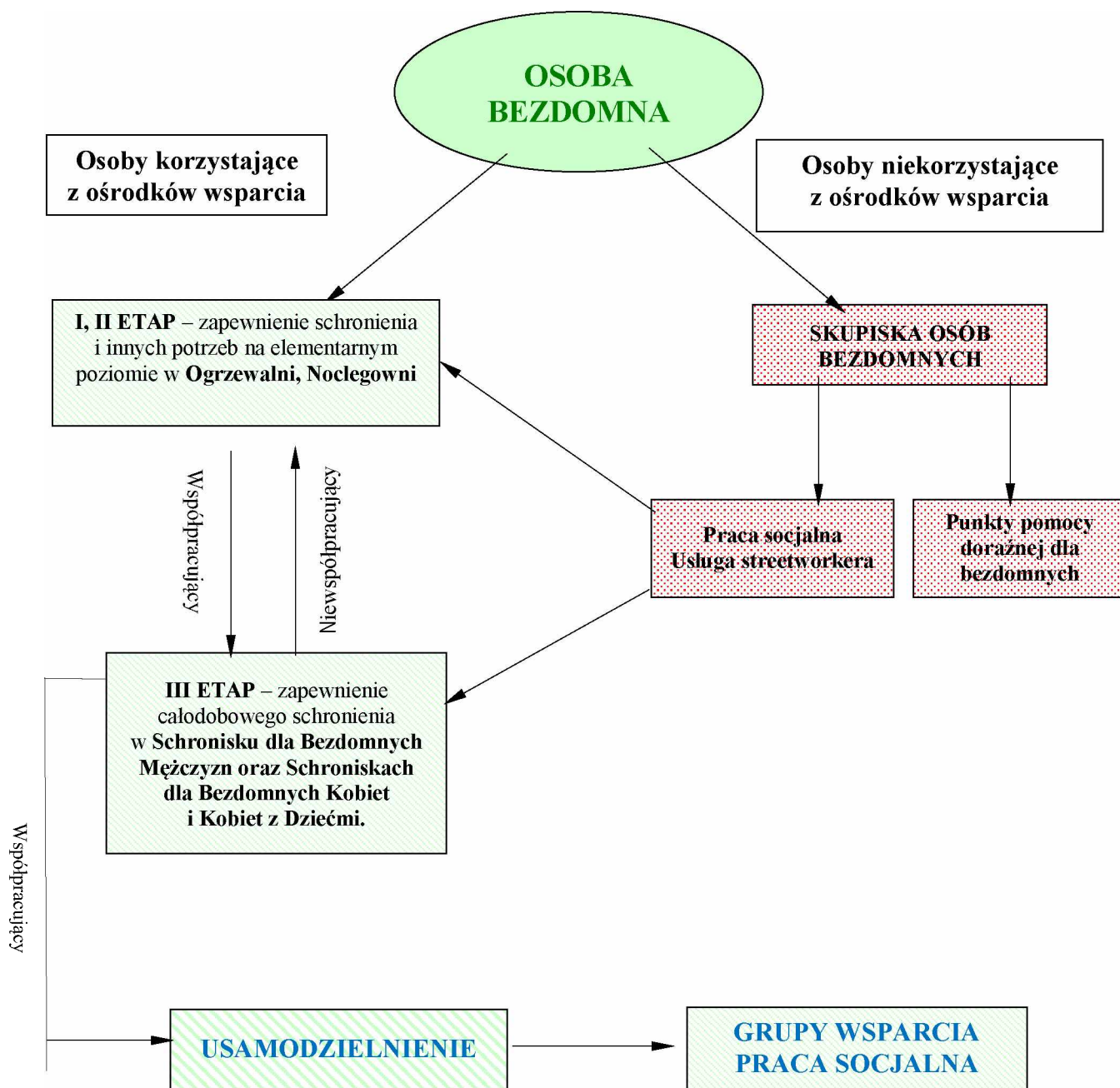
3. Liczba osób uczestnicząca w projektach/programach

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba osób objętych grupowymi formami wsparcia	10	5	8	10

4. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Liczba osób objętych usługami CRS, które podjęły zatrudnienie	1	2	3	1

VII. SYSTEM POMOCY BEZDOMNYM

Przeciwdziałanie bezdomności stanowi jeden z elementów **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022 - 2027**. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest reintegracja osób bezdomnych ze środowiskiem. Pomoc bezdomnym jest również elementem „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2023” realizowanego przez Miasto Katowice.

7.1 Dział ds. Osób Bezdomnych

- Prowadzi regularne akcje informacyjne i działania interwencyjne w skupiskach osób bezdomnych, przebywających poza ośrodkami wsparcia. Pracownicy socjalni przeprowadzili **358** wizyt i interwencji w różnych skupiskach osób bezdomnych. Prowadzone były przez pracowników socjalnych oraz pracowników Straży Miejskiej Katowic stałe objazdy miejsc pobytu osób bezdomnych. W okresie od 01 stycznia 2023 do 28 lutego 2023 objazdy odbywały się 3 razy w tygodniu, natomiast od 01 marca 2023 do 31 października 2023 odbywały się 2 razy w tygodniu. Od 01 listopada 2023 do 31 grudnia 2023 ponownie częstotliwość objazdów wróciła do rytmu 3 razy w tygodniu.
- Prowadzi intensywną pracę socjalną z osobami deklarującymi gotowość do współpracy w zakresie rozwiązywania swoich problemów, w szczególności: opracowuje wraz z osobami bezdomnymi indywidualne programy wychodzenia z bezdomności.
- Przyznaje pomoc zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Liczba bezdomnych	491
Liczba wywiadów	1046
Liczba etatów pracowników socjalnych	7

W okresie **I-XII 2023 r.** objęto pomocą **491** osób.

Szczególne rolę i znaczenie odgrywają działania profilaktyczno - terapeutyczne realizowane przez Dział ds. Osób Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Działania te są prowadzone są na rzecz osób bezdomnych przebywających w placówkach zapewniających schronienie oraz pomieszczeniach niemieszkalnych na terenie Katowic. Działania profilaktyczno – terapeutyczne prowadzone są w Noclegowniach prowadzonych przez Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne przy ul. Obrońców Westerplatte 134b, Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne przy ul. Obrońców Westerplatte 134a, Towarzystwo Pomocy św. Brata Alberta przy ul. Bracka 18, w Domu Sióstr Misjonek Miłości Matki Teresy z Kalkuty przy ul. Krasińskiego 27b oraz w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn Caritas Archidiecezji Katowickiej przy ul. Dębowa 23.

W minionym roku oddziaływania psychologa – terapeuty ds. uzależnień skierowane na poprawę sytuacji osób borykających się z problemem bezdomności obejmowały w szczególności:

	Liczba spotkań lub konsultacji
spotkania indywidualne z osobami w kryzysie bezdomności w siedzibie Działu ds. Osób Bezdomnych w obszarze diagnostyki problemu uzależnienia	251
spotkania indywidualne z osobami w kryzysie bezdomności, przeprowadzone w placówkach zapewniających schronienie w obszarze kierunków w pracy z osobą/rodziną w obszarze problemu uzależnienia	47
spotkania indywidualne z osobami w kryzysie bezdomności, przeprowadzone w pomieszczeniach niemieszkalnych w obszarze diagnostyki problemu uzależnienia	21
spotkania grupowe, edukacyjne z osobami znajdującymi się w kryzysie bezdomności, przeprowadzone w placówkach dla osób bezdomnych w obszarze problemu uzależnienia	8

spotkania indywidualne z osobami borykającymi się z problemem bezdomności w obszarze wsparcia psychologicznego w przeżywanym kryzysie bezdomności	110
konsultacje indywidualne z pracownikami socjalnymi w obszarze wsparcia psychologicznego w przeżywanym kryzysie bezdomności	113
konsultacje indywidualne z pracownikami socjalnymi w kierunku pracy z osobą/rodziną w obszarze problemu uzależnienia	131
zespoły konsultacyjne z pracownikami socjalnymi w kierunku pracy z osobą/rodziną w obszarze problemu uzależnienia	12

Od miesiąca stycznia do grudnia 2023 roku w ramach działań profilaktyczno-terapeutycznych wobec osób bezdomnych uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych Dział ds. Osób Bezdomnych przeprowadził 693 oddziaływań. W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w system pomocy społecznej włączonych zostało 107 osób bezdomnych.

Koszt prowadzonych działań w 2023 r. obejmujący prowadzenie pracy socjalnej oraz działań profilaktyczno-terapeutycznych wyniósł: **935 474,65 zł.**

7.2 Trójstopniowy system usamodzielnienia osób bezdomnych

7.2.1 Ogrzewalnie, Noclegownie

I i II etap – zapewnienie schronienia i innych potrzeb na elementarnym poziomie w Ogrzewalni, Noclegowni

Od dnia 14.01.2016 r. kontynuowana jest umowa zawarta z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Katowickie na prowadzenie **Noclegowni przy ul. Brackiej 18 w Katowicach**, co daje możliwość udzielenia schronienia **40** osobom bezdomnym, dla których gmina Katowice jest właściwa do zapewnienia schronienia. W szczególności dotyczy to osób, wobec których wyrokiem sądowym została orzeczona eksmisja bez uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego, dla których miasto Katowice jest zobowiązane do udzielenia schronienia. Pobyt w placówce jest całodobowy dla osób ze skierowaniem wydanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Umowa obejmuje zapewnienie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.

Od dnia 16.11.2020 r. zawarto i jest kontynuowana umowa z Gómośląskim Towarzystwem Charytatywnym na prowadzenie **Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134b w Katowicach**, na **40** miejsc. Od dnia 16.11.2020 r. zawarto i jest kontynuowana umowa z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym na prowadzenie **Noclegowni przy ul. Obrońców Westerplatte 134a w Katowicach**, na **40** miejsc. W ramach noclegowni istnieje możliwość skorzystania z napojów i gorącego posiłku, możliwość skorzystania z usług higienicznych oraz wymiany odzieży używanej.

7.2.2 Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn

III etap – zapewnienie całodobowego schronienia w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi oraz w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi i Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn zapewniają możliwość całodobowego przebywania, w tym miejsca do spania w ogrzewanym pomieszczeniu. W schroniskach istnieje możliwość spożycia posiłku, jest dostęp do pomieszczeń kuchennych, umożliwiających samodzielne przygotowanie posiłku i gorącego napoju, możliwość skorzystania z prysznica, wymiany odzieży, możliwość prania i suszenia odzieży. W schroniskach jest prowadzona intensywna praca socjalna ukierunkowana na wzmacnianie aktywności społecznej, uzyskanie samodzielności życiowej i wyjście z bezdomności.

Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn zapewnia swoim mieszkańcom schronienie, jeden gorący posiłek dziennie oraz pomoc w postaci pracy socjalnej, poradnictwa, pomoc w załatwieniu spraw urzędowych oraz innych spraw bytowych. Ponadto w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn świadczone są usługi opiekuńcze, udziela się porad psychologicznych, psychiatrycznych, konsultacji diagnostycznych dla osób z problemem alkoholowym.

Miasto Katowice posiada **Schronisko dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Krakowskiej 138 w Katowicach** z ilością **83** miejsc.

Liczba miejsc w Schronisku	83
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	83
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2023 r.	132
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	25 153

Roczny koszt utrzymania Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **2 163 587,06 zł**.
Koszt osobodnia w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn wyniósł: **81,01 zł**.

Schronisko przy ul. Krakowskiej 138 prowadzi także **łaźnię** dla osób bezdomnych, która jest miejscem, gdzie osoby bezdomne mogą skorzystać z usług higienicznych (kąpieli), dokonać zmiany ubrania lub skorzystać z możliwości jego wyprania. Łaźnia jest czynna od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-13.00. W okresie sprawozdawczym z łaźni osoby bezdomne skorzystały **4 637** razy.

Dodatkowo zawarto umowę na realizację usługi zapewnienia schronienia w **Ośrodku Św. Jacka przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23**, w którym liczba miejsc noclegowych wynosi **50**. W okresie sprawozdawczym tj. I-XII 2023 r., z usług skorzystały **73** osoby. Odpłatność osoby za pobyt w Schronisku jest uzależniona od wysokości dochodu osoby korzystającej, zgodnie z tabelą odpłatności wprowadzonej Uchwałą nr XVI/382/20 Rady Miasta Katowice z dnia 13 lutego 2020 r., zmieniającą Uchwałę nr XXXVII/712/17 z dnia 02 marca 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych w Katowicach.

Liczba miejsc w Schronisku ul. Dębowa 23 Katowice	50
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schroniska	50
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2023 r.	73
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	16 817

Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi to placówki przeznaczone do udzielania pomocy bezdomnym kobietom, mającym związek z Katowicami z tytułu zameldowania, ofiarom klęsk żywiołowych lub ekologicznych, przypadków losowych, oczekującym na przyznanie mieszkań zastępczych lub wyremontowanie dotychczas zajmowanych lokali oraz w przypadku ostrych konfliktów rodzinnych, zagrażających ich zdrowiu lub życiu. Pracownicy Schronisk prowadzą ze wszystkimi mieszkańcami szeroko zakrojoną pracę socjalną, nastawioną na rozwiązywanie indywidualnych problemów, a ponadto prowadzi poradnictwo psychologiczne, konsultacje indywidualne oraz grupowe formy pracy socjalnej.

W Schroniskach prowadzi się m.in. trening umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania z chwilą opuszczenia Schroniska i otrzymania mieszkania, uczy się w praktyce oszczędnego gospodarowania mediami, współżycia w środowisku sąsiedzkim. Miasto Katowice na dzień 31.12.2023r. posiada Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi przy ul. Orkana 7a w Katowicach z ilością **70** miejsc, przy ul. Mikołowskiej 13/7 w Katowicach – **20** miejsc, przy ul. Mikołowskiej 13/9 w Katowicach – **20** miejsc, przy ul. Mikołowskiej 11/4 w Katowicach – **16** miejsc.

Stan miejsc w Schroniskach dla bezdomnych kobiet na dzień 31.12.2023 r. wynosi **126** miejsc.

Liczba miejsc w Schroniskach	126
Średnia miesięczna liczba osób korzystających ze Schronisk	108
Liczba osób korzystających narastająco w okresie I-XII 2023 r.	169
w tym:	
▪ Kobiet	126
▪ dzieci i młodzieży	43
Liczba udzielonych noclegów (osobodni)	27 467

Roczny koszt utrzymania Schronisk dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi wyniósł: **2 006 592,11zł.**

Koszt osobodnia w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi wyniósł: **72,47 zł.**

7.3 Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz osób bezdomnych prowadzone w związku z udziałem w ramach „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na rok 2023”

Opis działań znajduje się w sprawozdaniu z ww. Programu.

7.4 Ocena realizacji celów programu oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania bezdomności

1. Zakres pomocy:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Wydatki na realizację systemu pomocy bezdomnym (w zł)	4 023 161,89	4 263 870,62	5 105 653,82
Liczba osób korzystających z pomocy	674	629	679
Średni miesięczny koszt programu na osobę (w zł)	497,42	564,90	626,61

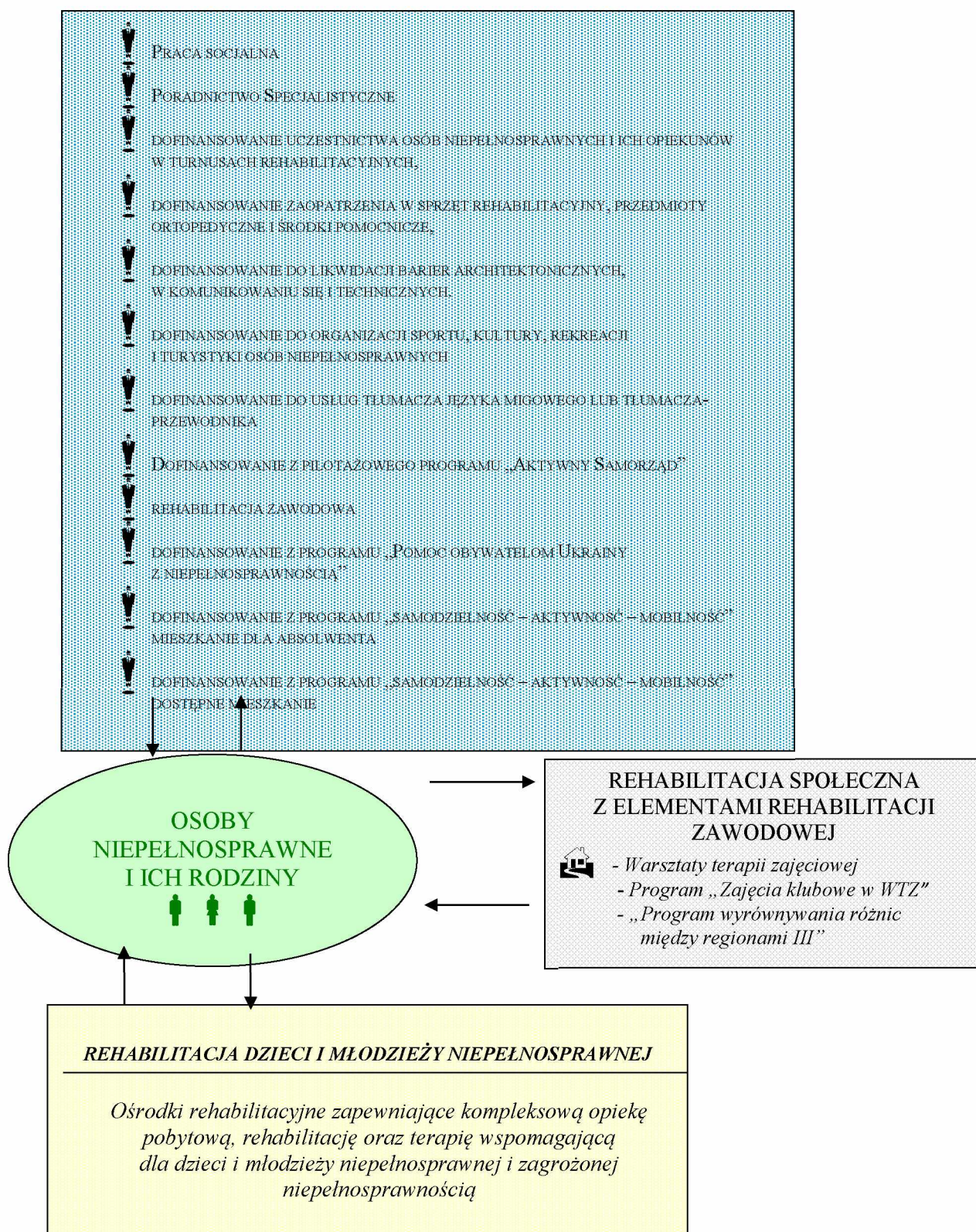
2. Usamodzielnienie bezdomnych:

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba osób, które otrzymały lokale mieszkalne z zasobów miasta	10	9	7
Liczba osób podejmujących pracę	29	34	55
Liczba osób podejmujących współpracę w rozwiązywaniu problemu alkoholowego	179	197	127

3. Baza noclegowa

	2021 rok	2022 rok	2023 rok
	liczba miejsc	liczba miejsc	liczba miejsc
doraźna pomoc noclegowa			
dla kobiet	-	-	-
dla mężczyzn			
w okresie zimowym:	120	120	120
w okresie letnim:	120	120	120
Długoterminowa pomoc noclegowa			
dla kobiet	126	126	126
dla mężczyzn	133	133	133

VIII. SYSTEM WSPARCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wspieranie osób niepełnosprawnych stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Katowice na lata 2022-2027. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Katowic z niepełnosprawnościami.

Na system pomocy dla tej grupy klientów, na który w 2023 roku wydatkowano kwotę **15 638 249,38 zł**. Na system wsparcia składa się:

- praca socjalna,
- poradnictwo specjalistyczne,
- sieć warsztatów terapii zajęciowej o profilu dostosowanym do rodzaju niepełnosprawności, rozumianych jako wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, stwarzające osobom niepełnosprawnym z upośledzeniem uniemożliwiającym podjęcie pracy, możliwość udziału w rehabilitacji społecznej i zawodowej przez terapię zajęciową,
- program „Zajęcia klubowe w WTZ”,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie organizacji sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika,
- pilotażowy program „Aktywny samorząd”,
- program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”,
- „Program wyrównywania różnic między regionami III”,
- Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Dostępne mieszkanie,
- Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Mieszkanie dla absolwenta,
- zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy (realizuje Powiatowy Urząd Pracy).

8.1 Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego, pośrednictwa pracy.

Zadania w ramach rehabilitacji zawodowej realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy zlokalizowany w Katowicach przy ul. Pośpiecha 14.

8.2 Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Celem jest doskonalenie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, wzmacnianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem.

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się:

- turnusy rehabilitacyjne,
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych,
- usługę tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,

Do podstawowych form rehabilitacji społecznej zalicza się wymienione poniżej świadczenia:

RODZAJ ŚWIADCZENIA	W okresie sprawozdawczym		
	Liczba wypłaconych świadczeń	Kwota (w zł)	Średni koszt (w zł)
Turnusy rehabilitacyjne – dorośli z opiekunami	691	1 155 585	1 672,34
Turnusy rehabilitacyjne – dzieci z opiekunami	157	259 400	1 652,23
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dorośli	477	1 232 612,29	2 584,09
Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze – dzieci	51	173 005,87	3 392,27
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dorośli	96	681 580,75	7 099,80
Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych – dzieci	23	38 694,00	1 682,35
Dofinansowanie do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych – ilość osób niepełnosprawnych objętych dofinansowaniem	3 dla 102 osób	13 931,00	4 643,67
Dofinansowanie do usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika	1	840,00	840,00
RAZEM:	1 499	3 555 648,91	2 372,01

- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej:

Lp.	NAZWA WARSZTATU	Liczba miejsc	Kwota dofinansowania PFRON (w zł)	Kwota dofinansowania/ wydatkowana (w zł środki miasta Katowice)
1	WTZ „PROMYK” przy ul. Szopienickiej 58a prowadzony przez Fundację Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Św. Stanisława Kostki	40	1 179 840,00	131 093,20
2	WTZ „Ad Vitam Dignam” przy ul. Oswobodzenia 92 prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam”	35	1 032 360,00	114 706,55
3	WTZ „SPES” przy ul. Panewnickiej 463 prowadzony przez Stowarzyszenie „SPES”	35	1 032 360,00	114 706,55
4	WTZ Polskiego Stowarzyszenia Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną przy ul. Wojciecha 23	30	884 880,00	98 319,90
5	WTZ „UNIKAT” przy ul. Kotlarza 10b prowadzony przez Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych Osób Niepełnosprawnych „UNIKAT”	40	1 179 840,00	131 093,20

6	WTZ „AKCENT” przy ul. Rataja 14 prowadzony przez Śląskie Stowarzyszenie Edukacji i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „AKCENT”	30	884 880,00	98 319,90
7	WTZ „Arteria” przy ul. Francuskiej 29 prowadzony przez Śląskie Centrum Edukacji i Rehabilitacji „Arteria”	20	589 920,00	65 546,60
RAZEM:		230	6 784 080,00	753 785,90

Kwota dofinansowania ze środków PFRON do 1 miejsca wynosi: **2 458,00 zł** (na miesiąc).

8.3 Program „Zajęcia klubowe w WTZ”

W 2023 roku realizowany był program „Zajęcia klubowe w WTZ”, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych, jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Realizatorem programu w 2023 roku dla warsztatów działających na terenie Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Beneficjentami programu są:

- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób (o której mowa w art. 10f ust. 2a ustawy o rehabilitacji), których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Liczba warsztatów realizujących program	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconego dofinansowania (w zł)
4	34	203 940,00

8.4 Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych

Liczba porad w 2023 r., w tym:	4 938
Na miejscu	2 420
Porady telefoniczne	2 518

8.5 Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” – Moduł I.

Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością” - Moduł I był realizowany na podstawie umowy numer PU1/000016/12/D z dnia 11.07.2023 r.

Realizatorem programu dla osób przebywających na terenie Katowic był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu było zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnościami, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy. Pomoc finansowa udzielana była w formie świadczenia na sfinansowanie Beneficjentom programu wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie.

Liczba złożonych wniosków	Liczba wypłaconych dofinansowań	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
4*	4	2 355,00

** jedna osoba złożyła dwa odrębne wnioski na różne przedmioty dofinansowania*

8.6 Pilotażowy program „Aktywny samorząd”

Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd” jest realizowany na podstawie umowy numer AS3/000048/12/D z dnia 30.04.2018 r.

Realizatorem programu w 2023 roku dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Realizator ustalił następujące terminy przyjmowania wniosków:

- dla Modułu I - 01.03.2023 r. - 31.08.2023 r.
- dla Modułu II - 01.03.2023 r. - 31.03.2023 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2022/2023,
- 01.03.2023 r. - 10.10.2023 r. dla wniosków dotyczących roku akademickiego 2023/2024.

W ramach Modułu I realizowane są następujące zadania:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości);
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką).

W ramach Modułu II dofinansowywane lub refundowane są koszty uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym.

Lp.	Rodzaj modułu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
1	Moduł I	130	1 009 741,33
2	Moduł II	87	245 625,93

** środki w ramach programu „Aktywny Samorząd” są rozliczane na przełomie kolejnych lat*

8.7 „Program wyrównywania różnic między regionami III”

W 2023 r. środki w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” wydatkowane były na podstawie umowy nr WRR/000299/12/D z dnia 26.09.2022 r.

W 2023 r. „Program wyrównywania różnic między regionami III” realizowany jest na podstawie umowy nr WRR/000315/12/D z dnia 03.07.2023r.

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Realizatorem programu w zakresie obszaru D i obszaru F był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Adresatami programu w zakresie **obszaru D** (likwidacja barier transportowych) są:

- placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty;
- jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej;
- gminy, które dowożą osoby z niepełnosprawnościami do znajdujących się poza ich terenem placówek służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Adresatami programu w zakresie **obszaru F** (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej) są jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje pozarządowe. Pomoc przyznawana jest do utworzenia lub remontu albo modernizacji istniejącego warsztatu terapii zajęciowej.

Obszar programu	Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych świadczeń (w zł)
F	2	200 462,34 zł

** środki w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” są rozliczane na przełomie kolejnych lat*

8.8 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Mieszkanie dla absolwenta.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Mieszkanie dla absolwenta realizowany jest na podstawie umowy nr SAA/000010/12/D z dnia 26.08.2022 r.

Realizatorem programu dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

- posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku;
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- złoży oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dofinansowań (w zł)
4*	0

**złożone wnioski zostały rozpatrzone negatywnie*

8.9 Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” Dostępne mieszkanie.

Program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Dostępne mieszkanie realizowany jest na podstawie umowy nr SAM/000010/12/D z dnia 26.08.2022 r.

Realizatorem programu dla mieszkańców Katowic jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach.

Celem programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;
- złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero;
- złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;

- w momencie składania wniosku nie ukończyła 65. roku życia.

Liczba złożonych wniosków	Kwota wypłaconych dofinansowań (w zł)
2*	82 395,00**

* złożone wnioski zostały rozpatrzone negatywnie lub wnioskodawca zrezygnował

** środki w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” – Dostępne mieszkanie” są rozliczane na przełomie kolejnych lat

8.10 Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecane fundacjom oraz organizacjom pozarządowym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w dniu 22.06.2023 r. ogłosił otwarty konkurs ofert o udzielenie dotacji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podmiotom uprawnionym w formie powierzenia realizacji zadania: „**Działalność na rzecz integracji społecznej i reintegracji zawodowej osób z niepełnosprawnością oraz osób z ich otoczenia**”. Zadanie było realizowane w okresie: 21.07.2023 r. – 30.11.2023 r., podmiotem realizującym zadanie było Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii. Udział w działaniach wzięło łącznie **56 osób** (w tym 30 osób posiadających orzeczoną niepełnosprawność oraz 26 osób z otoczenia).

W ramach zadania w 2023 roku zrealizowano:

- w ramach organizowania społeczności lokalnej osób z niepełnosprawnością:
 - 32 aktywności (zajęć/spotkań/warsztatów),
 - 80 godzin zajęć sportowych/rekreacyjnych,
 - 2 - trzydniowe wyjazdy edukacyjno-integracyjne,
- w ramach punkt Poradnictwa i Informacji osób z niepełnosprawnością:
 - 160 godzin poradnictwa indywidualnego i/lub grupowego z zakresu dietetyki,
 - 160 godzin poradnictwa indywidualnego i/lub grupowego z zakresu psychologii,
 - 160 godzin poradnictwa indywidualnego i/lub grupowego z zakresu fizjoterapii,
- w ramach działań mających na celu wsparcie udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i kulturalnym:
 - 8 wyjść o charakterze integracyjnym,
 - 8 wyjść kulturalno-sportowych,
- wsparcie 8 inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnością,
- w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym:
 - 80 godzin doradztwa zawodowego,
 - 80 godzin treningu pracy.

Liczba złożonych wniosków	Liczba beneficjentów	Kwota wypłaconych dofinansowań (w zł)
1	56 (30 osób niepełnosprawnych oraz 26 osób z otoczenia)	198 649,11 zł

8.11 Rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Rehabilitacja prowadzona jest przez Ośrodki rehabilitacyjne, które proponują kompleksową opiekę pobytową oraz terapię wspomagającą dla dzieci niepełnosprawnych i zagrożonych niepełnosprawnością.

W ramach takiej opieki prowadzi się wczesną interwencję, kompleksową diagnostykę medyczną, fizykoterapię, kinezyterapię korekcyjną, masaże, hydroterapię, wsparcie dla rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym, poradnictwo psychologiczne oraz prawne dla rodzin i opiekunów, terapię zajęciową. Ośrodki te prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Niektóre usługi są finansowane ze środków budżetu miasta zgodnie z zawartymi umowami. Na ich podstawie realizowane są następujące usługi: dzienny pobyt dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, gimnastyka korekcyjna indywidualna i grupowa, hipoterapia indywidualna, logorytmika indywidualna i grupowa, stymulacja rozwoju psychoruchowego przy użyciu sprzętu Master, opracowywanie i realizacja indywidualnych programów

rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia.

Rodzaj usługi	Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy Dziennego Pobytu dla Dzieci Niepełnosprawnych Śląskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski i Osobom z Upośledzeniem Umysłowym, „Oddział Odrodzenie”, Katowice – Piotrowice, ul. Radockiego 280			Samodzielny Ośrodek Rehabilitacyjno - Oświatowy dla Dzieci Niepełnosprawnych, Centrum Rozwoju Dziecka Katowickiej Fundacji Pomocy Dzieciom Kalekim i Niepełnosprawnym, Katowice – Osiedle Tysiąclecia, ul. Ułańska 5a			Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy im. dr Marii Trzcińskiej - Fajfrowskiej Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Katowicach Giszowcu, Katowice – Giszowiec, ul. Gościnną 8		
	liczb a osób	liczba osobod ni	Kwota (w zł)	liczb a osób	liczba osobod ni	Kwota (w zł)	liczb a osób	liczba osobod ni	Kwota (w zł)
Dzienny pobyt dzieci powyżej 6. roku życia, młodzieży i osób niepełnosprawnych	14	99	228 134, 63	19	198	510 252,0 2	x	x	x
Gimnastyka korekcyjna indywidualna/grup owa	41 / 230	730 / 2486	25 031,7 0 / 24 163,92	46/ 5	742 / 28	29 264,48 / 259,28	x / 68	x / 2 501	x/ 22 959,18
Opracowywanie i realizacja indywidualnych programów rehabilitacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	52	80	249 594, 40	174	221	789 854,0 0	46	48	58 572,0 0
Hipoterapia - indywidualna	x	x	x	x	x	x	49	4 660	182 019, 60
Logorytmika indywidualna/grup owa	x	x	x	x	x	x	70 / 70	2 040 / 5831	24 969,6 0 / 71371,4 4
Świadczenie poradnictwa psychologicznego i prowadzenie grup wsparcia	53 / 17	147 / 7	12 546,4 5 / 898,38	59 / 12	167 / 10	8 092,82 / 1 608,00	71 / 36	1 070 / 25	49 423,3 0 / 8013,50
Stymulacja rozwoju neuroruchowego przy użyciu sprzętu Master – indywidualna	x	x	x	x	x	x	57	7 678	124 537, 16
RAZEM:	x	x	540 369,48	x	x	1 339 330, 60	x	x	541 865, 78

RAZEM: 2 421 565,86 zł

8.12 Mieszkanie Treningowe

Mieszkanie Treningowe przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami ma na celu zwiększenie samodzielności dorosłych osób z niepełnosprawnością.

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniu treningowym przeprowadzono 23 turnusy tygodniowe, 1 turnus pięciodniowy oraz 8 turnusów indywidualnych. Z usług świadczonych w mieszkaniu treningowym skorzystało łącznie 17 osób (3 kobiety i 14 mężczyzn).

W ramach zajęć indywidualnych ćwiczą umiejętności interpersonalne – przekazywania i zdobywania informacji, rozwijano elementarne umiejętności czytania, pisania, operowania pieniędzmi i liczenia, przeprowadzono treningi higieniczne, kulinarne, porządkowe, załatwiania spraw urzędowych, poznawania miasta, spędzania czasu wolnego.

Wydatki na realizację zadania wyniosły **361 613,38**.

8.13 Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

Podstawowym zadaniem Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Katowicach jest realizacja zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Zespół orzeczeniem ustala:

- niepełnosprawność osobom, które nie ukończyły 16 roku życia;
- stopień niepełnosprawności osobom, które ukończyły 16 rok życia;
- wskazania do ulg i uprawnień osobom posiadającym orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydanych przez organy rentowe.

Orzeczenie Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności ma również na celu określenie wskazań dotyczących rehabilitacji osoby orzekanej.

Ponadto Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje osobom uprawnionym legitymację osoby niepełnosprawnej.

Z dniem 1 lipca 2014 roku Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje nowe zadanie w zakresie: przyjmowania wniosków oraz przyznawania i wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz placówkom zajmującym się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.

Liczba przyjętych wniosków

Wnioski w sprawie	Liczba
Orzeczenia stopnia niepełnosprawności	5635
Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień art. 5a ustawy	2
Orzeczenia niepełnosprawności	780
Wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej	2731
Wydania karty parkingowej osobom niepełnosprawnym	2063
Wydania karty parkingowej uprawnionym placówkom	24

Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności

Wnioski dotyczące ustalenia stopnia niepełnosprawności wg celów		
Lp	Cel złożenia wniosków	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	1014
2	Szkolenie	6
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	51
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	402

5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / Korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	2038
6	Zasilek stały	0
7	Zasilek pielęgnacyjny	1112
8	Korzystanie z karty parkingowej	980
9	Inne	34
RAZEM		5637

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o stopniu niepełnosprawności					
o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności			o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności	o odmowie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	Ogółem
lekkiego	umiarkowanego	znacznego			
999	1971	2309	154	115	5548

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności

Wydane orzeczenia o niepełnosprawności			
o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	o odmowie ustalenia niepełnosprawności	Ogółem
586	159	4	749

Liczba odwołań

Liczba odwołań	
Liczba odwołań od wydanych orzeczeń	732
Liczba odwołań rozpatrzonych przez Miejski Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności	2
Liczba odwołań odesłanych do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	730

Liczba wydanych kart parkingowych.

Wydane karty parkingowe			
Liczba wniosków	Liczba wydanych kart parkingowych osobom niepełnosprawnym	Liczba wydanych kart parkingowych uprawnionym placówkom	Liczba wydanych odmów
2087	2048	23	5

8.14 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadań z zakresu wspierania osób niepełnosprawnych.

1. Zakres pomocy:

	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Wydatki na realizację programu (w zł)	11 430 043,82	12 136 491,30	13 532 862,44	15 638 249,38 zł
W tym ze środków PFRON (w zł)	8 932 678,01	9 648 445,76	11 308 897,13	12 462 897,62 zł
Liczba osób korzystających z pomocy w ramach środków PFRON	3 243	1 877	1 906	2 143
Średni koszt programu na osobę ze środków PFRON (w zł)	2 754,45	5 140,35	5 933,31	5 815,63 zł

W 2023 roku otrzymano z PFRON wyższe środki finansowe w porównaniu do roku poprzedniego w związku ze zwiększeniem kosztu rocznego pobytu uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej. W 2023 roku kwota w wysokości 7 537 865,90 zł (6 784 080,00 zł ze środków PFRON, 753 785,90 zł ze środków miasta Katowice) została wydatkowana na dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Liczba osób objętych dofinansowaniem ze środków PFRON w 2023 roku wzrosła w stosunku do poziomu z 2022 roku – z dofinansowania do organizacji sportu, kultury i turystyki oraz rekreacji osób niepełnosprawnych dla 3 podmiotów skorzystało w sumie 120 osób, natomiast w ramach zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej zlecanej fundacjom oraz organizacjom pozarządowym skorzystało 56 osób.

2. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych:

	2020 rok		2021 rok		2022 rok		2023 rok	
	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób	Kwota (w zł)	Liczba osób
Rehabilitacja społeczna	8 802 678,01	3 240	9 548 455,76	1 875	11 158 897,13	1 903	13 036 683,52	2 140
Rehabilitacja zawodowa	130 000,00	3	100 000,00	2	150 000,00	3	180 000,00	3

Powiatowy Urząd Pracy zrealizował w 2023 roku zadanie z zakresu rehabilitacji zawodowej poprzez zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy osoby niepełnosprawnej.

3. Poradnictwo specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych:

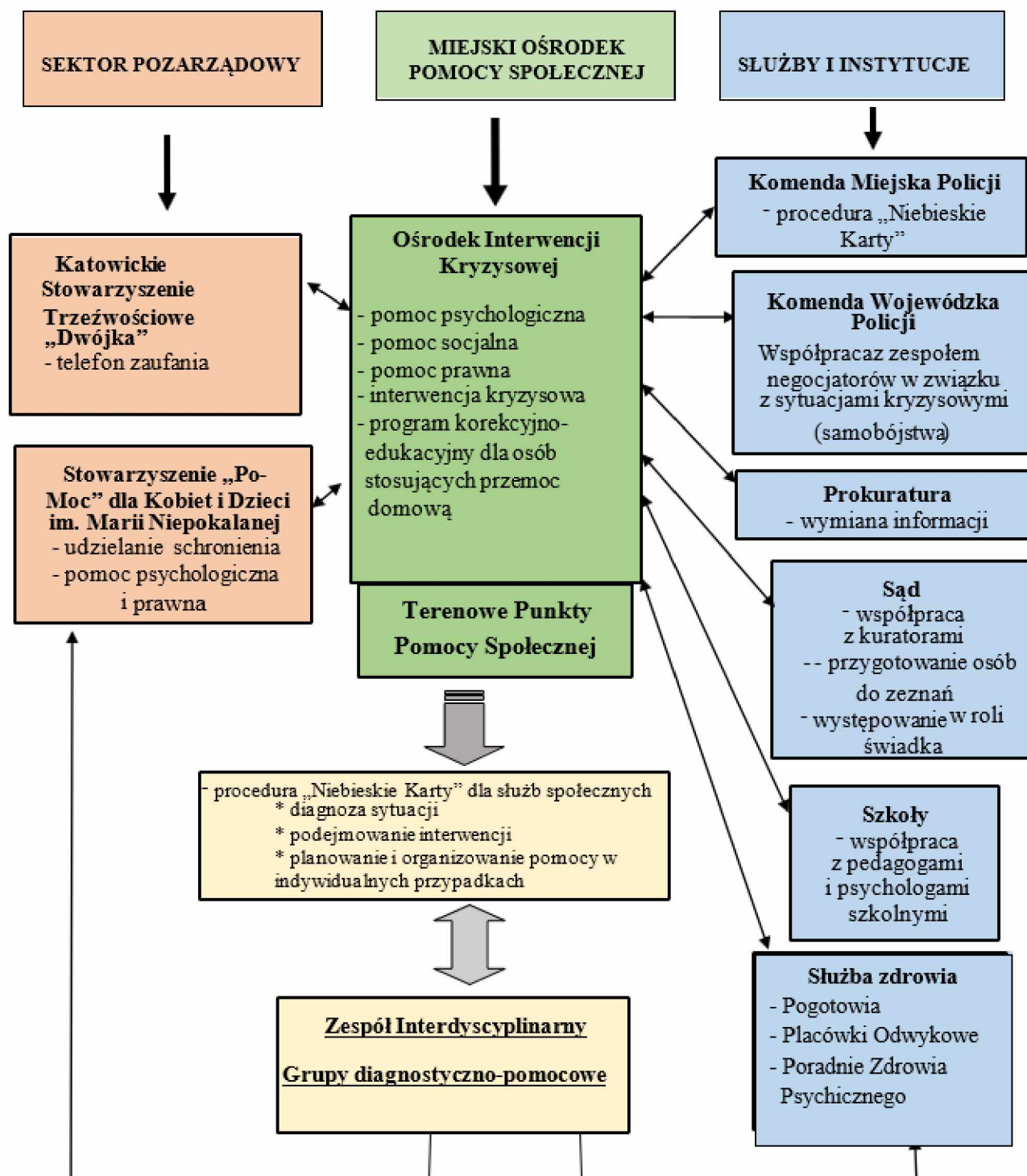
	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba porad	2 274	3 160	4 847	4 938

Liczba porad udzielonych przez pracowników Ośrodka w 2023 roku wzrosła w porównaniu do lat poprzednich. Spowodowane jest to zwiększającą się liczbą zadań wykonywanych przez tutejszy Ośrodek na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz organizowanymi działaniami promocyjnymi.

Prowadzone są akcje informacyjne polegające na rozwieszaniu plakatów, udostępnianiu ulotek informacyjnych na temat działalności instytucji w miejscach stosunkowo często odwiedzanych przez osoby niepełnosprawne (Urząd Miasta, MOPS, placówki służby zdrowia, zakłady pracy chronionej, organizacje pozarządowe). Poza tym udostępniany jest informator w formie elektronicznej dla osób niepełnosprawnych na stronie internetowej katowice.bezbarrier.info, a także bieżące informacje na temat uprawnień dla osób niepełnosprawnych udostępniane są na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wymienione działania informacyjne będą prowadzone nadal w przyszłości.

IX. POMOC RODZINIE W KRYZYSIE I PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

SYSTEM POMOCY RODZINOM Z PROBLEMEM PRZEMOCY I OSOBOM W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH W MIEŚCIE KATOWICE

9.1 Praca socjalna

Praca socjalna z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy koncentruje się na rozpoznawaniu zjawiska przemocy, budowaniu planu pomocy o charakterze interwencyjnym, socjalnym, psychologicznym i prawnym i jego realizacji (wspólnie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej MOPS). Od stycznia do grudnia 2023 roku pracownicy socjalni objęli pracą socjalną związaną z problemem przemocy **928 rodzin**.

9.2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych i rodzinom z problemem przemocy - ze szczególnym uwzględnieniem ochrony dziecka. Pomoc skierowana jest do osób doświadczających przemocy, osób stosujących przemoc i świadków przemocy.

Z rodzinami prowadzona jest systematyczna praca w oparciu o indywidualny plan pomocy socjalnej i psychologicznej. Obejmuje ona indywidualne poradnictwo specjalistyczne, w tym prawne, grupowe formy poradnictwa oraz wizyty w środowisku.

W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy, Ośrodek zapewnia schronienie dla osób, które ze względu na kryzysową sytuację nie mogą przebywać w dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Łączna liczba klientów objętych pomocą w tym:	874
Osoby doświadczające przemocy (dorośli)	186
Osoby stosujące przemoc	159
Dzieci	35
Inne kryzysy w tym:	494
Konsultacje rodzinne/ grupowe (ilość spotkań)	38
Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym (ilość osób)	209

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej MOPS świadczone są następujące usługi:

- interwencja kryzysowa (pomoc psychologiczna),
- konsultacje indywidualne dla klientów z problemem przemocy domowej oraz osób w różnych sytuacjach kryzysowych,
- wizyty w środowisku,
- interwencje telefoniczne,
- kierowanie do miejsc schronienia,
- poradnictwo dla mieszkańców Katowic,
- poradnictwo prawne.

Liczba przeprowadzonych interwencji osobistych i telefonicznych/pisemnych.

	W okresie od I - XII 2023r.
Interwencje osobiste	120
Interwencje telefoniczne	1375
RAZEM:	1 495

Interwencje są reakcją na sygnały o krzywdzeniu głównie dzieci i osób starszych jak również są odpowiedzią na różne potrzeby osób w kryzysie. Te pierwsze podejmowane są w wielu przypadkach wspólnie z dzielnicowym. Po przeprowadzeniu działań interwencyjnych wspólnie planowane są następne kroki związane z pomocą. Interwencje służą również przyspieszeniu i zwiększeniu skuteczności działań prawnych w instytucjach wymiaru sprawiedliwości.

Liczba usług w zakresie konsultacji indywidualnych i poradnictwa specjalistycznego.

Konsultacje indywidualne	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo prawne
1 369	671	357

•Grupowe formy pracy

Program Pomocy Psychologicznej w 2023r. obejmował jedną formułę pracy grupowej:

Grupę psychoedukacyjną dla osób doznających przemocy. Celem zajęć jest uzyskanie wsparcia i wiedzy o możliwościach ochrony i rozwiązywania problemu przemocy w aspekcie prawnym, psychologicznym i socjalnym.

•Budowanie naturalnych i środowiskowych grup wsparcia

Uwzględniając specyfikę zjawiska przemocy i kryzysu, praca środowiskowa stanowi stały element w zapewnianiu bezpieczeństwa osobom poszkodowanym. Budowanie naturalnych grup wsparcia w środowisku w ważnym stopniu przyczynia się do powstrzymania przemocy. Klientami Ośrodka są też tzw. świadkowie przemocy (rodzina, sąsiedzi, przyjaciele), którzy wyposażeni w informacje, edukację i wsparcie, świadomie i aktywnie wspierają swoich bliskich w sytuacji kryzysu i przemocy.

	Liczba spotkań	Liczba osób
Grupowe formy pomocy	18	8
Naturalne grupy wsparcia/spotkania rodzinne	38	70

9.3 Współpraca z Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z **Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka”** w zakresie prowadzenia **Telefonu Zaufania** dla mieszkańców Katowic.

Codzienne funkcjonowanie telefonu zaufania w godzinach 18.00-6.00 umożliwia osobom z problemem alkoholowym, doznającym przemocy, bądź znajdującym się w innych sytuacjach kryzysowych uzyskanie wsparcia, pomocy w przeanalizowaniu i doprecyzowaniu spraw do rozwiązania oraz dostarczenie informacji o miejscach, a także formach pomocy specjalistycznej. W 2023r. przeprowadzono łącznie **1971** rozmów (z czego 205 dotyczyło spraw związanych z przemocą domową, 726 rozmów dotyczyło uzależnień a pozostałe 1040 rozmów dotyczyło kwestii innych kryzysów).

Finansowanie zadania w ramach dotacji realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice od 1 stycznia 2021 r.

9.4 Współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po-Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje ze Stowarzyszeniem „Po-Moc” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej przy ul. Krasińskiego 21, który świadczy usługi polegające na:

- zapewnieniu całodobowego schronienia dla 8 osób (kobiet, kobiet z dziećmi oraz kobiet w ciąży), znajdujących w sytuacjach kryzysowych, w szczególności w przypadkach ostrych konfliktów rodzinnych zagrażających ich bezpieczeństwu, zdrowiu bądź życiu, w tym m.in. doświadczających przemocy domowej czy będących ofiarami przymusowej prostytucji,
- świadczeniu specjalistycznej pomocy w zależności od indywidualnych potrzeb beneficjenta – poradnictwa terapeutycznego, socjalnego lub prawnego, opieki case-managera,
- zapewnieniu produktów żywnościowych umożliwiających całodienne wyżywienie oraz możliwości samodzielnego sporządzania posiłków z produktów żywnościowych zakupionych przez placówkę.

Przez Stowarzyszenie i Urząd Miasta Katowice została podpisana umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania pod nazwą: „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym poprzez udzielanie schronienia

dla kobiet i kobiet z dziećmi, będących mieszkańcami Katowic”. Umowa obejmowała okres od 01.01.2023r. do 31.12.2023r.

Stowarzyszenie dysponuje 8 miejscami noclegowymi. W okresie od stycznia do grudnia 2023r. z miejsc tych skorzystało 18 osób – 9 dorosłych i 9 dzieci (wszystkie te osoby trafiły do miejsca schronienia z powodu doznawania przemocy domowej). Finansowanie zadania w ramach dotacji, realizowane jest przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice.

9.5 Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w realizacji „Programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego” i „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025” oraz działań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie związanych z interdyscyplinarną formułą pracy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Komendą Miejską Policji oraz z przedstawicielami innych służb i instytucji w ramach **Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**.

- **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** istniejący od 1.04.2011r. powołany został Zarządzeniem Prezydenta Miasta nr 3061/2023 z dnia 29.03.2023r. Działał przez pięć kadencji. W związku z nowelizacją Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2021.1249 z późn. zm.) w dniu 24.10.2023r. Prezydent Miasta Zarządzeniem nr 3594/2023 z dnia 24.10.2023r. powołał **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej**. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Urzędu Miasta, Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury, Sądu (kuratorzy), Oświaty, Ochrony Zdrowia, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowych. Celem Zespołu jest organizowanie, integrowanie i koordynowanie działań służb, instytucji, organizacji i specjalistów w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w mieście Katowice oraz opracowanie i realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar. Od momentu powołania Zespołu uruchomiono również pracę Grup diagnostyczno-pomocowych działających w celu organizowania pomocy w indywidualnych przypadkach.

Od stycznia do grudnia 2023r. odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast miało miejsce **1 417 spotkań Grup diagnostyczno-pomocowych**.

Od I -XII 2023 roku prowadzono procedurę „Niebieskie Karty” w **928 rodzinach**.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty” we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym – liczba uruchomionych „Niebieskich Kart” 428		
1.	Procedura „Niebieskie Karty” Policji – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego.	268
2.	Procedura „Niebieskie Karty” pomocy społecznej – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	97
3.	Wnioski o zwołanie Grup Diagnostyczno Pomocowych – liczba wniosków sporządzonych i zatwierdzonych przez Zespół Interdyscyplinarny	428
4.	Procedura „Niebieskie Karty” Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	2
5.	Procedura „Niebieskie Karty” Oświaty – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	45
6.	Procedura „Niebieskie Karty” Ochrony Zdrowia – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	16
7.	Procedura „Niebieskie Karty” Organizacji Pozarządowych – liczba spraw skierowanych do Zespołu Interdyscyplinarnego	0

Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej poszerzyła krąg instytucji uprawnionych do wszczynania procedury „Niebieskie Karty” o organizacje pozarządowe. Od stycznia do grudnia 2023 roku odbyło się **6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i 1417 spotkań Grup diagnostyczno-pomocowych**.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego odbyły się 2 spotkania konsultacyjne z koordynatorami ds. przeciwdziałania przemocy domowej. W lutym miało miejsce pierwsze spotkanie Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego z koordynatorami ds. przeciwdziałania przemocy domowej Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, w którym udział wzięło 18 osób. Tematyka spotkania dotyczyła omówienia projektu zmian w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz bieżących kwestii związanych z zakończeniami procedury „Niebieskie Karty”. Drugie spotkanie odbyło się w grudniu 2023r., w którym oprócz 18 koordynatorów ds. przeciwdziałania przemocy domowej udział wzięli także członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego (zastępca przewodniczącej oraz członek Zespołu Interdyscyplinarnego). Głównym tematem spotkania było omówienie i przeanalizowanie regulaminu funkcjonowania oraz obiegu dokumentów związanych z działalnością grup diagnostyczno-pomocowych.

W czerwcu weszła w życie znowelizowana Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej i w związku z tym, dla pracowników MOPS zorganizowano trzy szkolenia (w lipcu, sierpniu i listopadzie ubiegłego roku) z tego zakresu.

W sierpniu i wrześniu miały miejsce spotkania robocze z udziałem: Dyrekcji MOPS, Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Kierowników Terenowych Punktów Pomocy Społecznej, na których omówiono regulamin w sprawie trybu i sposobu powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

We wrześniu i listopadzie Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Kierownicy Terenowych Punktów Pomocy Społecznej odbyli spotkania robocze w celu omówienia regulaminu pracy grup diagnostyczno-pomocowych oraz obiegu dokumentów związanych z działalnością grup diagnostyczno-pomocowych.

Od 2010r. Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizuje **Program korekcyjno-edukacyjny dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc**. Uczestnicy programu kierowani byli przez policję oraz innych przedstawicieli grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury „Niebieskie Karty” oraz kuratorów sądowych. Niektórzy uczestnicy zgłaszają się dobrowolnie.

W minionym roku pierwsza edycja Programu odbyła się w okresie od marca do czerwca. Zajęcia rozpoczęło 11 osób, a ukończyło 8 osób. Druga edycja miała miejsce w okresie od września do grudnia. Zajęcia rozpoczęło 11 osób i ukończyło 11 osób. Łącznie w zajęciach wzięło udział **22 osoby**, z czego **19 osób ukończyło** Program.

9.6 Inne działania

1. Od stycznia 2023r. jest kontynuowany był „Program Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – Mieszkańców Miasta Katowice – do 18 Roku Życia”. Program finansowany był przez Urząd Miasta Katowice. Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS koordynuje działania, które są realizowane w ramach tego Programu. Podmiotem realizującym było Centrum Terapii i Wspomagania Rozwoju FOCUS. W okresie od stycznia do grudnia z pomocy skorzystało **107** dzieci i młodzieży, na rzecz których wykonano **899** usług.
2. Kontakty z mediami:
 - W maju Kierownik OIK udzielił wywiadu Radiu Katowice na temat przemocy wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami, akcentując sposoby zapobiegania i rozpoznawania zjawiska przemocy, a także możliwości uzyskania pomocy przez osoby poszkodowane.
 - We wrześniu Kierownik OIK udzielił wywiadu Radiu Katowice na temat Projektu „Niebieski Parasol”, który skupia się na przeciwdziałaniu przemocy wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami.
3. Od stycznia 2020r. uruchomiony został **Miejski Telefon Zaufania dla Seniorów** obsługiwany przez wolontariuszy rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim. W okresie od stycznia do grudnia 2023r. Linia obsługiwana była przez 9 osób, które udzieliły **22** porad.
4. Pracownicy merytoryczni Ośrodka w okresie od czerwca do września wzięli udział w 4 Piknikach Polsko-Ukraińskich finansowanych ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF. Ośrodek prowadził punkt z materiałami dotyczącymi profilaktyki przeciwdziałania przemocy, konfliktom oraz podejmował kontakt z uczestnikami pikniku nakierowany na udzielanie informacji w zakresie wsparcia specjalistycznego (pomocy psychologicznej, socjalnej itp.).
5. Od marca Ośrodek realizuje Projekt „Niebieski Parasol – program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych” realizowany w ramach Programu „Sprawiedliwość”, a finansowany ze środków funduszy norweskich i środków krajowych. Celem Projektu jest podniesienie poziomu wiedzy, zwiększenie świadomości i kształtowanie postaw wobec zjawiska przemocy domowej wobec osób starszych

i z niepełnosprawnościami oraz zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie. W ramach konkretnych działań umożliwiających osiągnięcie w/w efektów, pracownicy OIK przeprowadzili szkolenia dla kadry pracującej w Dziennych Domach Pomocy Społecznej oraz zajęcia dla pensjonariuszy i ich opiekunów. Została również zorganizowana konferencja pt.: „Niebieskie Parasol – czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i osób z niepełnosprawnościami”.

6. Ośrodek Interwencji Kryzysowej wraz z działem Projektów i Inicjatyw Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w dniu 13.12.2023 r. zorganizował szkolenie dla pracowników Instytucji w mieście Katowice zajmujących się działaniem na rzecz przeciwdziałania przemocy. Tematem szkolenia była Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej w świetle zmian oraz nowe rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” a także wzory formularzy „Niebieskie Karty”. Szkolenie finansowane było ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF.
7. Ośrodek Interwencji Kryzysowej od stycznia do grudnia 2023r. zorganizował następujące szkolenia dla pracowników MOPS:
 - „**Interwencja Kryzysowa**” - dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), asystentów rodzinnych (5 osób), Sekretariatu II (1 osoba), Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (2 osoby: 1 pracownik socjalny, 1 podinspektor), łącznie 11 osób, (05.2023r.), I edycja;
 - „**Interwencja Kryzysowa**” – dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), Zespołu Pieczy Zastępczej (3 osoby) MZON- u (1 osoba), Sekretariatu Głównego (1 osoba), praktykantki OIK (1 osoba), łącznie 9 osób, (06.2023r.), II edycja;
 - „**Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań wobec dzieci**” – szkolenie obowiązkowe - dla asystentów rodzinnych (3 osoby), wychowawców Świetlic Specjalistycznych (3 osoby), pracownika Miejskiego Zespołu ds. Orzekania Niepełnosprawności (1 podinspektor), praktykantów OIK (2 osoby), łącznie 9 osób, (06. 2023r.), I edycja.
 - „**Przemoc w rodzinie z uwzględnieniem zaniedbań wobec dzieci**” – szkolenie obowiązkowe - dla wychowawców Świetlic Specjalistycznych (2 osoby), Zespołu Pieczy Zastępczej (2 osoby), pracownika socjalnego TPPS (1 osoba) praktykantki OIK (1 osoba), łącznie 6 osób, (X. 2023r.), II edycja.
 - „**Warsztat pracy z osobami uzależnionymi**” dla pracowników socjalnych TPPS (3 osoby), pracowników socjalnych SDM (2 osoby), łącznie 5 osób, (10.2023r.), I edycja;

9.7. Udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w działaniach związanych z udzielaniem pomocy osobom poszkodowanym w wyniku wypadków lub katastrof, w tym uchodźcom wojennym z Ukrainy

1. W okresie od stycznia do grudnia Ośrodek w odpowiedzi na 15 zgłoszeń, objął pomocą w formule interwencji kryzysowej 19 uchodźców wojennych z Ukrainy. Pomoc ta obejmowała m.in.: wsparcie psychologiczne, poradnictwo, organizowanie pomocy psychologicznej w języku ukraińskim, koordynowanie działań na rzecz udzielenia pomocy w różnych obszarach – zgodnie z indywidualnymi potrzebami.
2. W lutym Ośrodek objął pomocą psychologiczną 8 osób poszkodowanych w wyniku wybuchu gazu w kamienicy w Katowicach-Szopienicach.

9.8. Ocena realizacji celów oraz efektywności.

Wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
łączna liczba klientów objętych pomocą	711	845	879	874
liczba osób doznających przemocy, które skorzystały ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	216	231	191	186
liczba osób stosujących przemoc, które zgłosiły się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej,	83	121	122	159
liczba dzieci dotkniętych przemocą korzystających ze wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,	38	56	44	35

liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	787	836	901	928
---	-----	-----	-----	-----

Nazwa wskaźnika		2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba „Niebieskich Kart” uruchomionych przez przedstawicieli wszystkich uprawnionych instytucji		371	316	374	428
liczba osób korzystających z miejsc schronienia		30	15	14	19
liczba osób korzystających z realizowanych programów terapeutycznych, edukacyjnych oraz korekcyjno-edukacyjnych		11	21	20	22
Liczba udzielonych porad:					
Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej udzielił:		311	330	287	357
	- porad prawnych	519	583	643	671
	- porad specjalistycznych	26	21	35	38
	- spotkań rodzinnych				
szkolenia organizowane przez OIK dla pracowników MOPS		2	15	11	5

Liczba osób w kryzysie korzystających z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2023r. w porównaniu z ubiegłymi trzema latami utrzymuje się na podobnym poziomie. Liczba ta jest zależna od zapotrzebowania w danym roku na ten rodzaj usług.

Liczba osób doznających przemocy w rodzinie w porównaniu do ubiegłego roku utrzymuje się na podobnym poziomie co oznacza, że oferta na ten rodzaj usług jest wystarczająca.

Liczba osób stosujących przemoc zgłaszających się do Ośrodka wzrosła w stosunku do roku ubiegłego. Wynikać to może z ciągłego wzrostu profesjonalizacji działań przedstawicieli służb i instytucji działających w tym obszarze oraz zwiększonej świadomości osób stosujących przemoc domową, chęcią pracy nad sobą, zmianą swoich postaw, zachowania.

Liczba dzieci dotkniętych przemocą w 2023 roku i korzystających ze wsparcia Ośrodka w porównaniu z poprzednimi latami zmniejszyła się. Wynika to z zapotrzebowania w danym roku na usługi psychologiczne dla dzieci będące w sytuacji kryzysu, przemocy. Ponadto Miasto Katowice oferuje specjalistyczną bezpłatną pomoc dla dzieci i młodzieży. Pracownicy Ośrodka we współpracy z rodzicami w sytuacjach wymagających interwencji terapeutycznej przekierowują dzieci i młodzież do specjalistycznych Ośrodków.

W 2023r. w porównaniu z poprzednimi latami **liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”** wyraźnie wzrosła. Wynikać to może ze zmian w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozszerzeniu kręgu osób, które są w niej ujęte jako osoby doznające przemocy, co pozwoliło na objęcie pomocą i wsparciem większej liczby osób potrzebujących tego rodzaju wsparcia.

Liczba uruchamianych w danym roku procedur ulega wahaniom. Wynika to między innymi z tego, że uruchomienie procedury jest odpowiedzią na zgłoszenia, których liczba ulega w każdym roku zmianom. Dodać należy, że w 2023 r. w porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba się zwiększyła. Wzrasta również świadomość społeczna dotycząca zjawiska przemocy i możliwości proceduralnych z tym związanych, co działa korzystnie na rzecz osób, które akurat takiego rodzaju wsparcia potrzebują.

Liczba osób korzystających ze schronienia w 2023 roku w porównaniu z dwoma ubiegłymi latami pozostaje na podobnym poziomie. Jest ona mniejsza od liczby osób korzystających z miejsca schronienia w roku 2020 i wynika to najprawdopodobniej z wejścia w życie nowych przepisów dotyczących izolacji osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy (policyjnego nakazu i zakazu opuszczenia miejsca zamieszkania i jego bezpośredniego otoczenia).

Liczba osób korzystających z pomocy w **ramach programów grupowych** wzrosła. W 2023 roku uruchomiona była grupa wsparcia dla osób doznających przemocy, w której wzięło udział 8 osób. W poprzednim 2022 roku ze względu na brak zapotrzebowania na ten rodzaj wsparcia, grupa nie była uruchomiona. W grupie korekcyjno-edukacyjnej w porównaniu do roku poprzedniego nieznacznie zwiększył się udział uczestników. Zwiększenie zapotrzebowania na ten rodzaj usługi może znacznie wzrosnąć w 2024 roku ze względu na zmiany

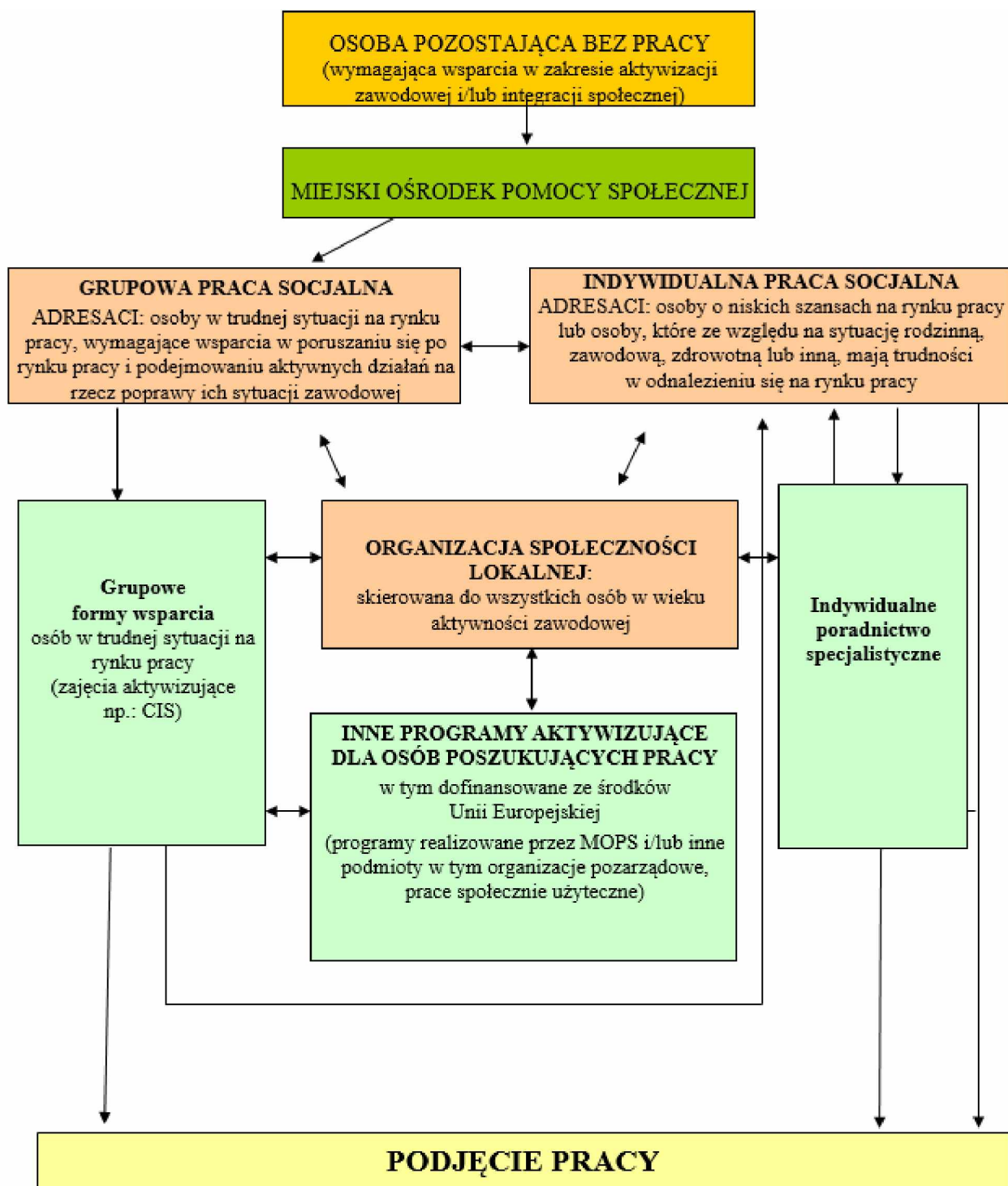
w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która zobowiązuje osoby stosujące przemoc do uczestnictwa w grupach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych.

W roku 2023 roku **liczba porad** (prawnych, specjalistycznych i spotkań rodzinnych) ulega zwiększeniu co wskazuje, że ten rodzaj pomocy jest potrzebny. W 2023r. porad prawnych było znacznie więcej w porównaniu do roku 2022. Ta forma wsparcia cieszy się dużym zainteresowaniem wśród klientów.

Liczba szkoleń przeprowadzonych przez Ośrodek dla pracowników MOPS w 2023 r. jest znacznie niższa do liczby szkoleń organizowanych w poprzednich latach. Wynika to z faktu, iż w 2023 roku duża część szkoleń była organizowana przez firmy zewnętrzne ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF.

X. POMOC RODZINIE Z PROBLEMEM BEZROBOCIA

ROZWIĄZYWANIE PROBLEMU BEZROBOCIA

Pomoc osobom/rodzinom z problemem bezrobocia stanowi jeden z elementów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022 - 2027. Celem strategicznym realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej i przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia w rodzinie. Oferta MOPS uzupełnia wsparcie udzielane w tym zakresie przez Powiatowy Urząd Pracy.

10.1 Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne

Oferta Ośrodka, której głównym celem jest zwiększenie szans na podjęcie pracy zawodowej, jak również przeciwdziałanie negatywnym skutkom społecznym wynikającym z bezrobocia, skierowana jest zarówno do osób bardziej aktywnych, samodzielnych, które wymagają stosunkowo niewielkiego wsparcia, jak i do tych, które nie potrafią wykorzystać własnych zasobów i możliwości przy korzystnych zmianach na rynku pracy.

Pogłębiona praca indywidualna z osobą w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym w formie poradnictwa specjalistycznego oraz współpraca ze środowiskiem lokalnym i podmiotami rynku pracy są odpowiedzią na zmieniające się zapotrzebowanie poszukujących zatrudnienia mieszkańców Katowic, w szczególności korzystających z pomocy Ośrodka. Działania nakierowane na aktywną integrację oraz zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia realizowane są poprzez odpowiednie przygotowanie klienta do poruszania się po rynku pracy, nabycia/podniesienia umiejętności poszukiwania zatrudnienia, pomoc w znalezieniu ofert pracy / ofert kształcenia w systemie szkolnym i pozaszkolnym, wspieranie w docieraniu do pracodawców/miejsc, gdzie mogą zdobyć lub wzbogacić doświadczenie zawodowe, motywowanie do podjęcia nauki/uczestnictwa w kursach, edukowanie i w razie potrzeby wspieranie w poruszaniu się po rynku pracy. Osoby poszukujące pracy mogą także uzyskać pomoc ze strony specjalistów z różnych dziedzin (m.in. terapeutów, psychologów, pedagogów, asystentów rodziny), poprzez wsparcie w poprawie sytuacji osobistej, relacji rodzinnych rzutujących na podwyższenie kondycji psychicznej i motywacji, zmianę sposobów funkcjonowania w środowisku społecznym. Często bowiem problem bezrobocia powiązany jest z występowaniem innych problemów, trudności, których rozwiązanie stanowi warunek niezbędny do zwiększenia możliwości/szans odnalezienia się osób w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Pracownicy Ośrodka współpracowali również z podmiotami funkcjonującymi w środowisku lokalnym, w celu kompleksowego wykorzystania dostępnych możliwości wspierania w reintegracji społecznej i zawodowej osób poszukujących pracy. Więcej informacji na temat współpracy ze środowiskiem lokalnym znajduje się w rozdziale III.

Indywidualne poradnictwo zawodowe oraz socjalne

Poradnictwo zawodowe świadczone było przez starszego specjalistę pracy socjalnej Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii (CPS). Poradnictwo nakierowane było na określenie i wykorzystanie posiadanych możliwości, zasobów i uprawnień osób poszukujących pracy (mieszkańców miasta Katowice) oraz rozeznanie i dopasowanie zewnętrznej oferty wsparcia do potrzeb klientów. Tematyka konsultacji indywidualnych obejmowała między innymi: diagnozę sytuacji zawodowej klienta, w tym: diagnozę dotychczasowej aktywności na rynku pracy, edukację w zakresie wymagań obecnego rynku pracy, poszerzenie wiedzy na temat aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, pracę nad wizerunkiem i autoprezentacją, gospodarowanie czasem oraz planowanie działań podczas poszukiwania pracy. Każda konsultowana osoba otrzymała informator z rozbudowanym wykazem instytucji i organizacji wspierających osoby poszukujące zatrudnienia na terenie Katowic.

Liczba osób korzystających z konsultacji w 2023 r.	13
Liczba konsultacji w 2023 r.	21
Liczba godzin konsultacji w 2023 r.	19

10.2 Współpraca z instytucjami rynku pracy

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował **współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy**, na podstawie zawartego w 2009 r. porozumienia dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystających ze wsparcia Ośrodka. W dniu 02.01.2023 r. przesłano do PUP wnioski w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych w roku bieżącym. Ponadto 20.01.2023 r. została przygotowana i przesłana do

Powiatowego Urzędu Pracy lista wytypowanych osób bezrobotnych, korzystających ze wsparcia Ośrodka jako kandydatów do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2023 roku – łącznie 84 kandydatów. W odpowiedzi na pismo z PUP z prośbą o przesłanie dodatkowej listy kandydatów do uczestnictwa w PSU, Ośrodek przygotował kolejną listę kandydatów na PSU i w dniu 16.03.2023 r. przesłał do Urzędu Pracy (łącznie dodatkowo 36 kandydatów). W wyniku rozmów kwalifikacyjnych przeprowadzonych z kandydatami do prac społecznie użytecznych w indywidualnie ustalonych terminach zostało wybranych 8 osób. Prace społecznie użyteczne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane były od marca 2023 r. do października 2023r. Współpraca pomiędzy PUP a MOPS polegała także na bieżących konsultacjach osobistych, telefonicznych i korespondencji elektronicznej pracowników obu instytucji.

Ośrodek kontynuował **współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii** w zakresie realizacji Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w 2020 roku porozumienia. Celem CIS jest aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Reintegracja społeczno-zawodowa prowadzona jest w pracowniach: remontowo-budowlanej oraz cateringowej. Uczestnicy korzystają ze wsparcia psychologa, terapeuty oraz doradcy zawodowego, biorą udział w zajęciach komputerowych w ramach Klubu Mobilności oraz otrzymują świadczenia integracyjne. Na bazie wypracowanych wspólnie, rozbudowanych i szczegółowych zasad współpracy, zaangażowanie Ośrodka obejmowało m.in. przepływ informacji w obszarze rekrutacji, ubezpieczenia zdrowotnego, wypłaty świadczeń integracyjnych, tworzenia/modyfikowania programu reintegracji społeczno-zawodowej oraz przerwania / zakańczania udziału w CIS uczestników programu.

Ośrodek kontynuował **współpracę z Fundacją Caritas Katowice** w zakresie realizacji kolejnego Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartego w 2021 roku porozumienia. Centrum realizuje zadania poprzez: kształtowanie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych, nabywanie umiejętności zawodowych (przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych). Uczestnicy Centrum pozostają pod opieką instruktora, psychologa, trenera pracy / specjalisty do spraw integracji zawodowej i społecznej oraz pracownika socjalnego.

Wychodząc naprzeciw potrzebom, oba Centra Integracji Społecznej w Katowicach objęły swoją działalnością uchodźców z Ukrainy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuuje także współpracę z wieloma podmiotami świadczącymi wsparcie dla osób aktywnie poszukujących zatrudnienia poprzez zamieszczanie danych kontaktowych oraz profilu oferowanego wsparcia w „Informatorze oferty wsparcia dla osób aktywnie poszukujących pracy”. W informatorze znajdują się m.in. informacje dotyczące instytucji świadczących usługi pośrednictwa pracy, poradnictwa i doradztwa zawodowego, firm doboru personalnego, podmiotów świadczących wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami poszukujących zatrudnienia, wsparcia w zakresie powrotu na rynek pracy dla osób po odbyciu kary pozbawienia wolności, wsparcia dla osób planujących uruchomienie działalności gospodarczej, oferujących kursy i szkolenia zawodowe, a także świadczących wsparcie prawne, psychologiczne, mediację oraz terapię. Informator aktualizowany jest pod kątem zawartych w nim informacji co 6 miesięcy oraz zamieszczany na stronie internetowej MOPS, w zakładce „Aktywizacja zawodowa”.

W dniu 24.03.2023 r. przedstawiciel Ośrodka wziął udział w konferencji szkoleniowej w ramach cyklu „Polityka społeczna i praca socjalna – jak to jest zrobione? Nowatorskie działania instytucji edukacyjnych, reintegracji społecznej i zawodowej oraz służb zatrudnienia na rzecz osób podejmujących aktywność zawodową.” Konferencja została zorganizowana przez: Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, Uczelnię Korczaka, Akademię Nauk Stosowanych w Warszawie oraz Wydział Nauk Społeczno-Pedagogicznych w Katowicach.

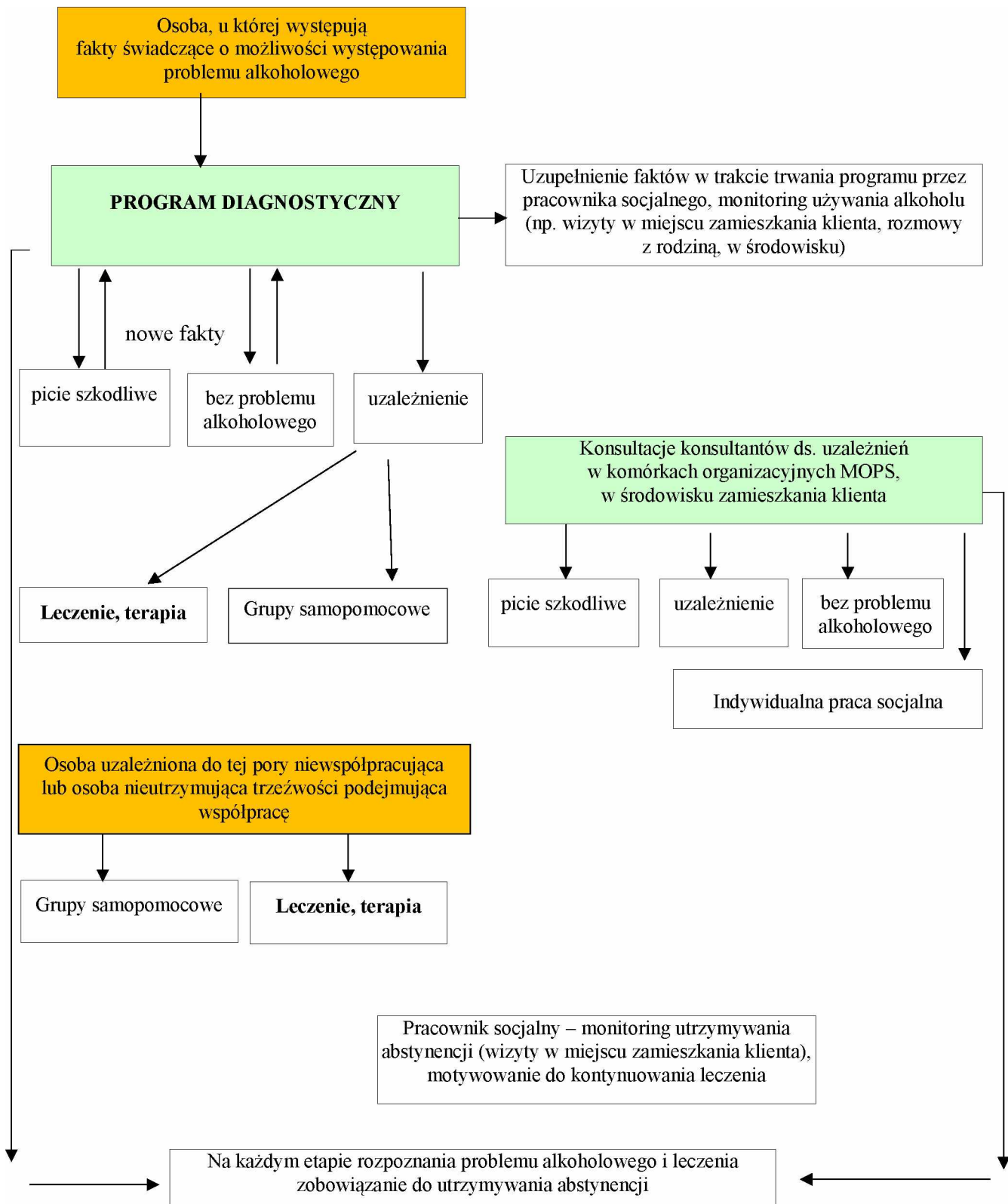
W dniu 18.04.2023 r. przedstawiciele Ośrodka wzięli udział w konferencji pn. „CARITAS - Podaruj Dobro” poruszającą tematykę usług społecznych sprzyjających integracji i włączaniu społecznemu.

W dniu 27.06.2023 r. przedstawiciel Ośrodka wziął udział w Lokalnych Targach Pracy i Edukacji. Organizatorem targów był Caritas Archidiecezji Katowickiej.

W dniu 22.09.2023 r. przedstawiciele Ośrodka wzięli udział w konferencji „Aktywizacja zawodowa i co dalej? Proces reintegracji Polska-Ukraina” zorganizowanej przez Caritas Archidiecezji Katowickiej oraz Fundację Pomoc Maltańska z okazji Światowego Dnia Migranta i Uchodźcy.

W dniu 15.11.2023 r. przedstawiciel Ośrodka wziął udział w Targach Pracy i Edukacji 2023 „Daj się znaleźć!!!”. Organizatorem targów był Caritas Archidiecezji Katowickiej.

XI. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

11.1 Konsultanci ds. uzależnień przy MOPS pomagają klientom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych, w ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi Terenowych Punktów Pomocy Społecznej.

1. Działalność diagnostyczna w zakresie:

- picia szkodliwego,
- uzależnienia od alkoholu,
- sytuacji w rodzinie z problemem alkoholowym,

Łączna liczba osób objętych pomocą w 2023 roku, w tym:	77
Osoby z problemem alkoholowym	77
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	0

- **działalność diagnostyczno - motywacyjna** dotyczącą klientów z problemem alkoholowym prowadzona poprzez konsultacje indywidualne.

W 2023 roku realizowane były konsultacje indywidualne dla klientów, u których zaistniały fakty wskazujące na możliwość istnienia problemu alkoholowego.

Konsultacje indywidualne ogółem	93
w tym liczba konsultacji o charakterze diagnostycznym	62
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	60
Liczba osób z rozpoznany uzależnieniem od alkoholu	24
Liczba osób z rozpoznany piciem szkodliwym	15
Liczba osób bez rozpoznanego problemu alkoholowego	15
Liczba osób bez rozpoznania	6

2. Interwencja kryzysowa i pomoc rodzinie z problemem alkoholowym obejmuje pomoc w formie interwencji kryzysowej dla członków rodzin.

Problem nadużywania substancji psychoaktywnych w rodzinie (osoby)	209
---	------------

3. Działalność szkoleniowa dla pracowników MOPS.

Szkolenia dotyczą problematyki uzależnień oraz specyfiki i sposobów postępowania w pracy socjalnej z osobą z problemem uzależnień oraz jej rodziną, tj. rozpoznawanie problemu, ocena, motywowanie i kierowanie do miejsc gdzie mogą uzyskać pomoc terapeutyczną. Szkolenia w trzech pierwszych kwartałach 2023r. prowadzili szkoleniowcy z firm zewnętrznych; szkolenia zostały sfinansowane z dotacji UNICEF.

W czwartym kwartale 2023 r. konsultant ds. uzależnień przeprowadził 1 jednodniowe szkolenie zatytułowane „Warsztat pracy z osobami uzależnionymi”. W szkoleniu wzięło udział 5 pracowników socjalnych.

Na bieżąco realizowane są konsultacje dla pracowników socjalnych w zakresie planowania pracy socjalnej z klientem z problemem alkoholowym.

Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	49
---	-----------

11.2 Inne zadania

- W ramach programu „Spotkanie z interwencją, czyli jak rozmawiać z osobą mającą problem z alkoholem” z poradnictwa skorzystało 8 osób.
- W ramach współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z grupami wsparcia konsultanci ds. uzależnień, pracownicy socjalni prowadzą profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną dla osób i ich rodzin z problemem alkoholowym. Zapoznają klientów z bieżącą ofertą programową stowarzyszeń i grup samopomocowych działających na terenie miasta Katowice. Klienci z problemem alkoholowym uczestnicząc w spotkaniach tych grup nabywają umiejętność zdrowego stylu życia bądź też podtrzymują abstynencję.
- Konsultant ds. uzależnień brał udział w posiedzeniach Grup diagnostyczno-pomocowych w sprawach rodzin, w których współwystępuje problem uzależnień i przemocy.

Pomoc dla osób uzależnionych od narkotyków.

W 2023 roku konsultanci ds. uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej konsultowali 1 osobę z problemem używania innych (niż alkohol) substancji psychoaktywnych.

11.3 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Celami realizowanymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach są: prowadzenie działalności edukacyjno - profilaktycznej w zakresie uzależnień oraz diagnostyczno - motywacyjnej dotyczącej klientów z problemem alkoholowym.

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji celów i efektywności działań w tym zakresie.

Rok	2021	2022	2023
Łączna liczba osób objętych pomocą w tym:	78	89	77
Osoby z problemem alkoholowym	78	88	77
Osoby z rodzin z problemem alkoholowym	0	1	0

Liczba osób objętych pomocą konsultantów ds. uzależnień w 2023 roku jest porównywalna do 2021 roku przy nieznacznym wzroście liczby osób w 2022 roku. Ma to ścisły związek z kierowaniem klientów z problemem alkoholowym, u których wystąpiło podejrzenie problemu alkoholowego lub powrót do zażywania alkoholu i kierowanie tych osób przez pracowników socjalnych do konsultantów ds. uzależnień.

Rok	2021	2022	2023
Konsultacje indywidualne dla klientów z problemem alkoholowym	94	107	93
Liczba osób uczestniczących w procesie diagnostycznym	67	71	60

Odpowiednio liczba osób objętych pomocą w danym roku koreluje z liczbą konsultacji. Wzrost liczby klientów kierowanych do konsultantów ds. uzależnień w 2022 roku znajduje swoje odzwierciedlenie we wzroście konsultacji indywidualnych w 2022 roku.

Rok	2021	2022	2023
Liczba pracowników biorących udział w szkoleniach	21	17	5
Liczba konsultacji dla pracowników socjalnych	70	53	49

Liczba przeszkolonych pracowników w 2021 i 2022 roku utrzymuje się na podobnym poziomie. W okresie 3 kwartałów 2023 roku szkolenia dla pracowników MOPS przeprowadzali szkoleniowcy z firm zewnętrznych finansowane z dotacji UNICEF. Spadek liczby konsultacji dla pracowników socjalnych świadczy o wzroście kompetencji zawodowych pracowników w efekcie szkoleń.

XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, jak również zadania związane z pomocą dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy.

12.1 Świadczenia rodzinne

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia*
Zasiłek rodzinny z dodatkami	4 208	7 418 597,83	X
Zasiłek rodzinny	4 208	4 597 797,40	95 zł na dziecko do 5-go roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5-go roku życia do 18-go roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18-go roku życia do 24- go roku życia.
Urodzenia dziecka	114	103 262,63	1000 zł
Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	78	192 915,19	400 zł
Samotnego wychowywania dziecka	523	953 768,82	193 zł, plus 80 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością, lub znacznym stopniem niepełnosprawności
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	902	776 548,46	95 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	554	486 256,51	90 zł dla dziecka do 5 roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Rozpoczęcia roku szkolnego	2 543	244 356,59	100 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	130	63 692,23	113 zł, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły
* Od 1 stycznia 2016 roku, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego uprawniającego do pobierania zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego, świadczenia przyznawane są w niepełnej wysokości według zasady „złotówka za złotówkę”.			

Świadczenia opiekuńcze w tym:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia*
Zasilek pielęgnacyjny	6 802	16 271 290,76	215,84 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	1 071	29 268 762,40	2458 zł
Specjalny zasilek opiekuńczy	22	114 800,00	620 zł

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia*
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	410	410 000,00	1000 zł
Świadczenie rodzicielskie	522	3 095 068,20	1000 zł

12.2 Zasilki dla opiekunów osób niepełnosprawnych

Zasilek dla opiekuna jest świadczeniem, które przyznawane jest opiekunom osób niepełnosprawnych, którzy utracili prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Realizacja zasilków dla opiekunów w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Zasilek dla opiekuna	11	69 085,00	620 zł

12.3 Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

Realizacja świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Średnie świadczenie (w zł)
Fundusz alimentacyjny	1 235	5 168 362,58	402,23

12.4 Świadczenie wychowawcze

Od 1 kwietnia 2016 roku do 31 maja 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach realizacji ustawy przyznawane było świadczenie wychowawcze, które wynosi 500 zł miesięcznie na dziecko.

Realizacja świadczeń wychowawczych w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł.)	Wysokość świadczenia (w zł.)
Świadczenie wychowawcze	15	56 765,69	500,00

Od 1 czerwca 2022 roku realizację zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Natomiast MOPS przyznaje i wypłaca świadczenia za wcześniejsze okresy w stosunku do spraw w których postępowanie zostało zawieszone oraz realizuje wypłaty świadczeń przyznanych przez wojewodę w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

12.5 Świadczenie wypłacane w ramach ustawy „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wypłaca jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Realizacja w/w świadczeń w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba dzieci	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie „Za życiem”	33	132 000,00	4 000,00

12.6 Jednorazowe świadczenie pieniężne dla obywateli Ukrainy

Obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski w związku z konfliktem zbrojnym, uzyskali numer PESEL oraz zalegalizowali swój pobyt (uzyskali status UKR) wypłacane jest przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę.

Realizacja w/w świadczenia w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Jednorazowe świadczenie	1 411	423 300,00	300,00

12.7 Świadczenie pieniężne na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Podmiotom, w tym osobom fizycznym, które zapewniły zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, wypłacane jest świadczenie pieniężne z tego tytułu w wysokości 40 zł za dzień za osobę.

Realizacja ww. świadczenia w okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osobodni	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia (w zł)
Świadczenie za zakwaterowanie i wyżywienie obywateli Ukrainy	300 000	12 000 000,00	40,00

12.8 Świadczenie rodzinne dla obywateli Ukrainy

Obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym, przysługują świadczenia rodzinne.

Realizacja świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia
Zasilek rodzinny z dodatkami	687	776 551,02	X
Zasilek rodzinny	687	578 078,12	95 zł na dziecko do 5-go roku życia; 124 zł na dziecko powyżej 5-go roku życia do 18-go roku życia oraz 135 zł na dziecko powyżej 18-go roku życia do 24-go roku życia.
Urodzenia dziecka	18	18 000,00	1000 zł

	Liczba osób uprawnionych	Wyplacona kwota (w zł)	Wysokość świadczenia
Samotnego wychowywania dziecka	63	83 634,25	193 zł, plus 80 zł dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością, lub znacznym stopniem niepełnosprawności
Rozpoczęcia roku szkolnego	272	22 331,06	100 zł
Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	36	21 933,91	90 zł dla dziecka do 5 roku życia, 110 zł dla dziecka powyżej 5 roku życia
Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	71	50 336,34	95 zł
Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	7	2 237,34	113 zł, jeżeli dziecko zamieszkuje w miejscowości, w której znajduje się szkoła, 69 zł, jeżeli dziecko dojeżdża do szkoły

Świadczenia opiekuńcze w tym:

Zasilek pielęgnacyjny	195	376 856,64	215,84 zł
Świadczenie pielęgnacyjne	78	1 188 850,60	2458 zł

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	32	32 000,00	1000 zł
Świadczenie rodzicielskie	118	649 469,30	1000 zł

XIII. PROWADZENIE POSTĘPOWAŃ WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku zostały podjęte następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Liczba dłużników alimentacyjnych, których wezwano do zgłoszenia się w celu przeprowadzenia wywiadu	794
Liczba dłużników, którzy zgłosili się na wezwanie w celu przeprowadzenia wywiadu	223
Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	82
Liczba dłużników, w stosunku do których wystąpiono do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji (na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	74
Liczba dłużników, w stosunku do których wystosowano wnioski do Biura Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów o zatrzymanie prawa jazdy	25

W stosunku do części dłużników trwa postępowanie mające na celu ustalenie organu właściwego dłużnika lub stwierdzono, iż nie istnieje organ właściwy do przeprowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego, ponieważ przebywa on w areszcie śledczym, zakładzie karnym (ok. 198 osób) lub poza granicami RP (ok. 68 osób). W stosunku do 295 dłużników nie ustalono miejsca pobytu.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Biurami Informacji Gospodarczej. Dłużnicy, których zaległość przekracza 6 miesięcy wpisywani byli do Krajowego Rejestru Długów, rejestru „InfoMonitor”, rejestru „ERIF” oraz Krajowego Biura Informacji Gospodarczej S.A.

W wyniku prowadzonego postępowania w 2023 roku **od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano** kwotę **4 093 389,14 zł** z czego na dochody gminy Katowice przekazano kwotę 682 160,83 zł.

Od 2018 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, również jako organ pomocy społecznej, składa wnioski do prokuratury o ściganie dłużników alimentacyjnych za przestępstwo nie alimentacji. Od początku realizacji zadania zostało złożonych **3086 wniosków** (w tym 366 w 2023 roku). Na podstawie niniejszych wniosków zostało wniesionych do sądu 807 aktów oskarżenia.

XIV. DODATKI MIESZKANIOWE

14.1 Rozpatrywanie wniosków o dodatki mieszkaniowe

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie własne gminy w zakresie przyznawania dodatków mieszkaniowych. Przyjęto strukturę organizacyjną, która opiera się na rozdzieleniu trzech etapów postępowania administracyjnego w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego.

- I Etap – przyjęcie wniosku, odbywa się w Dziale Poradnictwa i Informacji (w dzielnicach Katowic), gdzie następuje wstępna weryfikacja danych zawartych we wniosku oraz wymaganych załączników i dokumentów;
- II Etap – rozpatrzenie wniosku, sprowadza się do merytorycznej oceny informacji przekazanych przez klienta oraz przeprowadzenia postępowania, które zostaje zakończone wydaniem decyzji administracyjnej;
- III Etap – realizacja wydanych decyzji administracyjnych, odbywa się w Dziale Realizacji Świadczeń.

Poniżej przedstawiamy realizację zadania w 2023 r. - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	Liczba przyznanych świadczeń	Wyplacona kwota	Średnie miesięczne świadczenie
dodatki mieszkaniowe - KZGM	14 999	5 440 133,47	362,70
dodatki mieszkaniowe – spółdzielnie	8 069	2 445 573,62	303,08
dodatki mieszkaniowe - wspólnoty	966	316 803,67	327,95
dodatki mieszkaniowe - pozostałe	9 997	3 550 953,80	355,20
RAZEM	34 031	11 753 464,56	345,38

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 poz. 1335) oraz Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26.04.2013 roku w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2013 poz. 589) w **2023** roku przeprowadzono 291 wywiadów środowiskowych u wnioskodawcy celem weryfikacji danych zawartych we wniosku. Ponadto dodatkiem mieszkaniowym w ww. okresie objęto **3464 rodzin**.

14.2 Ocena realizacji celów oraz efektywność

Poniżej przedstawiamy ocenę realizacji zadania - przyznawanie dodatków mieszkaniowych:

	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
Ilość przyjętych wniosków	7 201	6647	6644	6053
Kwota wypłaconych świadczeń	10 216 599,72	9 674 516,78	11 447 658,72	11 753 464,56
Średnie miesięczne świadczenie	260,80	270,69	320,20	345,38

W roku 2023 kwota wypłaconych świadczeń wzrosła w porównaniu do 2022 roku o 305 805,84 zł, pomimo niższej ilości złożonych wniosków. Wzrost kwoty wypłaconych świadczeń był spowodowany m.in. wzrostem opłat za media, wzrostem średniej ceny za 1 Kwh energii elektrycznej.

XV. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Od 1 stycznia 2014 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie – dodatek energetyczny.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku nie wypłacono żadnego zryczałtowanego dodatku energetycznego ponieważ zgodnie z treścią art. 15 ustawy o dodatku osłonowym wnioski o wypłatę dodatku energetycznego, złożone w okresie od dnia 04.01.2022 r. do 31.12.2023 r. pozostawia się bez rozpoznania.

XVI. PROMOCJA OŚRODKA

16.1 Konferencje, seminaria

W 2023 roku 133 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wzięło udział w następujących konferencjach:

- Konferencja pn. „Podjęmowanie decyzji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe – formy i metody wsparcia. Nowatorskie działania instytucji edukacyjnych, reintegracji społecznej i zawodowej oraz służb zatrudnienia na rzecz osób podejmujących aktywność zawodową”
- Konferencja pn. „Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją - konsultacje telefoniczne”
- Konferencja pn. „Schizofrenia - kompleksowe podejście do leczenia schizofrenii”
- Konferencja pn. „Zero Waste na temat współpracy lokalnej w zakresie gospodarki odpadami i ochrony środowiska”
- Konferencja pn. „UNICEF dot. przemocy wobec dzieci i zdrowia psychicznego”
- Europejski Kongres Gospodarczy
- Konferencja pn. „Nie instytucja. Dom dla Młodzieży. Debiut w rozwiązywaniu bezdomności młodzieży i młodych dorosłych”
- Konferencja pn. „Trauma - przyczyny, objawy, leczenie”
- Konferencja pn. „CARITAS - „Podaruj Dobro”
- Konferencja pn. „Społeczne Śląskie – Włącz się. W stronę niezależnego życia”
- Konferencja pn. „Psychoterapia młodych - czy terapia rodzin?”
- Konferencja pn. „Obszary ZMIANY - efektywna profilaktyka uzależnień, FASD oraz przemocy - w kierunku integracji działań”
- Konferencja pn. „Ostrożnie - dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci”
- Konferencja pn. „Śląsk i Zagłębie przeciw depresji”
- Konferencja pn. „Podwójne wyzwanie i satysfakcja - dziecko niepełnosprawne w rodzinie zastępczej”
- Spotkanie poświęcone problematyce bezdomności - Ogólnopolska Federacja na Rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomność
- Spotkanie dotyczące integracji międzykulturowej dla polskich miast
- Konferencja Senioralna
- Konferencja pn. Współczesne problemy migracyjne w Polsce - wyzwania i zagrożenia”
- XIX Konferencja Oddziału Leczenia Zaburzeń Osobowości i Nerwic pn. „Uraz czy Uraza, sposoby opracowania cierpienia”
- Konferencja pn. „(Nie)bezpieczna sieć”
- XI Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodziny wraz z konferencją Naukowo-Szkoleniową pn. „Pedagogiczne aspekty pracy asystenta rodziny – między wsparciem rodziny a ochroną dziecka przed krzywdzeniem”
- XI Zjazd Profilaktyczny „Dobre relacje - antidotum na uzależnienia”
- Konferencja pn. „Światowy Dzień Migracji i Uchodźcy”
- Konferencja pn. „DODAJ MNIE - o bezdomności młodzieży i młodych dorosłych”
- Ogólnopolska Konferencja „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem”
- Konferencja pn. „Rodzicielstwo zastępcze - wyzwania i sukcesy”
- Konferencja pn. „Niedożywienie i głód w Polsce”
- Obchody 10-lecia Ogólnopolskiej Federacji na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności
- II Śląska Konferencja Senioralna pn. „Dialog dla zdrowia – dobrostan psychiczny osób starszych”
- Konferencja pn. „Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonymi przestępstwem”
- Spotkanie nt. projektu „STOP Radykalizacji w mieście Katowice”
- Konferencja pn. „Poczuj żeby zrozumieć - budujemy międzypokoleniowe mosty”
- Konferencja pn. „Ogrody Społeczne”
- Kongres „Metropolia Kultury”
- Spotkanie informacyjne poświęcone działalności Polskiego Czerwonego Krzyża w ramach pracy na rzecz Przywracania Więzy Rodzinnych
- Konferencja pn. „Wzmacnianie systemu ochrony dzieci przed przemocą”
- Inauguracja Roku Akademickiego 2023/2024 szkoły Humanitas w Sosnowcu

- I Konferencja Regionalną dla Powiatów Model Wsparcia Międzysektorowego w Praktyce Powiatów Woj. Śląskiego
- Konferencja pn. „Wdrażanie i monitorowanie dostępności w instytucjach publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami”
- Debata panelowa „Przygotowanie do samodzielnego życia-zadania systemu i pieczy zastępczej”
- Panel dyskusyjny pn. „Biznes społeczny - Dwa światy, jeden cel”
- Światowy Dzień Ubogich - spotkanie osób, wspólnot oraz instytucji, które w swojej działalności troszczą się o Ubogich na terenie Diecezji Katowickiej
- Gala Finałowa „Śląski Prometeusz 2023 – Wojewódzka Nagroda dla Pracowników Systemu Pomocy i Integracji Społecznej”
- Forum Edukacji Dorosłych
- Konferencja pn. „Uwolnić potencjał: Poprawa systemu opieki zastępczej dla dzieci/Alternatywna opieka rodzinna,
- Konferencja pn. „Samorządy nie marnują”
- Konferencja - pn. Dziecko w Centrum – tworzenie lokalnych systemów ochrony dzieci przed krzywdzeniem
- Konferencja ogólnopolska pn. „Opieka długoterminowa w Polsce - dzisiaj i jutro”
- Śląski Festiwal Nauki Katowice
- Konferencja pt. „Zaburzenia posttraumatyczne u dzieci i młodzieży”
- Konferencja szkoleniowa w ramach cyklu „Polityka społeczna i praca socjalna – jak to jest zrobione? Nowatorskie działania instytucji edukacyjnych, reintegracji społecznej i zawodowej oraz służb zatrudnienia na rzecz osób podejmujących aktywność zawodową.”
- Konferencja „Aktywizacja zawodowa i co dalej? Proces reintegracji Polska-Ukraina”

16.2 Artykuły, publikacje, kontakty z mediami

W maju 2023 r. Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielił wywiadu Radiu Katowice na temat przemocy wobec osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, koncentrując się na sposobach rozpoznawania zjawiska przemocy oraz zapobiegania jej, a także informując o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby poszkodowane.

W dniu 18.05.2023 r. Główny Specjalista Psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielił krótkiego wywiadu telewizji TVN 24 dotyczącego poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze przez MOPS Katowice. Poinformował, że obecnie Ośrodek poszukuje kandydatów na rodziny zastępcze dla kilkudziesięciu dzieci poniżej 10 r. ż. przebywających w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Wskazał również na potencjalne przyczyny wpływające na trudności w pozyskiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze. Przedstawił warunki jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą.

W dniu 19.05.2023 r. Główny Specjalista Psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej uczestniczył w nagraniu programu emitowanego przez Radio eM w dniu 24.05.2023 r. w ramach projektu społeczna strefa Katowic. Program był poświęcony rodzicielstwu zastępczemu oraz poszukiwaniu kandydatów na rodziny zastępcze. W programie rozmawiano o blaskach rodzicielstwa zastępczego, poruszono kwestię warunków jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą oraz kwestię tego, na jakie wsparcie mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze. Rozmawiano również o potrzebach tutejszego Ośrodka w zakresie pozyskania nowych rodzin zastępczych, które mogłyby przejąć opiekę nad wychowankami przebywającymi w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Zaproszono potencjalnych kandydatów na rodzinę zastępczą do kontaktu z pracownikami Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w nowej siedzibie mieszczącej się przy ul. Wita Stwosza 7 w Katowicach.

We wrześniu 2023 r. Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielił wywiadu Radiu Katowice na temat Projektu „Niebieski Parasol”, który skupia się na przeciwdziałaniu przemocy wobec osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

W październiku 2023 r. Kierownik Działu ds. Osób Bezdomnych udzielał wywiadów dla telewizji: TVP3, TVS oraz Radia eM dotyczącego pomocy osobom bezdomnym.

16.3 Nagrody, wyróżnienia

W dniu 15 marca 2023 r. Kierownik i Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej otrzymali od Wydziału Powiadamiania Ratunkowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, podziękowanie za gotowość i zaangażowanie w przeprowadzenie spotkań edukacyjnych dla operatorów numerów alarmowych.

W dniu 25 maja 2023 r. Kierownik i Pracownicy Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. osób z zaburzeniami psychicznymi otrzymali podziękowanie od organizatora Konferencji pn. „Śląsk i Zagłębie przeciw depresji”, za wsparcie przy jej realizacji oraz współpracę w temacie zdrowia psychicznego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dnia 9 czerwca 2023 r. otrzymał podziękowanie w imieniu Stowarzyszenia Mieszkańców, Przyjaciół i Sympatyków „REVITA”, Rady Dzielnicy Nr 11 Wełnowiec - Józefowiec oraz Miejskiego Domu Kultury „Koszutka” za wsparcie przy organizacji Obchodów Dni Wełnowca – Józefowca 2023.

W dniu 20 czerwca 2023 r. Kierownik i Pracownicy Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 9 w Katowicach otrzymali od Świetlicy Specjalistycznej św. Agaty z Ośrodka św. Jacka, podziękowanie za współpracę i zaangażowanie na rzecz podopiecznych świetlicy i ich rodzin.

W dniu 28 czerwca 2023 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy otrzymała podziękowanie w imieniu całej społeczności Szkoły Podstawowej nr 48 im. Juliusza Ligonia w Katowicach za wspieranie działań placówki, zaangażowanie i owocną współpracę w roku szkolnym 2022/2023. Pracownicy Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 9 w Katowicach również otrzymali od wyżej wymienionej Szkoły podziękowanie za zaangażowanie i profesjonalizm dzięki któremu możliwa była realizacja wspólnych przedsięwzięć mających na celu dobro dziecka.

W dniu 9 października 2023 r. Pracownicy Działu Projektów i Inicjatyw otrzymali podziękowanie od Pełnomocnika Prezydenta ds. Równego Traktowania Urzędu Miasta Katowice za zaangażowanie w przygotowanie i przebieg spotkania dla Seniorów i Seniorów, które odbyło się w Centrum Organizacji Pozarządowych.

W dniu 15 listopada 2023 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy oraz Pracownicy otrzymali podziękowanie od Polskiego Stowarzyszenia Superwizji Pracy Socjalnej za udział w projekcie pod nazwą Wsparcie rozwoju pracowników polskiego systemu pomocy społecznej, finansowanego przez UNICEF.

W dniu 15 listopada 2023 r. odbyła się finałowa Gala Konkursu „Śląski Prometeusz 2023” – wojewódzka nagroda dla pracowników systemu pomocy i integracji społecznej, organizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. W kategorii pielęgniarz / pracownik socjalny zostało wyróżnionych 2 pracowników, a w kategorii asystent rodziny pracownik otrzymał nagrodę główną „Śląski Prometeusz 2023”.

W dniu 21 listopada 2023 r. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach otrzymali podziękowanie z okazji Dnia Pracownika Socjalnego od Stowarzyszenia „Szansa dla Każdego” z Katowic za życzliwość, pomoc i wsparcie okazywane podopiecznym Organizacji.

W 2023 r. Pracownicy Ośrodka zostali dwukrotnie odznaczeni Medalami za długoletnią służbę. We wrześniu odznaczenia państwowe, w imieniu Prezydenta RP wręczył Wiceprezydent Miasta Katowice. Brązowy medal za długoletnią służbę otrzymało 4 zasłużonych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 12 pracowników srebrny medal oraz 3 pracowników złoty medal. Natomiast w listopadzie w imieniu Prezydenta RP, Wojewoda Śląski wręczył brązowy medal 2 zasłużonym pracownikom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, 12 pracownikom srebrny medal oraz jednemu pracownikowi złoty medal.

16.4 Kampania Na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach prowadził przy współpracy z WPS kolejną edycję kampanii na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Kampania ma na celu pozyskanie z grona mieszkańców Katowic kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach promował Rodzicielstwo Zastępcze podczas pikników finansowanych ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF oraz ze środków projektu unijnego „Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – KATOWICE – MIASTO NA PRAWACH POWIATU – cz. 1, 2 oraz 3”, które odbyły się w terminach: 02.06.2023 r., 03.06.2023 r., 10.06.2023 r., 11.06.2023 r., 14.06.2023 r., 17.06.2023 r., 22.06.2023 r., 05.08.2023 r., 02.09.2023 r., 03.09.2023 r., 09.09.2023 r. oraz 23.09.2023 r.

W dniu 01.07.2023 r. odbył się Festyn rodzinny oraz mecz charytatywny na stadionie przy ul. Asnyka w Katowicach zorganizowany przez katowicką Fundację Wspieramy Marzenia. Podczas wydarzenia promowano ideę rodzicielstwa zastępczego.

W trakcie Pikników dystrybuowano ulotki promujące Rodzicielstwo Zastępcze pt. „Rodzina zastępcza – dom, który łączy” oraz poradniki pt. „10 pytań o rodzicielstwo zastępcze”. Dystrybuowano gadżety promocyjne m. in. kubki ceramiczne, balony, torby typu non-woven oraz długopisy. Przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej promowali ideę rodzicielstwa występując w specjalnie na ten cel przygotowanych koszulkach.

W 2023 roku promocja Rodzicielstwa Zastępczego realizowana była poprzez reklamę w prasie, mediach społecznościowych, Katowickim Informacyjnym Serwisie SMS. W lutym oraz wrześniu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przesłał pismo do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice w sprawie zamieszczenia informacji w Katowickim Serwisie SMS informacji dotyczącej prowadzonej kampanii promującej Rodzicielstwo Zastępcze. W kwietniowym wydaniu informatora miejskiego „Nasze Katowice” został zamieszczony artykuł „Zostań rodzicem zastępczym” W październikowym wydaniu informatora miejskiego „Nasze Katowice” został zamieszczony artykuł „Rodzina na zastępstwo” zachęcający mieszkańców Katowic do pełnienia roli rodziny zastępczej, zamieszczono również informacje kto może zostać rodzicem zastępczym, na jaką pomoc mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze oraz dane kontaktowe do działów, do których osoby chętne mogą się zgłaszać.

W dniu 15.03.2023 roku pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej wzięli udział w wizycie studyjnej w Centrum Administracyjnym Pieczy Zastępczej w Łodzi, której celem była wymiana dobrych praktyk w zakresie promocji rodzicielstwa zastępczego. W trakcie spotkania pracownicy katowickiego Ośrodka mieli możliwość zapoznać się z działaniami realizowanymi w obszarze pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia kampanii rodzicielstwa zastępczego. Pracownicy katowickiego Ośrodka mieli okazję spotkać się zarówno z Dyrektorem wspomnianego Centrum jak i jego pracownikami ze szczególnym uwzględnieniem pracowników zatrudnionych w dziale promocji pieczy zastępczej, a także pracowników pracujących w działach zajmujących się takimi obszarami działalności Centrum jak asysta rodzinna czy piecza zastępcza.

W dniu 07.06.2023 r. Główny Specjalista Psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej uczestniczył w spotkaniu podsumowującym grupy pilotażowej w/s współpracy placówek i instytucji wspierających w dzielnicy Dąbrówka Mała. Spotkanie odbyło się w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 3 w Katowicach ul. Grzegorzka 4. Na spotkaniu przedstawiono uczestnikom warunki jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą, omówiono przebieg procesu opiniowania osób gotowych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Przedstawiono również ofertę wsparcia, na jaką mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze. Rozmawiano również o potrzebach tutejszego Ośrodka w zakresie pozyskania nowych rodzin zastępczych, które mogłyby przejąć opiekę nad wychowankami przebywającymi w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Ponadto 15.06.2023 r. w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 12 w Katowicach ul. Wiosny Ludów 22 odbyło się spotkanie Zespołu do spraw interwencji w rodzinie. Uczestniczył w nim pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, który opowiedział podczas spotkania czym jest rodzicielstwo zastępcze, poruszył kwestię warunków, jakie trzeba spełniać, aby pełnić funkcję rodziny zastępczej oraz ogłosił, że miasto Katowice poszukuje kandydatów do w/w funkcji. Ponadto rozdał ulotki oraz poradniki dotyczące rodzicielstwa zastępczego.

W lipcu 2023 roku Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii we współpracy z Zespołem ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej przygotował materiał dla Gazety Prawnej na temat „Czy i jak rozwiązywany jest problem braku rodzin zastępczych na Państwa terenie?” W materiale opisano działania realizowane w 2023 roku oraz w latach poprzednich.

W dniu 26.09.2023 r. pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii brali udział w Ogólnopolskiej Konferencji „Już jesteś?” Rodzicielstwo Zastępcze: Wyzwania i Sukcesy, która odbyła się w siedzibie Ministerstwa Rozwoju i Technologii w Warszawie. Organizatorem konferencji była Fundacja

„Edukacja z Wartościami” w ramach realizacji ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej konkursu ofert „Realizacja kampanii społecznej promującej rodzicielstwo zastępcze. Edycja 2023”. Konferencja zapoczątkowała ogólnopolską kampanię pod nazwą „Już jesteś?”, której zadaniem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa oraz wzmocnienie społecznego dyskursu na rzecz wsparcia i rozwoju rodzicielstwa zastępczego. Podczas konferencji zabrali głos m.in.: Pani Marlena Małag – Minister Rodziny i Polityki Społecznej, Pani Barbara Socha – Wiceminister Rodziny i Polityki Społecznej, Pełnomocniczka Rządu ds. Polityki Demograficznej, Pan Jacek Weigl – Prezes Fundacji „Edukacja z Wartościami”, Pani Agata Skalec - Ruczyńska – koordynator ds. projektów Fundacji EY oraz opiekunowie zastępczy i wychowanki rodzinnego domu dziecka. Pani Agata Skalec-Ruczyńska podczas konferencji poruszała treści nt. „Pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych – uwarunkowania i rekomendacje”, przedstawiła również wyniki badań, które przeprowadziła wśród zawodowych opiekunów zastępczych. Konferencję zakończył panel dyskusyjny pt. „Co pomaga w pozyskiwaniu kandydatów na rodziców zastępczych”, w którym brały udział przedstawicielki organizacji związanych z rodzicielstwem zastępczym (Stowarzyszenie „Jedno serce”, Fundacja „Wielkie serce” oraz Fundacja „Edukacja z Wartościami”), jak również Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z Białej Podlaskiej oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie. Prelegentki wskazywały na wyzwania związane z pozyskiwaniem rodziców zastępczych: edukacja społeczna w zakresie rodzicielstwa zastępczego, zmiana odbioru społecznego rodzicielstwa zastępczego, brak chętnych do pełnienia funkcji rodziców zastępczych, trud podejmowania decyzji, aby zostać rodziną zastępczą, niespełnianie warunków mieszkaniowych wśród kandydatów na rodziny zastępcze, pozyskiwanie kandydatów, którzy przyjmą dzieci chore czy dużą liczbę rodzeństwa, właściwe postrzeganie potrzeb dziecka, odpowiedzialność za dziecko, konieczność zrezygnowania z pracy przez jednego z rodziców, młode matki, pozbawione rodziny naturalnej, powinny być umieszczane w rodzinnych formach pieczy zastępczej, podobnie jak dzieci, które doznały szczególnych traum, rodzice, którzy mogliby być równocześnie terapeutami. W czasie panelu dyskusyjnego podawane były przykłady skutecznych programów realizowanych na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Prelegentki zwracały uwagę na edukację i szkolenia, nie tylko dla rodziców zastępczych, ale również dla pracowników ośrodków będących realizatorami pieczy zastępczej, urzędników, nauczycieli itp. Podczas panelu dyskusyjnego podkreślany był również aspekt szeroko pojętej współpracy (międzysektorowej, z włączeniem podmiotów ze świata biznesu) oraz Networking. Jako najskuteczniejsze formy docierania do potencjalnych kandydatów na rodziców zastępczych wymieniano przede wszystkim portale społecznościowe np. Facebook, Internet, współpracę ze specjalistami od marketingu, bogate kontakty biznesowe.

W dniu 05.10.2023 roku wysłano pismo do Wydziału Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Katowice z prośbą o wsparcie realizacji Kampanii poprzez przekazanie listu Prezydenta Miasta Katowice w sprawie promocji Kampanii na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego obsługiwany inwestorom oraz przedsiębiorcom. Wraz z pismem udostępniono ulotkę oraz plakat promujące rodzicielstwo zastępcze.

W dniu 06.10.2023 roku wysłano pismo do Księdza Arcybiskupa Metropolity Katowickiego z prośbą o wsparcie realizowanej Kampanii poprzez odczytanie przygotowanej informacji na temat Kampanii na Rzecz Rodzicielstwa Zastępczego podczas Mszy Świętych w katowickich parafiach, zamieszczenie informacji na stronach internetowych parafii oraz wywieszenie w parafialnych gablotach informacyjnych plakatu i ulotki promujących rodzicielstwo zastępcze.

Ponadto wysłano pismo do Dyrektora Zakładu Zieleni Miejskiej dotyczące wyrażenia zgody na utworzenie w Katowicach skweru rodziców zastępczych oraz nasadzenie drzewa rodzicielstwa zastępczego. Zaplanowano także instalację figurki beboka wizualizującą 3 osobową „rodzinę beboczą”.

W 2023 roku 21 osób powzięło informację o możliwości i warunkach, które należy spełnić, aby zostać rodziną zastępczą. Dane pozyskano od Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W minionym okresie sprawozdawczym na terenie Katowic odbyło się dziewięć pikników kulturalno-integracyjnych, podczas których Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej promował rodzicielstwo zastępcze. Ponadto odbył się festyn rodzinny oraz mecz charytatywny organizowany przez katowicką Fundację Wspieramy Marzenia. W pracę na rzecz szerzenia idei rodzicielstwa zastępczego podczas w/w wydarzeń było zaangażowanych 10 pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej. W trakcie pikników, festynu

i meczu charytatywnego rozdawane były gadzety promujące rodzicielstwo zastępcze, takie jak długopisy, kubki, torby, ulotki i poradniki.

W dniu 11.12.2023 r. w Miejskim Domu Kultury w Katowicach Giszowcu odbyło się spotkanie integracyjne dla katowickich zawodowych rodzin zastępczych, które zostały zaproszone wraz z dziećmi zarówno tymi umieszczonymi w pieczy zastępczej jak i własnymi na uroczysty poczęstunek. W spotkaniu wziął udział Wiceprezydent Miasta Katowice, Naczelnik Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Miasta oraz Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Spotkanie umiliły występy dzieci ze Świetlic Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubów Młodzieżowych działających w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Każde dziecko biorące udział w spotkaniu otrzymało od Mikołaja, który swoją obecnością uświetnił tę imprezę, paczkę ze słodkim upominkiem, a ponadto zawodowym rodzinom zastępczym zostały wręczone bony prezentowe.

W dniu 15.12.2023 r. odbyło się spotkanie w ramach „Kawiarenki rodzin zastępczych”. Jego celem było umożliwienie integracji i stworzenie przestrzeni dla wymiany doświadczeń katowickich rodzin zastępczych. W wydarzeniu wzięło udział 19 osób. Podczas jego trwania Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Katowicach przedstawił plan szkoleń dla rodzin zastępczych i usamodzielnionych wychowanków na rok 2024. Na zakończenie spotkania odbył się „Bajkowy konkurs z nagrodami”.

Informacja dotycząca kampanii zamieszczona była na stronie internetowej Ośrodka oraz na portalach społecznościowych prowadzonych przez Ośrodek. Statystyki dotyczące odsłon strony internetowej MOPS dotyczącej rodzicielstwa zastępczego <https://www.mops.katowice.pl/node/2625> wskazują, że w 2023 roku było 697 odsłon ww. strony internetowej. Największa liczba wyświetleń strony zanotowano w maju oraz lipcu 2023 roku.

XVII. SYSTEM WSPARCIA ROZWOJU ZAWODOWEGO DLA PRACOWNIKÓW OŚRODKA

17.1 Szkolenia indywidualne

Pracownicy Ośrodka uczestniczą w różnych formach podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Prowadzona w MOPS Katowice działalność szkoleniowa ma na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzią na zapotrzebowanie mieszkańców Katowic.

W 2023 roku pracownicy uczestniczyli w **69 szkoleniach**, w tym 232 pracowników w **34 szkoleniach bezpłatnych** oraz 71 pracowników w **35 szkoleniach płatnych**. Łącznie na szkolenia płatne wydano **31 732,00 zł**.

Pracownicy MOPS uczestniczyli również w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. W sumie w szkoleniach tych uczestniczyło **17 pracowników**. Szkolenia organizowane były w ramach:

- projektu pn. „Sami-Dzielni!- Nowe standardy mieszkalnictwa wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi”,
- projektu pn. „Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim”,
- projektu pn. „Współpraca się oplaca – koordynacja sektora ekonomii społecznej w województwie śląskim”,
- Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2023 rok,
- Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w województwie śląskim na lata 2021-2022,
- Programu przeciwdziałania uzależnieniom w województwie śląskim na lata 2022-2030.

17.2 Szkolenia grupowe

W ramach dbania o podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników Ośrodka oraz rozwój ich umiejętności zawodowych w 2023 r. zostały zaplanowane, przygotowane i zrealizowane szkolenia specjalistyczne prowadzone zarówno przez pracowników Ośrodka jak i zlecone do realizacji podmiotom zewnętrznym. Stanowiły one odpowiedź na zidentyfikowane i stale aktualizowane zapotrzebowanie zgłaszane przez pracowników Ośrodka. W 2023 roku w odniesieniu do zaistniałej sytuacji, w celu podniesienia jakości świadczonych usług przez Ośrodek na rzecz m.in. uchodźców z Ukrainy podjęto także działania nakierowane na uruchomienie cyklu szkoleń w formule wyjazdowej i stacjonarnej dla kadry tutejszego Ośrodka. Realizację szkoleń rozpoczęto od II kwartału 2023 r., a zakończono w IV kwartale 2023 r. Szkolenia organizowane były ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF.

	Liczba szkoleń	Liczba uczestników	Koszt szkoleń
Szkolenia płatne (w 2023 roku finansowane ze środków UNICEF)	73	408	481 838,00 zł
Szkolenia bezpłatne	17	145	-----
Suma	90	553	481 838,00 zł

17.3 Konsultacje indywidualne

W 2023 roku pracownicy jednostek wsparcia (CPS, CRS, OIK, ZPZ, Sekcji Prawnej) udzielali konsultacji indywidualnych pracownikom Ośrodka pracującym z różnymi grupami klientów. Celem konsultacji indywidualnych było wsparcie pracownika w pracy z klientem pomocy społecznej, ustalenie zakresu działań podejmowanych na rzecz klienta/rodziny, a także uzyskanie większego wglądu w swoje umiejętności zawodowe.

Rodzaj konsultacji	Liczba godzin konsultacji	Liczba spotkań konsultacyjnych
Psychologiczne i pedagogiczne	222	339
Poradnictwo zawodowe	33	506
Udzielanych przez konsultantów OIK	131	250
Udzielane przez konsultantów CRS	247	165
Udzielane przez konsultantów prawnych	403	1706

17.4 Studia podyplomowe, specjalizacje

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej umożliwia pracownikom podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formie kształcenia i dokształcania prowadzonego w szkołach dla dorosłych, na studiach licencjackich, magisterskich, magisterskich uzupełniających oraz na studiach podyplomowych.

W 2023 roku zawartych zostało **6 umów** szkoleniowych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych i przyznanie dodatkowych świadczeń dla pracowników biorących udział w studiach podyplomowych, studiach niestacjonarnych II stopnia oraz studiach stacjonarnych jednolitych magisterskich.

W 2023 roku **4 pracowników** Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ukończyło studia podyplomowe w tym 3 w ramach środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz **1 pracownik** ukończył studia wyższe pierwszego stopnia.

17.5 Superwizje indywidualne i grupowe

W 2023 roku kontynuowano poradnictwo metodyczne skierowane do pracowników Ośrodka w formie superwizji psychologicznych i merytorycznych.

Celem superwizji psychologicznych i merytorycznych jest wspieranie pracowników Ośrodka w realizacji zadań, w szczególności w prowadzeniu pracy socjalnej z klientami pomocy społecznej. Superwizje prowadzone były przez superwizorów posiadających niezbędne kompetencje i kwalifikacje.

Liczba superwizji psychologicznych	164
Liczba godzin superwizji psychologicznych	365
Liczba superwizji merytorycznych	87
Liczba godzin superwizji merytorycznych	182

17.6 Wizyty studyjne

W dniu 15.03.2023 r. pracownicy Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii uczestniczyli w wizycie studyjnej w Centrum Administracyjnym Pieczy Zastępczej z Łodzi, podczas której mieli możliwość zapoznać się z działaniami realizowanymi w obszarze pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia kampanii rodzicielstwa zastępczego.

W dniach 20-21.11.2023 r. pracownicy Działu ds. Osób Bezdomnych uczestniczyli w wizycie studyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej z Ostrowca Świętokrzyskiego. Wizyta poświęcona była standardom placówek dla osób bezdomnych jak również przyjętych rozwiązań w obszarze partnerstwa międzysektorowego w Katowicach.

W dniach 7-8.12.2023 r. pracownicy Działu ds. Osób Bezdomnych uczestniczyli w wizycie studyjnej Ośrodków Pomocy Społecznej z Włocławka oraz Tarnowa. Wizyta poświęcona była standardom placówek dla osób bezdomnych jak również przyjętych rozwiązań w obszarze partnerstwa międzysektorowego w Katowicach.

17.8 Biblioteka

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach dokłada wszelkich starań, aby pracownicy mogli stale podnosić swoje kompetencje, uzupełniać wiedzę. Biblioteka zakładowa Ośrodka posiada na stanie pozycje książkowe, czasopisma specjalistyczne oraz materiały audiowizualne.

Stan całkowity zasobu bibliotecznego	2 586 pozycji
--------------------------------------	----------------------

XVIII. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZEZ OŚRODEK W CELU ROZSZERZENIA OFERTY WSPARCIA

18.1 Projekty realizowane w 2023 roku (źródła finansowania)

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Grupa docelowa	Działania	Termin realizacji projektu	Łączne nakłady finansowe w zł
Korekcyjno-edukacyjny „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na rok 2023	Osoby mające problem ze złością, agresją i stosujące przemoc.	Prowadzenie zajęć w formie grupowej dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz monitoring osób które ukończyły Program i ich rodzin pod kątem występowania przemocy domowej.	01.01.2023 r. - 31.12.2023 r.	Przyznana dotacja na 2023r.: 20700,00zł Wykonanie za 2023 r.: 19799,97 zł

opis zadania znajduje się w rozdziale 9.5.

Nazwa projektu	Źródło finansowania	Grupa docelowa	Działania	Termin realizacji projektu	Łączne nakłady finansowe w zł
„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu- II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 81 os.(57 K, 24M) zamieszkujących Dzielnice Janów– Nikiszowiec, doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem	Realizacja zadań związanych z organizowaniem społeczności lokalnej: Osiedle Janów i Osiedle Kolonia Wysockiego (Korea), działania rewitalizacyjne w osiedlu Nikiszowiec.	30.10.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 155 420 zł Wykonanie w 2023 r.: 16 548,30 zł w tym wkład własny MOPS: 10 854,06 zł
„Centrum Społecznościowe „Szopki” w Szopienicach - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Osoby będące częścią społeczności lokalnej na terenie rewitalizowanym tj.: dzielnicy Szopienice – Burowiec, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób (120 osób)	Realizacja programu aktywności lokalnej, w tym: organizowanie społeczności lokalnej, realizacja działań środowiskowych wzmacniających potencjał społeczności lokalnej, działania kulturalne, wsparcie reintegracji zawodowej mieszkańców.	01.11.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 899 277 zł Wykonanie w 2023 r.: 3 766,98 zł w tym wkład własny MOPS: 3 750,10 zł

„Centrum społecznościowe „Nasze Zależę” - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 86 os. (55K, 31M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących rewitalizowany obszar dzielnicy Katowice-Zależę.	Organizowanie społeczności lokalnej; Klub społecznościowy dla dzieci i młodzieży; Punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej; działania środowiskowe wzmacniające potencjał społeczności lokalnej; działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Zależę; Remont i adaptacja Centrum Społecznościowego „Nasze Zależę”; Doposażenie Centrum Społecznościowego „Nasze Zależę”	01.10.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 872 630 zł Wykonanie w 2023 r.: 17 023,51 zł w tym wkład własny MOPS: 2,92 zł
„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej - II etap”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 86 os.(55K, 31M) zamieszkujących dzielnicę Bogucice doświadczających wykluczenia lub zagrożonych wykluczeniem społecznym wraz z ich otoczeniem.	Organizowanie społeczności lokalnej; Działania środowiskowe wzmacniające potencjał i integrację społeczności lokalnej; Punkt poradnictwa i informacji obywatelskiej, „Lider w działaniu” – cykl warsztatów kompetencji społecznych; Działania kulturalne uzupełniające ofertę wsparcia w projekcie; Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców dzielnicy Bogucice; Dzielnicowa Akademia Seniora w Bogucicach; Koszty użytkowania i doposażenia pomieszczeń Programu Aktywności Lokalnej „Markiefki 64,68”	01.01.2021 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 177 064 zł Wykonanie w 2023 r.: 19 827,23 zł w tym wkład własny MOPS: 4 582,73 zł

„Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach - II etap”	9.2.1 RPO WSL 2014-2020	135 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie (102 kobiety i 33 mężczyzn). Rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osoby niepełnosprawne.	Mieszkanie treningowe dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, mieszkanie chronione dla osób z niepełnosprawnością, wsparcie rodziny - asysta rodziny, usługi poradnictwa i wsparcia specjalistycznego – wsparcie terapeuty i pedagoga.	01.01.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 2 897 310 zł Wykonanie w 2023 r.: 45 289,51 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – II etap.”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi co najmniej 80 osób (40K/40M) zamieszkujących Miasto Katowice	W ramach projektu będą realizowane następujące działania: Organizowanie społeczności osób niepełnosprawnych, Punkt Poradnictwa i Informacji, Wsparcie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i kulturalnym, Wsparcie realizacji inicjatyw oddolnych na rzecz poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, Integracyjny Klub Osób z Niepełnosprawnością, Działania grup treningowo-wspierających uzupełniających ofertę wsparcia osób niepełnosprawnych, Trener pracy, Wsparcie otoczenia osób niepełnosprawnych.	01.01.2020 – 31.12.2022	Koszt projektu: 1 632 604 zł Wykonanie w 2023 r.: 10 580,99 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł
„Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupę docelową stanowi 149 osób zamieszkujących dwie katowickie dzielnice – Śródmieście i Zawodzie, w tym zwłaszcza osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	W ramach projektu realizowane będą następujące działania: animacja lokalna, Klub Senior+ w Śródmieściu, Dzielnicowa Akademia Seniora w Zawodziu, Akademia Lidera Społeczności Lokalnej, Program wspierający reintegrację zawodową mieszkańców w dzielnicy Śródmieście i Zawodzie, działania kulturalne oraz środowiskowe wzmacniające potencjał i	01.11.2020-31.12.2022	Koszt projektu: 1 714 516 zł Wykonanie w 2023 r.: 11 940,16 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł

			integrację społeczności lokalnej.		
„Program Aktywności Lokalnej Welnowiec-Józefowiec i Dąb”	9.1.5 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 60 osób (37K,23M) zagrożonych ubóstwem, wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, zamieszkujących obszar dzielnicy Welnowiec-Józefowiec oraz Dąb.	Realizacja Programu Aktywności Lokalnej Welnowiec – Józefowiec i Dąb organizowanie społeczności lokalnej dla młodzieży, osób dorosłych wraz z dziećmi oraz osób w wieku senioralnym, realizacja działań środowiskowych wzmacniających potencjał społeczności lokalnej, działania kulturalne, wsparcie reintegracji zawodowej mieszkańców.	01.01.2021 – 31.12.2022 r.	Koszt projektu: 939 718 zł Wykonanie w 2023 r.: 17 205,07 zł w tym wkład własny MOPS: 765,89 zł
„Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU - cz. 1”	9.2.10 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 60 osób (40K/20M) dotkniętych skutkami kryzysu migracyjnego związanego z wojną na terytorium Ukrainy, przebywających na terenie gminy Katowice	W ramach projektu realizowane są następujące działania: - 2 grupy wsparcia, - zajęcia indywidualne z języka polskiego dla ukraińskich rodzin, - działania integracyjne, takie jak: piknik rodzinny, wyjazdy tematyczne.	01.11.2022 – 30.06.2023 r.	Koszt projektu: 529 412 zł Wykonanie w 2023 r.: 434 349,73 zł w tym wkład własny MOPS: 60 412,00 zł
„Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH	9.2.10 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 60 osób (40K/20M) dotkniętych skutkami kryzysu migracyjnego związanego z wojną na terytorium Ukrainy, przebywających na terenie gminy Katowice	W ramach projektu realizowane są następujące działania: - 2 grupy wsparcia, - zajęcia indywidualne z języka polskiego dla ukraińskich rodzin, - działania integracyjne, takie jak: piknik rodzinny, wyjazdy tematyczne.	01.11.2022 – 30.06.2023 r.	Koszt projektu: 529 412 zł Wykonanie w 2023 r.: 408 669,95 zł w tym wkład własny MOPS: 60 412,00 zł

POWIATU - cz. 2”					
„Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU - cz. 3”	9.2.10 RPO WSL 2014-2020	Grupą docelową jest 60 osób (40K/20M) dotkniętych skutkami kryzysu migracyjnego związanego z wojną na terytorium Ukrainy, przebywających na terenie gminy Katowice	W ramach projektu realizowane są następujące działania: - 2 grupy wsparcia, - zajęcia indywidualne z języka polskiego dla ukraińskich rodzin, - działania integracyjne, takie jak: piknik rodzinny, wyjazdy tematyczne.	01.11.2022 – 30.06.2023 r.	Koszt projektu: 529 412 zł Wykonanie w 2023 r.: 407 585,71 zł w tym wkład własny MOPS: 60 412,00 zł
„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023	Fundusz Solidarnościowy	Grupą docelową jest 165 osób z orzeczeniami o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub dzieci do lat 16	W ramach Programu realizowana będzie usługa Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej na rzecz mieszkańców Miasta Katowice	16.02.2023 – 31.12.2023	Koszt programu: 1 977 484,61 zł Wykonanie za 2023 r.: 1 846 081,36 zł w tym wkład własny MOPS: 186 504,76 zł
„Niebieski Parasol – program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych”	Norweski Mechanizm Finansowy 2014-2021, Program Sprawiedliwość	Grupą docelową są osoby starsze (65+) oraz z niepełnosprawnościami; opiekunów rodzin osób starszych i z niepełnosprawnościami; społeczności lokalne zamieszkujące obszar projektu oraz przedstawicieli służb i instytucji oraz pracowników dziennych domów pomocy społecznej.	Realizacja szkoleń dla specjalistów realizujących wsparcie dla osób w wieku senioralnym oraz z niepełnosprawnością, spotkań edukacyjno-informacyjnych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, spotkań edukacyjno-informacyjnych dla członków rodzin i opiekunów osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz seminarium na rozpoczęcie projektu.	01.03.2023 – 31.12.2023	Koszt programu: 94 556,00 zł Wykonanie w 2023 r.: 83 064,71 zł w tym wkład własny MOPS: 0,00 zł

*Wydatki nie uwzględniają wkładu prywatnego Partnera.

18.2 „Program zajęć grupowych dla osób mających problem ze złością, agresją i stosujących przemoc w rodzinie”.

Opis ww. programu w rozdziale IX.

18.3 Projekty konkursowe ze środków EFS

Projekty realizowane przez MOPS w 2023 roku to:

Oś priorytetowa	Działanie/ Poddziałanie	Lp.	Tytuł projektu	Wartość projektu ogółem	Uwagi
IX Włączenie społeczne	Działanie 9.1. Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.5. Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs	1.	Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – II etap.	1 435 722,29 zł.	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0046/20-00
		2.	Centrum Społecznościowe - "Nasze Załęże" – II etap.	1 187 614,13 zł.	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-006E/20-00
		3.	Centrum Społecznościowe „SZOPKI” w Szopienicach – II etap.	2 156 024,59 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0049/20-00
		4.	„Program aktywności lokalnej Welnowiec – Józefowiec i Dąb”	939 717,45 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-004C/20-00
		5.	Katowice, miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – II etap.	1 632 603,96 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0047/20-00
		6.	Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – II etap.	1 261 296,12 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-004A/20-00
		7.	Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”	2 118 528,77 zł	Umowa o dofinansowanie

					projektu: UDA-RPSL.09.01.05-24-0080/20-00
	Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Poddziałanie 9.2.1 rozwój usług społecznych – ZIT	9.	Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – II etap.	2 897 310,00 zł.	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.01-24-02HA/17-00
	Działanie 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne Poddziałanie 9.2.10 Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – tryb nadzwyczajny	11.	Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – KATOWICE – MIASTO NA PRAWACH POWIATU – cz. 1	529 411,75 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.10-24-0075/22-00
		12.	Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – KATOWICE – MIASTO NA PRAWACH POWIATU – cz. 2	529 411,75 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.10-24-0076/22-00
		13.	Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy – KATOWICE – MIASTO NA PRAWACH POWIATU – cz. 3	529 411,75 zł	Umowa o dofinansowanie projektu: UDA-RPSL.09.02.10-24-0077/22-00

„Centrum Społecznościowe w Nikiszowcu – II etap”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

„Centrum Społecznościowe SZOPKI w Szopienicach – II etap”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

„Centrum społecznościowe Nasze Załęże – II etap”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

„Bogucice – moje miejsce na ziemi. Program aktywności lokalnej – II etap”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

„Katowice miasto otwarte – organizowanie społeczności lokalnej – II etap.”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek, który został zatwierdzony.

„Ramię w ramię. Rozwój usług społecznych w Katowicach – II etap”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

„Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu”

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

„Program Aktywności Lokalnej Welnowiec–Józefowiec i Dąb”.

Zakończono realizację projektu. W 2023 roku poniesiono koszty dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników oraz złożono końcowy wniosek o płatność, który został zatwierdzony.

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 ze środków Funduszu Solidarnościowego (Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej).

W 2023 roku z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej skorzystało 230 osób, dla których świadczone 55 434,50 godzin zegarowych usług AOON.

„Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU - cz. 1”

W 2023 roku prowadzono szereg działań na rzecz wsparcia ukraińskich rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zrealizowano:

- 206 spotkań z koordynatorami usług społecznych, realizując przy 1107 godzin zegarowych, w tym w ramach grup wsparcia:
 - 12 spotkań kreatywnych (w tym m.in. warsztaty robienia „bukietów jadalnych”, warsztaty aromaterapii, biżuterii z żywicy epoksydowej, plastyczne);
 - 15 wyjść integracyjnych (w tym m.in. Lodowisko Jantor: turniej hokeja na lodzie: Polska-Włochy; Kręgielnia Galaktyka, Papugarnia CARMEN, Ogrody Światel w Chorzowie, Laserhouse, Cinema City – Punkt 44: „Avatar 2”, Multikino, Aquadrom, ZOO, Legendia, Planetarium, Teatr ATENEUM „Piotruś Pan”, Muzeum Śląskie,);
 - 5 wydarzeń (Bal Karnawałowy, kina plenerowe, pikniki animacyjno - integracyjne).
- wsparto finansowo dzieci będące pod opieką opiekuna tymczasowego,
- przeprowadzono 638 godzin indywidualnych lekcji języka polskiego dla 31 osób,
- w dniu 22.06.2023 r. odbył się piknik integrujący społeczność polską i ukraińską,
- zorganizowano wyjazdy tematyczne dla rodzin (Gliwice - kanał gliwicki oraz Kolejkowo, zamki w Ogrodzieńcu i Będzinie, Pszczyna – park żubrów oraz Zamek Księżnej Daysi, Palmiarnia w Gliwicach, Zamek w Mirowie i Bobolicach, Alpakarnia, Ustroń – Park Leśnych Niespodzianek, Ogrody Kapias w Goczałkowicach, Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, Wisła – skocznia Małysha).

Z dniem 30.06.2023 roku zakończono realizację projektu. Końcowy wniosek o płatność został zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą.

„Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU - cz. 2”

W 2023 roku prowadzono szereg działań na rzecz wsparcia ukraińskich rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zrealizowano:

— 207 spotkań z koordynatorami usług społecznych, realizując 1040,50 godzin zegarowych, w tym w ramach grup wsparcia:

- 17 spotkań kreatywnych (w tym m.in. warsztaty robienia „bukietów jadalnych”, warsztaty aromaterapii, plastyczne, malowanie szali, warsztaty pieczenia, warsztaty z masy papierowej, tworzenie biżuterii z żywicy epoksydowej, zrealizowano cykl ogrodniczy: nasadzenia w kwietnikach w ogrodzie);
- 14 wyjść integracyjnych (w tym m.in. Lodowisko Jantor: turniej hokeja na lodzie: Polska-Włochy; Kręgielnia Galaktyka, Papugarnia CARMEN, Ogrody Światel w Chorzowie, Multikino „Titanic”, Cinema City – Punkt 44: „Avatar 2”, Teatr ATENEUM „Piotruś Pan”, Planetarium, Aquadrom, Laserhouse, ZOO, Legendia);

— wsparto finansowo dzieci będące pod opieką opiekuna tymczasowego,

— 469,5 godzin indywidualnych lekcji języka polskiego dla 72 osób,

— w dniu 03.06.2023 r. odbył się piknik integrujący społeczność polską i ukraińską,

— zorganizowano wyjazdy tematyczne dla rodzin (Gliwice - kanał gliwicki oraz Kolejkowo, zamki w Ogrodzieńcu i Będzinie, Pszczyna – park żubrów oraz Zamek Księżnej Daysi, Palmiarnia w Gliwicach, Zamek w Mirowie i Bobolicach, Alpakarnia, Ustroń – Park Leśnych Niespodzianek, Ogrody Kapias w Goczałkowicach, Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, Wisła – skocznia Małysza).

Z dniem 30.06.2023 roku zakończono realizację projektu. Końcowy wniosek o płatność został zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą.

„Usługi społeczne na rzecz ograniczenia skutków kryzysu wywołanego konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy - KATOWICE - MIASTO NA PRAWACH POWIATU - cz. 3”

W 2023 roku prowadzono szereg działań na rzecz wsparcia ukraińskich rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zrealizowano:

— 197 spotkań z koordynatorami usług społecznych, realizując 1056,5 godzin zegarowych, w tym w ramach grup wsparcia:

- 14 spotkań kreatywnych (w tym m.in. warsztaty robienia „bukietów jadalnych”, warsztaty aromaterapii, plastyczne, malowanie szali, warsztaty pieczenia, warsztaty zdobienia talerzy, warsztaty tworzenia torebek prezentowych, warsztaty z koralikami, tworzenie biżuterii z żywicy epoksydowej);
- 16 wyjść integracyjnych (w tym m.in. Lodowisko Jantor: turniej hokeja na lodzie: Polska-Włochy; Kręgielnia Galaktyka, Papugarnia CARMEN, Ogrody Światel w Chorzowie, Multikino „Titanic”, Laserhouse, Cinema City – Punkt 44: „Avatar 2”, Teatr ATENEUM „Piotruś Pan”, Aquadrom, Legendia, Multikino, Legendia, ZOO, Planetarium);

— 416 godzin indywidualnych lekcji języka polskiego dla 18 osób,

— w dniu 17.06.2023 r. odbył się piknik integrujący społeczność polską i ukraińską,

— zorganizowano wyjazdy tematyczne dla rodzin (Gliwice - kanał gliwicki oraz Kolejkowo, zamki w Ogrodzieńcu i Będzinie, Pszczyna – park żubrów oraz Zamek Księżnej Daysi, Palmiarnia w Gliwicach, Zamek w Mirowie i Bobolicach, Alpakarnia, Ustroń – Park Leśnych Niespodzianek, Ogrody Kapias w Goczałkowicach, Kopalnia Srebra i Sztolnia Czarnego Pstrąga w Tarnowskich Górach, Wisła – skocznia Małysza).

Z dniem 30.06.2023 roku zakończono realizację projektu. Końcowy wniosek o płatność został zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą.

„Niebieski Parasol – program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych”

Grupą docelową projektu są osoby starsze (65+) oraz osoby z niepełnosprawnościami; opiekunowie i rodziny osób starszych i z niepełnosprawnościami; społeczności lokalne zamieszkujące obszar projektu oraz przedstawiciele służb i instytucji, pracownicy dziennych domów pomocy społecznej. Realizacja zadań projektowych rozpoczęła się w marcu 2023 r. W kwietniu zorganizowano seminarium pn. "Niebieski Parasol - czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i niepełnosprawnych" oraz rozpoczęto działania informacyjne i promocyjne dotyczące projektu. Grupą docelową projektu są osoby starsze (65+) oraz osoby z niepełnosprawnościami; opiekunowie i rodziny osób starszych i z niepełnosprawnościami; społeczności lokalne zamieszkujące obszar projektu oraz przedstawiciele służb i instytucji, pracownicy dziennych domów pomocy społecznej. Realizacja zadań projektowych rozpoczęła się w marcu 2023 r. W maju zorganizowano seminarium pn. "Niebieski Parasol - czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i niepełnosprawnych" oraz rozpoczęto działania informacyjne i promocyjne dotyczące projektu. Do dnia 31.12.2023 r. wsparciem specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej objęto 5 Dziennych Domów Pomocy Społecznej na terenie Katowic, 1 schronisko dla bezdomnych mężczyzn, zorganizowano 12 spotkań edukacyjno - informacyjnych dla osób starszych i z niepełnosprawnością, 6 spotkań edukacyjno - informacyjnych dla opiekunów i rodzin, 2 szkolenia dla profesjonalistów (kadry Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz kadry Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku **przygotował i złożył wnioski o dofinansowanie projektów w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027.**

Złożone projekty:

1. W ramach naboru FESL.07.04-IZ.01-032/23:
 - Ramię w ramię – rozwój usług asystenckich w Katowicach,
 - Senior w wielkim mieście - rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej poprzez sieć Klubów Seniora,
2. W ramach naboru FESL.07.07-IZ.01-030/23;
 - Katowice Miasto Otwarte – Pomocna dłoń dla rodziny;
3. W ramach naboru FESL.10.24-IZ.01-024/23:
 - Centrum Społecznościowe Nasze Załęże. W stronę sprawiedliwej transformacji,
 - Centra Społecznościowe w Śródmieściu i Zawodziu. W stronę sprawiedliwej transformacji,
 - Bogucice - moje miejsce na ziemi. W stronę sprawiedliwej transformacji,
 - Nowe Centrum Społecznościowe w Dąbrówce Małej. W stronę sprawiedliwej transformacji,
 - Program Aktywności Lokalnej Welnowiec - Józefowiec i Dąb. W stronę sprawiedliwej transformacji,
 - Centrum Społecznościowe Szopki w Szopienicach. W stronę sprawiedliwej transformacji.

18.4 Inne działania Ośrodka realizowane w celu poszerzenia oferty wsparcia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w dniu 22.06.2023 r. ogłosił otwarty konkurs ofert o udzielenie dotacji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych podmiotom uprawnionym w formie powierzenia realizacji zadania: „Działalność na rzecz integracji społecznej i reintegracji zawodowej osób z niepełnosprawnością oraz osób z ich otoczenia”.

W ramach zadania w 2023 roku zrealizowano:

- w ramach **organizowania społeczności lokalnej osób z niepełnosprawnością**:
 - 32 aktywności (zajęć/spotkań/warsztatów),
 - 80 godzin zajęć sportowych/rekreacyjnych,
 - 2 - trzydniowe wyjazdy edukacyjno-integracyjne,
- w ramach **punkt Poradnictwa i Informacji osób z niepełnosprawnością**:
 - 160 godzin poradnictwa indywidualnego i/lub grupowego z zakresu dietetyki,
 - 160 godzin poradnictwa indywidualnego i/lub grupowego z zakresu psychologii,
 - 160 godzin poradnictwa indywidualnego i/lub grupowego z zakresu fizjoterapii,

— w ramach działań mających na celu **wsparcie udziału osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i kulturalnym**:

- 8 wyjść o charakterze integracyjnym,
- 8 wyjść kulturalno-sportowych,

— wsparcie **8 inicjatyw oddolnych** na rzecz poprawy sytuacji osób z niepełnosprawnością,

— w ramach usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym:

- 80 godzin doradztwa zawodowego,
- 80 godzin treningu pracy.

Okres realizacji zadania: 21.07.2023 – 30.11.2023.

Podmiot realizujący zadanie: Śląskie Centrum Profilaktyki i Psychoterapii.

Wartość przyznanej dotacji: 200 000,00 zł.

Wartość rozliczonej dotacji: 198 649,11 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pozyskał środki na realizację Programu „**Opieka wytnieniowa**” – **edycja 2023** w ramach Funduszu Solidarnościowego w formie:

- pobytu dziennego
- pobytu całodobowego

1. **Pobyt dzienny w ramach Programu „Opieka wytnieniowa”** przeznaczony był dla 8 osób z niepełnosprawnościami w tym dla dzieci i osób dorosłych w wymiarze 213 godzin na rok w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej z możliwością wskazania osoby, która będzie świadczyć usługę opieki wytnieniowej. W ramach pobytu dziennego usługa opieki wytnieniowej była realizowana w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, co pozwoliło na zapewnienie wsparcia rodzicom/opiekunom, odciążając ich w całodiennej opiece nad osobą niepełnosprawną, zapewniając im przerwę wytnieniową. Opieka wytnieniowa była realizowana w formie indywidualnych spotkań. W ramach pobytu dziennego realizowane było wsparcie polegające na spędzaniu wspólnego czasu w formie gier, zabaw i spacerów, ćwiczeń ogólnorozwojowych, treningów umiejętności społecznych i zaradności życiowej oraz zajęciach dot. dbania o higienę osobistą. W okresie sprawozdawczym z pobytu dziennego skorzystało 9 osób, w tym 5 osób dorosłych i 4 dzieci w łącznym wymiarze 1704 godzin. Większa liczba uczestników wyniknęła z sytuacji losowych.

2. **Pobyt całodobowy w ramach Programu "Opieka wytnieniowa"** przeznaczony był dla 29 osób z niepełnosprawnościami w tym dla dzieci i osób dorosłych i pozwolił na zapewnienie wsparcia rodzicom/opiekunom odciążając ich w całodobowej opiece nad osobą niepełnosprawną, zapewniając im opiekę wytnieniową przez 14 dni. Pobyt całodobowy odbywał się w miejscu wskazanym lub ośrodku/placówce wpisanej do rejestru właściwego wojewody. Uczestnik mógł wskazać osobę, która świadczyła usługę opieki wytnieniowej. W trakcie trwania turnusu rodzice/opiekunowie dysponowali wolnym czasem własnym, który mogli przeznaczyć m.in. na wyjazd, rehabilitację lub odpoczynek. W ramach pobytu realizowane były zadania związane z codziennym funkcjonowaniem, pomoc w podstawowych czynnościach domowych i pielęgnacyjnych oraz spędzanie wspólnego czasu w formie gier, zabaw i zajęć edukacyjnych. Celem pobytu była poprawa jakości życia, wsparcie w codziennym funkcjonowaniu, kompensowanie braków oraz pomoc w czynnościach edukacyjnych. W okresie sprawozdawczym z pobytu całodobowego skorzystało 31 osób w łącznym wymiarze 428 dni. Większa liczba uczestników wyniknęła z sytuacji losowych, rezygnacji z usługi oraz umieszczenia osób starszych w specjalistycznych ośrodkach.

Ośrodek przeznaczył ponadto środki własne Miasta Katowice w kwocie 100 000,00 zł na poszerzenie oferty „Opieki wytnieniowej”. Realizacja usługi rozpoczęła się w miesiącu wrześniu dzięki czemu z pobytu całodobowego skorzystało dodatkowo 18 osób w łącznym wymiarze 242 dn

18.5 Współpraca na poziomie regionalnym i krajowym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach współpracuje z Ochotniczymi Hufcami Pracy w Katowicach na podstawie porozumienia o współpracy zawartego w dniu 16.03.2021 r. Celem współpracy jest podejmowanie wspólnych działań w zakresie przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży w przedziale wiekowym 15-25 lat.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kontynuował również współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy na podstawie zawartego w 2009 roku porozumienia, dotyczącego partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy i korzystających ze wsparcia Ośrodka (szczegóły w rozdziale 10.2 niniejszego sprawozdania).

Ponadto Ośrodek kontynuował współpracę ze Śląskim Centrum Profilaktyki i Psychoterapii oraz Fundacją Caritas Katowice w zakresie realizacji Centrum Integracji Społecznej w Katowicach. Współpraca z CIS realizowana jest za pośrednictwem zawartych w latach poprzednich porozumień (szczegóły w podrozdziale 10.2 niniejszego sprawozdania). Nadmienić należy, iż wsparciem CIS zostali objęci również uchodźcy z Ukrainy.

W 2023 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej kontynuował działanie Miejskiego Telefonu Zaufania dla Seniorów, który jest obsługiwany przez wolontariuszy rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim.

W ramach problemu społecznego bezdomności pracownicy Działu ds. Osób Bezdomnych współpracują ze Strażą Miejską (prowadzone są stale objazdy miejsc pobytu osób znajdujących się w kryzysie bezdomności). Ponadto kontynuowana jest współpraca z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta – Koło Katowickie, które prowadzi Noclegownię przy ul. Brackiej 18 (na podstawie umowy zawartej w 2016 r.), Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym, które prowadzi Noclegownię przy ul. Obrońców Westerplatte 134b w Katowicach oraz z Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym, prowadzącym Noclegownię przy ul. Obrońców Westerplatte 134a (umowy zawarte w 2020 r.). Dodatkowo zawarto umowę na realizację usługi zapewnienia schronienia w Ośrodku Św. Jacka przy Caritas Archidiecezji Katowickiej, ul. Dębowa 23 (szczegóły w rozdziale VII).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Fundacją Wolne Miejsce. Na terenie miasta Katowice działają dwa Sklepy Socjalne – przy ul. Tysiąclecia 82 (od dnia 10.12.2020 r.) oraz przy ul. Świdnickiej 25 (od dnia 20.12.2021 r.) W Sklepach Socjalnych najbardziej potrzebujący mieszkańcy miasta mogą zrobić podstawowe zakupy w atrakcyjnych cenach. Z zakupów w ww. sklepach mogą korzystać osoby spełniające określone kryteria, na podstawie specjalnych skierowań uprawniających do dokonywania zakupów w sklepie, które wydawane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach. Zadanie jest współfinansowane z budżetu miasta Katowice.

W minionym roku kontynuowana była współpraca ze Stowarzyszeniem Kurka Wodna. Zainicjowano współpracę w styczniu 2022 roku, zawierając porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem. Stowarzyszenie przy wsparciu miasta Katowice prowadzi w Katowicach przy ul. Morcinka 3a jeden z pierwszych w Polsce sklepów społecznych. Sklep społeczny „Tyle tego” jest miejscem, gdzie mieszkańcy mogą oddawać niepotrzebne rzeczy, które zalegają w szafach, na strychach i garażach (odzież, zabawki, AGD i RTV, niewielkie meble, gry). Sklep prowadzi też pracownię naprawy, odnowy i upcyclingu. Do sklepu trafiają odpowiednio wyselekcjonowane, sprawdzone, pełnowartościowe rzeczy z darów. Ponadto Stowarzyszenie prowadzi Centrum Drugiego Obiegu, w ramach którego realizuje warsztaty, szkolenia i prelekcje. Stowarzyszenie podjęło współpracę z Ośrodkiem m.in. w zakresie przekazywania darowizn na rzecz konkretnych osób/rodzin potrzebujących wsparcia w postaci asortymentu sklepu.

W 2023 roku kontynuowana była współpraca z Ekumeniczną Fundacją Bethlehem, która oferuje wsparcie m.in. klientom tut. Ośrodka. Oferta Fundacji jest skierowana do osób w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wsparcia rzeczowego, konsultacji prawnej, wsparcia psychologa. W rejonie objętym działaniami TPPS 4 Fundacja prowadzi Charytatywny Punkt Pomocy Rzeczowej „Otwarta Szafa” (w Katowicach przy ul. Gliwickiej 81).

W 2023r. kontynuowana była współpraca MOPS ze Stowarzyszeniem „Po MOC” dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej oraz Katowickim Stowarzyszeniem Trzeźwościowym „Dwójka” szczegółowo została opisana w podrozdziale 9.3.

W dn. 24.02.2023 r. przedstawiciel MOPS Katowice (pracownik CPS) brał udział w konferencji szkoleniowej „Podejmowanie decyzji zawodowych przez młodzież i osoby dorosłe – formy i metody wsparcia. Nowatorskie działania instytucji edukacyjnych, reintegracji społecznej i zawodowej oraz służb zatrudnienia na rzecz osób podejmujących aktywność zawodową” organizowanej przez Uczelnię Korczaka wraz

z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach we współpracy z Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach i Polskim Towarzystwem Polityki Społecznej.

W dniu 18.04.2023 r. przedstawiciele Ośrodka wzięli udział w konferencji pn. „CARITAS - "Podaruj Dobro" poruszającą tematykę usług społecznych sprzyjających integracji i włączaniu społecznemu.

W dniu 27.06.2023 r. przedstawiciel Ośrodka wziął udział w Lokalnych Targach Pracy i Edukacji. Organizatorem targów był Caritas Archidiecezji Katowickiej.

W 2023r. kontynuowany był „Program Pomocy Psychologicznej i Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – Mieszkańców Miasta Katowice – do 18. Roku Życia”. Ośrodek Interwencji Kryzysowej MOPS koordynuje działania podmiotu realizującego zadania w ramach Programu. Podmiotem tym jest Centrum Terapii i Wspomagania Rozwoju FOCUS (szczegóły w podrozdziale 9.5).

W 2023 r. pracownicy merytoryczni Ośrodka Interwencji Kryzysowej przeprowadzili dla Wydziału Powiadamiania Ratunkowego przy Śląskim Urzędzie Wojewódzkim 4 szkolenia edukacyjne dla 96 operatorów numerów alarmowych 112, 997, 998. Tematyka spotkań obejmowała: zakres usług świadczonych przez OIK, omówienie zjawiska przemocy domowej z uwzględnieniem pomocy udzielanej osobom poszkodowanym, a także działań kierowanych wobec osób stosujących przemoc oraz procedurę „Niebieskie Karty”.

W maju 2023 r. kierownik OIK udzielił wywiadu Radiu Katowice na temat przemocy wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami, akcentując sposoby zapobiegania i rozpoznawania zjawiska przemocy, a także możliwości uzyskania pomocy przez osoby poszkodowane.

W minionym roku kontynuowane było przedsięwzięcie w postaci Miejskiego Telefonu Zaufania dla Seniorów obsługiwane przez wolontariuszy rekrutujących się z Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Uniwersytecie Śląskim (szczegóły w podrozdziale 9.5).

W 2023r. przedstawiciel MOPS uczestniczył w spotkaniach Rady Programowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Podczas uroczystego spotkania w dniu 16.02.2023 r. w podziękowaniu za wysoką jakość realizowanych praktyk zawodowych w 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał wyróżnienie od studentek i studentów Uniwersytetu Śląskiego w kategorii Dobra Praktyka Zawodowa (został najwyżej oceniony ze wszystkich instytucji i organizacji współpracujących w tym zakresie z Uczelnią).

W dniu 23.02.2023 r. pracownik MOPS Katowice brał udział w warsztatach zorganizowanych dla przedstawicieli gmin Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii dotyczących standardów integracji cudzoziemców na obszarze GZM.

Przedstawiciele MOPS Katowice uczestniczyli w wizycie studyjnej w Centrum Administracyjnym Pieczy Zastępczej w Łodzi. Pracownicy tutejszego Ośrodka mieli możliwość zapoznać się z działaniami realizowanymi w obszarze pieczy zastępczej ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia kampanii rodzicielstwa zastępczego. Centrum Administracyjne Pieczy Zastępczej to niezależna od Ośrodka Pomocy Społecznej instytucja utworzona na terenie miasta Łodzi, której zadaniem jest realizowanie wyłącznie zadań związanych z realizacją działań w obszarze pieczy zastępczej. Celem spotkania była wymiana doświadczeń/dobrych praktyk w zakresie realizacji pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnej pieczy zastępczej.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej to jest kierownik Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii oraz kierownik Terenowego Punktu Pomocy Społecznej nr 1 wzięli udział w spotkaniu z dyrektorem Aresztu Śledczego w Katowicach. Obie strony wyraziły gotowość do zintensyfikowania współpracy na bazie zawartego i obowiązującego porozumienia. W trakcie spotkania omówiono zasady dalszej współpracy obu instytucji na rzecz wspierania osób osadzonych w adaptacji po opuszczeniu przez nich Aresztu i prawidłowym funkcjonowaniu w warunkach wolnościowych. Przedstawiciele Ośrodka przedstawili propozycję spotkań grupowych o charakterze edukacyjnym wzbogacających wiedzę osadzonych na temat oferty pomocy, zarówno materialnej, jak i pozafinansowej Ośrodka oraz zaproponowali dostarczenie do Aresztu materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, informatorów) przybliżających wsparcie służb pomocy społecznej. Ustalono wstępnie kwestie organizacyjne dot. formuły spotkań z osadzonymi. Pracownicy Ośrodka wraz z personelem Aresztu (wychowawca) ustalili szczegóły logistyczne dot. ww. spotkań i dopracowali kwestie wymogów formalnych w zakresie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w jednostkach penitencjarnych. W 2023 r. odbyły się dwa spotkania z osadzonymi z udziałem pracowników Ośrodka (w dn. 26.04.2023 r., 31.05.2023 r., 29.11.2023 r. oraz 06.12.2023 r.).

Od marca 2023 r. tutejszy Ośrodek realizuje Projekt „Niebieski Parasol – program ochrony przed przemocą dla osób starszych i niepełnosprawnych” realizowany w ramach Programu „Sprawiedliwość”, a finansowany ze środków funduszy norweskich i środków krajowych. Celem Projektu jest podniesienie poziomu wiedzy, zwiększenie świadomości i kształtowanie postaw wobec zjawiska przemocy domowej wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych, interwencyjnych

i pomocowych w tym zakresie. W ramach konkretnych działań umożliwiających osiągnięcie ww. efektów, pracownicy OIK m.in. przeprowadzili szkolenia dla kadry pracującej w Dziennych Domach Pomocy Społecznej oraz zajęcia dla pensjonariuszy i ich opiekunów. Została również zorganizowana konferencja pt.: „Niebieski Parasol – czyli rzecz o ochronie przed przemocą osób starszych i osób z niepełnosprawnościami”.

W 2023r. kontynuowane były działania mające na celu budowanie partnerskiej współpracy w obszarze rozwiązywania problemów społecznych dotyczących zjawiska bezdomności. W dniu 26.04.2023 roku w siedzibie MOPS odbyło się spotkanie z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze niesienia pomocy osobom bezdomnym, w którym uczestniczyli przedstawiciele następujących instytucji i organizacji:

- Siostry Misjonarki Miłości,
- Towarzystwo Pomocy im Św. Brata Alberta Katowice,
- Górnośląskie Towarzystwo Charytatywne Katowice,
- Polski Czerwony Krzyż Katowice,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Katowice,
- Caritas Katowice,
- Straż Miejska Katowice,
- Komenda Miejska Policji Katowice,
- Wojewódzkie Pogotowie Ratownicze Katowice,
- Izba Wyrzeźwień w Katowicach,
- Zespół Pomocy Dzieciom i Rodzinom Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Stowarzyszenie MOST,
- Zakon Maltański,
- Fundacja ALWAYS.

Spotkanie stanowiło platformę wymiany informacji, doświadczeń, poszukiwania rozwiązań, które przyniosłyby wymierne efekty w pracy z osobami i rodzinami bezdomnymi. Organizatorem spotkania był Dział ds. Osób Bezdomnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

W dniu 12.07.2023 w Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii odbyło się spotkanie dla pracowników tutejszego Ośrodka w formie wykładowej o temacie "Przy kawie o prawie". Spotkanie poprowadziła Pani Aleksandra Waclawczyk-Karkut ze Stowarzyszenia na Rzecz Poradnictwa Obywatelskiego "DOGMA" w Katowicach. W ramach wykładów omówione zostały dwa tematy: "Alimenty - uzyskanie alimentów, podwyższenie, obniżenie, wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego" oraz "Nadmierne zadłużenia, możliwość ogłoszenia upadłości konsumenckiej". Poruszane zagadnienia stanowiły odpowiedź na potrzeby zgłoszone przez kadrę ośrodka i umożliwiły zaktualizowanie wiedzy z tego obszaru osobom realizującym zadania na rzecz katowickich rodzin.

W 2023 roku Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach uczestniczył w Festynie rodzinnym i meczu charytatywnym promującym rodzicielstwo zastępcze, organizowanym przez katowicką fundację Wspieramy Marzenia.

W 2023 roku katowickie rodziny zastępcze i dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej kontynuowały udział w projekcie „Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego. Celem projektu jest m. in. realizacja multidyscyplinarnej diagnostyki, terapii i rehabilitacji dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Oprócz powyższego, projekt przewiduje także wsparcie rodziców zastępczych w formie szkoleń tematycznych, doradztwa indywidualnego udzielanego przez specjalistów oraz grup wsparcia. Zainteresowanie projektem zgłosiło 18 katowickich rodzin zastępczych – rodziny te zgłosiły do projektu 26 dzieci. Należy uwzględnić, iż 1 rodzina (2 dzieci) została zgłoszona do projektu oraz złożyła stosowne dokumenty, jednakże finalnie nie skorzystała z żadnej formy pomocy. W minionym okresie sprawozdawczym odbyły się spotkania ze specjalistami, a także turnusy podczas których dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych korzystały z rehabilitacji, zajęć grupowych i indywidualnych.

W dniach 27 – 29.06.2023 r. w Lublinie pracownik MOPS Katowice brał udział w szkoleniu Rady Europy z zakresu integracji międzykulturowej. Celem szkolenia było umożliwienie miastom zapoznania się z modelem integracji międzykulturowej Rady Europy oraz zbudowanie ich zdolności do jak najlepszego wykorzystania koncepcji i narzędzi programu Miast Międzykulturowych (ICC).

W dniu 22.09.2023 r. przedstawiciele Ośrodka wzięli udział w konferencji „Aktywizacja zawodowa i co dalej? Proces reintegracji Polska-Ukraina” zorganizowanej przez Caritas Archidiecezji Katowickiej oraz Fundację Pomoc Maltańska z okazji Światowego Dnia Migranta i Uchodźcy.

W dniu 26.09.2023 r. pracownicy tutejszego Ośrodka brali udział w Ogólnopolskiej Konferencji „Już jesteś?” Rodzicielstwo Zastępcze: Wyzwania i Sukcesy”, która odbyła się w siedzibie Ministerstwa Rozwoju i Technologii w Warszawie. Organizatorem konferencji była Fundacja „Edukacja z Wartościami” w ramach realizacji ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej konkursu ofert „Realizacja kampanii społecznej promującej rodzicielstwo zastępcze. Edycja 2023”. Konferencja zapoczątkowała ogólnopolską kampanię pod nazwą „Już jesteś?”, której zadaniem jest zwiększenie świadomości społeczeństwa oraz wzmocnienie społecznego dyskursu na rzecz wsparcia i rozwoju rodzicielstwa zastępczego.

W dniach 15-16.09.2023 r. przedstawiciel MOPS Katowice brał udział II Seminarium Edukacyjnym Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej pt. „Poznańska kuźnia superwizji pracy socjalnej - Superwizja pracy socjalnej dla praktyków - potrzeby i oczekiwania”, które zostało zorganizowane w Poznaniu przez Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego Nr 2 w Poznaniu i Stowarzyszenie Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej. Celem Seminarium była integracja środowiska certyfikowanych superwizorów pracy socjalnej w Polsce oraz w Europie oraz praca nad standaryzacją usług w obszarach pomocy społecznej w Polsce.

We wrześniu 2023 r. Kierownik OIK udzielił wywiadu Radiu Katowice na temat Projektu „Niebieski Parasol”, który skupia się na przeciwdziałaniu przemocy wobec osób starszych i z niepełnosprawnościami.

We wrześniu 2023 r. pracownicy tutejszego Ośrodka zorganizowali stanowisko promocyjne podczas VIII Katowickiego Dnia Seniora organizowanego przez Urząd Miasta Katowice, natomiast w październiku zorganizowali stanowisko promocyjne podczas jubileuszowej gali w siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach w związku z jubileuszami 50, 60. i 70. rocznic ślubu.

W dniu 07.06.2023 r. Główny Specjalista Psycholog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach uczestniczył w spotkaniu podsumowującym grupy pilotażowej w/s współpracy placówek i instytucji wspierających w dzielnicy Dąbrówka Mała. Spotkanie odbyło się w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 3 w Katowicach ul. Grzegorzka 4. Na spotkaniu pracownik ZPZ przedstawił uczestnikom warunki jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą, omówił przebieg procesu opiniowania osób gotowych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Przedstawił również ofertę wsparcia, na jaką mogą liczyć katowickie rodziny zastępcze. Rozmawiano również o potrzebach tutejszego Ośrodka w zakresie pozyskania nowych rodzin zastępczych, które mogłyby przejąć opiekę nad wychowankami przebywającymi w katowickich placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Ponadto 15.06.2023 r. w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 12 w Katowicach ul. Wiosny Ludów 22 odbyło się spotkanie Zespołu do spraw interwencji w rodzinie. Uczestniczył w nim pedagog Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej opowiedział podczas spotkania czym jest rodzicielstwo zastępcze, poruszył kwestię warunków, jakie trzeba spełniać, aby pełnić funkcję rodziny zastępczej oraz ogłosił, że miasto Katowice poszukuje kandydatów do w/w funkcji. Ponadto rozdał ulotki oraz poradniki dotyczące rodzicielstwa zastępczego.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej od 2022 r. kontynuuje współpracę z Polskim Towarzystwem Superwizji Pracy Socjalnej, które w partnerstwie z UNICEF organizuje bezpłatne szkolenia dla pracowników tutejszego Ośrodka, którzy udzielają wsparcia uchodźcom z Ukrainy.

W ramach kontynuacji dobrej współpracy ze śląskimi uczelniami wyższymi w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Katowicach odbywają się praktyki zawodowe studentów. W minionym roku praktyki odbyło 16 studentów.

Od lipca 2022 r. został uruchomiony Telefon Zaufania dla Pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej w Katowicach i Ich Rodzin, który obsługiwany jest przez pracowników merytorycznych Ośrodka. W 2023r. kontynuowane było jego funkcjonowanie.

Pracownicy tutejszego Ośrodka reprezentowali i organizowali stanowiska promocyjne MOPS Katowice na 9 festynach integracyjnych polsko-ukraińskich, które odbyły się w czerwcu i wrześniu w Katowicach (m.in. na Osiedlu Tysiąclecia, w Szopienicach-Burowcu, w Ligocie-Panewnikach i w Załężu).

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Urzędem Miasta Katowice oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Katowice kontynuował współpracę z UNICEF na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży oraz rodzinom, które uciekając przed wojną na Ukrainie znalazły schronienie na terenie naszego miasta. W ramach ww. działań odbywały się liczne spotkania przedstawicieli ww. podmiotów, zarówno w ramach spotkań stacjonarnych, jak i online. Współpraca oparta była na porozumieniu z dnia 19 października

2022 r. między UNICEF a Gminą Katowice, na podstawie którego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach stał się jednym z realizatorów działań na rzecz wsparcia uchodźców. W dniach 27 stycznia, 20 lutego, 9 marca, 5 czerwca, 15 lipca i 6 września 2023 r. odbyły się delegacje Przedstawicieli Programu UNICEF do Katowic. Przez cały rok 2023 realizowano wsparcie w ramach 3 sekcji: Child Protection, Health i Social Policy.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Urzędem Miasta Katowice oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Katowice podejmował intensywne działania nakierowane na podjęcie szerokiej współpracy na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży oraz rodzinom, które uciekając przed wojną na Ukrainie znalazły schronienie na terenie naszego miasta. Więcej informacji na temat udzielanego wsparcia dla uchodźców znajduje się w rozdziale 19.1 niniejszego sprawozdania.

W 2023 roku odbyły się trzy spotkania sieciujące w ramach programu "Wsparcie pieczy zastępczej w województwie śląskim" organizowane przez **Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego**, w których brali udział pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej: spotkanie zorganizowane 26.04.2023 r. z udziałem Głównego Specjalisty-Psychologa oraz dwa spotkania zorganizowane z udziałem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zorganizowane kolejno 05.06.2023 r. oraz 24.08.2023 r.

XIX. DODATKOWE ZADANIA

W 2023r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach kontynuował działania związane z udzielaniem pomocy dla uchodźców wojennych z Ukrainy. Dramat ogromnej liczby uciekających przed skutkami wojny Ukraińców wiązał się z koniecznością wdrożenia rozwiązań pozwalających pomagać potrzebującym w sposób profesjonalny, zorganizowany, stanowiący odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby. Działania Ośrodka wpisywały się w założenia przyjęte przez miasto Katowice związane z wykorzystaniem w pełni potencjału i zasobów dostępnych na terenie miasta (zarówno instytucji, organizacji, firm, jak i mieszkańców miasta), sprawnego koordynowania przepływu informacji i dopasowywania wsparcia (zwłaszcza materialnego oraz w formie zapewnienia miejsc zakwaterowania) w odniesieniu do zmian tej grupy.

19.1 Pomoc dla obywateli Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Rzeczypospolitej Polskiej od 24.02.2022 r. w związku z konfliktem zbrojnym

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wraz z Urzędem Miasta Katowice oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta Katowice kontynuował współpracę z UNICEF na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży oraz rodzinom, które uciekając przed wojną na Ukrainie znalazły schronienie na terenie naszego miasta. W ramach ww. działań odbywały się liczne spotkania przedstawicieli ww. podmiotów, zarówno w ramach spotkań stacjonarnych, jak i online. Współpraca oparta jest na porozumieniu z dnia 19 października 2022 r. między UNICEF, a Gminą Katowice, na podstawie którego Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach stał się jednym z realizatorów działań na rzecz wsparcia uchodźców. W dniach 27 stycznia, 20 lutego, 9 marca, 5 czerwca, 15 lipca i 6 września 2023 r. odbyły się delegacje Przedstawicieli Programu UNICEF do Katowic. W 2023 r. wsparcie realizowano w ramach 3 następujących sekcji:

1) CHILD PROTECTION:

1.1. Wsparcie dzieci ze szczególnymi potrzebami i ich rodzin

- zrealizowano spotkania integracyjne w ramach ferii zimowych dla dzieci ukraińskich, które uczęszczały na zajęcia do świetlic specjalistycznych (m.in. „Elfie podchody”, zajęcia plastyczne, zajęcia artystyczne, wycieczka do Aquaparku),
- zrealizowano warsztaty dla wychowanków świetlic dotyczące zapobiegania konfliktom na tle kulturowym,
- w dniu 30.05.2023 r. odbył się festyn dla wychowanków świetlic i klubów MOPS z okazji Dnia Dziecka,
- zrealizowano zajęcia międzykulturowe o charakterze integracyjnym,
- zorganizowano wycieczki do Ogrodzieńca, Wrocławia oraz do Wieliczki.

1.3. Działania nakierowane na podniesienie poziomu integracji dzieci uchodźców oraz ich rodziców/opiekunów w otoczeniu społecznym, kulturowym: w Dziale Projektów i Inicjatyw Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach wyznaczono zespół pracowników – organizatorów społeczności lokalnej, którzy w ramach Programu realizowali działania środowiskowe na terenie miasta Katowice – swoją uwagę koncentrując m.in. na obiektach, w których przebywają uchodźcy z Ukrainy. Od stycznia do grudnia 2023r. zrealizowano:

- 777 spotkań edukacyjno-włączających,
- 57 wyjść włączająco-kulturalnych,
- 15 wycieczek edukacyjno-włączających,
- festyny i pikniki włączające dla społeczności lokalnych, spektakle i animacje dla najmłodszych,
- 308 godzin poradnictwa specjalistycznego.

Wszystkie działania środowiskowe miały na celu adaptację społeczności ukraińskiej w lokalnych wspólnotach. Nastawione były na integrację oraz poznawanie wspólnych tradycji, historii i kultury. Podczas zorganizowanych wycieczek edukacyjno-włączających uchodźcy z Ukrainy mieli możliwość integracji z pozostałymi mieszkańcami Katowic oraz poznawania województwa śląskiego i jego atrakcji jako miejsca aktualnego pobytu. Z kolei podczas wyjść włączająco-kulturalnych zaproponowano wyjścia do kina (w tym na seanse ukraińskojęzyczne), teatrów, muzeów.

Zorganizowano dodatkowo wydarzenia:

- edukacyjno-integrujące dla około 400 osób ze społeczności ukraińskiej dotyczące bezpiecznego zachowania na drodze ze szczególnym uwzględnieniem najmłodszych dzieci,

- wystawę prac fotograficznych organizatorek społeczności lokalnej prowadzących działania środowiskowe dla społeczności ukraińskiej w ramach Programu UNICEF. Wystawa pod nazwą „Przestrzenie wspólne – Katowice” miała swoją inaugurację w Miejskim Domu Kultury ul. Krzyżowa 1. Zdjęcia przedstawiały osoby pochodzenia polskiego, jak i ukraińskiego uczestniczące w aktywnościach, które na co dzień były proponowane mieszkańcom Katowic w ramach działań środowiskowych. Finalnie fotografie trafią do osób uwiecznionych na zdjęciach,
- świąteczną grę terenową - wydarzenie dla najmłodszych uchodźców z Ukrainy nawiązujące do tradycji obchodzenia świąt w duchu wspólnej integracji i zabawy. Najmłodszy obdarowani zostali prezentami,
- w poszczególnych dzielnicach Katowic oraz w miejscach przebywania społeczności ukraińskiej odbywały się warsztaty rozwoju zainteresowań, m.in.: warsztaty szycia, kulinarne, rękodzielnicze, kreatywne warsztaty dla najmłodszych. Uruchomiono warsztaty dziennikarsko-literackie, w których udział brały osoby chcące doskonalić warsztat „pióra”. W wyniku warsztatów powstały pierwsze ukraińskie nowele. Biorąc pod uwagę zgłaszane potrzeby świadczone poradnictwo specjalistyczne w zakresie doradztwa zawodowego, które miało zwiększyć świadomość jak poszukiwać pracy, jakie działania podjąć w celu przekwalifikowania oraz jak prawidłowo przygotować dokumenty aplikacyjne dla przyszłego pracodawcy. Dbając o dobrostan psychiczny uczestników zorganizowano dla nich szereg aktywności ruchowych, takich jak: choreoterapia, joga, zumba i zajęcia taneczne dla dzieci. Swoim wsparciem pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach obejmują całą społeczność uchodźczą – kobiety, dzieci, osoby z niepełnosprawnościami oraz seniorów,
- wyłonieni w drodze przetargu Wykonawcy realizowali działania środowiskowe w dzielnicach: Szopienice-Burowiec, Zawodzie, Nikiszowiec i Śródmieście. Odbywały się spotkania z animatorami (integracyjne, edukacyjne i zakresu rozwijania zainteresowań itp.).

1.4. Stworzenie strefy przyjaznej dzieciom w placówkach pomocy społecznej – w 17 obiektach MOPS Katowice powstały pionowe ekrany dotykowe z animacjami i grami dla dzieci, ponadto część kącików dziecięcych wyposażona zostanie w nowe zestawy zabawek, projektory edukacyjne (tzw. magiczne dywany) oraz meble.

1.8. Działania mające na celu wzrost dostępności oraz wzrost jakości usług socjalnych, które są dedykowane głównie rodzinom uchodźczym, jak również wzrost kompetencji pracowników instytucji pomocy społecznej, którzy pracują bezpośrednio z dziećmi, rodzicami uchodźczymi i ich opiekunami:

- w każdym Terenowym Punkcie Pomocy Społecznej pomoc świadczyło 10 tłumaczy,
- w Świetlicach Specjalistycznych i Specjalistycznych Klubach Młodzieżowych swoje usługi świadczył dodatkowy personel – terapeuta, logopeda,
- zrealizowano 48 h warsztatów dla pracowników merytorycznych placówek wsparcia dziennego MOPS dotyczących przeciwdziałania przemocy, profilaktyki zachowań agresywnych, podejmowania działań uprzedzających wystąpienie zjawiska przemocy, mediacji, rozwiązywania i zapobiegania konfliktom w celu przeciwdziałania trudnościom wynikającym z integracji dzieci i rodzin uchodźców z Ukrainy w ramach działalności placówek,
- zrealizowano szkolenia stacjonarne oraz wyjazdowe dla pracowników MOPS Katowice zaangażowanych w pomoc uchodźcom.

1.9. Poprawa jakości usług społecznych poprzez modernizację infrastruktury – dokonano remontu pomieszczeń w Schronisku dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi (odświeżenie ścian, remont łazienki).

1.11. Zakup sprzętu wspierającego wdrażanie działań – zakupiono 27 laptopów wraz z oprogramowaniem biurowym na potrzeby realizacji zadań służbowych na rzecz uchodźców.

2) HEALTH:

3.1. Dostarczenie dodatkowego ciepłego posiłku dzieciom i kobietom uchodźczym:

- w ramach umowy z Katowickim Bankiem Żywności do 30.08.2023 r. w cyklach cotygodniowych odbywały się dostawy zdrowych przekąsek dla dzieci przebywających w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Żywność dostarczano dla ponad 400 dzieci do następujących obiektów:
 - 1) Pomieszczenia biurowe ul. Kochłowska 100,
 - 2) Dom Studenta Nr 1 i Nr 2 ul. Franciszkańska 8 i Franciszkańska 10,

- 3) Akademik POLONIA ul. Kochanowskiego 3,
- 4) Hostel NINA ul. 1 Maja 41,
- 5) Hostel GWAREK Aleja Korfańskiego 71,
- 6) Lokale biurowe ul. Pukowca 15,
- 7) Lokale mieszkalne ul. Polomińska 11a,
- 8) Dom Studenta BABILON ul. Krasieńskiego 25a,
- 9) Hostel KLIMCZOKA ul. Klimczoka 6,
- 10) Dom Studenta Nr 1 Uniwersytetu Śląskiego ul. Studencka 15,
- 11) Katowickie Centrum Edukacji Zawodowej KCEZ ul. Techników 5,
- 12) Schronisko Młodzieżowe ŚLĄZACZEK ul. Sokolska 26,
- 13) Dom Studenta AWF, ul. Mikołowska 72c,

— w ramach umowy z Górnośląskim Towarzystwem Charytatywnym do 30.08.2023 r. przygotowywano i wydawano na wynos gorące posiłki dla kobiet i dzieci (3 razy w tygodniu, tj. w poniedziałki, środy i piątki w godzinach od 10.00 do 12.00 w Jadłodajni przy ul. Jagiellońskiej 19 w Katowicach).

3) SOCIAL POLICY

7.2. aktywności mające na celu wsparcie dzieci uchodźczych oraz ich opiekunów na podstawie udzielonej opieki przez opiekunów tymczasowych:

- w Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej w ramach udzielenia profesjonalnego wsparcia opiekunom tymczasowym swoją pomoc regularnie świadczyło 3 tłumacze,
- zaangażowano prawnika do udzielania bieżącej pomocy prawnej,
- świadczeniem w wysokości 500 zł obejmowano ponad 100 dzieci będących w opiece tymczasowej. Opiekunowie tymczasowi z przyjętymi pod opiekę dziećmi licznie korzystali ze wsparcia oferowanego przez ww. program.

Od marca bieżącego roku 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej pozostaje zaangażowany w sporządzanie ankiet dotyczących odpłatności za pobyt w miejscach zakwaterowania obywateli Ukrainy, jak również przygotowywanie list uruchomień świadczeń w ramach wsparcia UNICEF.

Ponadto w 2023 roku zrealizowano cykl szkoleń w formule wyjazdowej i stacjonarnej dla kadry tutejszego Ośrodka, które pozwoliły na podniesienie jakości świadczonych usług przez Ośrodek na rzecz m.in. uchodźców z Ukrainy. Realizację szkoleń rozpoczęto od II kwartału 2023 r. Pracownicy wzięli udział w jednym szkoleniu wyjazdowym oraz co najmniej dwóch szkoleniach stacjonarnych. Szkolenia organizowane były ze środków Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci – UNICEF. W 2023 r. zostały zrealizowane szkolenia stacjonarne dla 442 osób oraz szkolenia wyjazdowe dla 12 grup szkoleniowych (1 temat). Łącznie w szkoleniach wyjazdowych wzięło **udział 297 osób**.

W poniedziałek, 20 lutego 2023 r., na terenie akademika przy ul. Franciszkańskiej 8 w Katowicach zorganizowano warsztaty hortiterapii, czyli oddziaływania na ogólną kondycję człowieka poprzez jego kontakt z roślinami. Warsztaty to jedno z działań realizowanych od stycznia 2023 r. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w ramach programu realizowanego dzięki wsparciu Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF). Zorganizowano je we współpracy z Fundacją Ogrody Przyszłości dla przybyłych do Katowic kobiet i dzieci z Ukrainy. Wydarzenie było promowane m.in. na miejskiej stronie internetowej dlaukrainy.katowice.eu zarówno w języku polskim jak i ukraińskim.

W dniu 26 czerwca 2023 r. w Miejskim Domu Kultury „Koszutka” Filia „Dąb” odbył się wernisaż wystawy pn. „Przestrzenie wspólne – Katowice” połączony ze spotkaniem z realizatorami Programu UNICEF i zaproszonymi gośćmi. Wernisaż był efektem sesji zdjęciowej, którą wykonały animatorki lokalne z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach – Anna Wołoch oraz Katarzyna Loth. Bohaterkami zdjęć były ukraińskie kobiety wraz ze swoimi dziećmi. Sesję fotograficzną zorganizowano w ramach działań środowiskowych, które od stycznia 2023 r. realizuje MOPS w Katowicach, dzięki wsparciu Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF). W spotkaniu udział wzięły bohaterki zdjęć – wśród nich nauczycielka plastyki, adwokatka, aktorka i piosenkarka, wszystkie w 2022 r. uciekając przed wojną osiedliły się w Katowicach. Opowiedziały o tym, jak żyje im się w Katowicach, z jakiego wsparcia na co dzień mogą korzystać oraz jak integrują się z mieszkańcami Katowic. Ujęcia przyciągające uwagę, zarówno te starannie przygotowane, jak i te totalnie spontaniczne – to efekt sesji zdjęciowej, którą wykonali animatorzy lokalni z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach. Bohaterkami zdjęć są ukraińskie kobiety wraz ze

swoimi dziećmi. Sesję fotograficzną zorganizowano w ramach działań, które od stycznia 2023 r. realizuje MOPS w Katowicach, dzięki wsparciu Funduszu Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF). Ukraińscy uchodźcy na co dzień chętnie włączają się do udziału w spotkaniach edukacyjnych, wyjściach integracyjnych, poznają lokalną społeczność, wymieniają się doświadczeniami czy realizują inicjatywy oddolne na terenie miasta Katowice. O wydarzeniu można była dowiedzieć się m.in. na miejskiej stronie internetowej dlaukrainy.katowice.eu zarówno w języku polskim jak i ukraińskim.

W 2023 roku kontynuowano realizację projektu w ramach porozumienia zawartego z Funduszem Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (UNICEF), zgodnie z którym Miasto Katowice zapewniało opiekunowi tymczasowemu wsparcie finansowe w kwocie 500 złotych miesięcznie na dziecko będące w opiece tymczasowej, zamieszkujące na terenie Miasta Katowice, w celu zapewnienia odpowiednich warunków dla dziecka pozostającego pod jego opieką. Opiekunowie tymczasowi z przyjętymi pod opiekę dziećmi licznie korzystają ze wsparcia oferowanego przez w/w program. W minionym okresie sprawozdawczym ze wsparcia korzystało 80 opiekunów tymczasowych, mających pod opieką 92 dzieci. W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku zawarto 61 nowych umów z 59 opiekunami tymczasowymi dla 70 dzieci. Ponadto w 2023 r. zatrudnieni byli trzej tłumacze oraz prawnik, którzy również wspierali obywateli Ukrainy oraz pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach we wzajemnej współpracy. Od 2023 roku 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej pozostaje zaangażowany w sporządzanie ankiet dotyczących odpłatności za pobyt w miejscach zakwaterowania obywateli Ukrainy, jak również przygotowywanie list uruchomień świadczeń w ramach wsparcia UNICEF.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach w 2023 roku nadal pozostawali zaangażowani w pomoc uchodźcom z Ukrainy. W całokształt działań na rzecz uchodźców w okresie od stycznia do grudnia 2023 roku zaangażowanych było 25 pracowników Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspierali łącznie 173 opiekunów tymczasowych, mających pod swoją opieką 247 dzieci. Ponadto pod nadzorem Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej znajdują się miejsca noclegowe dla uchodźców z Ukrainy, mieszczące się w obiekcie przy ulicy Polomińskiej 11A w Katowicach. Łącznie z dostępnych 42 miejsc zakwaterowania, na dzień 31.12.2023 roku zajętych było 17, które były zajmowane przez 3 osoby dorosłe oraz 14 dzieci. 1 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nadal sporządza porozumienia odnośnie kosztów pobytu w miejscu zakwaterowania w obiekcie przy ul. Polomińskiej 11a, a także pozostaje zaangażowany w monitorowanie i wykonywanie codziennego sprawozdania dotyczącego stanu zakwaterowania obiektu przy ul. Polomińskiej 11a.

W 2023 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach wydatkował kwotę **4 282 067,15 zł.** na pomoc dla ludności uchodźczej w zakresie zakwaterowania i wyżywienia m.in. dla osób przebywających w Akademikach przy ul. Franciszkańskiej 8 i 10, Hotelu Polonia oraz w obiekcie przy ul. Pukowca 15 w Katowicach, w tym: **3 904 849,25 zł.** na zakup produktów żywnościowych oraz **377 217,90 zł.** na zakup środków higienicznych.

W 2023 r. pokryto **koszty pogrzebu** dla 9 obywateli Ukrainy, a wydatki na ten cel wyniosły łącznie **27 990,72 zł.** Ponadto obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium RP uznawany jest za legalny udzielono pomocy w postaci przyznania **zasilków okresowych** na łączną kwotę **10 647,25 zł** oraz **zasilków stałych** na kwotę **49 901,66 zł.** Udzielono również pomocy w postaci **zasilku celowego** na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na łączną kwotę **6 000,00 zł.** Ponadto obywatelom Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny udzielono również pomocy w postaci świadczenia **usług opiekuńczych** na łączną kwotę **4 199,18 zł.** Obywatelom Ukrainy, którzy nie posiadali ubezpieczenia z innego tytułu, opłacono składkę na **ubezpieczenie zdrowotne** na łączną kwotę **4 403,64 zł.**

W okresie sprawozdawczym na terenie Katowic odbyło się 10 Kulturalno-Integracyjnych Pikników Rodzinnych (7 zostało sfinansowanych ze środków UNICEF, a 3 ze środków unijnych), pikniki integracyjne dla rodzin ukraińskich i polskich organizowane w ramach współpracy organizacji pozarządowych z UNICEF: „Przyjaźń nie zna granic”, „Kultura nie zna granic”, „Zabawa nie zna granic” oraz Polsko-Ukraiński Piknik Smaków i Kolorów i Piknik Ekologiczny dla rodzin ukraińskich i polskich. W oparciu o ideę pikników pracownicy tutejszego Ośrodka mieli możliwość promowania rodzicielstwa zastępczego, przybliżania oferty wsparcia kierowanego do osób chorych i zaburzonych psychicznie, jak również przedstawiania oferty związanej z udzielaniem szeroko pojętego wsparcia w kryzysie oraz rozwiązywania konfliktów.

W 2023r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zadanie związane z wypłatą świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy. Jednorazowe świadczenie w wysokości 300,00 zł. Wyplacono 1 411 osobom na łączną kwotę **423 300,00 zł.**

W kwestii zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy realizowano świadczenie w wysokości 40,00 zł. Świadczenie wypłacono za 300 000 osobodni w łącznej wysokości **12 000 000,00 zł**.

Wypłacano również świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy (m.in. zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, świadczenia opiekuńcze obejmujące zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne a także świadczenia rodzicielskie oraz zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka) w łącznej wysokości **2 427 649,44 zł**. Szczegółowe dane obejmujące poszczególne świadczenia przedstawiono w punkcie 12.8 niniejszego sprawozdania.

W związku z potrzebą udzielania wsparcia uchodźców z Ukrainy pracownicy socjalni realizowali następujące zadania:

- udzielanie informacji uchodźcom z Ukrainy w zakresie znalezienia schronienia, udzielenia pomocy niefinansowej i finansowej (kierowanie do punktów wydawania odzieży, do ZUS (500+), informowanie o możliwościach uzyskania wsparcia czy zatrudnienia),
- przyjmowanie wniosków od rodzin ukraińskich o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł dla obywateli Ukrainy,
- monitorowanie miejsc zakwaterowania osób z Ukrainy,
- rozdysponowywanie pakietów żywnościowych dla osób potrzebujących z Ukrainy,
- współpraca z tłumaczem języka ukraińskiego na rzecz pomocy osobom z Ukrainy,
- sporządzanie codziennych raportów dotyczących pomocy osobom z Ukrainy,
- wydawanie skierowań w ramach FEAD oraz do sklepu socjalnego dla obywateli Ukrainy,
- przyjmowanie wniosków o świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy oraz ich weryfikacja,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami ukraińskimi w celu zapewnienia wyżywienia dzieciom uczęszczającym do szkół i przedszkoli, pobytu w placówkach wsparcia dziennego (świetlic i klubów młodzieżowych), półkolonii oraz pomocy w formie zasiłków okresowych, stałych i celowych,
- przyjmowanie ankiet obywateli Ukrainy w sprawie zakwaterowania,
- przeprowadzanie spotkań informacyjnych dla obywateli Ukrainy w zbiorowych punktach zakwaterowania,
- praca socjalna, poradnictwo oraz przeprowadzanie interwencji u obywateli z Ukrainy, w tym w zbiorowych punktach zakwaterowania.

Łącznie koszt pomocy wyniósł : **25 082 893,90 zł**.

19.2 Dodatek elektryczny, dodatek osłonowy, dodatek węglowy, świadczenia wynikające z ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw

Od 7 października 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o **dodatku elektrycznym**.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota
Dodatek określony w art. 30 ust.1 ustawy	1137	1 137 000
Dodatek określony w art. 30 ust. 2 ustawy	851	1 276 500
RAZEM	1 988	2 423 000

Od 05 stycznia 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o **dodatku osłonowym**.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota
Dodatek określony w art. 2 ust. 5	60	27 698,64
Dodatek określony w art. 2 ust. 6	39	23 090,26
RAZEM	99	50 788,90

Od 12 sierpnia 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o **dodatku węglowym**.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota
625	1 875 000

Od 15 września 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadania z zakresu ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych **źródeł ciepła** w związku z sytuacją na rynku paliw.

W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku realizacja ww. świadczenia przedstawiała się następująco:

	Liczba wypłaconych świadczeń	Wypłacona kwota
Źródło ciepła - DREWNO	80	80 000
Źródło ciepła - LPG	1	500
Źródło ciepła – OLEJ OPAŁOWY	11	22 000
Źródło ciepła – PELLET/BIOMASA	45	135 000
RAZEM	137	237 500

19.3 Refundacja podatku VAT za gaz

Od 1 stycznia 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizuje zadanie jakim jest refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT, wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. do odbiorców paliw gazowych, którzy używają paliwa gazowego jako źródła ogrzewania.

Realizacja refundacji podatku vat za gaz w okresie od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku przedstawiała się następująco:

	Liczba osób	Wyplacona kwota (w zł.)	Średnia wysokość świadczenia na osobę(w zł.)
Refundacja podatku vat	171	69 685,60	407,51

ZAKOŃCZENIE

W 2024 roku Ośrodek planuje skupiać swoją aktywność m.in. na:

- skutecznym wykorzystywaniu zewnętrznych źródeł finansowania w celu intensyfikacji oddziaływań Ośrodka, skierowanych w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej (ze szczególnym uwzględnieniem środków KPO oraz innych środków zewnętrznych), w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców poszczególnych dzielnic Katowic, wspierania osób z niepełnosprawnościami, seniorów oraz uchodźców;
- intensywnym wdrażaniu i rozwijaniu, rozwiązań nakierowanych na podnoszenie – zgodnie z najwyższymi standardami bezpieczeństwa - jakości świadczonych usług dla mieszkańców (w tym poprzez inwestowanie w dalszy rozwój zawodowy pracowników Ośrodka), świadczenia w odpowiednich warunkach sprawnej obsługi oraz zapewnienie niezbędnych informacji mieszkańcom Katowic korzystającym ze wsparcia Ośrodka;
- wzmocnieniu aktywnej polityki senioralnej (wzbogacaniu i rozszerzaniu oferty wsparcia dla seniorów, w tym we współpracy z partnerami wśród instytucji i organizacji) czy też aktywnych działań nakierowanych na pogłębianie wsparcia na rzecz rodzin (w tym rodzin uchodźców) oraz osób z niepełnosprawnościami;
- dalszym doskonaleniu funkcjonującego w mieście Katowice od 2023 r. w nowej rzeczywistości prawnej systemu wspierania osób borykających się z problemem przemocy domowej i różnymi kryzysami – pogłębianie współpracy z służbami, instytucjami i organizacjami działającymi na tym polu;
- dalszym pogłębianiu współpracy z partnerami zewnętrznymi m.in. w obszarze pomocy osobom w wieku senioralnym, pomocy osobom w kryzysie bezdomności, w obszarze wspierania rodziny, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, aktywizowania bezrobotnych, w tym przy wykorzystaniu oferty Centrów Integracji Społecznej, sieci sklepów socjalnych, sklepu społecznego;
- stałym wzmocnieniu systemu wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego, w tym w oparciu o formułę działań integracyjnych, nakierowanych na optymalne wykorzystanie potencjału społeczności lokalnych (z uwzględnieniem procesu integracji uchodźców) we współpracy z przedstawicielami społeczności, organizacjami i instytucjami, w oparciu o zdiagnozowane potrzeby i zasoby poszczególnych grup społecznych czy społeczności lokalnych;
- wzmocnienie działań nakierowanych na promocję rodzicielstwa zastępczego poprzez prowadzenie w nowej formule kampanii społecznej zachęcającej do adopcji rodzicem zastępczym w mieście Katowice.

W 2024 roku – podobnie jak w latach poprzednich - Ośrodek planuje w pełni wykorzystać doświadczenia z realizacji opisanych w sprawozdaniu działań w celu adekwatnego do potrzeb udzielenia wsparcia osobom potrzebującym. Niepewność w zakresie rozwoju konfliktu zbrojnego na Ukrainie i związanego z nim zagrożenia kolejnym napływem do Polski, w tym w szczególności do Katowic, uchodźców, liczne zmiany (już wdrożone i zapowiadane) w przepisach prawa wskazują na to jak dużym wyzwaniem jest dopasowanie polityki działania, strategii Ośrodka w obliczu wymienionych wyżej wyzwań do dynamicznie zmieniającej się sytuacji społeczno - gospodarczej.

ZAŁĄCZNIK 1 - STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Struktura zatrudnienia i place

Na koniec roku **2023** roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał łącznie **538** osób w ramach **512,675** etatu.

Przeciętne zatrudnienie roczne wynosiło 504,665 etatów (bez etatów finansowanych ze środków Unii Europejskiej)

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosiło 5489,73zł. (bez środków z Unii Europejskiej).

Spośród **538** pracowników:

- 410 osób posiada wykształcenie wyższe (co stanowi 76,21% ogółu zatrudnionych)
- 114 osób posiada wykształcenie średnie,
- 7 osób (w ramach 5,5 etatu) posiada wykształcenie zawodowe,
- 7 osób (w ramach 4,75 etatu) posiada wykształcenie podstawowe lub niepełne podstawowe.

Wśród pracowników z wyższym wykształceniem na stanowisku konsultanta, psychologa, pedagoga, zatrudnionych było 41 osób, a na stanowisku pracownika socjalnego (starszego specjalisty pracy socjalnej - koordynatora, starszego specjalisty pracy socjalnej, specjalisty pracy socjalnej, starszego pracownika socjalnego, pracownika socjalnego 127 osób. Natomiast pracowników z wykształceniem średnim, zajmujących stanowisko pracownika socjalnego było 14 osób.

Z ogólnej liczby 141 pracowników socjalnych, 123 osoby zajmują się przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych lub prowadzeniem pracy socjalnej w środowisku

Na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, (młodszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej) zatrudnione były **22** osoby, a na stanowisku asystenta rodziny (młodszy asystent rodziny, asystent rodziny, starszy asystent rodziny) – **15** osób.

W ośrodkach wsparcia zatrudnionych było **61** osób, w tym w Schroniskach dla Bezdomnych Kobiet i Kobiet z Dziećmi **20**, w Schroniskach dla Bezdomnych Mężczyzn **22 osoby**, w Dziennych Domach Pomocy Społecznej dla Osób Niskofunkcjonujących i Osób z Autyzmem – **19 osób**

W Świetlicach Specjalistycznych, będącymi placówkami wsparcia dziennego zatrudnionych było **45** osób.

W Dziale Mieszkalnictwa Wspomagane zatrudnionych było **20** osób.

ZAŁĄCZNIK 2 – INFORMATYZACJA

W 2023 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w ramach informatyzacji wykonywano następujące prace:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmienił swoją siedzibę. Do nowej lokalizacji na Wita Stwosza została przeniesiona serwerownia Ośrodka wraz z całą infrastrukturą sieciową.
- Zakupiono komputery i drukarki oraz wymieniono zużyty już sprzęt komputerowy pracujący w Ośrodku
- W związku z zagrożeniami płynącymi z sieci przedłużono subskrypcje na oprogramowanie antyspamowe.
- Zakupiono przedłużenie opieki nad oprogramowaniem sieciowym.
- Prowadzono bieżące prace konserwacyjne w ramach obowiązujących umów.

Nadal realizowano dodatki dla rodzin w związku Rządową Tarczą Energetyczną oraz wsparciem dla Obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym. Konieczna była zatem stała obsługa informatyczna związana z realizacją tych świadczeń.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w kolejnym roku sprawnie realizował zadania zapewniające płynne funkcjonowanie administracji i komunikacji elektronicznej.

Główne kanały komunikacji elektronicznej z Ośrodkiem to:

- elektroniczna skrzynka podawcza ePUAP,
- portal informacyjno usługowy Emp@tia,
- portal SOW System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON.

Za pośrednictwem usług oferowanych przez portale elektronicznej komunikacji można złożyć wnioski w sprawach o przyznanie świadczeń w zakresie zabezpieczenia społecznego, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, ogólnych do urzędu, dostępu do informacji publicznej oraz innych spraw prowadzonych przez urząd.

Możliwość komunikowania się stron za pomocą środków komunikacji elektronicznej jest szeroko promowana. Komunikacja ponadto odbywa się po przez Portal Beneficjenta, za pośrednictwem którego, strona ma możliwość zweryfikowania etapu załatwienia sprawy, terminu wypłaty oraz szczegółów realizacji poszczególnych płatności. Dotychczas w Portalu Beneficjenta konta założyło **534 użytkowników**.

Elektroniczna forma komunikowania się z Ośrodkiem stale zyskuje na popularności. Z komunikacji za pośrednictwem portalu Emp@tia skorzystano **1 190** razy. Dużo większym zainteresowaniem cieszy się komunikacja poprzez portal ePuap. Z tej formy komunikacji skorzystano kilkakrotnie więcej tj. **9 750** razy.

ZAŁĄCZNIK 3 - ZESTAWIENIE REMONTÓW I INWESTYCJI ZREALIZOWANYCH W 2023 ROKU

Lp.	Zakres rzeczowy remontu		Opis	Wykonanie w 2023r. (w zł)
	Adres	Obiekt		
1.	ul. Czecha 2	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 6, Dzienny Dom Pomocy Społecznej nr 1, Świetlica Specjalistyczna nr 5, Specjalistyczny Klub Młodzieżowy nr 3	Wykonanie prac remontowo-naprawczych w obiekcie (naprawa schodów i podjazdów, malowanie balustrad, wymiana wykładziny, wymiana okna i drzwi, naprawa tynku)	101 398,13
2.	ul. Łętowskiego 6a	Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8	Wykonanie projektu technicznego adaptacji pomieszczeń piwnicy na archiwum	56 272,50
3.	ul. Jagiellońska 17	poprzednia dyrekcja MOPS	Prace remontowe pomieszczeń po wyprowadzce MOPS	238 304,01
4.	ul. Wita Stwosza 7	nowa siedziba MOPS	Przebudowa budynku na potrzeby MOPS	717 144,91
			RAZEM:	1 113 119,55

ZAŁĄCZNIK 4 – WYKAZ POTRZEB GMINY KATOWICE W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2024

(zgodnie z art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 179 oraz art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej	Potrzeby 2024
OGÓŁEM	166 920 819
Ogółem wydatki bieżące, w tym:	166 920 819
1. Zadania własne	162 973 668
2. Zadania zlecone	3 947 151
Ogółem inwestycje	0
1. Zadania inwestycyjne	0
2. Zakupy inwestycyjne	0

Zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze - 85117 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	700 000	
Zakup usług w Zakładach Pielęgnacyjno-Opiekuńczych - piecza	700 000	finansowanie pobytu dzieci będących pod opieką pieczy zastępczej w Zakładach Opiekuńczo -Lecznicznych

Zwalczanie narkomanii - 85153 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	4 013 403	
Świetlice MOPS	1 349 138	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	2 664 265	2 Świetlice Specjalistyczne (w tym 1 częściowo), 4 Świetlice Opiekuńcze, 3 Kluby Specjalistyczne, 3 placówki prowadzone w formie Koła Zainteresowań, 3 placówki prowadzone w formie Pracy Podwórkowej

Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 85154 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	5 609 431	
Świetlice MOPS	1 334 649	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	2 553 085	6 Świetlic Specjalistycznych (w tym 1 częściowo)
Pomoc rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy – Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	270 408	Prowadzenie telefonu zaufania oraz poradnictwa dla kobiet i dzieci doświadczających przemocy w rodzinie

Prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w formie udzielenia schronienia wraz z wyżywieniem dla kobiet z dziećmi - Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	179 678	Udzielenie schronienia wraz z wyżywieniem dla 8 kobiet z dziećmi
Pomoc osobom uzależnionym - bezdomność	154 508	Koszty utrzymania pomieszczeń Działu Osób bezdomnych oraz koszt 1 etatu psychologa
Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1 117 103	koszty utrzymania pomieszczeń, wynagrodzeń zatrudnionych specjalistów świadczących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży
Centrum Rehabilitacji Społecznej		
Centrum Poradnictwa Specjalistycznego, Metodyki i Strategii		

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	25 950 088	
Zapewnienie opieki w niepublicznych domach pomocy społecznej	21 503 944	DPS-y mieszczące się na terenie innych powiatów
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym - prowadzenie domów pomocy społecznej	4 446 144	prorowadzenie domu pomocy społecznej na terenie Katowic o zasięgu ponadgminnym dla osób w podeszłym wieku – 83 osoby

Domy pomocy społecznej - 85202 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	16 358 033	
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Przyszań	8 079 885	DPS dla osób przewlekłe somatycznie chorych - 88 miejsc
Zapewnienie całodobowej opieki mieszkańcom Domu Pomocy Społecznej Zacisze	8 278 148	DPS dla osób w podeszłym wieku - 98 miejsc

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	13 822 082	
Schroniska dla bezdomnych mężczyzn	2 464 683	83 miejsc
Schroniska dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi	2 088 231	126 miejsc
koszty obsługi	1 913 078	w tym: koszty użyczenia pomieszczeń organizacjom działającym na rzecz pomocy społecznej
remont	49 560	Remont obiektu przy ul. Czecha 2
program dla osób starszych i niepełnosprawnych Grupa wsparcia -"Radość życia - wszystko mogę"	39 700	
Prowadzenie Dziennych Domów Pomocy Społecznej	5 150 000	Prowadzenie 8 Dziennych Domów Pomocy Społecznej prowadzonych przez 3 podmioty, w domach tych znajduje się 347 miejsc dziennego pobytu

Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	1 388 604 (noclegowanie) 683 226 (schronisko) 45 000 (streetworking)	Realizacja zadań: środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (w tym 3 noclegownie dla mężczyzn, 1 schronisko dla bezdomnych mężczyzn, streetworking na rzecz osób bezdomnych))
---	---	--

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	2 199 543	
Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	2 199 543	Środki niezbędne na zawarcie trzech umów w 2024r. na realizację zadania - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 1) ŚDS CONVIVERE 25 osób 2) ŚDS CARITAS 20 osób. 3) ŚDS PRZYSTAŃ 34 osoby .

Ośrodki wsparcia - 85203 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	927 616	
Dotacja na prowadzenie ŚDS Prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - dotacja na prowadzenie ŚDS	927 616	Środki niezbędne na zawarcie w roku 2024 umowy na zadanie - prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. AD VITAM DIGNAM 34 osoby

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 85205 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	462 945	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	462 945	koszt utrzymania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w zakresie udzielania pomocy dla ofiar przemocy

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - 85205 - zadania zlecone powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	17 755	
OIK - przeciwdziałanie przemocy	17 755	koszt wynagrodzeń specjalistów realizujących program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej - 85213 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	707 455	
ubezpieczenia zdrowotne	707 455	Ubezpieczenie zdrowotne dla osób uprawnionych do pobierania zasiłku stałego, dla uprawnionych osób bezdomnych realizujących program wychodzenia z bezdomności, dla dzieci do czasu rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego, dla osób objętych indywidualnym ubezpieczeniem zdrowotnym

Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe - 85214 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	5 499 099	
świadczenia z pomocy społecznej na bieżące utrzymanie rodzin	5 039 789	Zasiłki i pomoc w naturze
Projekty socjalne	20 000	Paczki żywnościowe dla seniorów
Projekty okolicznościowe	215 000,00	Dofinansowanie organizacji Śniadania Wielkanocnego, Dnia Ubogich, organizacji Wigilii, organizacji biesiad dla seniorów
Zasiłki celowe z tytułu zdarzenia losowego	54 000	Wyплаты zasiłków losowych dla około 15 rodzin
Pomoc dla dzieci	170 310	

Zasiłki stałe- 85216 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania w tym:	6 062 025	
zasiłki stałe	6 062 025	zasiłki stałe dla osób uprawnionych, ilość osób rocznie około 1 003 osoby

Ośrodki pomocy społecznej - 85219 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	28 486 207	
praca socjalna	8 677 198	koszty świadczenia pracy socjalnej dla mieszkańców Katowic
poradnictwo specjalistyczne	51 514	koszt świadczenia poradnictwa specjalistycznego dla osób bezrobotnych
remonty	168 800	Remonty obiektów ul. Czecha 2, Łętowskiego 6a i Dębowa 16c

koszty obsługi	19 588 695	Koszty utrzymania i wynagrodzeń pracowników Działów centralnych i Terenowych Punktów Pomocy Społecznej
----------------	------------	--

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej - 85220 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	2 821 823	
poradnictwo specjalistyczne (Sekcja Psychologiczno-Pedagogiczna)	396 726	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc dla rodzin
Centrum Rehabilitacji Społecznej	659 306	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób zaburzonych psychicznie
OIK - przeciwdziałanie kryzysowi	190 805	koszt utrzymania i wynagrodzeń specjalistów świadczących pomoc na rzecz osób będących w sytuacji kryzysowej
mieszkania wspomagane dla osób starszych, z upośledzeniem umysłowym i niepełnosprawnych	1 574 986	3 mieszkania przeznaczone dla 20 osób

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	13 900 000	
usługi opiekuńcze	12 750 857	Usługi opiekuńcze świadczyć będzie 1 podmiot w 4 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 29 921 godzin.
specjalistyczne usługi opiekuńcze	1 023 143	Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczyć będzie 1 podmiot w 4 rejonach. Miesięcznie wykonywane będzie około 2 238 godzin.
Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich	126 000	

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - 85228 - zadania zlecone gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	802 237	
zakup usług opiekuńczych-specjalistycznych	139 953	Miesięcznie wykonywane będzie około 301 godzin
usługi specjalistyczne wykonywane przez Centrum Rehabilitacji Społecznej	662 284	

Pomoc w zakresie dożywiania - 85230 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	5 774 788	
Posilek dla potrzebujących	2 296 713	Posiłki w Środowiskowych Domach Samopomocy oraz posiłki dla osób starszych i niepełnosprawnych z dowozem do miejsca zamieszkania
Posilek dla potrzebujących	3 112 948	Dożywianie w żłobku i przedszkolu, obiady szkołach
Posilek dla potrzebujących bez wywiadu (bez decyzji)	32 000	Dzieci dożywiane w szkołach - dożywianie bez wywiadu
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	333 127	Realizacja zadania z zakresu pomocy społecznej: Udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (jadłodajnie)

Pozostała działalność - 85231 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	100 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	100 000	Realizacja zadań : środki przeznaczone na prowadzenie punktu informacyjnego dla cudzoziemców

Pozostała działalność - 85295 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	180 000	
Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym	130 000 (sklepy socjalne) 50 000 (FEPŻ)	Realizacja zadań : środki przeznaczone na realizację zadań z zakresu działalności charytatywnej, w tym: 2 sklepy socjalne, Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Wspieranie rodziny - 85504 - zadania własne gminy	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania, w tym:	2 581 852	
Świetlice MOPS	1 037 201	5 Świetlic Specjalistycznych i 3 Kluby Młodzieżowe, łącznie na 184 miejsca
Funkcjonowanie Zespołu ds. Asysty Rodzinnej	1 388 011	Koszt wynagrodzeń i działalności Zespołu
remonty	56 640	Remont obiektu przy u. Czecha 2
Pikniki rodzinne oraz inne wydarzenia o charakterze prorodzinnym	92 000 (Piknik Rodzinny) 8 000 (Orszak Trzech Króli)	Organizacja na terenie miasta Katowice 1 Pikniku Rodzinnego oraz katowickiej edycji Orszaku Trzech Króli
Rodziny zastępcze - 85508 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania , w tym:	11 555 211	

Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych - piecza	586 513	kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Świadczenia dla rodzin zastępczych	4 913 487	świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych
Szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze i grupa wsparcia dla rodzin zastępczych	36 660	Przeprowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i grupa wsparcia dla funkcjonujących rodzin zastępczych
Wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych	1 440 920	wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w tym koszty pracodawcy
funkcjonowanie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej	2 527 631	koszty wynagrodzeń i funkcjonowania Zespołu
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu	2 050 000	

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych - 85510 - zadania własne powiatu	Potrzeby 2024	
Ogółem zadania bieżące, w tym:	18 389 226	
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówek - piecza	364 730	kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Pomoc dla usamodzielnianych wychowanków wg ustawy o pomocy społecznej	35 270	kontynuacja nauki, pomoc na usamodzielnienie, pomoc na zagospodarowanie
Zadanie bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego – środki przeznaczone na pokrywanie wydatków związanych z umieszczeniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu (porozumienia)	300 000	
Zapewnienie opieki dzieciom przez publiczne całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze – DOM 1 – 12 wraz z obsługą realizowaną przez COPOW	15 118 826	w 12 placówkach liczba osób 150 +2
Dotacje celowe – środki na finansowanie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka pochodzącego z Katowic w placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie Katowic prowadzonej na zlecenie miasta Katowice – 3 placówki Zgromadzenia Sióstr Św. Jadwigi	2 570 400	Liczba miejsc w 3 placówkach - 42